Contraste

RĂZBOI SECRET

pentru tratamentele tradiţionale

MARIAN GRIGORE

Omul modern, în competiţia permanentă cu Natura în cursa de supravieţuire în care trebuie să evite capcanele mediului şi ale selecţiei naturale, manifestate prin tot atâtea agresiuni reprezentate prin boli provocate de o diversitate tot mai crescută a agenţilor patogeni, nu se poate lipsi de medicamente. Industria farmaceutică a devenit, astfel, unul dintre cele mai prospere şi dinamice sectoare ale economiei mondiale, în care se află, într-o acerbă competiţie, între ele şi, totodată, cu capacitatea de adaptare a microorganismelor pe care doresc să le combată, marile concerne de profil. O competiţie în care se investesc în fiecare an miliarde de dolari în cercetare (spre exemplu, numai lansarea unui nou antibiotic costă peste 500 milioane de dolari şi 12-15 ani de cercetări şi teste), dar şi multe sute de milioane de dolari investiţi în operaţii mai puţin ortodoxe, menite a descoperi secretele „adversarului". Mai brutal spus, în spionaj industrial.

Numai că, printre zecile de mii de principii active ale medicamentelor cunoscute, corespunzând câtorva milioane de denumiri comerciale, majoritatea sunt de sinteză, „nenaturale", creând, prin ele însele, prin acumulare şi supramedicaţie, o permanentă agresiune chimică împotriva organismului uman. De unde şi revirimentul medicinii naturiste, conform unor reţete adesea milenare, redescoperite de adepţii tratamentelor tradiţionale. O dată mai mult, Natura se dovedeşte a fi cel mai prolific inventator, graţie mecanismelor care asigură echilibrul fragil ce defineşte orice ecosistem.

Spionaj... de catifea

În principiu, se poate spune că orice organism viu conţine principii vitale care pot, într-un fel sau altul, să contribuie la restabilirea echilibrului organismelor atinse de boală. Numai că, de la acest adevăr general la realizarea unui nou medicament, calea este destul de lungă, iar infinita (metaforic vorbind) varietate a lumii vii permite prea puţin cunoaşterea tuturor secretelor naturii. De exemplu, dintre cele circa 256 mii de specii de plante cu flori se estimează că abia 1% au fost analizate în vederea descoperirii eventualelor principii active. Or, mucegaiurile, ciupercile, algele şi microorganismele numără milioane de specii! În acelaşi timp, analiza unei singure specii implică un lung proces de izolare a compuşilor conţinuţi în tulpină, în flori, în fructe sau în rădăcini, proces la capătul căruia nu este deloc exclus să nu găsim nimic folositor. Drept urmare, căutarea la întâmplare nu este profitabilă, chiar dacă ei i se datorează succese remarcabile, precum penicilina. De unde tendinţa marilor laboratoare de a se orienta spre un gen de spionaj nepedepsit încă de nici o lege, să-i spunem „de catifea", materializat în depistarea reţetelor tradiţionale, folosite cu succes de sute şi mii de ani de „vracii" unor triburi uitate de Dumnezeu, dar şi de adepţii medicinii tradiţionale din ţări altfel evoluate ştiinţific, precum China sau India. Un tip de spionaj infinit mai puţin costisitor pentru marile companii, dar care nu produce mai puţine prejudicii celor deposedaţi, adesea pe gratis, de secretele lor. Un simplu exemplu poate fi revelator.

Cinci dolari pentru un secret de milioane...

Kunjira Moolya este un vindecător indian, care se făcuse cunoscut pe plan local pentru tratamentele sale folosite în cazul muşcăturilor de şarpe, al astmului şi al epilepsiei. Vestea a ajuns însă şi la urechile unor cercetători angajaţi ai unui laborator german de produse farmaceutice, care n-a ezitat să investească cele câteva de mii de dolari necesari unei deplasări la faţa locului, pentru a-l contacta. După ce l-au cunoscut şi apreciat, cercetătorii i-au oferit tentanta sumă de... cinci dolari! pentru a dezvălui secretul reţetelor sale medicale. Şi nu este, din păcate, nici singurul caz, nici nivelul cel mai de jos al preţului oferit. Cel mai adesea reţetele sunt obţinute pe gratis, după ce au fost recoltate în cadrul unor cercetări ...etnografice.

O soluţie morală: partajarea beneficiilor

Cum este lesne de observat, aceste formule miraculoase aparţin unor populaţii prea izolate sau prea sărace pentru a-şi oferi luxul unor medicamente propriu-zise. Nu este mai puţin adevărat, o dată descoperite „secretele", preluarea lor în producţia industrială nu este un act pur şi simplu formal. Nu rareori unul şi acelaşi component este recomandat, de vindecători diferiţi, la boli diferite. Spre exemplu, la hipertensiune şi... hemoroizi. Dar chiar identificat principiul activ, tot sunt necesare teste de toleranţă, de inocuitate etc. Ceea ce înseamnă uneori milioane de dolari. Dar profiturile pot fi însutite. În consecinţă, s-au ivit iniţiative – unele statale, materializate în legi, altele private, bazate pe principii morale – care impun partajarea profitului cu ţările de origine ale plantelor în cauză sau ale posesorilor reţetelor tradiţionale. Astfel, China, Bolivia, Malaezia sau Vietnamul impun reguli stricte de export a unor plante, legate de obligaţia de împărţire a beneficiilor obţinute în baza unui brevet privind un principiu activ extras dintr-o plantă autohtonă.

În India, microbiologul Debaprasad Chattopadhyay a refuzat să publice reţeta unui produs antimalaric izolat dintr-o infuzie pe bază de plante utilizată de tribul Onge, din insulele Andaman, preferând să producă el însuşi substanţa, spre a putea împărţi profitul cu membrii tribului. „Medicii desculţi" – o organizaţie umanitară creată şi condusă de Dr. Jean- Pierre Willem, împinge şi mai departe altruismul: „Eu merg în întâmpinarea terapeuţilor locali – spune Willem – şi, când încrederea este stabilită, ei nu mai ezită să-mi dezvăluie secretul plantelor de pe care le utilizează. Drept urmare, noi fabricăm la faţa locului produse ieftine, vândute populaţiei locale. Un sirop ne costă, de exemplu, un franc francez, în timp ce, produs în Europa din plante importate, ar fi reimportat cu 20-30 franci..."

Dar, din păcate, asemenea iniţiative sunt încă izolate...

DE CE CANICULĂ? DE CE INUNDAŢII?

Călduri aproape insuportabile în sudul ţării... Ploi care par să nu se mai oprească în nord... Inundaţii, oameni care nu mai pot fi siguri de pământul pe care locuiesc. De ce? Este ţara noastră o excepţie sau doar „ne-a venit şi nouă rândul", după alte ţări ale lumii? Suntem pregătiţi să facem faţă unor asemenea situaţii? Iată câteva dintre întrebările adresate de cititorii noştri. Pentru a le răspunde, ne-am adresat, ca de obicei, specialiştilor, în persoana Doamnei Dr. ELENA CORDONEANU şef Secţie Meteorologie Operaţională, Institutul Naţional de Meteorologie şi Hidrologie (M. D.)

În perioada 5-10 iulie 1999, în ţara noastră s-a înregistrat o vreme deosebit de caldă, caniculară pe alocuri, în sudul şi estul ţării. Ziua, temperatura aerului a urcat deasupra valorii de 30ºC în cea mai mare parte a ţării iar în sud-estul ţării s-au înregistrat chiar 36ºC. (Brăila); nopţile au fost, de asemenea, foarte calde, la Constanţa înregistrându-se cea mai ridicată temperatură de la înfiinţarea staţiei, în 1896 (25,4ºC).

Această situaţie a fost rezultatul unei circulaţii sudice care a dominat în această perioadă jumătatea de est a Europei şi care a permis aerului tropical să ajungă dincolo de latitudinile medii. În acelaşi timp, jumătatea de vest a Europei s-a aflat sub influenţa unei mase de aer rece şi instabil, de la latitudini nordice. Situaţia s-a menţinut câteva zile aproape neschimbată – fiind numită în meteorologie „de blocaj" – pentru ca, în jurul datei de 10 iulie, să înceapă avansul zonei de separare între cele două mase de aer cu proprietăţi fizice extrem de diferite (front atmosferic) spre est.

La intrarea frontului în vestul ţării manifestările violente – ploi torenţiale, vijelii, grindină, descărcări electrice – au fost o dată în plus accentuate de supraîncălzirea prin insolaţie a aerului preexistent şi a suprafeţei solului. De regulă, în aceste condiţii au loc, punctual, dezvoltări verticale deosebite ale norilor (9000-11000 m) care sunt în general greu de surprins de modelele atmosferice actuale aflate în uz operaţional (modele, mult prea complexe pentru a fi integrate zilnic, sunt folosite astăzi în regim de cercetare pentru studiul unor astfel de fenomene).

Nici reţeaua naţională de staţii meteorologice nu are rezoluţia (densitatea) necesară pentru a semnala astfel de manifestări punctuale; de altfel, soluţia pentru supravegherea satisfăcătoare a evoluţiei vremii este reţeaua de radare meteorologice iar la acest capitol INMH nu se poate lăuda cu o situaţie bună. Cele 7 radare analogice din ţară sunt vechi şi nu mai pot fi menţinute în funcţie decât cu mari eforturi. Institutul se pregăteşte să achiziţioneze, cu sprijinul Ministerului Apelor, Pădurilor şi Protecţiei Mediului, două radare moderne, dintre care unul va fi instalat la Bucureşti, însă faţă de nevoia de acoperire a teritoriului ţării (10 radare, potrivit proiectului realizat de specialiştii INMH) aceasta va însemna tot puţin.

Din informaţiile primite de la staţiile meteorologice şi posturile pluviometrice din ţară în zilele de 11 şi 12 iulie, aversele cu caracter torenţial din jumătatea vestică a ţării au totalizat punctiform valorii excepţionale: 159 l/mp la Drobeta-Turnu Severin şi 139 l/mp la Herculane. Este posibil însă ca între staţiile meteorologice, mai ales în zona de munte unde acestea sunt încă mai rare, să se fi înregistrat, de asemenea, cantităţi mari de apă.

Aşadar, instabilitatea vremii din jumătatea vestică a ţării ţine de un proces atmosferic de scară mare (continentală), care s-a manifestat de altfel mai întâi în Europa vestică, dar dezvoltările verticale accentuate ale norilor şi, deci, manifestările violente (cantităţi deosebite de apă, grindină, vijelii) au un caracter local impus în esenţă de caracteristicile geografiei locului: relief (înălţime, pantă), gradul de acoperire şi tipul de vegetaţie de la suprafaţa solului, caracteristicile termo-hidrice şi de structură ale solului. Introducerea acestor detalii în modelele atmosferice înseamnă complicarea deosebită a sistemului de ecuaţii şi în final necesitatea unor maşini de calcul performante; modelul atmosferic în regim operaţional înseamnă întotdeauna un compromis între nevoia de acurateţe şi posibilităţile tehnicii de calcul disponibile.

Prognoza realizată de INMH pe baza modelelor atmosferice aflate în uz (modelul ALADIN, integrat la INMH de două ori pe zi, dar şi rezultate ale modelelor altor centre europene de prognoză cum ar fi Meteo-France, Reading, Offenbach, Praga) au semnalat cu anticipaţie de 24 de ore posibilul caracter torenţial al averselor de ploaie şi cantităţi de apă de peste 35-40 l/mp. Aşa cum am subliniat şi mai sus, posibilităţile modelelor atmosferice operaţionale actuale de a descrie fenomenele meteorologice locale aflate în discuţie sunt limitate. Existenţa unei reţele de radare meteorologice poate amenda această limitare chiar dacă numai cu anticipaţie de câteva ore; este ceea ce numim prognoza de tip „now-casting" care, pe baza informaţiei radar, descrie evoluţia sistemelor noroase pentru 1-3 ore. Intervalul de anticipare este foarte scurt dar în condiţiile funcţionarii unui sistem eficient de acţiune şi alertă se pot reduce pagubele, mai ales evitându-se pierderi de vieţi omeneşti.

Se poate vorbi de o accentuare a unor astfel de fenomene în ultima vreme? Se pare că da, numai că trebuie avut în vedere şi faptul că sunt mult mai mediatizate decât înainte de 1989 şi că, de foarte multe ori, efectele tragice ale unor astfel de fenomene sunt amplificate de intervenţia incorectă a omului în echilibrul natural al geografiei terestre. Din punctul de vedere al mecanismelor atmosferice, se poate presupune că schimbările climatice globale (tendinţa de creştere a temperaturii medii globale este de acum un fapt stabilit), fenomenele intense de scară mare, cum ar fi El Niño, pot influenţa evoluţia vremii în orice punct de pe glob, inclusiv în România, dar nu s-au stabilit încă relaţii de dependenţă directă.

Anatomia secundei

Accesul la Hidrogen

ALEXANDRU MIRONOV

În numeroase povestiri şi romane S.F. transportul se face, bineînţeles, prin mijloace antigravitaţionale. În viaţa reală, suntem însă departe de antigravitaţie căci, sinceri să fim, fizicienii planetei Terra de al sfârşitul Mileniului II nici măcar natura gravitaţiei nu au deslușit-o. Aşa că, spre un alt combustibil S.F. se concentrează acum cercetătorii, un gaz plin de perspective, comun întregului Univers: *Hidrogenul.* Până când însă îl vor folosi astronavele gigantice (vezi Norman Spinrad, în „Cavalerii torţei"), care vor „înghiţi" atomii de H stingheri, risipiţi în Cosmos, pentru a se propulsa către necunoscutele destinaţii ale lui *Homo sapiens,* s-a aplecat asupra mirabilei substanţe un reprezentant mai deosebit al speciei, pe nume *Homo faber*, inginerul sau şurubarul condamnat de soartă să construiască. Şi, recent, Homo faber a avut curajul să se apropie de „sfânta sfintelor" lumii de astăzi, automobilul nostru cel de toate ziele. Căci „uitând" staţiile de benzină şi motorină – în reţea planetară –, ignorând faptul că industria petrolului aproape ne condamnă la folosirea unui carburant cu vechime de un secol, făcându-se că nu observă că zeci de milioane de oameni lucrează în industria auto şi că această industrie aduce bani grei, aşa cum este ea, inginerul *Homo faber* a găsit, cum ar spune computerul, calea optimă în cercetarea pe tărâmul auto: *motorul electric cu hidrogen.*

În aventură s-au aruncat chiar inginerii de la concernul *Daimler-Chrysler,* adică nobilimea auto. Au lucrat rapid, discret, eficace – şi au ajuns la motorul celular, aşa cum îl numeşte Ferdinand Panik, şeful grupului german de la *Daimler-Chrysler.* „O tehnologie, spune Panik, apropiată, ca concepţie, de cea a industriei computerelor... şi care va schimba întreaga lume a industriei auto. Numai cerul poate fi limita acestei tehnologii".

Aparent, idei simple şi cunoscute au fost legate împreună: dintr-un rezervor de hidrogen lichid (păstrat la rece într-un cilindru criogenic) atomii de *H* trec printr-o membrană (impregnată cu un catalizator pe bază de platină) şi un electrod făcut din... hârtie cu grafit; aici are loc separarea în protoni şi electroni, în prezenţa oxigenului „culeş" din aer; rezultatul este apariţia curentului electric, la tensiunea de 220 volţi – şi astfel este propulsat NECAR-4 (aşa-l cheamă pe automobilul cu motor celular, acronim de la *New electric car).* Prototipul este cel al foarte popularului minivehicul *Mercedes A* – dar, evident, fără voluminosul rezervor de benzină, fără ţeavă de eşapament, fără motorul termic clasic – doar cu micul dispozitiv „celular" pe care vi l-am descris mai sus.

Invidioase pe avansul luat de *Daimler-Chrysler,* alte companii auto încearcă, febril, noi variante de mecanisme ale viitorului pe gigantica piaţă a automobilelor. *General Motors* îşi continuă testele cu *EV-1,* electromobil cu baterii de plumb (deci autonomie şi putere mici). *Toyota* şi *Honda* lucrează la vehicule hibride, dotate cu motoare termice clasice şi electromotoare (care vor fi folosite în funcţie de situaţie – dar masa şi volumul ocupate de aceste motoare sunt prea mari). *Renault* inovează în dulcele stil clasic, cu *IDE,* motor cu injecţie directă, îmbunătăţind compresia, deci randamentul (sub 4 litri de carburant la suta de kilometri, cu diminuare consistentă a poluării prin reciclarea gazelor de eşapament). Dar, acestea nu pot fi decât succese colaterale, cum ar spune Madame Albright. Realitatea este că industria automobilului încremenise într-un cadru care închidea perspectivele – şi că motorul celular dă semnalul renaşterii. Adaptarea reţelelor de alimentare, transformarea service-urilor şi a punctelor de vânzare vor fi însă procese economic-sociale, care vor mai dura o vreme.

Spre 2020, însă, se poate spera că automobilul cu motor celular, „hrănit" cu hidrogen, se va deplasa silenţios şi curat, pe mai toate şoselele civilizaţiei lui Homo faber.

E bine de ştiut

Litiumul

Sărurile de litiu sunt utilizate în psihiatrie datorită proprietăţilor lor sedative în stările de excitaţie şi mai ales datorită proprietăţilor lor de prevenire a recăderilor maniace şi depresive în psihozele maniaco depresive. În afară de psihozele maniaco depresive litiumul este utilizat ca antidepresiv şi în tratamentul comportamentelor agresive.

Litiumul absorbit în organism nu se leagă de proteine, trece greu bariera hemato encefalică şi se elimină în special pe cale renală. Capacitatea sa de penetrare intracelulară pare să varieze în funcţie de pacienţi.

Tratamentul cu litiu se bazează pe principiul obţinerii unei litiemii cuprinse între 0,6-1 nmol/1. Tratamentul cu litium presupune un bilanţ prealabil când trebuie studiată mai ales funcţia renală; în caz de insuficienţă renală există riscul de supradozare şi de intoxicare hiperlitiemică.

Efectele secundare sunt în general fără gravitate. Numai intoxicaţia hiperlitiemică poate determina confuzie mentală, comă sau moarte. Tratamentul cu litium prezintă riscul malformaţiei la gravidă în primul trimestru de sarcină.

Singurele contraindicaţii reale ale litiumului sunt: insuficienţa renală, prescrierea de diuretice şi procesele patologice organice cerebrale.

Dr. MARIA BARI
Medic primar,
Spitalul Filantropia

IDEI UTILE

Dacă intenţionaţi să faceţi mici schimbări în apartamentul dv. cu investiţii minime, imaginaţia nu mai trebuie îngrădită de reguli severe privind de exemplu stilul mobilierului.

Specialiştii domeniului spun că putem alătura, fără rezerve, într-un colţ destinat servirii mesei, de exemplu, mobile aparţinând unor stiluri diverse. Un rol deloc neglijabil îl are însă armonia culorilor. Rămâne să alegeţi din sugestiile noastre alăturate ceea ce se potriveşte gustului şi spaţiului de care dispuneţi.

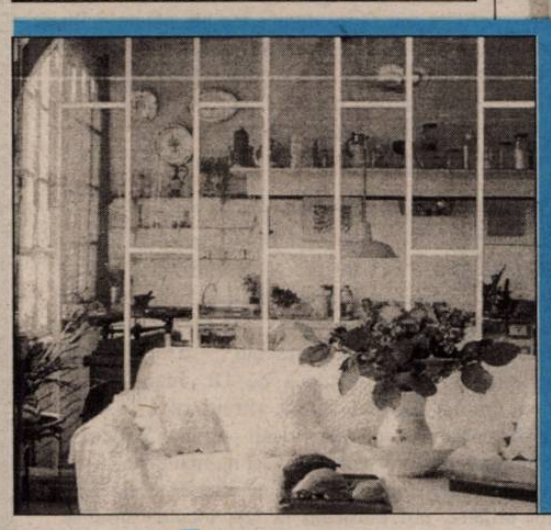

Talismanul şi zodiile

ACVAMARINUL. Influenţează în cel mai înalt grad persoanele născute în zodia Peştilor. Este simbolul înţelepciunii, piatra marinarilor şi amatorilor de jocuri de noroc. Limitează acţiunile afemeiaţilor, le răceşte pasiunile, calmează nervii. Este asemănător cu berilul datorită calităţilor sale. Este piatra căminului familial, stimulează respectul reciproc şi prietenia. În timpurile străvechi se considera că acvamarinul tratează bolile de gât şi de dinţi. Se recomandă să fie purtat la rever într-o ramă de argint. Berilul galben-verzui a fost botezat ca piatra Sfântului Toma. Constelaţia zodiacală a Peştilor se mai află şi sub patronajul diamantului, ametistului, crizolitului, matostatului, opalului...

DIAMANTUL. Este talismanul Berbecilor. Este simbolul curajului şi inocenţei. Calmează mânia şi voluptatea, dă încredere şi putere, aduce victorie asupra inamicilor. Diamantul reţine pasiunile, stăvileşte izbucnirile emotive, apără de vrăji, duhuri rele şi de otrăvuri. Apără şi maternitatea. Această piatră regală ajută dezvoltarea spirituală, stimulează memoria, creează buna dispoziţie, tonifică şi întinereşte. Dar pentru cei ce nu au conştiinţa curată acţiunea lui este inversă: acestora le aduce nenorocire.

SMARALDUL. Este piatra celor născuţi în zodia Taurului. Talismanul mamelor şi navigatorilor, simbolul înţelepciunii, stăpânirii de sine, speranţei. Nu există culoare mai plăcută pentru ochi decât smaraldul. Conform tradiţiei, acesta ascute mintea şi memoria, apără de boli, magie neagră, infidelitate şi insomnie, aduce fericire şi bucurie. Salvează de muşcăturile de şarpe. Cei ce poartă smaraldul au capacitatea de a face preziceri, de a pătrunde în gândurile tainice ale semenilor. Această piatră frumoasă înlătură sterilitatea, dă putere şi stimulează buna dispoziţie. Se recomandă a se purta într-o ramă de aur.

Alte pietre norocoase ale Taurului sunt nefritul, berilul, malahitul.

PERLA. Este talismanul Gemenilor. Simbolul devotamentului, dragostei, purităţii sufleteşti, ocrotitorul casei şi familiei. Cei ce poartă perle vor fi ocoliţi de dragostea neîmpărtăşită. Perla stimulează longevitatea, aduce sănătate, apără de „ochiul rău", dăruieşte capacitatea de prezicere a viitorului. Inelul cu perlă apără împotriva intrigilor şi participării la afaceri necurate. Alte pietre norocoase pentru Gemeni sunt ochiul de tigru, berilul, malahitul.

RUBINUL. Este piatra celor născuţi în zodia Racului. Din cele mai vechi timpuri se consideră că rubinul dăruieşte protejatului său puterea leului, neînfricarea vulturului şi înţelepciunea şarpelui. Rubinul stimulează faptele eroice, apără de magiile negre, îndepărtează tristeţea, stimulează buna dispoziţie. Cunoscătorii avertizează că rubinul stimulează patimile periculoase, de aceea oamenii impulsivi, cu caracter aspru nu trebuie să-l poarte. Este contraindicat şi hipertonicilor şi persoanelor supraponderale. Norocoase pentru Raci mai sunt şi onixul, acvamarinul, perla, smaraldul.

CHIHLIMBARUL. Este talismanul Leului. Simbolul succesului. Aduce linişte, apără împotriva eşecurilor, intenţiilor rele ale celor din jur. Chihlimbarul îşi apără protejaţii de incendii şi furtuni. În evul mediu, negustorii şi bancherii purtau inele cu o astfel de piatră. Astrologii dau o înaltă apreciere chihlimbarului pentru însuşirile lui deosebite. Se consideră că chihlimbarul întăreşte inima, îmbunătăţeşte vederea, vindecă bâlbâiala. Alte pietre norocoase pentru Leu sunt matostatul şi circoniul.

Despre celelalte pietre protectoare, săptămâna viitoare.

Pentru dumneavoastră, doamnă

Un caz pe săptămână

„Mă numesc T.R., am 65 de ani şi sunt din Bucureşti. De mai mult timp sufeream de cardipatie ischemică, tensiune, olecistopatie, boli pentru care luam zilnic medicamente. La un moment dat m-am decis, citind în revista „Magazin" despre vindecările miraculoase realizate de doamna Vasilica Ciupea şi fiicele sale, să încerc şi eu terapia bioenergetică. La începutul tratamentului aveam tensiune 17/10. După trei şedinţe făcute de doamna Mariana Ciupea, tensiunea s-a stabilit la 13/9. În privinţa cardiopatiei, nu am mai avut dureri decât foarte rar şi mult mai slabe în intensitate. Surprinzător, calitatea vederii, afectate anterior de o boală foarte serioasă, după tratament s-a ameliorat. Pot spune că după cele două serii de tratament bioenergetic făcute am întinerit cu zece ani"...

*

Redacţia revistei noastre facilitează cititorilor dornici să beneficieze de tratament bioenergetic accesul la „Cabinetul Ciupea" pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 35000 lei.

10% REDUCERE adică 35000 lei

TALONUL NR. 29

Numele şi prenumele pacientului.....

.....

Adresa.....

Intervalul efectuării tratamentului.....

● Valabil până la 10 august 1999 ●

Programări la telefon: 6862046

Gastronomice

Şi în această săptămână cititoarea noastră fidelă din Vişeul de Sus, doamna Cherejei Clara, ne oferă mai multe reţete de sezon a căror savoare o simţi parcă numai citindu-le...

Pilaf de dovlecei

2 dovlecei mijlocii, 1 ceaşcă de orez, 50 ml untdelemn, mărar, 1 ceapă, piper.

Se rumenesc în untdelemn separat ceapa, dovleceii tăiaţi felii rotunde şi orezul. Se amestecă, apoi se completează cu apă şi se dă la cuptor. Când este aproape gata se adaugă suc de roşii, piper şi mărar.

Dovlecei în floare

1 kg dovlecei în floare, 4 roşii, 2 linguri ulei, 1 linguriţă făină, 1 ceaşcă apă, câteva linguri de smântână, mărar şi pătrunjel verde, sare, piper.

Se spală dovleceii, se rad şi se rumenesc în ulei. Se aşază apoi într-o cratiţă, se presară cu sare şi piper, se acoperă cu felii de roşii şi cu un sos alb preparat din făină şi lapte. Se fierb la foc potrivit, mişcând din când în când cratiţa, să nu se prindă. Nu se umblă cu lingura, pentru a nu se sfărâma dovleceii. Când este aproape gata se potriveşte mâncarea de sare şi se pune cratiţa la cuptor să scadă. Se presară cu verdeaţă tocată. Se serveşte cu smântână sau iaurt, după gust.

Dovlecei umpluţi

2 dovlecei mijlocii, ½ lingură pesmet, ½ ceaşcă orez sau 100 g ciuperci sau 100 g brânză de oi, verdeaţă.

Dovlecei spălaţi şi curăţaţi tăiaţi în două, goliţi de miez, se fierb în apă în clocot. Se lasă să se scurgă şi apoi se umplu cu brânză de vaci sau de oi amestecată cu verdeaţa şi eventual 1 ou, sau cu ciuperci sau cu orez, fiert pe jumătate şi se dau la cuptor într-un vas rezistent.

Budincă de roşii

5 roşii mari, 2 cepe, 300 g miez de pâine albă, 1 ceşcuţă lapte, 2 ouă, 50 ml ulei, sare, piper.

Se curăţă ceapa, se toacă mărunt şi se amestecă cu pâinea muiată în lapte, bine stoarsă. Amestecul se căleşte uşor în ulei încins, apoi se lasă să se răcorească, după care se adaugă roşiile curăţate de coajă şi tăiate felii, restul de lapte, ouăle bătute, sare şi piper, amestecând bine. Compoziţia obţinută se toarnă într-o tavă unsă abundent, se stropeşte cu ulei sau 2 linguri de unt şi se pune la copt la foc potrivit, 25-30 minute. Se serveşte imediat cu sos de unt sau smântână după gust.

Îngheţată fină cu zmeură

250 g zmeură, 100 g de zahăr, 250 g iaurt, ½ lămâie, 2 albuşuri, 3 foi de gelatină.

Se spală bine zmeura, se trece prin sită, apoi se adaugă zahărul, iaurtul, zeama de lămâie; se amestecă bine, se înmoaie gelatina în apă rece, apoi se trec foile moi în alt vas cu 3 linguri de apă şi se topesc la bainmarie. Când s-au topit, se lasă să se răcească şi se amestecă uşor, cu compoziţia de zmeură şi iaurt. Se bat albuşurile spumă şi se încorporează în tot amestecul. Se toarnă în forme, se lasă la congelator 3 ore.

Insulă plutitoare cu piersici

1 sos de vanilie rece, 4 piersici coapte, 2 albuşuri spumă, 1 lingură cu migdale tocate, sirop de coacăze.

Piersicile curăţate de sâmburi, se prelucrează cu mixerul şi se amestecă cu sosul de vanilie. Se pune laptele (1/2 l) la fiert într-o cratiţă mare. Când dă în clocot se adaugă 4 gălbenuşuri frecate cu 80 g zahăr, se face focul mai mic, se pun albuşurile, turnate cu lingura. Nu trebuie să se atingă în timpul fierberii (1-2 minute); se întorc şi se mai fierb încă 2 minute. Se lasă să se scurgă. Se toarnă într-o compotieră sosul de vanilie cu piersici; deasupra se aşază cu grijă albuşurile. Se păstrează la rece. Se serveşte cu sirop de coacăze sau de vişine turnat deasupra albuşurilor. Se presară migdale tocate (facultativ).

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

Laborator de sănătate

USTUROIUL – un remediu antic şi modern

Acest aliment, repudiat de unii pentru gustul şi mirosul său înţepător, însumează mii de studii ştiinţifice care au analizat toate binefacerile atribuite usturoiului de-a lungul timpului. În 1990 s-a ţinut la Washington un prim congres dedicat contribuţiei usturoiului la starea generală de sănătate, sponsorizat de Ministerul Agriculturii din Statele Unite şi de Universitatea de Stat din Pennsylvania.

În Antichitate şi în evul mediu nu numai că usturoiul era considerat un remediu universal – de la tuberculoza pulmonară la muşcătura de şarpe -, dar era purtat şi ca amuletă pentru alungarea relelor – de la ciumă la vampiri. În timpul celor două războaie mondiale, medicii britanici şi germani au descoperit apoi că usturoiul oferă o oarecare protecţie împotriva septicemiei şi cangrenei.

Cea mai mare parte a virtuţilor legendare şi anecdotice ale usturoiului au fost confirmate de cercetările moderne.

Usturoiul conţine allium, o substanţă cu antibiotic, antispastic, expectorant. Usturoiul scade nivelul colesterolului şi trigliceridelor (principalul „vehicul" al grăsimii în sânge). Micşorează tensiunea arterială şi reduce tendinţa sângelui de a se coagula, prevenind congestiile cerebrale. Întăreşte sistemul imunitar şi este un antioxidant. Detoxifică organismul de poluanţii chimici şi micşorează efectele radiaţiilor. Este bactericid, fungicid şi vermicid (distruge viermii intestinali).

Cât de mult usturoi trebuie consumat? Recomandările variază de la un cătel sau doi, o zi până la şapte pe săptămână. Se poate opta pentru o doză moderată. Se poate întâmpla ceva dacă mâncăm prea mult usturoi? Cantităţile excesive pot contribui la instalarea anemiei.

Din punct de vedere medical, usturoiul e mai eficient când este mâncat crud. Din păcate, lumea îşi face multe griji să nu-i deranjeze pe cei din jur cu mirosul usturoiului. Remediul parţial este să mestecaţi câteva frunze de pătrunjel, care împrospătează respiraţia. Din păcate, mirosul său specific persistă în transpiraţie. În schimb, mirosul de usturoi de pe mâini dispare prin frecarea degetelor cu o felie de lămâie şi apoi cu sare. Usturoiul mai are şi o altă calitate: este un înlocuitor savuros al sării. Se păstrează într-un loc întunecos, rece şi uscat, dar nu în frigider. Se poate ţine în ghivece noi de lut, într-un loc ferit de căldură şi de lumină directă

Dr. AURELIA DĂSCĂLESCU

Va trece VIAGRA şi de proba aspră a timpului?

ARCADIE PERCEK

Lansarea pe piaţă a unui nou medicament este după cum bănuim o operaţiune foarte anevoioasă şi plină de responsabilităţi care necesită traversarea a cinci etape, şi ele foarte anevoioase:

◆ *Etapa de screening,* (care constă din trierea efectelor interesante ale unei substanţe, pe calea diverselor testări, termenul în cauză provenind de la verbul de limbă engleză „to screen", care înseamnă a cerne). ◆ *Etapa testărilor toxicologice şi teratogene* (denumită şi etapa experimentală, constă în determinarea gradului de toxicitate a substanţei selectate, operaţiune care se face pe animale). ◆ *Etapa primirii unei forme galenice,* respectiv farmaceutice (când viitorul medicament este asociat unui excipient chimic, care îi va servi ca suport şi vehicul). ◆ *Etapa experimentării pe om,* denumită şi etapa experimentării clinice. Şi, în sfârşit, ◆ *Etapa finală* constând din acordarea autorizaţiei de punere în vânzare a noului medicament.

Ceea ce trebuie subliniat este faptul că *un medicament chiar dacă a trecut cu succes de cele cinci etape menţionate, el nu poate fi considerat un medicament infailibil şi, ca atare perenitatea medicamentului este garantată numai dacă acesta trece şi de PROBA ASPRĂ A TIMPULUI.*

După cum ştim, în diverse epoci şi pe diverse arii de pe mapamond multe medicamente nou descoperite au bulversat opinia publică, care, până la urmă, s-au dovedit a fi simple gloriole sclipitoare, asta pentru că n-au trecut şi de PROBA ASPRĂ A TIMPULUI, probă finală care validează valoarea unui medicament

Astfel, medicamentul „Carzodelan" a fost pus la punct de medicul german Gaschler, cu care acesta – ca şi adepţii săi – trata cancerul, leucemia, gripa, bronşita cronică, colecistita, prostatita, tulburările circulatorii, ulcerul gastric, colita, ca şi inflamaţiile cronice în general. Un leac minune s-ar zice, iată ce declară în legătură cu acest medicament, un medic care s-a folosit de el în practica de fiecare zi şi asta în 1957: „Eficacitatea clinică a acestui produs nu trebuie să fie pusă la îndoială. În mod sigur, introducerea sa în practica curentă va fi considerată într-o zi ca una dintre datele capitale ale istoriografiei medicale, iar doctorul Gaschler va lua loc printre marii binefăcători ai omenirii".

Ei bine, cu toată convingătoarea pledoarie ştiinţifică în favoarea Carzodelan-ului, cine mai foloseşte în zilele noastre acest preparat în tratamentul cancerului? Ne vom pune oare această întrebare peste ani şi în cazul preparatului VIAGRA? PROBA ASPRĂ A TIMPULUI ne va demonstra dacă da sau nu. În ce mă priveşte, cred că nu. Să dea Domnul să mă înşel!

Terapie naturală

SALCIA (Salix alba)

Cum o recunoaştem. Salcia sau răchita este un arbore răspândit în toată ţara, începând de la câmpie până la etajul montan, în special în lunci, zăvoaie, de-a lungul râurilor şi pâraielor. Salcia albă ajunge până la 20 de metri înălţime şi are o coroană largă, bogată. Lujerii au scoarţa brună, galben-verzuie sau roşie-purpurie, în funcţie de specie. Frunzele sunt liniar-lanciolate, ascuţite la vârf, cu dinţişori fini pe margini. Florile, mascule şi femele, apar înaintea frunzelor sau la începutul formării lor şi se numesc mâţişori.

Cum se recoltează. În scopuri medicinale, se întrebuinţează numai scoarţa recoltată de pe ramurile ce nu depăşesc 2-3 ani.

Compoziţie. Scoarţa de salcie conţine: tanin, salicozid, populozid, piceozid, izosalipurpozid, ceară, rezine, oxalaţi etc. Specia „salix purpureea" care are şi ea proprietăţi terapeutice conţine un heterozid, levogir neazotat: salipurpozidul.

Acţiune terapeutică. Datorită taninului pe care-l conţine, coaja de salcie are acţiune astringentă şi coagulantă iar datorită salicozidului are proprietăţi antireumatice. Tot datorită salicozidului, are şi acţiune analgezică şi sedativ-nervoasă. De asemenea, mai are şi proprietăţi febrifuge, prin mărirea debitului de sânge periferic şi a sudoraţiei.

Mod de întrebuinţare. Se utilizează sub formă de pulbere 2-3 g/zi, între mese, sau sub formă de infuzie sau decoct (2-4%) ca astringent, antinevralgic şi antireumatic. De asemenea, prin prepararea unui extract hidroalcoolic 2-3 g/zi, este întrebuinţat ca tonic şi febrifug. Intră în compoziţia ceaiului antireumatic. În cazul crizelor de migrenă datorate distoniilor neurovegetative, se obţin rezultate bune cu următorul amestec: sovarv 30 g, frunze de salvie şi mentă câte 20 g, flori de coada şoricelului 20 g şi flori de levănţică 10 g. Din acest amestec se prepară o infuzie folosind 2 linguri de plante la 1 l de apă. Se recomandă câte 1 cană înaintea meselor principale şi 1 cană cu 10 minute înainte de culcare.

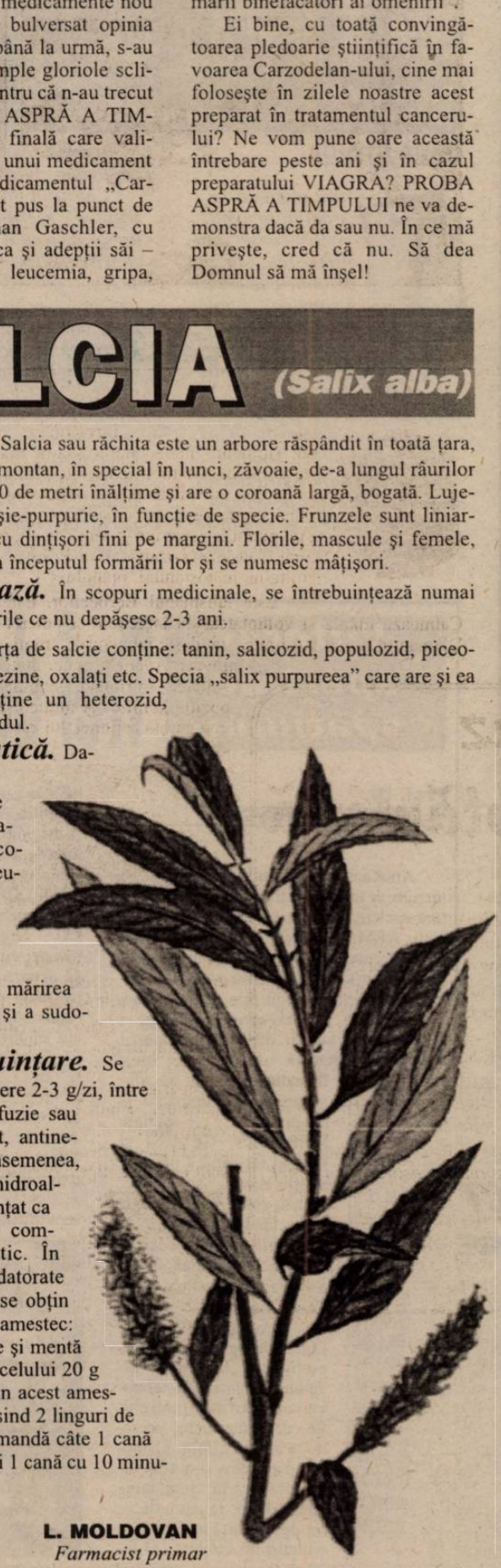

L. MOLDOVAN
Farmacist primar

Cu toţii avem şi părţi bune şi rele

- Continuăm în acest număr răspunsul pentru corespondentul nostru Ion D. El a cunoscut „menghina psihică" a constrângerilor care ne marchează viaţa. Este însă convins că răul „poate fi depăşit cu calm şi cu răbdare". Cum trebuie privite aceste afirmaţii mai ales în cazul problemelor de familie?

- În ceea ce priveşte evitarea discuţiilor tensionate din familie, eu nu cred că cea mai bună formă de a învinge este evitarea pentru că, după cum spui şi tu, nu putem să evităm o discuţie la infinit, mai ales cu cei cu care locuim împreună. Cel mai bine este să avem curajul şi puterea de a ne susţine punctul de vedere calm, dar ferm, şi să-i facem pe ceilalţi să îl accepte şi să îl respecte. Nu fugind câştigăm o bătălie, ci înfruntându-ne „adversarul". Altfel, el va crede că suntem laşi sau că avem motive să nu ne susţinem cauza (de exemplu, că nu avem argumente reale pentru opinia noastră) şi va profita. E adevărat că nu e o soluţie uşoară, dar altfel nu se poate pune capăt cu adevărat unei situaţii stresante pentru noi. În acelaşi timp, nu trebuie să considerăm că interlocutorul nostru este o persoană inferioară, demnă de mila noastră, cu o mentalitate primitivă; el este un om ca şi noi, cu păreri diferite, poate mai bune, poate mai rele decât ale noastre, pe care trebuie să-l respectăm pentru a ne respecta şi el pe noi, pe care trebuie să-l acceptăm aşa cum este, cu concepţia lui despre viaţă, pentru a-i putea cere să ne accepte şi el, aşa cum suntem. Pentru că nimeni nu este perfect sau bun în toate, ci suntem toţi oameni cu părţi bune şi părţi rele, care trebuie să convieţuim şi să ne înţelegem. Ceea ce putem face însă este să căutăm compania mai degrabă a celor care au aceleaşi concepţii ca şi noi şi să petrecem cât mai puţin timp cu cei faţă de care nu simţim o apropiere, o simpatie.

Vreau să îţi mai spun, încă odată, dragă Ion, că eu găsesc minunat faptul că ţi-ai putut depăşi problemele prin forţe proprii şi poate ar trebui mulţi cititori de-ai noştri să-ţi urmeze exemplul. Dar ori de câte ori aveţi vreo îndoială sau simţiţi nevoia de un sprijin, apelaţi la noi fără reţinere. Suntem aici pentru a vă ajuta!

Rubrică realizată de
MIHAELA DOROBANŢU

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

Cu lombosciatica nu e de glumit

Cititoarea noastră CAZACU DANIELA, *34 ani, din localitatea Năvodari, judeţul Constanţa, ne scrie o lungă epistolă în legătură cu o lombosciatică de care suferă de mai multă vreme şi pentru care a făcut diverse tratamente. Lombosciatica reprezintă, stimată doamnă Daniela Cazacu, un sindrom patologic ce se caracterizează în faza acută prin dureri lombare, deci care apar în şale, şi iradiază pe partea externă sau posterioară a unuia sau a ambelor picioare uneori până la talpă. Această durere survine ca urmare a deplasării nucleului pulpos, respectiv a acelui disc care se află între doi corpi vertebrali, deplasare datorată cel mai adesea unui efort de ridicare, într-o poziţie aplecată.*

Tratamentul lombalgiei de acest gen, respectiv al sciaticii lombare, constă dintr-un tratament simptomatic vizând calmarea durerilor şi dintr-un tratament vizând ca discul intervertebral herniat să-şi revină la locul său, tratament ţinând de a ne folosi de un pat tare, şi de a evita să ridicăm orice în poziţie aplecată şi de a face eforturi deosebite. A nu se uita că discopatia lombară se întâlneşte mai frecvent la persoanele sedentare, vârstnice şi obeze. Ridicarea unor greutăţi de către astfel de persoane nu se va face niciodată brusc şi în poziţie aplecată, ci prin îndoirea genunchilor, coloana vertebrală fiind menţinută în poziţie verticală. Medicamentele de calmare a durerii, care se dau în asemenea situaţii, respectiv Algocalminul, Paracetamolul, Indometacinul, Fenilbutazona şi Aminofenazona, se vor lua de preferinţă sub formă de supozitoare. Dacă simptomatologia şi starea bolnavului nu se ameliorează după o săptămână de asemenea tratament, se va face un consult de specialitate şi la un medic neurolog. În cazuri deosebite, hernia de disc necesită şi o intervenţie chirurgicală care se va face numai la indicaţia neurologului. Consider, stimată doamnă Daniela Cazacu, că nu este nevoie ca atare să vă deplasaţi în Capitală pentru un consult de specialitate, aşa cum doriţi dumneavoastră, având în vedere costul deplasării, acest consult putând fi făcut şi la Spitalul Judeţean din Constanţa. În al doilea rând, să mergeţi pe ideea că revenirile la normal după o hernie de disc nu se produc cel mai adesea nici într-o săptămână şi nici într-o lună, ci în intervale mai mari de timp.

Vitiligo şi herpes

Domnul GLIGU IOSIF din Timişoara, care a avut mult timp de „tras" de pe urma unui vitiligo şi a unui herpes, ne întreabă dacă a mai apărut în medicină ceva nou în acest domeniu. Pentru că din scrisoarea dumneavoastră, stimate domnule Gligu, transpar şi o serie de lucruri neclare, atât din punctul de vedere al diagnosticului, cât şi al tratamentelor făcute, n-ar fi rău ca, pe baza unui bilet de trimitere eliberat de policlinica din Timişoara de care depindeţi, să vă prezentaţi la un consult de specialitate la Spitalul dermatologic Prof. Dr. Scarlat Longhin, din Capitală. Vă sfătuiesc să vă prezentaţi la medicul primar dermatolog Dr. Rodica Trifu.

În ceea ce priveşte herpesul de care suferiţi, este necesar ca într-o primă etapă să stabiliţi pe baza unui consult de specialitate varietatea de herpes de care suferiţi. Bănuiesc că, în cazul dumneavoastră, este vorba despre un herpes labial, adică localizat la buze, localizare frecventă a herpesului simplu. A nu se uita însă că această varietate de herpes însoţeşte adeseori boli bacteriene febrile. Ca tratament, această formă de herpes nu necesită decât o igienă locală, accelerarea desicaţiei (adică a uscării pielii) pe bază de talc, şi unguente dezinfectante, constând din precipitat galben de mercur 1 la sută, sau din pomadă cu merfen. Firește, tratamentele le veţi face sub strictă urmărire dermatologică la policlinica de care depindeţi.

MANGALIA
cea necunoscută

◆ ***Peştera de la Movile*** este o descoperire uluitoare, unică în lume. În această cavitate trăiesc fiinţe într-un mediu toxic (hidrogen sulfurat) şi fără să beneficieze de razele Soarelui. Extrapolând ne gândim că dacă în Univers ar exista nişte fiinţe extraterestre, acestea nu ar trebui neapărat să respire oxigen. La malul mării se află un mic laborator pentru studiul acestor animalicule cavernicole care reuşesc să-şi producă nişte substanţe trofice în mediul subpământean. În această situaţie au venit la noi cercetători de la NASA care presupun că în solul marţian ar fi condiţii similare de viaţă.

◆ ***Oraşul scufundat.*** Către sfârşitul epocii romane, mişcări epirogenetice importante au distrus oraşul. Astfel, puternice cutremure de pământ au înghiţit o parte a oraşului dinspre răsărit, acoperind ziduri şi edificii (în faţa Cazinoului şi a sanatoriului). Evenimentul s-a produs deci în timpuri istorice şi nu geologice ceea ce creează teama că s-ar putea repeta. Aşadar, propunem ca turistul să închirieze o barcă pentru a efectua scufundări (o găleată cu fundul din sticlă uşurează vederea). Un regizor (Bostan) a realizat o filmare submarină remarcând elemente ale oraşului scufundat (sarcofage, străzi, amfore etc.).

◆ ***Pădurea Hagieni.*** Să plecăm cu automobilul din Mangalia spre comuna Albeşti (circa 10 km). În pădure se circulă „per pedes" numai pe aleile asfaltate, fără a pătrunde pe pajişte (se distruge vegetaţia şi pericol de vipere). Prin bogăţia floristică şi biocenozele unice pe care le adăposteşte, rezervaţia de la Hagieni rămâne o adevărată încântare pentru toţi cei care o vizitează (a se consulta „Rezervaţii, monumente şi frumuseţi ale naturii din judeţul Constanţa" de Klaus Fabritius, Sălăgeanu şi Bavaru).

◆ ***Peştera de la Limanu*** oferă o curiozitate deosebită: este compusă din trei compartimente care comunică între ele doar prin câte un culoar strâmt. Fiecare compartiment este un adevărat labirint precum în jocul distractiv în care pisica trebuie să prindă şoarecele într-un traseu întortocheat. Intrarea este clară pe o porţiune de 40 m, în care se merge ghemuit. Apoi urmează labirintul. Pentru a nu vă rătăci se poate folosi un ghem de sfoară; localnicii preferă să aşeze pe sol frunze verzi pentru a găsi drumul de întoarcere. Cel mai indicat este de a angaja o călăuză bună cunoscătoare a ungherelor peşterii.

◆ ***Două Mai.*** Peştera „La Icoane" se află la nor-vest de comuna Limanu (în preajma şoselei Mangalia – 2 Mai). Dacă scriem cifra „2" oricine va citi „doi". În realitate localitatea se numeşte „Două Mai", denumire dată în urma unei reforme agrare a lui Kogălniceanu. Reţeaua de galerii subterane a fost săpată de om, având ca structură iniţială o veche peşteră naturală. Ne impresionează prezenţa unor „tabula rasa" (la propriu, nu la figurat), mese perfect orizontale. Nu există concreţiuni (speleoteme). Ne punem întrebarea pe unde au scos romanii pietrele pentru diferite construcţii.

FLORIAN FRAZZEI

Castelul WINDSOR

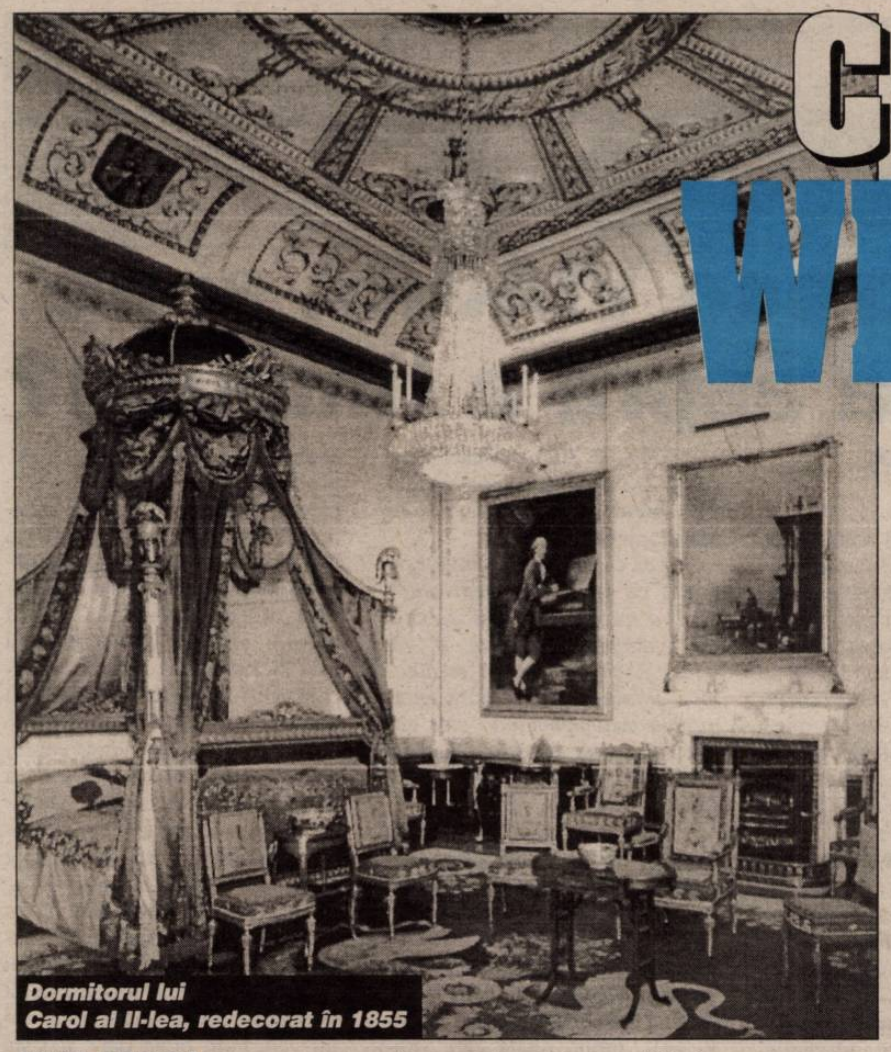

Dormitorul lui Carol al II-lea, redecorat în 1855

Ceasul din camera de recepţii

IRINA STOICA

Ţară plină de tradiţii, renumită pentru conservatorismul său, Marea Britanie cumulează o serie de simboluri devenite sacre pentru populaţia locurilor. Unul dintre aceste simboluri este, fără îndoială, Castelul Windsor, reşedinţa monarhilor britanici, situat în apropierea Londrei.

Castelul desfăşoară uneori ceremonii marcate de pompa imperială şi zilnic se umple de turişti, dornici să vadă cu ochii lor această cetate care dăinuie din timpul cuceririi normande.

Construit în 1070 de William Cuceritorul, castelul a fost la început o construcţie cu o palisadă de lemn, întărită cu pământ şi închizând o curte interioară. Castelul îşi trage numele de la vechea aşezare anglo-saxonă Windelesora, situată în apropierea celei înălţate de William Cuceritorul. Un secol mai târziu, Henric al II-lea a înălţat Turnul Rotund şi pereţii de piatră. Aici s-a adăpostit regele Ioan în 1216, când castelul a fost asediat pentru că suveranul respingea Magna Charta.

De-a lungul istoriei, monarhii aparţinând unor dinastii diferite au construit şi reconstruit aici. Aşa au fost înălţate Turnul lui Henry al III-lea în 1223, Capela Sfântului Gheorghe, în 1475, galeria reginei Elisabeta în 1583. Totul a fost împodobit cu lucrări de artă şi picturi de Holbein, Rubens, Rembrandt, Canaletto. Un adevărat muzeu care a căpătat aspectul definitiv prin modificările importante făcute în 1820 de regele George al IV-lea, când elementele gotice i-au dat aerul unui castel din scrierile lui Walter Scott. Arhitectul Jeffry Wyatville a remodelat atunci întregul castel care, potrivit legendei, trebuia să fi fost reşedinţa regelui Arthur şi a cavalerilor Mesei Rotunde. Această restaurare a costat la începutul veacului trecut circa 40 de milioane de dolari, castelul menţinându-şi aspectul în timpul reginei Victoria, dar suferind alte modificări – nu chiar esenţiale – sub regii care i-au urmat la tron.

Momentele de mare importanţă istorică sunt admirabil reprezentate aici. Vizitatorii sunt emoţionaţi la vederea armei care l-a ucis pe lordul Nelson sau în faţa unei săbii de samurai primită de lordul Louis Mountbatten la Singapore în 1945.

În acest castel-muzeu şi-au petrecut copilăria Elisabeta a II-a şi sora ei Margaret şi aici au rămas în timpul celui de-al II-lea război mondial.

Incendiul de acum câţiva ani a distrus o bună parte din comorile de aici dar restaurările vor adăuga noi pagini unui mileniu de istorie.

Holul „Sfântului Gheorghe"

Sufrageria Waterl

Viitorul aparţine spaţiului

Trei decenii de la aselenizare!

Prof. Dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

Anul acesta la 20 iulie, orele 21 şi 56 minute, se împlinesc trei decenii de la istorica aselenizare a astronautului american Neil ARMSTRONG, ale cărui cuvinte rostite cu acea ocazie - „Un pas mic pentru om, dar un salt uriaş pentru umanitate!" – au făcut ocolul întregii lumi, consfinţind, probabil, cea mai excepţională odisee a mileniului! În adevăr, după un excepţional efort de inteligenţă umană şi de efort financiar – la care au contribuit toţi participanţii la programele spaţiale MERCURY, GEMINI şi APOLLO, omul a păşit pe neprietenosul sol lunar. (După zece minute de la paşii făcuţi pe Lună de Neil Armstrong, a coborât din Modulul lunar şi coechipierul acestuia, col. Edwin Aldrin).

Programul „Omul pe Lună", lansat în 1961 ca o promovare la adresa nivelului ştiinţific şi tehnologic de la finele mileniului, de către fostul preşedinte al SUA, John Fitzgerald Kennedy, şi-a aflat încununarea la jumătatea anului 1969, la patru decenii de la o altă lansare, cea a unui film celebru, „O fetiţă în Lună", care l-a avut drept consilier ştiinţific pe savantul Oberth - „părintele rachetodinamicii moderne"... Acesta s-a aflat la astrodromul Kennedy, de la Cape Canaveral, cu ocazia lansării navei APOLLO-11.

Toate zborurile din Programul APOLLO – care au fost prezentate în paginile revistei cu ocazia serialului „Remember" şi asupra cărora tocmai de aceea nu insistăm – au fost adevărate succese ale capabilităţilor umane şi ale forţei ştiinţei, ele amplificând cunoştinţele omului asupra sistemului planetar din care face parte şi Terra... Iată însă că au existat adversari ai Programului Apollo, care l-au apreciat ca foarte costisitor prin comparaţie cu rezultatele aduse; aceste persoane au escamotat intenţionat foloasele aduse ulterior de tehnologiile şi de invenţiile pe care acest program grandios le-a creat. Sunt semnificative cuvintele rostite de scriitorul american Arthur C. Clarke: „...Este o absurditate primejdioasă să se afirme, cum fac unii, că banii cheltuiţi pentru cuceriri spaţiale sunt pierduţi. Ei vor fi rambursaţi însutit!". Aceasta este cu atât mai adevărat, cu cât reflectăm la cele circa 16000 de invenţii şi tehnologii noi realizate şi implementate cu ocazia îndeplinirii Programului Apollo. În cunoştinţă de cauză, îmi permit să adaug că niciodată cercetarea ştiinţifică nu rămâne datoare, material vorbind, ea îşi împarte generos rezultatele către societate într-un mod loial, impunând prin acest mod noi stimuli pentru dezvoltarea acesteia... (Este aproape sigur că aceste adevăruri sunt ignorate de cei care reduc continuu sumele acordate prin buget cercetării ştiinţifice româneşti...!).

În încheiere doresc să subliniez că, printre consecinţele Programului Apollo trebuie arătat că un rol de seamă îl deţine demararea cooperării internaţionale pentru cercetarea paşnică a Cosmosului; un prim pas l-a constituit zborul cosmic comun, din iulie 1975, al unei nave spaţiale Apollo împreună cu una de tip Soiuz, comandanţii celor două nave dându-şi simbolic mâna pe orbită; atunci americanul Thomas Stafford şi rusul Alexei Leonov au început colaborarea spaţială, care a continuat peste două decenii prin cuplarea mai multor navete cu staţia rusă MIR, iar în prezent se concretizează în Staţia Spaţială Internaţională ALPHA!

SIBE
va avea un „so

Viaţa în nordul extrem este foarte dificilă, în condiţiile îndelungatei nopţi polare, cu o durată de şase luni. Oamenii sunt obligaţi, realmente, să hiberneze pe parcursul acestei jumătăţi de an. Dar situaţia aceasta se pare că nu va mai dura mult. Un proiect titanic a fost pus la punct pentru ca noaptea polară să devină zi. „Soarele" acestei zile va fi o oglindă cu diametrul de 50 metri, care va reflecta razele adevăratului Soare, luminând oraşele nordului îngheţat.

Practic, se are în vedere echiparea cu această oglindă a navetei spaţiale „Mir" şi trimiterea sa pe o orbită circumterestră, în preajma anului 2001. Însă, oricât ar părea de curios, această idee temerară are şi adversari. Robert Brucato, director asistent la observatorul astronomic de la Palomar, din sudul Californiei, este de părere că acest soare artificial va strica ploile astronomilor din lumea întreagă, împiedicându-i... să vadă stelele! „Chiar dacă oglinda va fi focalizată asupra Siberiei, ea va reprezenta un mare obiect luminos pe boltă, observabil de către toţi astronomii de pe glob, în detrimentul stelelor îndepărtate.

radio CONTACT
O 9 EXPRIMARE

ARAD	65,95 FM	CHIŞINĂU	100,9 FM
BUCUREŞTI	96,1 FM	CRAIOVA	71,12 FM
BUZĂU	69,8 FM	FOCŞANI	95,4 FM
BAIA MARE	88,5 FM	HUNEDOARA	92,1FM
BOTOŞANI	93,1 FM	IAŞI	91,9 FM
BRAŞOV	105,5 FM	PITEŞTI	90,7 FM
CÂMPULUNG		PLOIEŞTI	92,8 FM
MUSCEL	94,1 FM	RM. VÂLCEA	66,14 FM
CLUJ	89,8 FM	REŞIŢA	70,79 FM
CĂLĂRAŞI	101,8 FM	SIBIU	91,8 FM
CONSTANŢA	91,1 FM	TG. MUREŞ	90,2 FM

http://www.radiocontact.ro

Un nou Sinai confirmat de BIBLIE?

DORIN MĂRAN

Problema existenței Muntelui Sinai nu mai era de multă vreme în actualitate. Obosiți parcă să emită ipoteze după ipoteze, specialiștii au ajuns la concluzia că localizarea precisă a acestui munte ca și problema veridicității sale rămân cantonate în domeniul speculațiilor. Profesorul Emmanuel Anati a sfidat aceste prejudecăți cu un arsenal de argumente arheologice, remarcabil.

În șantierul arheologic de la Neguev, ca tânăr student în preistorie, restaurează gravuri rupestre, scormonește terenul arid al deșertului, caută noi așezări, noi mărturii ale unei civilizații sacre. Ajungând pe muntele Har Karkom în 1954, este frapat de terasamentele sale șerpuitoare care se ridicau până spre culmile sale încoronate cu două creste impunătoare. Nimic nu are de-a face cu imaginea care s-a transmis prin tradiție, nimic din neliniștea unui munte vulcanic tunător sau din măreția muntelui Moussa din apropierea sanctuarului Sfânta Ecaterina pe care Biserica ortodoxă îl consideră adevăratul munte Sinai. Când vântul suflă nisipul peste roci, muntele începe să cânte. Să te cheme... Să-ți transmită fiori magici. Emmanuel Anati a trebuit să aștepte 30 de ani pentru a se reîntoarce în acest loc obsedant. Între timp nimeni nu se mai interesa de această parte a deșertului. Profesorul obține însă din partea Guvernului israelian o concesie pe o suprafață de 200 kmp și începe prima rundă de săpături. În 1983 descoperă 200 de așezări arheologice iar după trei ani, încă 300. Acum, regiunea concentrează nu mai puțin de 1200 de astfel de locuri. Un record absolut în zonele Sinai și Neguev. Dintre toți „candidații" Sinai (din Arabia de nord sau din peninsula Sinai) nici unul nu concentrează atâtea sanctuare megalitice și gravuri. Muntele este, în opinia profesorului Emmanuel Anati, un loc sfânt încă de la originile civilizației. Multe așezări arheologice sunt din paleolitic, în urmă cu 500000 de ani, dar majoritatea datează din perioada cuprinsă între anii 4300 și 2000 î.Ch. Cele 40 de pietre antropomorfe din silex aflate în poziție verticală, ating uneori un metru înălțime și constituie unul din primele sanctuare cunoscute în lume. Har Karkom a fost un loc sacru încă din epoca în care homo sapiens l-a vizitat prima oară, devenind cu timpul teatru a numeroase activități culturale care au atras un mare număr de pelerini, o Mecca preistorică, un adevărat sanctuar fără echivalent în peninsula Sinai, recunoscut de populațiile din împrejurimi. Acest lucru nu a fost trecut cu vederea de către redactorii Bibliei. Povestirile biblice împrumută motive literare din Egipt sau Mesopotamia și descriu, adesea, cu precizie locurile și evenimentele care au avut loc. În aceste descrieri, Muntele Sinai se apropie atât prin situarea geografică cât și prin topografie de Har Karkom. Singura deosebire o constituie faptul că acesta nu e nici vulcanic și nici atât de înalt cum este descris în Biblie. Înălțimea sa este de doar 847 m. Muntele Sinai apare frecvent în Cartea Sfântă, mai ales în Exod, când Dumnezeu i se arată lui Moise luând forma unui tufiș în flăcări. Aceste lucruri l-au convins pe Emmanuel Anati că povestirea biblică nu e neapărat fantezistă și că cercetările arheologice din Har Karkom trebuie continuate și aprofundate. Este totuși posibil ca în spiritul redactorilor Bibliei, Har Karkom să fi fost Muntele Sinai? O ipoteză pe care o emite în anul 1983. Descoperirile arheologice făcute ulterior cu certe corespondențe în textele biblice, i-au întărit această convingere.

(Va urma)

Muntele lui Moise nu se găsește în sudul peninsulei Sinai, ci în nord, în deșertul Neguev! Iată o teză provocatoare dar bine argumentată de profesorul Emmanuel Anati, Director al Centrului de studii preistorice din Capo di Ponte (Italia).

Unele dintre pietrele bine șlefuite descoperite pe muntele Har Karkom în poziție verticală, sugerează, în mod evident, silueta umană.

Pietre din calcar folosite, probabil, ca obiecte de cult

Pietre gravate cu pictograme

Relicve ale unui sanctuar megalitic aflat la poalele muntelui Har Karkom

Originea porumbului

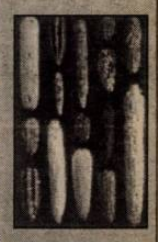

Porumbul nu este o plantă naturală, ci a fost obținută prin selecție, pornind de la teosintă, o graminee sălbatică din America Centrală. Echipa condusă de John Doebley, de la Universitatea din Minnesota, a identificat o genă atinsă de această selecție. Ea reglementează producerea unei proteine care limitează lungimea tijelor laterale. Această proteină este produsă în mare cantitate de porumb. Tijele teosintei sunt lungi și se termină cu un smoc, în timp ce, la porumb, tijele sunt scurte și poartă spice lungi. Studiul variantelor acestei gene a dus la concluzia că porumbul este originar din sudestul Mexicului și provine, de fapt, dintr-o plantă de cultură.

Congelarea la mare altitudine

Arheologul Johan Reinhard a anunțat descoperirea, pe pantele vulcanului Llullaillaco, la 7000 m înălțime, a trei corpuri congelate, aparținând unor copii incași sacrificați, probabil cu 500 de ani în urmă. Aceste mumii sunt bine conservate, sângele este înghețat în inimă și în vasele sangvine. Analizele efectuate au reușit să stabilească regimul alimentar și maladiile acestora și ale incașilor în general, așa cum s-a procedat și în cazul omului înghețat din Ötzi, descoperit într-un ghețar tirolez cu câțiva ani în urmă!

Glasul păsărilor

Specialiștii s-au întrebat adesea ce rol poate avea o trahee lungă la unele păsări. Ce avantaj poate aduce aceasta? Ornitologul W. T. Fitch a afirmat că traheea joacă rolul unei cutii de rezonanță. Cu cât este mai lungă, sunetul emis este mai grav. Un sunet „cavernos" este asociat cu un individ de talie mare, înspăimântând prădătorii.

ERIA
are de noapte"!

Inginerul rus Vladimir Siromiantikov, artizanul noului proiect de iluminare artificială a Siberiei, cel care a colaborat la toate programele spațiale sovietice, începând cu primul Sputnik, în 1957, crede însă că argumentele lui Brucato sunt banale și că necesitatea acestui „Soare" pe care el l-a imaginat este vitală. „În nordul extrem, de-a lungul celor șase luni de noapte, viața este paralizată. Oamenii sunt cuprinși de depresii și se ajunge chiar la alcoolism. Psihologii au arătat că principala cauză pentru aceste lucruri este însăși lipsa luminii, indispensabilă activității umane".

Oglinda, realizată din plastic și folie de aluminiu, nu cântărește, în ciuda dimensiunilor sale impresionante, decât câteva sute de kilograme. Ea va fi „montată" în spațiu deasupra zonei dintre paralelele de 30 și 40 grade latitudine nordică și se va roti o dată cu Pământul. Problema principală este însă costul întregului proiect, estimat la două miliarde de dolari. Vor găsi oare rușii acești bani, pentru ca înghețata Siberie să devină însorită?... (G.T.)

OCHIUL BIONIC

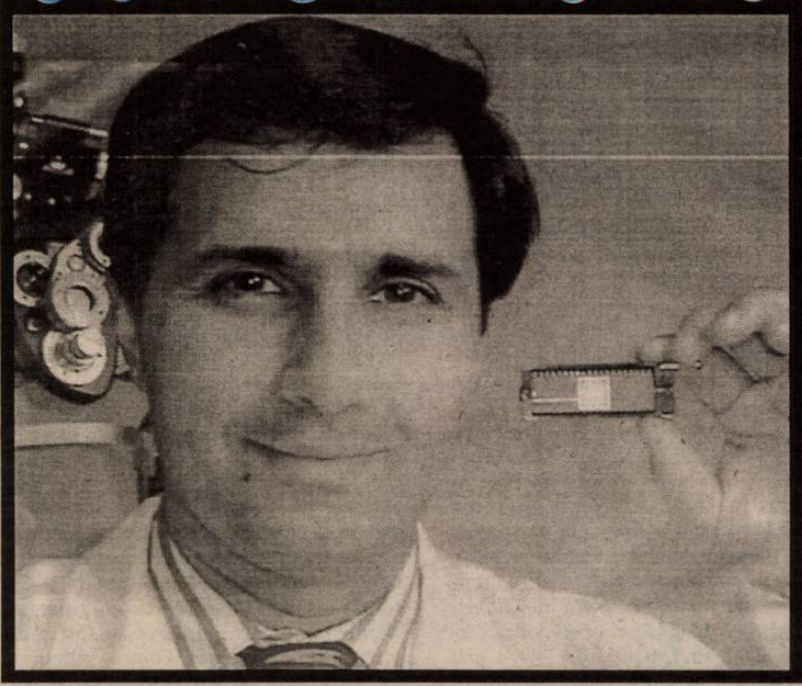

În urma colaborării dintre echipa medicală a Institutului Johns-Hopkins, din Baltimore SUA, și echipa de ingineri, de la Universitatea Carolina de Nord, s-a putut realiza primul ochi bionic. Astfel, microelectronica și biologia au realizat o nouă simbioză. Noul ochi utilizează un microprocesor, de doi milimetri pătrați, ce transformă semnalul luminos în semnal numeric. Ochiul bionic este implantat în retina deteriorată și pus în contact cu nervul optic sănătos.

O minusculă cameră video, plasată în fața ochiului, pe ochelari, captează imaginile din jur. Acestea sunt transmise, sub formă de semnal numeric, nervului optic și apoi la creier. La experiența efectuată, subiectul, în vârstă de 71, de ani și orb de 15 ani, a reușit să citească o scrisoare mărită și proiectată în fața sa. Dar pentru a se vorbi de o reușită totală mai sunt de depășit câteva obstacole, printre care și modul de alimentare a ochiului bionic. (A. D.)

Doctorul Mark Humayun prezintă microprocesorul ce a fost implantat, pentru o scurtă perioadă de timp în ochiul unui orb.

Fotografii de la cititori

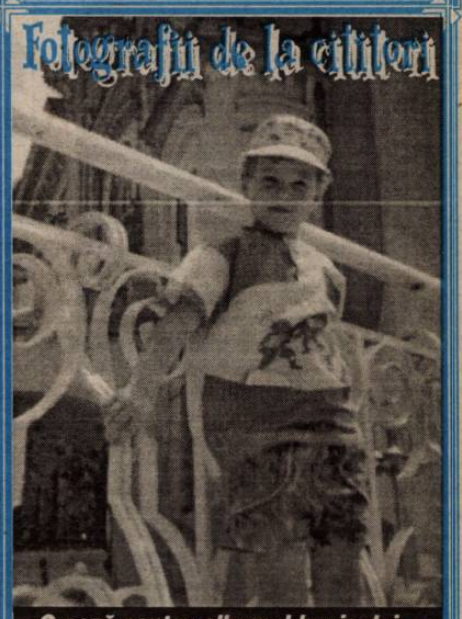

«O poză pentru albumul bunicului...»

GHEORGHE-VIȘINOIU ALEXANDRU (București)

Atlantida a existat! (4)

CUNOȘTEAU INDIENII MODOC LIMBA... LATINĂ?!

DAN APOSTOL

În 1970, o echipă de experți ai O.N.U. (geologi, botaniști, zoologi, antropologi, etnografi) a întreprins o expediție în Arhipelagul Canare, pentru a studia atât originea insulelor, cât și a guanchosilor, băștinașii înalți de 1,80 – 2 m, cu pielea albă, părul blond și ochii albaștri găsiți aici de francezi și apoi de spanioli, care au ocupat succesiv cele șapte insule ale arhipelagului. Cercetători ca Mikluho-Maklai, Haeckel și Heyerdahl au observat în ultimele două secole că, nu departe de Canare, pe coasta Marocului, există triburi berbere complet diferite atât antropologic, cât și cultural sau religios de arabi: oameni albi și blonzi, cu ochii albaștri și ale căror săbii au mânere în formă de cruce. Apoi s-a constatat că motivele decorative ale ceramicii din Canare păstrează imaginea discului solar cu 16 raze, așa cum este el reprezentat în Japonia și Mexic. Pe insule s-au descoperit tăblițe cu inscripții străvechi, asemănătoare cu scrierea maya (dar nedescifrate) și morți mumificați după rețete apropiate de cele egiptene, păstrați în grote sau în mici piramide tetraedrice. Numai în Insula De Hierro, spre exemplu, există zeci de piramide tetraedrice și tronconice în stil egiptean și mayaș, situate în apropierea unor peșteri mortuare uriașe, cum ar fi cea de la Barranco de Herque, care adăpostește o mie de mumii aparținând unei populații europoide, albe, de tip nordic. Dar guanchos nu știau să navigheze și aveau o spaimă atavică de ocean... În 1981, câțiva scafandri italieni au descoperit în apropiere de Insula Lanzarote, din Arhipelagul Canarelor, o uriașă scară, ale cărei trepte dreptunghiulare, din piatră dură, cioplite și șlefuite cu migală, cântăresc câteva tone fiecare. Unele au fost desprinse și aduse la suprafață cu mare dificultate, pentru a fi expuse în noiembrie 1981, la Salonul Nautic Internațional de la Genova. În zonă există și ruinele mai multor clădiri și fortificații, în parte acoperite de nisip și vegetație marină, or ele nu puteau fi în nici un caz construite de mica populație a arhipelagului, chiar pe vremea când acesta ocupa suprafețe mai întinse decât astăzi. În Insula Fuerteventura se pot vedea încă ruinele a numeroase monumente megalitice (menhire singulare sau în șiruri, dolmene și cromlehuri), vechi de mii de ani și identice cu cele din Franța, Anglia și largul Bermudelor. Din nefericire, nu se știu prea multe despre guanchos, care – deși pașnici și primitori – au luptat cu vitejie împotriva cotropitorilor, preferând moartea sclaviei. Ei au fost masacrați până la unul (înaine de sfârșitul secolului al XV-lea), lăsând posterității doar vestigii ale unei civilizații enigmatice.

Asemenea urme pot fi, câteodată, rezultatul unor contacte regulate, chiar la mari distanțe. Spre exemplu, mormintele piramidale și mumificarea morților la guanchos se pot datora influenței egiptene, presupunând că flota faraonilor a trecut în Atlantic. Dar cum se explică reminiscențele maya, când este știut că nici mayașii, nici băștinașii din Canare nu aveau flote și nu practicau nici măcar cabotajul costier, fiind popoare exclusiv terestre?! Și cum se explică prezența unei populații europoide *nordice* în arhipelag?! Ea nu venea, cu siguranță, din Egipt ori din Mediterana și cu atât mai puțin din Yucatán...

Astfel de contacte nu puteau schimba însă viața uneia sau alteia din grupările respective decât dacă erau urmate de colonizări și nici atunci întotdeauna. Grecii și, mai târziu, macedonenii lui Alexandru cel Mare au influențat puternic (deși nu esențial) civilizațiile orientale, de la cea indiană până la cea egipteană; dar romanii nu i-au putut schimba nici pe armeni, nici pe egipteni, nici pe celți ori pe numizi.

În 1902, arheologul și geologul William Niven a descoperit ruinele unui oraș necunoscut, situat pe coasta Golfului Mexic, parte pe țărm – sub un strat de cenușă vulcanică și pământ, gros de peste 6 m, în care au fost găsite și zeci de tăblițe cu o scriere indescifrabilă – și parte continuându-se în apele Atlanticului (sub o pătură de aproape 2 m de nisip). Zidurile de apărare, temeliile caselor, terasele și străzile pietruite nu prezintă nici o similitudine cu cele ale altor cetăți din America Latină și de Nord, fiind construite mai curând în stilul orașelor italice din perioada de apogeu a Imperiului Roman. Romani în America? De ce nu! În 1982, agenția U.P.I. cita declarațiile lui Robert Marks, președintele Consiliului American de Arheologie Subacvatică. Acesta anunța că, în timpul unor cercetări efectuate în largul portului Rio de Janeiro (Brazilia), au fost descoperite în nisipul platformei continentale, fragmente de amfore și vase romane vechi de circa 2000 de ani. Răspândite pe o suprafață de peste 300 metri pătrați, rămășițele provin, probabil, de la două sau mai multe nave și autenticitatea lor este garantată nu numai de stratul sedimentar depus la suprafață, dar și de compoziția ceramicii, rețeta lacului și modul de prelucrare, specific italice. De altfel, urme ale romanilor fuseseră găsite și în Statele Unite: limba indienilor Modoc din statul Oregon conține multe cuvinte... latine, o monedă din Roma Republicană (sec. IV î.e.n.) a fost descoperită în 1833, la 9 m adâncime, în largul portului Norfolk (statul Virginia), iar în 1913, arheologii au dezgropat dintr-o colină situată în statul Illinois o altă monedă romană, datând din secolul al II-lea î.e.n. Deci contacte, poate chiar colonii au existat. Și, cu toate acestea, romanii nu au lăsat ceva durabil în cele două Americi, cum n-au izbutit nici cartaginezii înaintea lor, nici vikingii după ei. Singurii care au făcut-o sunt viracochas, în Vest și atlanții în Est.

(Va urma)

O istorie sub semnul întrebării

Cine a fost adevăratul „om-elefant”?

Povestea sa a inspirat sute de articole de presă, ce s-au vrut care de care mai senzaționale.

Dar cine a fost în realitate celebrul „om-elefant”? Născut în Anglia, la Leicester, în 1862, lui John Carey Merrick a început să dezvolte o tumoră pe față cu puțin înainte de a împlini doi ani. Starea lui s-a agravat rapid. Bucăți diforme de carne au început să-i crească pe cap, pe gât și chiar pe mâini, în așa fel încât curând brațul său drept devenise o „ghioagă” nefolositoare...

Crescând, Merrick a intuit că defectul ce-l făcea urât de toți i-ar fi putut asigura totuși o existență și a început să-și expună grotesca înfățișare prin circuri, unde era numit „omul-elefant” din pricina excrescenței uriașe ce îi apăruse pe nas, care semăna mai curând cu o trompă de elefant decât cu un nas obișnuit. Tot felul de ipoteze s-au încercat a se da acestor oribile diformități. A apărut chiar o broșură anonimă, de mare succes în epocă, prin care mama lui Merrick era acuzată că avusese relații zoofile cu un elefant! Medicii au crezut mult timp că tânărul, devenit fără voia sa artist de circ, suferă de elefantiazis, boală produsă de o dereglare a sistemului limfatic, manifestată prin creșterea exagerată a anumitor părți ale corpului. Dar astfel de cazuri se mai semnalaseră - una la circa 4000 de nașteri, și totuși oamenii respectivi nu întruneau nici 10 la sută din „monstruozitatea” lui Merrick!

Cu puțin timp în urmă, a fost identificată o maladie rară, provocând creșterea excedentară a oaselor și a altor țesuturi.Boala a fost denumită Sindromul Proteus, și s-a stabilit că ea fusese semnalată, de-a lungul istoriei, de doar 100 de ori. Cercetătorii de la Institutul Național de Sănătate Publică din SUA au stabilit, analizând rămășițele lui John Merrick, că este foarte probabil ca acesta să fi suferit de Sindromul Proteus, căci toate malformațiile prezente la oasele sale corespundeau cu datele existente în tratatele de medicină referitoare la această enigmatică maladie. Scheletul a fost expus pentru două zile într-o sală a Spitalului Regal din Londra, atât pentru a dezvălui presei noua descoperire, dar și pentru a curma zvonurile apărute în câteva tabloide englezești, cum că osemintele lui Merrick s-ar fi aflat în posesia lui... Michael Jackson! *(G.T.)*

Amprente ale spiritualității noastre

Mănăstirea Sâmbăta de Sus

Aflat la poalele Munților Făgăraș pe valea râului Sâmbăta, acest locaș de rugăciune și reculegere este cunoscut și sub numele de „Mănăstirea Brâncoveanu”.

În 1654, boierul Preda Brâncoveanu intrase în stăpânirea satului și moșiei respective și înălțase aici o biserică de lemn. Pe locul acesteia, marele ctitor al Țării Românești, care a fost Constantin Brâncoveanu (1688-1714) a ridicat în 1696 o biserică în piatră. Era o perioadă tulbure din istoria Transilvaniei trecută sub stăpânirea Habsburgilor (1683), când românii luptau din greu pentru salvarea credinței lor ortodoxe, persecuțiile religioase făcând mii de victime. Mănăstirea Brâncoveanu scăpase de distrugerea la care au fost supuse 150 de mănăstiri, dărâmate cu tunurile de generalul vienez Bukow. După uciderea la Constantinopol a lui Constantin Brâncoveanu și a fiilor săi, în 1714, autoritățile au ținut cont de moștenitoare, Doamna Maria, și apoi de un nepot al domnitorului, rămas în viață.

În 1785 însă, generalul Preiss dărâmă mănăstirea din ordinul Vienei, la cererea administrației catolice. Chiliile sunt distruse iar biserica este lăsată să se ruineze. Vreme de 150 de ani se fac multe încercări de restaurare, iar în 1922 domeniul pe care se află biserica și ruinele celorlalte construcții anexe intră în posesia Mitropoliei de Sibiu. În 1926, mitropolitul dr. Nicolae Bălan, considerat cel de al doilea ctitor al mănăstirii, începe lucrările de restaurare, sfințirea făcându-se în 1926, după război.

Mănăstirea se încadrează în stilul brâncovenesc, cu decorații în piatră în jurul ușilor și ferestrelor, cu pilaștri sculptați, cu un brâu de cărămidă în zimți, cu acoperiș de șindrilă și turlă octogonală. Biserica, în formă de cruce, cu interiorul împărțit în: altar, naos, pronaos, pridvor, a păstrat pictura veche, nouă fiind numai cea din pridvor. Intrarea se face printr-o ușă masivă de stejar, deasupra căreia se află pisania în piatră. La 200 de metri de biserică a fost reconstruită în aceeași perioadă clopotnița, adăpostind cinci clopote lucrate la Viena.

Între 1976-1977 s-a împrejmuit întreaga incintă, s-a restaurat paraclisul brâncovenesc din lemn de stejar. Lângă fântâna „Izvorul Tămăduirii”, cea mai veche piesă de aici, restaurată de mitropolitul Nicolae Bălan, s-a ridicat acum un baldachin sculptat în lemn, și în aceeași perioadă a fost extins altarul din pădure, unde se fac slujbe în aer liber. Cel de al treilea ctitor, dr. Antonie Plămădeală, mitropolit al Transilvaniei, Crișanei și Maramureșului, a rezidit din temelii incinta făcând reparații capitale la vechea biserică. În ziua Adormirii Maicii Domnului, la 15 august 1993, s-a sfințit noua biserică ce poartă hramul Sfinților Martiri Brâncoveni – domnitorul Constantin Brâncoveanu, ginerele și cei patru fii ai săi: Constantin, Radu, Matei și Ștefan care au murit fără să abjure credința străbună și au fost canonizați la 21 iulie 1992. Atelierul de pictură pe sticlă și muzeul mănăstirii aduc un plus de frumusețe acestui sfânt locaș, dovadă a unității și credinței poporului nostru.

IRINA STOICA

Cum a pătruns francmasoneria în România (2)

GEORGE MUNTEAN

Francmasonii au contribuții însemnate în separarea puterilor în stat, în generalizarea învățământului și în impunerea votului universal, în crearea universităților, a Academiei Române, a Crucii Roșii, în reformele agrare și în alte domenii precum modernizarea armatei și a presei, a învățământului artistic, a parlamentului și a altor instituții fundamentale ale țării întregi, în extinderea relațiilor acestora în lume.

În afara celor de mai sus, ar fi de adăugat că se regăsesc în acest puternic organism specific ce tinde către elite și către gruparea lor eficientă, morală și patriotică, mai mulți domnitori și mari demnitari, scriitori (Iordache Golescu, Gheorghe Asachi, C.Negruzzi, Gr. Alexandrescu, Duiliu Zamfirescu, G. Ibrăileanu, Mihail Sadoveanu, Ion Minulescu, Victor Eftimiu, Păstorel Teodoreanu, Demostene Botez, I. Peltz, Ion Vinea, Radu Cioculescu, Oscar Walter Cisek etc.), artiști (Carol Pop de Szatmary, C. D. Rosenthal, Ed. Caudella, Teodor Aman, Fr. Storck, Constantin Brâncuși, Tiberiu Brediceanu, Iosif Iser, Ludwig Servatins, Al. Pop-Marțian etc.), istorici, preoți (episcopii și mitropoliții Gherasim Adamovici, Gherasim Clipa, care introduce în română termenul *francmason,* Leon Gheuca, Amfilohie Hotiniul, Dionisie Lupu, Melchisedec, Irineu Mihălcescu etc.) negustori, bancheri, militari, diplomați și oameni politici (Vasile Balș, Ion Câmpineanu, Cristian Tell, Spiru Haret, Nicolae Titulescu, Zamfir C. Arbure, Ion Inculeț, Pan Halippa, Șerban Flondor, V. V. Tilea, Ion Vițianu, Gheorghe Borcescu; era venerabil al Marii Loji din Washington când a fost înaintat în grad Harry Truman; Ionel Șoneriu și alții), unii cu însemnate funcții în stat (de reținut că marea majoritate a primilor miniștri români de până la cel de-al doilea război mondial au fost masoni – să-i mai amintim pe Theodor Rosetti, Titu Maiorescu, I. G. Duca, Octavian Goga, Constantin Argetoianu), industriași, mari proprietari agricoli, universitari, medici, juriști, economiști, lingviști, filozofi, istorici lingviști etnografi, diverși mari exploratori, inventatori și ziariști (Samuel Brukenthal, Gh.Lazăr, Bánffy György, Martin Hochmeister, Ioan Piuariu Molnar, Teleki Sámuel, Johann Filtsch, Pulszky Ferenc, Wesselenyi Miklos (jr.), Sándor Jozsef, Carol Davila, Iacob Negruzzi, Traian Vuia, Anghel Saligny, C. Rădulescu-Motru, Victor Slăvescu, N. D. Cocea, Horia Hulubei, Mihail Ralea, M. Negru)... Sunt, apoi, o seamă de societăți, ziare, reviste, cărți și altfel de lucrări, exponate muzeale, obiecte și construcții de inspirație masonică ce trebuie luate în seamă într-o privire oricât de sumară asupra dezvoltării fenomenului în România. Se cuvine făcută mențiunea că de-a lungul vremii în spațiul românesc au fost prezenți, au găsit adăpost contra prigonirilor, au activat și activează francmasoni din multe țări, printre care Albania, Anglia, Austria, Bulgaria, Canada, Cehia, Franța, Germania, Grecia, Israel, Italia, Iugoslavia, Polonia, Rusia, Spania, Turcia, Ucraina, Ungaria, SUA etc.

După unirea din 1918 și după încheierea tratatului de pace de la Paris (la elaborarea căruia o contribuție importantă a avut masonul Alexandru Vaida Voievod, atunci prim ministru), francmasoneria românească s-a unificat pe întreg teritoriul României și, cu toate convulsiile interioare sau presiunile ce s-au exercitat asupra ei, a continuat să aibă un rol însemnat în consolidarea și diversificarea spiritualității naționale, în democratizarea societății și în modernizarea țării, mai cu seamă prin eforturile de creștere morală. Din păcate, în contextul agitat al epocii, al avansului extremismelor și al unei insuficiente explicări publice a țelurilor fundamentale ale acestei instituții, masoneria a stârnit neînțelegeri și adversități, chiar persecuții, încât, după instaurarea dictaturii regale din 1937 (când însuma circa 1500 de frați), ea a fost determinată „să intre în adormire”. Motivul esențial a fost cel al incompatibilității funciare a acestei structuri cu orice formă de dictatură.

(Va urma)

■ Experienţă de o viaţă la 8 ani

CÂND ODRASLA SE SUPĂRĂ PE PĂRINŢI

Gianluigi Poterai este un puşti din Piombino, Italia. Anul acesta el va împlini opt ani, însă are o experienţă de viaţă uluitoare pentru această vârstă. În primăvara anului trecut, Gianluigi s-a supărat rău de tot pe părinţi şi a plecat de acasă pentru... patru luni!

Disensiunile dintre părinţi nu prea îl interesau pe băiat, dar atunci când aceştia au refuzat să-i cumpere o maşinuţă electrică, pe care s-o conducă pe pistele special amenajate ale oraşului, alături de amicii săi, copilul n-a mai răbdat umilinţa şi s-a decis să plece de unul singur la Sienna, la bunici. Avea de parcurs cu trenul aproape 100 de kilometri, ştia că nu are nevoie de bilet. Numai că pe drum a întâlnit un grup de patru boemieni (ţigani) ce cântau la mandolină şi acordeon. I-a plăcut atât de mult această „orchestră", încât s-a împrietenit pe loc cu copilul ţiganilor... Aşa s-a făcut că Gianluigi a uitat de bunici şi a coborât la Valeverde, înainte de Sienna. Împreună cu familia de boemieni, s-a instalat „confortabil" într-o rulotă şi a pornit la drum lung, spre sudul Italiei. „Orchestra" se oprea ici-colo pentru a da spectacole, a strânge bani şi a face cumpărături. Evadatul n-a îndrăznit să le ceară o maşinuţă electrică, dar când s-au apropiat de Roma, le-a cerut să vadă Cetatea Vaticanului. Solicitarea i-a fost îndeplinită şi bucuria puştiului a fost deplină. Acum avea ce povesti acasă, la Piombino...

...Căci după câteva săptămâni de hoinăreală şi trai pe vătrai în aer liber, lui Gianluigi i s-a făcut un dor năpraznic de ai săi. Supărarea se risipise, tânjea şi după felurile de mâncare preparate de mamă. Dar îi îndrăgise şi pe boemieni şi nu ştia cum să se despartă de aceştia, care se purtaseră minunat cu el (printre altele îl învăţaseră să cânte la muzicuţă). Să evadeze iarăşi? Ei bine, băiatul a preferat o despărţire bruscă, fără la revedere, îmbrăţişări şi lacrimi. S-a furişat într-o noapte din rulotă, a ajuns pe jos în gara din Benevento şi după 15 ore de drum pe şine a sosit iar la Piombino.

În curtea casei a zărit imediat, parcată „regulamentar", o maşinuţă electrică asteptându-şi stăpânul. Gianluigi avea ce povesti părinţilor, dar a plecat urgent să piloteze. *(P. I.)*

■ Pe când şi la noi?!...

Cheltuielile pentru nunţi să nu depăşească 100 dolari!

Dornici de a redresa situaţia economică dezastruoasă în care se zbate ţara, oficialii pakistanezi au adoptat recent un set de legi prin care îndeamnă cetăţenii să fie cât mai chivernisiţi cu cheltuielile personale. Spre exemplu, s-a emis o lege care interzice cheltuieli mai mari de 15.000 de rupii (circa 100 de dolari) cu ocazia căsătoriilor. Iar nunţile tradiţionale sunt, în Pakistan, un mare prilej de sărbătoare, cu ocazia cărora nimeni nu se zgârceşte la bani. Explicaţiile autorităţilor au fost însă clare: „O mare parte a populaţiei trăieşte în condiţii de sărăcie accentuată, dar asta nu-i împiedică pe oamenii săraci să contracteze datorii de zeci de mii de rupii pentru a-şi onora obligaţiile tradiţionale faţă de comunitate, pentru ca prietenii şi vecinii să nu râdă de ei. Prin noua lege se va evita pauperizarea şi mai puternică a oamenilor". În cazul în care cineva încalcă legea, pedepsele sunt aspre. Singurele locuri unde pot fi organizate nunţi sunt hotelurile şi cluburile. Dar fără mâncare şi având drept băutură...ceai negru! La aşa nuntă, probabil că nici mirii nu dau buzna să se prezinte! *(G.T.)*

■ La volanul unui trailer

VISUL A DEVENIT REALITATE

Blondă, păr lung şi mătăsos, 1,55 m, 50 kg, machiată cu discreţie, învăluită mereu într-un nor de parfum de bună calitate... E vorba de Patricia Berthelier, 34 de ani, originară din Alsacia (Franţa), de profesie... şofer pe un trailer de 40 de tone. Este, evident, o excepţie printre cei 230000 de bărbaţi care practică în ţara ei aceeaşi meserie, transporturi rutiere de mărfuri super-grele.

La vârsta de 14 ani, când majoritatea adolescentelor visează la căsătoria cu un Făt-Frumos, la o casă plină de copii, la o grădină încărcată de flori şi, nu în ultimul rând, la o meserie care să le pună în valoare inteligenţa, feminitatea şi frumuseţea, Patricia hotăra că nimic n-ar face-o mai fericită în viitor decât să străbată în lung şi în lat şoselele Franţei, ca şofer profesionist, la volanul unei maşini de mare tonaj. Totul a pornit de la o emisiune realizată de celebrul Max Mayner (canal RTL), având ca subiect viaţa bărbaţilor care practică această meserie. Poveştile lor au fascinat-o într-atât, încât, a doua zi, şi-a anunţat părinţii că vrea să devină şofer pe trailer.

Aceştia n-au avut nimic împotrivă. La 18 ani, după doi ani de specializare, Patricia avea deja permisul pentru categoria camioanelor super-grele. Totuşi, abia după trei ani a reuşit să obţină o slujbă, care să-i împlinească visul. Până atunci se izbise de reacţia amuzată, ironică sau

iritată a zeci de patroni, şocaţi de cererea unei fete – cât o mână de om – de a fi angajată şofer pentru transport de mare tonaj.

Fără să se descurajeze, a reuşit în cele din urmă să convingă conducerea unei întreprinderi din Haute-Savoie, specializată în transportul de piese pentru automobile, să o angajeze. La volanul unui trailer de 40 de tone, Patricia străbate Franţa „de-a lungul şi de-a latul", dar şi Germania, Spania şi Italia, parcurgând anual minimum 120000 km. Pentru fiecare client nou, apariţia ei este un element de senzaţie. Reţinută şi stăpână pe sine, Patricia ştie însă să impună respect şi, totodată, să câştige simpatia oamenilor, deşi e foarte reticentă când e vorba de prietenii.

Cu toate că îşi iubeşte meseria, Patricia recunoaşte că duce o viaţă plină de sacrificii. La un moment dat a fost ispitită de ideea de a se opri, pentru a-şi face o familie. Şi-a găsit un loc de muncă într-o uzină, s-a îndrăgostit, dar în mai puţin de doi ani, şi-a reluat locul la volan, unde se simte cu adevărat fericită, în stilul ei: singură, doar cu radioul şi compact-discurile sale. Adesea merge câte 16 ore pe zi, în locuinţa ei din Haute-Savoie petrece cel mult 48 de ore la sfârşit de săptămână. Patricia nu e căsătorită, nu are un logodnic sau un prieten pentru că, după cum a constatat, nici un bărbat nu-şi doreşte o parteneră de viaţă doar 48 de ore pe săptămână. *(A. P.)*

■ Un virus din spaţiul cosmic?

RĂPUS DE O BOALĂ MISTERIOASĂ...

Nu i se cunoaşte numele – îi vom spune „Dl. X". Locuitor al oraşului El Dzarin din Algeria. Alături de alte câteva sute de oameni, a fost infectat cu un virus misterios. Epidemia, căreia şi dl. X i-a căzut victimă, s-a răspândit cu o viteză atât e mare, încât specialiştii se tem că în următorii ani numărul victimelor ar putea ajunge la milioane. Însuşi Preşedintele SUA, Bill Clinton, a promis că ţara sa va dona 25 de milioane de dolari pentru găsirea unei soluţii – dacă există vreuna.

Cumplita boală a făcut ca pe braţele Dlui X să apară mai întâi nişte pete purpurii, care apoi s-au extins cu o viteză incredibilă pe tot corpul. Examinându-l, Dr. Claude LeFay, şeful unei echipe de specialişti ONU s-a pronunţat că originea bolii nu seamănă cu nimic din ceea ce ar putea produce un virus cunoscut. Este o „stranie formă de viaţă", pe care nici medicii, nici biologii nu o cunosc. „I-am analizat cu atenţie ADN-ul şi am ajuns la concluzia că

nu seamănă cu nimic din ceea ce există pe Pământ, spune LeFay. Virusul care a pătruns în corpul Dlui X nu este nici cilindric, nici sferic, aşa cum sunt de obicei virusii „pământeni": are mai curând forma unui spor de polen, cu „ţepi", şi este de 40 de ori mai mic decât cea mai mică bacterie cunoscută. El a primit numele de RH 40 şi se pare că a sosit pe Terra purtat de un meteorit.

La început, Dl. X a făcut febră, o febră foarte mare, care a durat aproape 72 de ore. Apoi a devenit ciudat de pasiv şi docil. A început chiar să meargă – însă şchiopăta iar când vorbea, tot ceea ce reuşea era un fel de mormăit greu de înţeles. Cel mai straniu era faptul că, la fel cu celelalte victime, avea deseori tendinţa să-şi părăsească patul şi să pornească... unde vedea cu ochii. Nimeni şi nimic nu părea să-l poată opri.

Alertaţi imediat, adepţii OZN au strigat sus şi tare că este vorba de un microb-care-controlează-mintea, „plantat" pe Pământ de extratereştri. O adevărată primă manifestare a unei atât de temute invazii ET pe Terra. Dr. Claude LeFay este de altă părere: el este convins că nu puţini dintre virusii care provoacă, de pildă, gripele au ajuns la noi tot din insondabilele depărtări ale spaţiului cosmic. Şi că, în consecinţă, trebuie să luptăm pentru a găsi şi de data aceasta remediul.

Însă după zile de chin şi inconştienţă, Dl. X a murit. Lui, medicamentul vindecător nu-i mai poate folosi. Dacă va fi găsit vreodată... *(M. D.)*

■ Pe stadion în scaun cu rotile

ŞI BUNICA JOACĂ... FOTBAL

NFL înseamnă „Liga Naţională de Fotbal" a Statelor Unite iar Marybelle Degren este o respectabilă doamnă din oraşul Baton Rouge.

Ce legătură poate exista între cele două? Totul a început când D-na Degren a avut un accident care s-a soldat cu o fractură de şold. Intervenţie, recuperare, gimnastică obligatorie – doar că respectabila doamnă a descoperit întâmplător că un exerciţiu extrem de eficace era... lovitul unei mingi de

fotbal american (asemănătoare cu mingea noastră de rugby). Şi aşa lucrurile ar fi fost suficient de neobişnuite, dar, în plus, Marybelle a dovedit o asemenea măiestrie la lovitul unei mingi, şuturile sale au fost atât de precise încât a trezit interesul... echipelor profesioniste.

Trei dintre acestea i-au oferit contracte, nu pentru un joc oficial, evident, dar oricum pentru ceva care aduce foarte mulţi bani, şi anume partidele demonstrative care preced campionatul. De semnat, a semnat pentru unul singur dintre cele trei cluburi, dar nu a fost de acord să încalce confidenţialitatea şi să dezvăluie despre cine era vorba.

„Povestea a început cu mine într-un scaun cu rotile şi cu doctorii spunându-mi că nu am nici o şansă să-mi revin." – spune Marybelle, care nu pare deloc deranjată de faptul că mulţi consideră că ceea ce face este exclusiv pentru publicitate. Şi de ce ar fi? „Echipa spune că totul va fi mult mai amuzant cu mine în teren. De-abia aştept şi voi fi foarte fericită să ies în teren, în faţa unui stadion plin. Tot ce-mi doresc este să am şansa de a le arăta ce pot!"

Un lucru mai trebuie adăugat: Marybelle Degren are... 90 de ani!

Şi să te mai miri că face pagina întâi în ziarele naţionale americane pentru şuturile sale de la peste 30 de metri care, toate, se transformă în gol?! *(M. D.)*

Săptămâna 23 - 29 iulie

tvr1

GILLIAN ANDERSON
TVR 1
vineri, 0.25

VINERI 7.00 Matinal național 9.30 Matineu de vacanță 11.00 TVR Cluj-Napoca 12.05 TVR Iași 13.00 TVR Timișoara 15.30 Emisiune în limba germană 17.30 Serial: „O familie ciudată" 18.10 Voie bună la TVR 19.10 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.00 Film: „Din dragoste sau prietenie" (ultima parte) 23.15 Concertele Golden Brau 0.25 Film: „Întoarcerea" (SUA, 1992). Cu: Gillian Anderson.

SÂMBĂTĂ 7.00 Matinal național 8.30 Desene animate 9.55 Film: „Stan și Bran iluzioniști" (SUA, 1944) 11.00 Întâlnirea de sâmbătă 13.30 A doua alfabetizare 14.10 Arca... Marinei 16.10 Careul cu... 5 ași 17.20 Serial: „Star Trek – Generația următoare" 18.35 Serial: „Aproape perfect" 19.00 Teleenciclopedia 20.00 Jurnal 20.30 Serial: „Farmece" 21.20 Film: „Revista de scandal" (SUA, 1985) 23.05 Vedete în concert 1.45 Ciclism – Turul Franței.

DUMINICĂ 7.00 Lumină din lumină 8.00 Desene animate 9.05 Kiki Riki Miky 11.00 Viața satului 14.10 E șansa ta! 16.45 Documentar: „Mistere și minuni" 18.15 Duminica sportivă 18.30 Serial: „Aproape perfect" 19.00 Serial: „Mireasa cerșetoare" (ultimul ep.) 20.00 Jurnal 21.00 Film: „Alex și țiganca" (SUA, 1976). Cu: Jack Lemmon 22.40 Serial: „Vizitatorul" 23.35 Dintre sute de catarge 0.35 Time Out.

LUNI 12.00 TVR Info 13.00 Ecclesiast '99 13.30 Medicina pentru toți 15.00 Tradiții 16.00 Emisiune în limba maghiară 17.30 Serial: „O familie ciudată" 18.10 Voie bună la TVR 19.10 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.00 Serial: „Preotul și cârciumărița" 21.45 Teatrul național TV prezintă: „Inelul cu briliant" (partea a III-a) 23.15 Planeta cinema (r) 0.05 Întâlnirea de la miezul nopții.

MARȚI 7.00 Matinal național 9.30 Matineu de vacanță 11.00 TVR Cluj-Napoca 12.05 TVR Iași 13.00 TVR Timișoara 14.10 Serial (r): „Santa Barbara" 16.00 Emisiune în limba maghiară 17.30 Serial: „O familie ciudată" 18.10 Voie bună la TVR 19.10 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.00 Telecinemateca: „Kristin Lavansdatter" (ultima parte) 0.05 Estival jazz.

MIERCURI 7.00 Matinal național 9.30 Matineu de vacanță 11.00 TVR Cluj-Napoca 12.05 TVR Iași 13.00 TVR Timișoara 14.10 Serial (r): „Santa Barbara" 16.00 Pro Patria 17.30 Serial: „O familie ciudată" 18.10 Voie bună la TVR 19.10 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.00 Serial: „Lumea bărbaților" 21.30 Sub semnul eclipsei 22.00 În compania vedetelor 0.05 Bucuriile muzicii.

JOI 7.00 Matinal național 9.30 Matineu de vacanță 11.00 TVR Cluj-Napoca 12.05 TVR Iași 13.00 TVR Timișoara 14.10 Serial (r): „Santa Barbara" 16.00 Convietuiri magazin 17.30 Serial: „O familie ciudată" 18.10 Voie bună la TVR 19.10 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.00 Serial: „Miracole" 22.15 Cu ochii'n 4 23.20 Film: „Infinitul" (SUA, 1996) 0.55 Concert estival cu Orchestra Filarmonicii din Berlin.

tvr2

VINERI 7.00 7 note fermecate 8.00 Desene animate 13.10 Serial: „Căsuța din prerie" 14.00 TVR Craiova 14.40 TVR Cluj-Napoca 15.05 Serial: „Rebelul" 16.00 Serial: „Grecia" 16.45 Serial: „Santa Barbara" 18.00 Cinematograful vremii noastre 20.00 Teatrul Național TV prezintă: Telerecital – Ion Lucian 22.00 Lumea sportului 22.45 Serial: „Ai grijă de Jo Jo" 23.35 Antologia umorului românesc.

SÂMBĂTĂ 8.05 Desene animate 9.00 Bzzz – Emisiune pentru copii 10.35 Serial: „Toate pânzele sus" 12.30 TVR Timișoara 14.00 Serial: „Trei familii" 16.00 Serial: „Grecia" 16.45 Serial: „Santa Barbara" 17.35 desene animate 18.00 Doc.; „Tîrgrii zăpezilor" 19.00 Retro TV 20.30 Teatrul Național TV prezintă: „Trupa pe butoaie" (partea a II-a) 21.35 Opera Mundi 22.30 Portrete în acvaforte 23.45 Panoramic jazz.

DUMINICĂ 7.00 Documentar 9.00 Documentar: „Cronica Amazoniei" 11.25 TVR Iași 14.00 Serial: „Trei familii" 15.00 Serial: „Mărturisirile escrocului Felix Krull" 16.00 Serial: „Grecia" 16.45 Serial: „Santa Barbara" 17.30 Alo, tu alegi! 19.10 Documentar istoric 20.00 Un secol de cinema 22.10 Sportmania 22.40 Film: „Întoarcerea la izvoare" (Coproducție, 1993) 0.05 Concert de chitară clasică..

LUNI 12.00 Sensul tranziției 13.10 Serial: „Căsuța din prerie" 14.00 Convietuiri 15.00 Serial: „Rebelul" 16.00 Serial: „Grecia" 16.45 Serial: „Santa Barbara" 18.00 Serial: „Primul val" 19.30 Mapamond 21.30 Credo 22.30 Film: „Tahir" (Coproducție, 1992). Cu: Maia Morgenstern.

MARȚI 7.00 7 note fermecate 8.00 Desene animate 13.10 Serial: „Căsuța din prerie" 15.00 Serial: „Rebelul" 16.00 Serial: „Grecia" 16.45 Serial: „Santa Barbara" 18.00 Serial: „Primul val" 20.00 Vedete în concert 21.30 Universul cunoașterii 22.30 Pelerinaje 23.50 Integrale.

MIERCURI 7.00 Ping-pong, în familie! 8.00 Desene animate 13.10 Serial: „Căsuța din prerie" 14.00 Emisiune în limba maghiară 15.00 Serial: „Rebelul" 16.00 Serial: „Grecia" 16.45 Serial: „Santa Barbara" 18.00 Serial: „Primul val" 20.00 Film: „Cinderella Liberty" (SUA, 1973) 21.55 Teleenciclopedia (r) 23.35 Galele Club A, 1999.

JOI 7.00 Ping-pong, în familie! 8.00 Desene animate 13.10 Serial: „Căsuța din prerie" 14.00 Emisiune în limba germană 15.00 Serial: „Rebelul" 16.00 Serial: „Grecia" 16.45 Serial: „Santa Barbara" 18.00 Serial: „Primul val" 19.00 Pentru dv., doamnă! 20.00 Cinematograful de artă: „Stația următoare: Greenwich Village" (SUA, 1976) 22.30 Time out 23.15 Cultura în lume.

prima

VINERI 8.00 Dimineața pe plajă 14.00 Serial: „Nimeni nu e perfect" 16.00 Serial: „Pretutindeni cu tine" 17.00 Trăiește vara cu Nadine 18.00 Focus 20.30 Real TV 21.00 Karaoke show 22.30 Film: „Cafeneaua" (SUA, 1995) 0.30 Film: „Planeta dinozaurilor" (SUA, 1978).

SÂMBĂTĂ 7.00 Emisiune pentru copii 10.00 Serial: „Tia și Tamera" 10.30 Serial: „Malcolm & Eddie" 11.30 Serial: „Lumea lui Dave" 12.00 Serial: „Legături de familie" 14.30 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 16.30 Motor Plus 18.00 Focus 19.00 Serial: „Frasier" 20.00 Film: „Bumerangul" (SUA, 1992). Cu: Eddie Murphy 22.00 Real TV 23.00 Film: „Povestea lui Jack Reed" (SUA, 1996) 0.30 Film: „Super luptătorii" (SUA). Cu: Bruce Lee.

DUMINICĂ 7.00 Emisiune pentru copii 10.00 Serial: „Tia și Tamera" 10.30 Serial: „Malcolm & Eddie" 11.30 Serial: „Lumea lui Dave" 12.00 Serial: „Legături de familie" 14.00 Duminică cu Prima 18.00 Focus 19.00 Film: „Trenul evadării" (SUA, 1985) 21.00 Karaoke Show 22.30 Show-ul de noapte.

LUNI 8.00 Dimineața pe plajă 14.00 Serial: „Nimeni nu e perfect" 16.00 Serial: „Pretutindeni cu tine" 17.00 Trăiește vara cu Nadine 18.00 Focus 19.00 Serial: „Brooklyn South" 20.00 Dosarele Y 21.00 Karaoke show 22.00 Show-ul de noapte 0.30 Film: „Nebunul" (SUA).

MARȚI 8.00 Dimineața pe plajă 14.00 Serial: „Nimeni nu e perfect" 16.00 Serial: „Pretutindeni cu tine" 17.00 Trăiește vara cu Nadine 18.00 Focus 19.00 Film: „Destine paralele" (SUA, 1989) 20.30 Serial: „Poză la minut" 21.00 Karaoke show 22.00 Show-ul de noapte 0.30 Film: „Cineva în spatele ușii" (SUA, 1971).

MIERCURI 8.00 Dimineața pe plajă 14.00 Serial: „Nimeni nu e perfect" 16.00 Serial: „Pretutindeni cu tine" 17.00 Trăiește vara cu Nadine 18.00 Focus 19.00 Serial: „Comisarul Rex" 20.00 Serial: „CI5: Profesioniștii" 21.00 Karaoke show 22.00 Show-ul de noapte 0.30 Film: „Colecționarul morții" (SUA).

EDDIE MURPHY
PRIMA TV
sâmbătă, 20.00

JOI 8.00 Dimineața pe plajă 14.00 Serial: „Nimeni nu e perfect" 16.00 Serial: „Pretutindeni cu tine" 17.00 Trăiește vara cu Nadine 18.00 Focus 19.00 Film: „Împotriva tuturor" (SUA, 1996) 20.30 Apel de urgență 21.00 Karaoke show 22.30 Show-ul de noapte 0.30 Film: „Ziarul de scandal" (SUA, 1985). Cu: Burt Lancaster.

acasa

VINERI 7.00 - 12.30 Reluări 13.15 Serial: „Maria" 16.00 Serial: „Guadalupe" 17.00 Serial: „Celeste se întoarce" 18.00 Serial: „Dragoste și putere" 18.45 Căsuța poveștilor 19.30 Serial: „Viața noastră" 20.15 Serial: „Înger sălbatic" 21.15 Serial: „Lanțurile iubirii" 22.10 Serial: „Milady" 23.00 Film: „Deșertul roșu" (coproducție, 1964).

SÂMBĂTĂ 7.00 – 12.30 Reluări 13.15 Serial: „Maria" 16.00 Serial: „Guadalupe" 17.00 Serial: „Celeste se întoarce" 18.00 Serial: „Dragoste și putere" 18.45 Căsuța poveștilor 19.30 Serial: „Viața noastră" 20.15 Serial: „Înger sălbatic" 21.15 Serial: „Lanțurile iubirii" 22.10 Serial: „Milady" 23.00 Film: „Nimic nou pe frontul de Vest" (SUA, 1979).

DUMINICĂ 8.30 Căsuța poveștilor (r) 9.15 Serial: „Arhiva neagră" 11.00 Serial: „Arca lui Noe" 12.30 Serial: „Maria" 16.00 Serial: „Guadalupe" 17.00 Serial: „Celeste se întoarce" 18.00 Serial: „Dragoste și putere" 18.45 Căsuța poveștilor 20.00 Serial: „Poirot" 21.15 Serial: „Lanțurile iubirii" 22.10 Serial: „Milady" 23.00 Film: „Adio, dar revino" (partea a III-a).

LUNI 7.00 – 12.45 Reluări 13.30 Serial: „Maria" 16.00 Serial: „Guadalupe" 17.00 Serial: „Celeste se întoarce" 18.00 Serial: „Dragoste și putere" 18.45 Căsuța poveștilor 19.30 Serial: „Viața noastră 20.15 Serial: „Înger sălbatic" 21.15 Serial: „Lanțurile iubirii" 22.10 Serial: „Milady" 23.00 Film: „Disperare" (SUA, 1971). Cu: Shirley MacLaine.

MARȚI 7.00 – 12.45 Reluări 13.30 Serial: „Maria" 16.00 Serial: „Guadalupe" 17.00 Serial: „Celeste se întoarce" 18.00 Serial: „Dragoste și putere" 18.45 Căsuța poveștilor 19.30 Serial: „Viața noastră" 20.15 Serial: „Înger sălbatic" 21.15 Serial: „Lanțurile iubirii" 22.10 Serial: „Milady" 23.00 Film: „Venera blondă" (SUA, 1932). Cu: Marlene Dietrich.

MIERCURI 7.00 – 12.45 Reluări 13.30 Serial: „Maria" 16.00 Serial: „Guadalupe" (ultimul ep.) 17.00 Serial: „Celeste se întoarce" 18.00 Serial: „Dragoste și putere" 18.45 Căsuța poveștilor 19.30 Serial: „Viața noastră" 20.15 Serial: „Înger sălbatic" 21.15 Serial: „Lanțurile iubirii" 22.10 Serial: „Milady" 23.00 Film: „Mafia drogurilor" (SUA, 1983).

JOI 7.00 – 12.45 Reluări 13.30 Serial: „Maria" 16.00 Serial: „Preciosa" (ep.1) 17.00 Serial: „Celeste se întoarce" 18.00 Serial: „Dragoste și putere" 18.45 Căsuța poveștilor 19.30 Serial: „Viața noastră 20.15 Serial: „Înger sălbatic" 21.15 Serial: „Lanțurile iubirii" 22.10 Serial: „Milady" 23.00 Film: „Perry Mason: În apărarea tatălui" (SUA, 1990).

SHIRLEY MacLAINE
ACASĂ
luni, 23.00

PRO TV

VINERI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 11.00 Serial: „Doctor în Alaska" 12.30 Serial: „News Radio" 14.40 Serial: „Monștrii" 15.05 Serial: „Familia Bundy" 15.30 Serial: „Strengărița" 16.15 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Aripile pasiunii" 18.30 Serial: „Inimă de țigancă" 19.30 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Corbul, îngerul negru" 21.30 Film: „Shining" (partea a II-a) 23.10 Serial: „Millennium" 0.15 Film: „Golden Gate" (SUA, 1994). Cu: Matt Dillon 2.45 Serial: „N.Y.P.D. Blue – viață de polițist" 5.00 Serial: „Nano".

SÂMBĂTĂ 7.00 Desene animate 8.30 Serial: „Povestiri din Marea Sudului" 9.30 Serial: „Lois și Clark" 11.30 Audiență națională 13.10 Serial: „Susan" 13.35 Serial: „Bebe" 14.00 Alo, generația Pro 15.15 Serial: „Buffy, spaima vampirilor" 16.00 Lumea filmului 17.00 Te uiți și câștigi! 17.30 Serial: „Aripile pasiunii" 18.30 Serial: „Inimă de țigancă" 19.30 Știrile PRO TV 20.00 Serial: „Rețeaua" 21.00 Serial: „Expertul" 22.00 Film: „Crimă sub soare" (Anglia, 1982) 0.00 Serial: „Crime în stil englezesc" 2.00 Serial erotic: „Playboy specials" 2.30 Serial: „N.Y.P.D. Blue – viață de polițist" 5.30 Serial: „Nano".

DUMINICĂ 7.00 Desene animate 9.00 Super Abracadabra 11.00 Serial: „Babylon V" 13.15 Ministerul comediei 15.00 Formula 1 – M.P. al Australiei 17.30 Serial: „Aripile pasiunii" 18.30 Serial: „Inimă de țigancă" 19.30 Știrile PRO TV 20.00 Serial: „Ally McBeal" (ultimul ep.) 21.00 Film: „Cer și pământ" (SUA, 1993). Cu: Tommy Lee Jones 23.30 Procesul etapei 1.30 Film: „O familie americană" (SUA, 1993). Cu: Jeff Bridges 3.15 Serial: „N.Y.P.D. Blue – viață de polițist" 4.30 Serial: „Cine-i șeful" 5.25 Serial: „Nano".

LUNI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 11.00 Film: „Cer și pământ" (r) 15.00 Serial: „Familia Bundy" 15.30 Serial: „Strengărița" 16.15 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.40 Serial: „Aripile pasiunii" 18.30 Serial: „Inimă de țigancă" 19.30 Știrile PRO TV 20.30 Film: „Între noapte și zi" (SUA, 1996) 22.30 Serial: „Prietenii tăi" 23.00 Serial: „Millennium" 0.30 Film: „Omul de pe locul doi" (Anglia, 1994) 3.15 Serial: „N.Y.P.D. Blue – viață de polițist" 4.30 Serial: „Cine-i șeful" 5.25 Serial: „Nano".

MARȚI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 12.30 Serial: „News Radio" 15.00 Serial: „Familia Bundy" 15.30 Serial: „Strengărița" 16.15 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.40 Serial: „Aripile pasiunii" 18.30 Serial: „Inimă de țigancă" 19.30 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Renegatul" 21.30 Serial: „Walker – polițist texan" 22.30 Serial: „Prietenii tăi" 23.00 Serial: „Millennium" 0.30 Film: „Vânătoarea dragonului" (SUA, 1996) 3.10 Serial: „N.Y.P.D. Blue – viață de polițist" 4.30 Serial: „Cine-i șeful" 5.25 Serial: „Nano".

MIERCURI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 11.00 Serial: „Doctor în Alaska" 12.30 Serial: „News Radio" 14.40 Serial: „Monștrii" 15.05 Serial: „Familia Bundy" 15.30 Serial: „Strengărița" 16.15 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.40 Serial: „Aripile pasiunii" 18.30 Serial: „Inimă de țigancă" 19.30 Știrile PRO TV 20.30 Film: „Deznodământul" (SUA, 1997) 22.30 Serial: „Prietenii tăi" 23.00 Serial: „Millennium" 0.30 Film: „Urâți de soartă" (SUA, 1990) 3.15 Serial: „N.Y.P.D. Blue – viață de polițist" 4.30 Serial: „Cine-i șeful" 5.30 Serial: „Nano".

JOI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 12.30 Serial: „News Radio" 15.00 Serial: „Familia Bundy" 15.30 Serial: „Strengărița" 16.15 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.40 Serial: „Aripile pasiunii" 18.30 Serial: „Inimă de țigancă" 19.30 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Melrose Place" 21.30 Serial: „Mercenarii" 22.30 Serial: „Prietenii tăi" 23.00 Serial: „Millennium" 0.30 Film: „Dragoste și violență" (SUA, 1992). Cu: Drew Barrymore 3.15 Serial: „N.Y.P.D. Blue – viață de polițist" 4.30 Serial: „Cine-i șeful" 5.30 Serial: „Nano".

antena 1

VINERI 7.00 Știri 7.10 Serial: „Cafea cu parfum de femeie" 8.00 Desene animate 11.00 Serial: „Aventurile lui Smoke Bellew" 13.15 Film: „Surfing" (Australia, 1986). Cu: Nicole Kidman 15.00 Serial: „Ape liniștite" 16.00 Serial: „Luz Maria" 17.28 Serial: „Leonela" 19.00 Observator 20.03 Elite Model Look 1999 România – Finala națională 21.40 Serial: „Baywatch Nights" 23.00 Party Time 23.45 Serial: „Viitorul începe azi" 0.30 Film erotic: „Păcate mortale" (SUA, 1993).

SÂMBĂTĂ 7.00 Serial: „Legea lui Burke" 8.00 Teo și Mircea Șou 11.15 Poveștile prietenilor mei 12.45 Constelația cinema 13.15 Serial: „Nightman" 14.10 Serial: „Inspirația Carolinei" 14.40 Film: „Trei frați" (SUA, 1995) 16.20 Serial: „Pe cont propriu" 18.00 Serial: „Leonela" 19.00 Observator 20.00 Film: „Lecția vieții" (SUA, 1987) 22.15 Serial: „Pretender" 23.00 Party Time 0.00 Film: „Un echipaj de trăznițI" (SUA, 1961) 1.50 Serial: „Puterea banilor".

DUMINICĂ 7.30 Spirit și credință 8.00 Teo și Mircea Șou 11.15 Serial: „Malibu" 12.15 Film: „Norman se înrolează" (Marea Britanie, 1958) 13.00 Duminica în familie 18.00 Serial: „Leonela" 19.00 Observator 20.00 TeleEuroBingo Show 22.00 Serial: „Lawless" (ep. 1) 23.00 Fotbal Club Antena 1.

LUNI 7.00 Știri 7.10 Serial: „Cafea cu parfum de femeie" 8.00 Cutia cu jucării 11.00 Serial: „Kelly" 11.30 Serial: „A treia planetă de la Soare" 12.00 Serial: „Tropical Heat" 13.15 Serial: „Nash Bridges" 14.00 Serial: „Esmeralda" 15.00 Serial: „Ape liniștite" 16.10 Serial: „Luz Maria" 17.28 Serial: „Leonela" 19.00 Observator 20.03 Serial: „Pericol iminent" 20.50 Serial: „Raven" 21.45 Serial: „Burlacul" 22.48 Film: „Tentații periculoase" (SUA, 1994) 0.30 Film: „Soarta broaștelor țestoase" (Anglia, 1986).

MARȚI 7.00 Știri 7.10 Serial: „Cafea cu parfum de femeie" 8.00 Cutia cu jucării 11.00 Serial: „Kelly" 11.30 Serial: „The Mighty Jungle" (ep. 1) 12.00 Serial: „Tropical Heat" 13.15 Serial: „Nash Bridges" 14.00 Serial: „Esmeralda" 15.00 Serial: „Ape liniștite" 16.10 Serial: „Luz Maria" 17.28 Serial: „Leonela" 19.00 Observator 20.03 Film: „Șoimul" (SUA, 1975) 22.18 Serial: „Fără obligații" 22.48 Film: „Între dragoste și onoare" (SUA, 1994) 0.30 Serial: „Caracatița 6" 1.30 Film: „Cum să reușești la Hollywood" (SUA, 1996).

MIERCURI 7.00 Știri 7.10 Serial: „Cafea cu parfum de femeie" 8.00 Cutia cu jucării 11.00 Serial: „Kelly" 11.30 Serial: „ The Mighty Jungle" 12.00 Serial: „Tropical Heat" 13.15 Serial: „Nash Bridges" 14.00 Serial: „Esmeralda" 15.00 Serial: „Ape liniștite" 16.10 Serial: „Luz Maria" 17.25 Serial: „Leonela" 19.00 Observator 20.03 Film: „Secolul XXI" (SUA, 1997) 21.55 Serial: „Damon" 22.53 Film: „Gunoierii" (SUA, 1990). Cu: Charlie Sheen 0.30 Serial: „L.A. Doctors" 2.00 Serial: „A treia planetă de la Soare".

JOI 7.00 Știri 7.10 Serial: „Cafea cu parfum de femeie" 8.00 Cutia cu jucării 11.00 Serial: „Kelly" 11.30 Serial: „ The Mighty Jungle" 12.00 Serial: „Tropical Heat" 13.15 Serial: „Nash Bridges" 14.00 Serial: „Esmeralda" 15.00 Serial: „Ape liniștite" 16.10 Serial: „Luz Maria" 17.28 Serial: „Leonela" 19.00 Observator 20.03 Film: „Fantezii virtuale" (SUA, 1997) 22.48 Film: „Week-end cu spioni" (SUA, 1983). Cu: Dennis Hopper 0.30 Film: „Salvador" (SUA, 1986).

DENNIS HOPPER
ANTENA 1
joi, 22.48

TELE 1 abc

VINERI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Știri 14.00 Serial: „Medici la datorie" 15.05 Post Meridian 16.30 Serial: „O singură viață" 18.00 Știri 18.10 Serial: „Dinastia" 19.00 Serial: „Celebritate" 23.30 Tentații.

SÂMBĂTĂ 8.00 Știri 9.00 Să fii campion 13.00 Studioul Tudor Vornicu 17.00 Documentar 18.00 Rendez-vous la Tele 7 19.00 Serial: „Aventuri la Snowy River" 20.35 Globetrotter 21.20 Film: „A fi sau a nu fi" (SUA, 1983). Cu: Mel Brooks 23.00 Magazinul de sâmbătă seara 0.10 Serial: „Lou Grant".

DUMINICĂ 8.00 Știri 13.00 Ora unu a venit 15.00 Drumuri printre amintiri 16.00 Documentar 18.00 Portretul unui artist 19.00 Serial: „Aventuri la Snowy River" 20.35 Documentar 21.45 Film: „În vâltoarea vieții" (SUA, 1981) 23.15 Gala TELE 7.

LUNI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Știri 15.15 Post Meridian 16.30 Serial: „O singură viață" 18.00 Știri 19.05 Serial: „Secția de poliție" 22.00 Dincolo de stadion 23.30 Cutia muzicală (r).

MARȚI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Știri 14.00 Serial: „Medici la datorie" 15.05 Post Meridian 16.30 Serial: „O singură viață" 18.00 Știri 18.10 Serial: „Dinastia" 19.00 Serial: „Secția de poliție" 22.00 Cutia Pandorei 0.15 Ora H.

MIERCURI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Știri 14.00 Serial: „Medici la datorie" 15.15 Post Meridian 16.30 Serial: „O singură viață" 18.00 Știri 18.10 Serial: „Dinastia" 19.00 Serial: „Secția de poliție" 23.00 Serial: „Lou Grant" 0.15 Ora H.

JOI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Știri 14.00 Serial: „Medici la datorie" 15.15 Post Meridian 16.30 Serial: „O singură viață" 18.00 Știri 18.10 Serial: „Dinastia" 19.00 Serial: „Celebritate" 23.00 Serial: „Derrick" 0.15 Ora H.

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

Răutăţile Starurilor

Lupta acerbă pentru celebritate, strălucire şi publicitate imprimă majorităţii starurilor un grad de intoleranţă greu de controlat vizavi de potenţialii lor rivali. Cu alte cuvinte, în marea familie a show-biz-ului nu toată lumea surâde cu prietenie. Ba chiar se întâmplă ca ranchiuna ori sentimentele de respingere şi invidie să se manifeste pe platourile de filmare, în emisiuni televizate sau în faţa ziariştilor. Exemplele sunt interminabile, dar noi ne vom opri la câteva dintre ele.

DiCaprio
timidul din... scutece

Greu îşi poate imagina cineva că perechea shakespeareană Romeo şi Julieta, interpretată în filmul cu acelaşi nume de Leonardo DiCaprio şi Claire Danes, era, de fapt, măcinată de animozităţi şi dispreţ. Ca de obicei, mulţi spectatori, după ce au văzut filmul, au vrut să creadă sau să audă că protagoniştii se iubesc şi formează un cuplu ideal şi dincolo de luminile reflectoarelor. De aceea, declaraţiile pe care tânăra actriţă le-a făcut presei la încheierea filmărilor sunt şocante, iar pentru admiratoarele lui DiCaprio, incredibile: „Nu ştiu dacă DiCaprio e teribil de timid sau are un deficit mental. Niciodată nu m-am simţit bulversată de îmbrăţişările lui". Nici DiCaprio nu ezită să facă tot felul de comentarii răutăcioase când i se pare că nu este tratat la justa lui valoare, de star mondial. Colaborarea cu Woody Allen la filmul acestuia, „Celebrity", a revărsat valuri de umori negative de ambele părţi. Regizorul a fost cel care a făcut apel la Leo, dar imediat a constatat că deşi îi oferise un rol de numai 12 minute, lumea nu vorbea decât despre... „Alteţea Sa, Celebrissimul DiCaprio". Faptul l-a iritat cumplit stârnindu-i orgoliul, aşa că a simţit nevoia să ia atitudine: „Nu se vorbeşte decât de DiCaprio, actorul care, beneficiind de... vânt la pupă, a fost supramediatizat. În ce mă priveşte, dacă aş putea, l-aş trimite înapoi pe Titanic. În fond, eu eram un nume pe vremea când el încă purta scutece..." Leo a sărit ca muşcat de... leu când a auzit aceste aprecieri: „Rolul meu în film este egal cu o clipire din ochi. De-asta nu mai pot eu, că Woody Allen este cel mai mare regizor! Nu vreau şi pace să fiu folosit de el ca o bucată de carne. Şi, mai ales tranşată în zeci de bucăţele".

Madonna
a sabotat-o pe Oprah!

Când Madonna nu înghite pe cineva, ea nu face eforturi să ascundă acest lucru. Or, Oprah Winfrey, starul talk-show-uilor televiziunii americane, este una dintre aceste persoane. Totuşi, când celebra realizatoare a invitat-o în studio, Madonna n-a refuzat, dar a făcut tot posibilul să o saboteze. A început cu o serie de capricii: nu va veni la emisiune decât dacă va fi întâmpinată cu caviar.

Totodată, şi-a exprimat dorinţa de a avea la dispoziţie... fotoliul lui Oprah. Tehnicienii şi operatorii au fost la rândul lor atenţionaţi asupra unghiurilor favorabile vedetei, a încadrărilor şi luminii. De parcă toate acestea n-ar fi fost de ajuns, pe parcursul interviului, Madonna a abordat un ton extrem de ironic, iar la un moment dat, cuprinsă de furie din cauza unei umbre de pe figura sa, oricum imperceptibilă pentru telespectatori, s-a ridicat brusc şi a părăsit emisiunea. Înainte de a trânti uşa, i-a aruncat peste umăr gazdei sale consternate: „Plec. E prea lungă emisiunea". În timp ce Oprah a izbucnit în lacrimi, transmisia a fost oprită.

Bruce Willis
se tratează cu... Viagra

Deşi, ca parteneri de film în „Armageddon", Bruce Willis şi mult mai tânărul Ben Affleck s-au aflat de aceeaşi parte a baricadei şi au „pozat" deopotrivă în supereroi care luptă pentru salvarea planetei, cei doi actori n-au fost animaţi de sentimente de mare preţuire unul faţă de celălalt. Ben Affleck, actorul care l-a înlocuit pe Brad Pitt în inima frumoasei Gwyneth Paltrow, a repetat cui a vrut şi cui n-a vrut să-l asculte la Hollywood, că Bruce Willis, pentru a face faţă în unele scene de acţiune din film, a luat Viagra, celebra pilulă albastră care, în mod obişnuit, vizează cu totul alte performanţe decât cele legate de forţa necesară în lupta pentru salvarea omenirii. Bruce Willis a încercat un fel de răspuns foarte reţinut faţă de această „aşa-zisă dezvăluire": „Ben Afflek încearcă să facă valuri pe seama mea. Mă lasă rece. Am umeri puternici, aşa că pot să duc în spate încă multe lucruri care mi se atribuie. În fond, câte n-am auzit la viaţa mea... Evit să răspund pe măsură la acest gen de provocare pentru că aş risca să fiu greşit interpretat".

Totuşi, se spune că, în spatele acestei reţineri, se simţea că Bruce Willis turba de furie. Cunoscându-i-se felul de a fi, faptul de a i se fi pus la îndoială virilitatea a fost o lovitură teribilă pentru el.

Bruce Willis

Benn Afflec

„LAUTREC" l-a pus pe Régis Royer în genunchi

„Lautrec", filmul difuzat în cinematografele din România, deşi nu este considerat o capodoperă în istoria genului, se înscrie cu succes în lungul şir al ecranizărilor ce au ca subiect portretul unui maestru al penelului. Pictori sau sculptori celebri, a căror biografie s-a transformat de-a lungul timpului în legendă, au „reînviat" pe ecran, fascinând publicul, dispus să intre în jocul întâlnirii – chiar şi artificiale – cu un om de geniu.

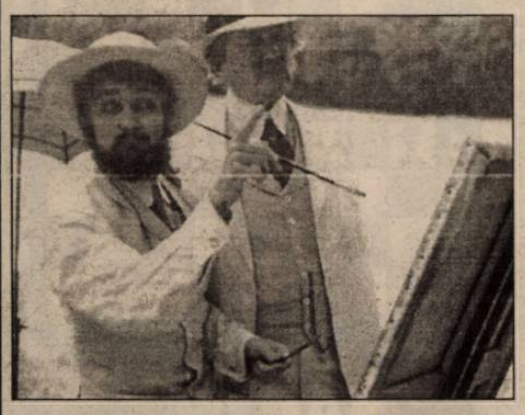

„Lautrec", filmul realizat de Roger Planchon, oferă spectatorului biografia artistului dăruit cu har dumnezeiesc, dar blestemat să poarte, din punct de vedere fizic, stigmatele specifice unui... avorton. Sfidarea legilor firii prin consangvinitatea părinţilor săi (erau veri de gradul I) s-a răzbunat prin naşterea unui copil firav, care s-a încăpăţânat să nu crească mai mult de 1,52 m şi să rămână cu înfăţişarea unui infirm, debil, cu o sănătate fragilă. Adorat totuşi de părinţi, ancorat până târziu de fustele protectoare ale mamei, adolescentul, apoi tânărul bărbat, face cu greu faţă societăţii în care trebuie să trăiască. Se refugiază printre fustele dansatoarelor de french-cancan, cade victimă ocheadelor vulgare ale fetelor din Montmartre, e fermecat de nurii modelelor sale. Evident, sufletul lui e copleşit de amărăciune, căutarea disperată a unui gest de reală tandreţe îl epuizează, caută refugiu în pictură şi alcool...

*

Pentru Regis Royer care a interpretat rolul lui Toulouse-Lautrec n-a fost deloc uşor să se strecoare în pielea unui pitic, adică să ajungă de la 1,69 m (înălţimea sa reală) la 1,52. A fost nevoit să-şi joace rolul cu genunchii îndoiţi sub pantaloni şi să meargă... pe rotule.

◆ În ultimele patru decenii, viaţa şi opera lui Van Gogh au inspirat numeroşi realizatori de film. Primul dintre acestea îi aparţine lui Vincente Minelli şi datează din 1956. Cu Kirk Douglas în rolul „pictorului nebun care şi-a tăiat o ureche", regizorul a dat naştere unei adevărate capodopere cinematografice.

◆ După 34 de ani, i-a venit rândul lui Jaques Dutronc să-l înlocuiască pe Kirk Douglas şi să interpreteze rolul marelui pictor. Realizat în 1990 de Maurice Pialat, filmul „Van Gogh" recompune ultima perioadă din viaţa artistului, refugiat în 1990 la Auvers-sur-Oise, pentru a-şi îngriji sănătatea, sub supravegherea dr. Gachet. Această versiune nu se ridică la strălucirea creaţiei lui Minelli.

◆ În 1988, Bruno Nuytten bulversează publicul plonjând prin intermediul tinerei Camille Claudel în viaţa sculptorului Auguste Rodin (Gérard Depardieu). Traseul parcurs de Camille de la etapa copilăriei senine, petrecute într-un mediu mic-burghez, până la pasiunea obsesivă pentru celebrul Rodin, o va conduce la azil. Regizorul reuşeşte să dăltuiască personalitatea unei femei de o mare sensibilitate, victimă a propriei pasiuni, în interpretarea actriţei Isabelle Adjani. Este unul dintre cele mai semnificative roluri pe care aceasta le-a înscris în biografia sa artistică.

◆ Sub semnătura lui Julian Sghnabèl, filmul „Basquiat" este, de asemenea, o reuşită. El se opreşte la destinul pictorului Jean-Michel Basquiat (rol interpretat de Jeffrey Wright), ale cărui lucrări au stârnit mare senzaţie în mediul contemporan, cu pretenţii, de la New York. Dar, distrus de propriile vicii (droguri, alcool etc.), artistul de culoare a decedat la numai 27 de ani.

◆ Soţ infidel, dar tată deosebit de ataşat de copiii lui, exagerat de vanitos, dar pictor de geniu, personalitatea sa artistică a marcat ultimul secol. E vorba de Picasso. În „Surviving Picasso" („Picasso, artist şi demon"), James Ivory a recompus portretul marelui pictor, avându-l ca interpret pe Sir Anthony Hopkins. Spectatorul descoperă omul ascuns în spatele artistului, pasiunea lui pentru femei, concretizată în numeroase legături sentimentale.

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

20 zile până la eclipsa totală de Soare

Ora pe care o afişăm în dreptul oraşului este ora la care eclipsa va fi totală, şi nu ora la care eclipsa începe să se producă în oraşul respectiv, iar durata în minute şi secunde este durata eclipsei totale în acel punct al României. Ora este în format Universal Time (U.T.). Pentru a afla ora României, se vor adăuga la U.T. încă 2 ore.

Oraş	Ora	Durata
Slatina	11:03:52	
Slobozia	11:09:04	01m16s
Suceava	11:03:47	
Timişoara	10:56:53	02m02s
Târgovişte	11:05:16	02m08s
Târgu-Jiu	11:01:17	01m46s
Târgu Mureş	11:01:58	
Urziceni	11:07:35	01m28s
Vulcan	11:00:56	02m23s

HOROSCOP 26.07 - 1.08

BERBEC (21.03 - 20.04): Două veşti foarte bune - pentru cei născuţi în primul decan al zodiei - vor sosi în primele zile ale săptămânii, şi ambele vor fi din zona financiară. Pe de altă parte, se pot ivi mici probleme cu sănătatea la finele intervalului, dar fără urmări importante.

TAUR (21.04 - 21.05): Disensiuni familiale sau în cuplu vor pigmenta această săptămână, care altfel nu va avea nici un eveniment deosebit. Starea dv, psihică nu este strălucitoare şi aveţi tendinţa să vă retrageţi în turnul de fildeş al singurătăţii şi meditaţiei, pentru câteva zile - cel puţin.

GEMENI (22.05 - 21.06): Câteva veşti contradictorii privind situaţia socio-profesională sau afacerile au menirea să vă îngrijoreze. Însă până la urmă, totul se va dovedi a fi doar un foc de paie. Se impune, totuşi, mai multă precauţie, mai ales în relaţiile cu un Vărsător sau un Capricorn.

RAC (22.06 - 22.07): Emblema principală a săptămânii este seninătatea şi echilibrul sufletesc. Sunteţi mulţumit de bilanţul primei jumătăţi de an şi aveţi toată motivaţia pentru noi iniţiative. Curba financiară este în creştere, iar joi sau vineri primiţi bani. O întâlnire parfumată, sâmbăta!

LEU (23.07 - 22.08): Sunteţi urmărit de euforia petrecerilor de sfârşit de săptămână şi deveniţi imprudent din punct de vedere financiar, iar câteva pericole perfide vă urmăresc. Atenţie! Curba financiară oscilează îngrijorător în jurul normalului şi se impune o chiverniseală drastică a bugetului.

FECIOARA (23.08 - 21.09): Aveţi un psihic robust şi un elan sufletesc demn de invidiat. Creativitatea şi fantezia vă ajută enorm în acitivitatea zilnică şi rezultatele nu vor întârzia să apară. Vă implicaţi cu frenezie în mai multe direcţii şi reuşiţi să duceţi totul cu bine la capăt.

BALANŢA (22.09 - 22.10): Două veşti bune şi una contradictorie vor asezona destinul dv. în această perioadă. Cele bune vor proveni din sfera financiarului şi vă vor recompansa eforturile din ultima vreme. În relaţiile profesionale se pot ivi disensiuni acute şi trecătoare.

SCORPION (23.10 - 21.11): Pentru cei născuţi în ultimul decan al zodiei, sunt foarte posibile noi legături sentimentale sau consolidarea celor deja existente. Curba afectiv-sentimentală atinge un maxim joi sau vineri şi ar fi bine să vă păstraţi echilibrul pentru a nu cădea în vreo capcană.

SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12): Aveţi perspective financiare strălucitoare pentru luna iulie, iar din punct de vedere profesional sunt posibile câteva realizări deosebite. Soarele şi Jupiter sunt alături de dv. şi tot ceea ce întreprindeţi va fi sub ocrotirea lor generoasă.

CAPRICORN (21.12 - 19.01): Toate bune şi la locul lor în această perioadă, însă aveţi o malefică tendinţă de a vă complica şi de a nu vedea drumul cel mai scurt către obiectivul propus. Curba financiară stagnează la o cotă acceptabilă şi deocamdată nu se întrevăd perspective deosebite.

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): Două zile de foc, la mijlocul intervalului, vă vor solicita la maximum nervii şi intelectul, însă în cele din urmă rezultatele vă vor satisface din plin. Curba financiară este în creştere şi probabil marţi sau miercuri veţi primi bani.

PEŞTI (19.02 - 20.03): Două confirmări importante - din domeniul financiar şi profesional - vor reprezenta cele mai semnificative evenimente ale săptămânii. Curba emoţională oscilează peste normal, sugerând că sunt posibile variaţii în armonia cuplului... trecătoare ca de obicei.

PERSONALITĂŢILE SĂPTĂMÂNII

Victor Babeş, Silvia Koscina, Valeria Seciu, Benitto Mussolini, Arthur Conan Doyle, Errol Flynn, Paul Gauguin, Rudolph Valentino, Françoise Sagan.

Serisori primite

Dobrescu Niculae, Roşiori de Vede: Vom face o revenire, vă mulţumim pentru interesul arătat revistei noastre.

Ghenoiu Roberto, Moreni: Domnului Dan Farcaş îi puteţi scrie pe adresa redacţiei. Observatorul Astronomic *Amiral Vasile Urseanu* are adresa : B-dul Lascăr Catargiu nr.21, Bucureşti, tel. 650.34.75

Lazăr Andreea, Sibiu: Vă felicităm pentru performanţele voastre. Să nu vă părăsească niciodată ambiţia pentru a fi numai printre fruntaşi!

Kolea Kureliuk, Măreţia, judeţul Suceava: Vă mulţumim pentru generozitate. Publicaţia „Exod" şi suplimentul „Tinere condeie" sunt extrem de interesante, foarte bine documentate, reprezentând o oglindă a intelectualităţii bucovinene. Le-am citit cu mult interes.

Stoica Ioan, Bilbor, judeţul Harghita: Toate ideile din scrisoarea dv. sunt interesante şi cu multe suntem de acord. Din păcate, nu trăim într-o societate cu nuanţe idilice, dimpotrivă, se pare că triumfă pe zi ce trece un fel egoism generalizat. Oricum, pesimismul nu este decât o fundătură, soluţiile cele mai bune sosesc doar pe un fond de realism şi înţelepciune.

Rubrică realizată de
PAUL IOAN

De vorbă cu avocatul casei

Mandatul şi curatela

D-nei Ileana Haralambie, Bucureşti, sector 3

Dumneavoastră, ca fiică, nu aveţi calitatea procesuală de a vă adresa instanţei de judecată, întrucât cea care a încheiat actul a fost mama dv., iar convenţiile încheiate n-au efect decât între părţile contractuale. Pentru a o putea reprezenta pe mama dv., aveţi la îndemână două posibilităţi: fie încheiaţi un contract de mandat, fie să cereţi instituirea curatelei (nu a punerii sub interdicţie, care se cere pentru persoanele lipsite de discernământ din cauza alienaţiei ori debilităţii mintale, instituindu-se tutela). Mandatul este, de fapt, un înscris numit procură sau împuternicire, încheiat în formă autentică la notariat, prin care, o persoană, numită mandant, împuterniceşte pe o altă persoană, în calitate de mandatar, de a încheia anumite acte juridice pe seama mandantului.

Mandatul poate fi special sau general. Este special când se dă pentru o singură operaţie juridică sau pentru anumite operaţii determinate şi este general când mandatarul primeşte împuternicirea de a se ocupa de toate treburile mandantului. Fie că este special sau general, mandatarul trebuie să se încadreze în limitele împuternicirii primite. La cerere, mandatarul trebuie să dea mandantului socoteală despre îndeplinirea mandatului, iar mandantul este obligat să restituie mandatarului toate cheltuielile făcute cu ocazia executării mandatului. După executare, mandatul încetează, dar, contractul de mandat mai poate înceta şi prin revocarea lui, prin renunţarea mandatarului precum şi prin moartea, punerea sub interdicţie ori insolvabilitatea uneia din părţi. Instituirea curatelei se face, la cerere sau din oficiu, de către autoritatea tutelară, potrivit art. 152 lit. a Codul familiei (cazul dv.) pentru persoana care din cauza bătrâneţii, a bolii sau a unei infirmităţi fizice, deşi capabilă, nu poate, personal, să-şi administreze bunurile sau să-şi apere interesele în condiţii mulţumitoare şi, din motive temeinice, nu-şi poate numi un reprezentant. Curatela nu se poate institui decât cu consimţământul celui reprezentat, în afară de cazurile în care consimţământul nu poate fi dat. Competenţa teritorială a autorităţii tutelare este cea de la domiciliul persoanei reprezentate (adică al mamei dv.). Instituirea curatelei nu aduce nici o atingere capacităţii celui pe care curatorul îl reprezintă; în consecinţă, cel reprezentat îl poate revoca pe curator, după cum poate încheia el, personal, actul juridic. Curatela poate înceta prin: revocarea curatorului, înlocuirea, la cerere, a curatorului, prin ridicarea ei, la încetarea cauzelor care au generat-o. În situaţia mamei dv., având în vedere că există un contract autentic de vânzare-cumpărare a apartamentului, poliţia nu este obligată să intervină. În ceea ce priveşte termenul, depinde de ceea ce veţi invoca: dacă invocaţi o nulitate absolută a actului, o asemenea acţiune este imprescriptibilă, adică ea poate fi intentată oricând; dacă invocaţi o nulitate relativă, termenul de prescripţie este de 3 ani. De exemplu, puteţi solicita o nulitate relativă, (art. 953 şi 960 C. civil) care constă în inducerea în eroare a unei persoane, prin mijloace viclene sau dolosive pentru a o determina să încheie un act juridic. Taxa de timbru care se plăteşte la C.E.C. în contul judecătoriei din raza teritorială unde domiciliază pârâtul este de 30000 de lei conf. O.G. 30/1999 care are în vedere acţiunile introduse pentru anularea unui act juridic. Vă sfătuiesc să consultaţi un avocat cel puţin pentru precizarea obiectului cererii de chemare în judecată.

Avocat NELI PĂDURARU

Cu automobilul la şosea

Explozii în carter (2)

Când se acţionează cheia de contact pentru pornire, flacăra promovată de bujii se strecoară prin interstiţiul dintre piston şi cilindru (mărit acum datorită reducerii într-o oarecare măsură a temperaturii motorului); pătrunzând în carter flama provoacă o ardere violentă, efectele creşterii de presiune fiind cele relevate deja.

Nu este rău ca după producerea unui astfel de incident neplăcut să se examineze şi baia de ulei pentru a se constata dacă aceasta nu s-a deformat prilejuind pierderi de lubrifiant.

Unele circumstanţe favorizează producerea fenomenului şi de aceea este bine ca ele să fie reţinute:

- nivel prea înalt în camera de nivel constant;
- supapa-ac (poantoul) uzat;
- înfundarea ţevii de retur de la pompa de benzină la rezervor;
- funcţionarea îndelungată cu şocul tras;
- suspendarea sau înfundarea racordului pentru ventilarea carterului;
- defectarea pompei de benzină care permite scurgerea benzinei în carter.

(Va urma)

Prof. univ. dr. MIHAI STRATULAT

GRĂDINA *micul nostru Paradis*

VIOLETA DE PARMA

. Mulţi iubitori ai florilor de apartament şi de grădină se plâng că „nu au noroc de violetele de Parma". Ce secret au cei care au colecţii de violete de toate culorile şi care se bucură aproape pe tot parcursul anului de florile lor fascinante? Răspunsul este de-a dreptul dezarmant: îngrijire corespunzătoare! Mai concret?

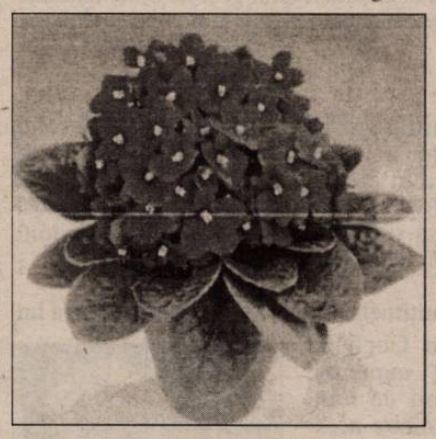

◆Violeta de Parma este o plantă iubitoare de apă, dar, paradoxal, udarea excesivă şi lipsită de pricepere duce la putrezirea tulpinilor şi a rădăcinilor, chiar şi a frunzelor. De aceea e bine ca o parte din apa necesară, planta să şi-o procure de la baza ghiveciului, din farfuria-suport.

◆În doze mici, Violeta de Parma poate fi udată şi de sus în jos, dar cu atenţie, să nu se stropească frunzele şi apa să nu staţioneze pe ele, deoarece acestea se pătează sau putrezesc.

◆Apa de udat trebuie să fie la temperatura mediului ambiant, deci e bine să fie păstrată într-un recipient şi folosită când e nevoie, în acest scop.

◆Fiind o plantă avidă de îngrăşăminte, se administrează în tot cursul anului, o dată la două-trei săptămâni, o soluţie slabă de îngrăşământ. O colegă din redacţie, care se poate lăuda că are noroc de această floare, presară din când în când pe frunze câteva firişoare de zahăr tos. În timp, acestea se tot micşorează, până dispar, ca şi cum ar fi mâncate de plantă.

◆Vasul în care se plantează Violeta de Parma trebuie să fie mic atât în diametru, cât şi în înălţime.

◆Anual, primăvara, planta trebuie schimbată în pământ nou, preferabil de turbă.

◆Necesită locuri foarte luminoase, dar nu în bătaia soarelui, temperatura ideală fiind, vara, de 18-22º C, iar iarna de cel puţin 12º C.

◆Se înmulţeşte prin butaşi de frunze sau prin detaşarea puilor care se formează la rădăcină.

Sper că, ţinând seama de toate aceste detalii, cei ce iubesc aceste plante se vor putea bucura în propria lor casă de prezenţa tufelor minuscule, compuse din frunze în formă de inimă, cărnoase şi cu puf verde, între care se înghesuie, aproape în permanenţă, buchetele de flori ca de ceară, violete, albe, mov închis, roz sau bleu... *(A. Popescu)*

ŞAH **PROBLEMA DE AZI:**

Albul mută şi câştigă

CIGORIN – PILLSBURY, 1902

1. N:g7+! Re7 (1... R:g7 2. Dc3 + Rg8 3. Df6 şi nu există apărare contra 4. Nf7 + Rf8 5. Ng6 + Rg8 6. Df7 + Rh8 7. D:h7 mat, sau 1... R:g7 2. Dc3 + Ne5 3. f:e5 T:b2 4. Nf7 + Rf8 5. Df6 cu mat imparabil) 2. Dc3 Rd8 3. Da5 Nc7 4. d6 şi câştigă.

Verificaţi-vă cunoştinţele

Grădini...

1) Care au fost cele mai renumite grădini ale antichităţii, considerate una dintre cele şapte minuni ale lumii?

2) Din ce grădină a furat eroul mitologic grec Herakles merele de aur, îndeplinind astfel una dintre cele 12 munci la care fusese supus de Eurystheus?

3) Cine a compus suita simfonică „Nopţi în grădinile Spaniei"?

4) Cine a pictat tabloul „Femeie în grădină" sau „Convalescenţă"?

5) În ce îndrăgit roman al unui autor român sunt evocaţi anii de liceu, legaţi de o minunată grădină bucureşteană?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Încălţămintea diferenţiată pentru piciorul drept şi cel stâng a apărut la mijlocul secolului al XIX-lea. 2) Muzica operei „Cenuşăreasa" a fost compusă de Gioacchino Antonio Rossini (1792-1868). 3) Espadrilele sunt originare din Ţara Bascilor şi din Catalonia. 4) Rolul principal din filmul „Omul cu un pantof roşu", realizat de Stan Dragoti în 1985, a fost interpretat de Tom Honks. 5) Ciubotica cucului înfloreşte primăvara timpuriu.

Poşta cititorilor

Am primit scrisori de la *Georgeta Croitou* din Bucureşti, *Viorel Atanasiu* – Sibiu; *Ciprian Stoicovici* – Arad care ne-au indicat toate răspunsurile corecte.

Ioana P. – Iaşi. După cum aţi observat, în ultimul timp ne-am axat mai mult pe realităţile româneşti, dar, fiind o rubrică de cultură generală, trebuie să privim şi în context universal. *(Irina Stoica)*

Perspicacitate

Unul din 5

Examinaţi cu multă atenţie cele cinci desene notate cu A, B, C, D, E şi căutaţi să aflaţi care dintre ele reprezintă exact partea omului care nu este vizibilă şi se află în stânga desenului.

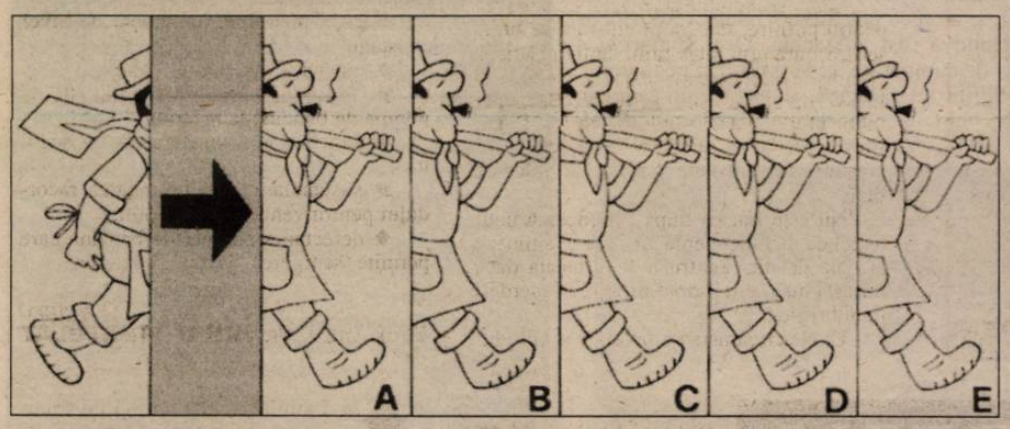

Desenul exact care completează omul este cel indicat cu litera E fiindcă în desenul A buzunarul este mai mare, în B şorţul este mai lung, în C eşarfa este mai mare, în D marginea pălăriei este mai mare.

umor

☺ *Domnişoară, aveţi un păr minunat!*

- Îl am moştenire de la bunica!

- Vai, dar s-a conservat excelent!

☺ *Un bărbat telefonează unui cunoscut. Îi răspunde soţia care-i spune că cel căutat lipseşte din oraş.*

Îndrăzneţ, bărbatul întreabă:

- N-aţi dori să ne întâlnim astă seară, să bem o cafea, să stăm puţin de vorbă?...

- Vai, domnule, mă credeţi o femeie uşoară!?

- Dar cine v-a pomenit de bani?

☺ *Un pitic intră într-o farmacie şi cere o aspirină. Farmacista îl întreabă:*

- Să v-o împachetez?

- Nu-i nevoie, o să o rostogolesc!

☺ *Doi prieteni stau de vorbă:*

- Care sunt cuvintele pe care urăşti să le auzi când faci dragoste?

- Doar câteva, în special cele care sună cam aşa:"Iubitule, am venit acasă!"

☺ *Mario, ţi-ar plăcea să fii bărbat?*

- Sigur, Ioane, dar ţie?

Vara

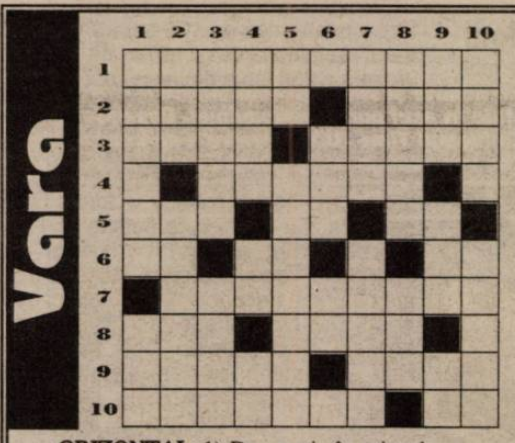

ORIZONTAL: 1) Duş rustic în miezul verii (pl.). 2) Ne prezintă o „Dimineaţă de iunie" ...„Pe plajă" (Nicolae) – În volumul „Peisaj cu prinţesă", publică titlul „Amăgirile verii" (Sergiu). 3) Un „Solo pe câmp vara", ne prezintă acest poet în volumul „întoarcerea lui Făt-Frumos" (Silviu) – Autorul volumului „Ne aşteaptă marea" (Ion). 4) Pictor francez, autorul tabloului „O duminică de vară pe insula Grande Jatte" (Georges). 5) Cap în Spania – De două ori la Mamaia! – Calul litoralului. 6) Dună! – Jumătate de romb! – Camaşi rustice. 7) Autorul romanului „Vară baroc" (Paul). 8) Lună de vară (abr.) – A scris poezia „Vara" (Emil). 9) Îl trec toate apele – Aglomerate în timpul verii. 10) În volumul „Oameni şi flăcări", publică şi poezia „Vară" (Dimitrie) – Ape secate!

VERTICAL: 1) Refugiu estival – Literă gotică. 2) Refugiu estival la ţară – Lună de vară. 3) Autoarea volumului „Despre suflet, despre cuvânt", în care include şi titlul „Început de vară" (Veronica) – Localitate în Italia. 4) Localitate în Botswana – Moaşă! – În vale! 5) Spus din inimă! – Zonă căutată vara. 6) N-a început vara! – O notă luată din glas! 7) „Vara la...", poezie de George Ranetti – Autorul volumului „Vara buimacă" (Fănuş). 8) „...vara", roman al scriitorului finlandez Joel Lehtonen – Cască! 9) Braţ de lemn – A scris volumul „Actriţa verii şi a sufletului meu" (Nicolae) – Sfârşitul verii! 10) Rase de animale (sg.) – Luna de vară.

DICŢIONAR: NAO, IUS, ELCE, OTUE, SCA.

LUCIAN STĂNCESCU
Bârlad

Soluţia careului
„VORBE PENTRU INIMĂ"

Orizontal: **ARDOARE - OF - MARINIMOSI - APE - O - ORAR - RAPOSATA - E - ACT - TRIST - CE - Z - TV - EU - I - VENE - ARM - UTIL - RAVNA - NEO - TEME - INIMI - ANSA.**

PAR(anormale) de To FAN

ştiaţi că...

◆ *...molidul sau moliftul poate atinge vârsta de 500 de ani? El are o coroană în formă de piramidă şi poate ajunge la o înălţime de 50 de metri?*

◆ *...prima avocată din lume a fost o româncă? Ea se numea Elena Bilcescu şi şi-a făcut intrarea în baroul avocaţilor din Bucureşti în 1880.*

◆ *...cea mai veche băutură alcoolică din lume se află în China? Este vorba de vinul găsit în mormântul unui împărat din dinastia Zhongshan (475-221 î.Ch.), expus ulterior la un muzeu din Beijing.*

◆ *...mulţi cercetători au ajuns la concluzia că cele mai mari insule ale arhipelagului Moonzund din Marea Baltică au tendinţa să se contopească? După opinia lor în circa 2000 de ani aici va exista o singură insulă mare.*

Integramă de MARIAN MINCULESCU

„ANDANTE"

COLEGI DE LUAT ÎN SEAMĂ		NARATĂ SURSE DE CUART		COPII BANII JAPONEZI (var.)		COPACI DIN CEAŢĂ		ANULAT SIMBOL SCUMP		ALUMINIU DIN NOU	
FĂCUTĂ PENTRU CITIT ŞLEFUITĂ											ÎNŢEPENIT
								CA HOMER COMPUŞI CHIMICI			
VETA NOASTRĂ PREOŢI						FESTIN ÎMPACHETAT					
				CUFĂR CAVALER						RESPINŞI LA SELECŢIE	
DANS REA ÎN GURĂ...							MORAL MANEJ				
					LOCAL CADAVRU				SODIU O RUSOIACĂ		
NUMIT NOTA 1											
		LEGATE DE MÂNĂ EPOCĂ						OPUSCUL PUŢIN DROB!			ACUT!
CARE! SFÂNT			CONDAMNATĂ								
					SUNAT						

Dezlegarea integramei **„AMBIGUU"**

Orizontal: M - R - D - B - C - V - DARAPANATURI - NUMARARE - AS - LIMAN - SOIURI - PESETAS - RIN - TUNARI - ARATA - LIGAMENT - AT - MATUSICA - ATA - TAR - DH - IRE - OO - IA - INCI - R - RA - CAPORALI - SILITRA - ENOT.

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	9000 LEI	❑ 4 LUNI	38000 LEI
❑ 2 LUNI	18000 LEI	❑ 5 LUNI	47000 LEI
❑ 3 LUNI	27500 LEI	❑ 6 LUNI	58000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

VÂRSTA: _____ OCUPAŢIA: _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poştal la adresa:
Ionescu Simion, P-ţa Presei Libere, nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341

Vă rugăm să decupaţi acest talon, să-l completaţi şi să-l expediaţi, la adresa mai sus menţionată, pentru primirea corectă a abonamentului dv.

În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.

DE REŢINUT! Toţi cititorii care se vor abona pentru trimestrele următoare, *direct la redacţie,* vor participa la trageri la sorţi, la care pot câştiga valoroase premii în bani şi obiecte!

Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36

SPORT FLASH

Andres Nocioni din Argentina este mai celebru zilele acestea decât Kevin Garnet şi Tim Duncan la un loc. S-ar putea să mă credeţi, s-ar putea să nu. Dar după ce a înscris un dunk peste Garnet şi Duncan la un loc la doar 19 ani într-un turneu de calificare iar faza spectaculoasă este redată de toate marile televiziuni de nenumărate ori atunci s-ar putea să mă credeţi. Dunk-ul a fost botezat pe loc: „El Chapu Dünk". Kevin şi Tim au aplaudat zâmbind tupeul extraordinar al puştiului, tupeu ce l-ar putea aduce cu uşurinţă în NBA. Cât despre meci, nu are sens să vorbim prea mult... americanii au câştigat lejer.

Fosta stea a NBA-ului, Isiah Thomas, are gânduri mari. Spre deosebire de Michael Jordan care s-a codit să cumpere o parte (fie ea şi majoritară) din Charlotte Hornetts, Isiah este interesat să cumpere întreg CBA-ul (Continental Basketball Association) şi să-l transforme încet-încet într-o adevărată pepinieră pentru NBA. Mai marii acestei ligi nu au dorit să comenteze încă termenii eventualului contract dar nici nu au confirmat discuţiile ce au loc între avocaţi. Isiah nu a fost de găsit pentru o declaraţie, fiind plecat într-o călătorie.

A fost o duminică superbă în Germania. Lăsând la o parte Soarele care a ţinut cu spectatorii, cursele de motociclism de la clasa 250 şi 500 cc (am ajuns acasă prea târziu pentru cea de 125 cc) au fost extrem de palpitante şi pline de neprevăzut. La 250 lupta dintre cei doi italieni, Rossi şi Capirossi, a atins apogeul după ieşirea în décor a lui Tohru Ukawa. Rossi a reuşit să-i închidă toate atacurile compatriotului său şi a rezistat eroic ultimului atac pentru a trece victorios linia de finish. Cu cele 25 de puncte ce i-au revenit pentru această victorie şi cu abandonul liderului Ukawa, Rossi a trecut pe prima treaptă a clasamentului general. Dar cel mai spectaculos parcurs l-a avut, după părerea mea, localnicul Ralf Waldmann care a alergat doar pentru a-l depăşi pe Nakano, cel care-i „tăiase faţa" aproape fatal la începutul cursei. Waldmann a fost aplaudat la scenă deschisă pentru clasarea sa pe podium.

La clasa 500 cc lucrurile au stat cam la fel pentru primii doi clasaţi, diferenţa făcând-o dominaţia autoritară a lui Kenny Roberts jr. care nu a lăsat din mână frâiele cursei. Ba chiar a fost de-a dreptul agresiv când Barros a încercat să-l înlocuiască din fruntea plutonului şi l-a expediat pe brazilian la groapa cu nisip. Acesta a reuşit sa-şi revină şi să recupereze 8 poziţii (de pe 16 pe 8).

Alt pretendent la primul loc al cursei a fost spaniolul Alex Criville dar s-a liniştit relativ repede după ce americanul i-a explicat aproximativ la fel ca lui Baross că nu e loc de trecut pe lângă el. Criville a mai schiţat ceva în ultimul tur dar era prea târziu. Un abandon cu cântec a fost cel al lui Max Biaggi, acest Schumacher al motociclismului, care a ieşit în nisip din primul tur. Cu regret notez şi abandonul favoritului meu personal Luca Cadalora care abia revenise pe pistă.

ANDREI TOMA
aditoma@ cnnsimail.com

Casa Editorială „MAGAZIN" caută AGENŢI DE PUBLICITATE din întreaga ţară. Se oferă condiţii avantajoase. Pentru relaţii, cei interesaţi pot telefona zilnic între orele 9 - 14 la telefon/fax 224.39.96

Fotografia săptămânii

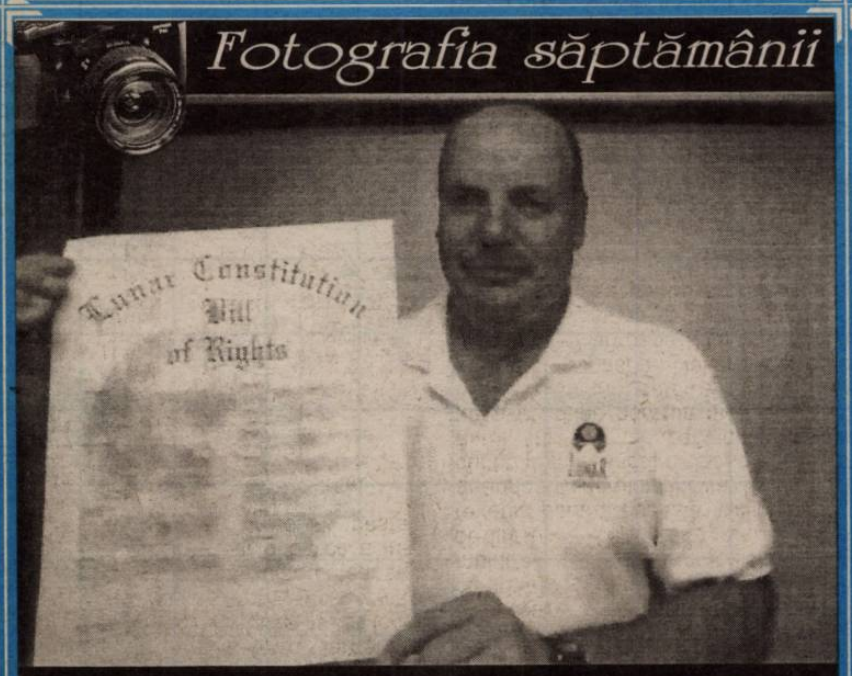

Vreţi să intraţi în posesia unui teren pe Lună? Dennis Hope, singurul negociator abilitat de o lege americană să vândă parcele lunare, vă poate oferi pentru numai 16 dolari 5 hectare din deşertul lunar.

Mini-interviul săptămânii

ION DICHISEANU

- V-aţi considerat, ca bărbat şi ca actor, un Făt-Frumos fermecător?

- Nu. Eu nu, lumea – da! Întotdeauna am fost revoltat de aprecierile criticilor în acest sens şi de regizorii care m-au distribuit pentru „calităţile de juneprim" şi nu pentru cele actoriceşti.

- Câte roluri aţi interpretat până în prezent?

- În filme, peste 50, iar în teatru aproximativ 45. Dar eu nu cred că numărul rolurilor contează, ci structura personajelor interpretate.

- Ce personaj căruia i-aţi dat viaţă v-a adus cea mai mare bucurie?

- Multe, de fapt fiecare în parte mi-a oferit această bucurie.

- De-a lungul carierei dv. aţi avut oferte şi în străinătate?

„Filmul rămâne, teatrul este doar o amintire"

- Oferte, da: Tel-Aviv, America, Germania, dar nu le-am putut onora din cauza birocraţiei de la noi. În Spania, unde era vorba despre un film făcut după Cervantes, nu am putut ajunge la data fixă pentru contract şi proba de costume, de exemplu.

- Ce iubiţi mai mult, filmul sau teatrul?

- „Ambele amândouă", cu înclinaţie pentru film. Filmul rămâne, teatrul este doar o amintire.

- Despre familia dv. se spune că e frumoasă. De ce?

- Pentru că e frumoasă şi pe dinăuntru şi pe dinafară. Există dragoste, armonie, înţelegere, nu interes. În plus, există Ioana, datorită căreia dragostea noastră capătă alte dimensiuni.

- Ce obiect vestimentar vă place cel mai mult?

- Cămaşa.

- Aveţi un secret de menţinere a tinereţii?

- Sunt un om normal: nimic din tot ce-i omenesc nu mi-e străin.

- Cât de importantă este puterea de seducţie pentru un actor?

- Foarte importantă. Un actor trebuie să aibă farmec, sensibilitate şi inteligenţă.

- La ce lucraţi în prezent?

- La *Nottara*, suntem în faza de repetiţii la „Scenariu" de Martin Crimp. Scenografia: Dana Istrate. Regia: Silvia Ionescu.

- Vă urez mult succes în continuare!

AURORA POPESCU

„TITANICUL" pentru mulţi, o obsesie...

E din tablă, cântăreşte 15 kilograme, măsoară un metru în lungime, are o autonomie de 15 minute, şi poate naviga aproape un kilometru cu propriile forţe. Agostino Barlacchi, din Florenţa, a reuşit, după o muncă deosebit de migăloasă, să reproducă cu o maximă fidelitate miticul „Titanic", scufundat în Oceanul Atlantic la 14 aprilie 1912. În realizarea modelului său, Barlacchi a fost ajutat de Laura, soţia sa, şi de fiica lor, Silvia. Tehnica folosită de ei în construcţia modelului a fost artizanală. Deşi Barlacchi a primit numeroase oferte de cumpărare, el le-a refuzat pe toate!

În fiecare an, la 14 aprilie, el participă, alături de alţi cetăţeni, la adunarea membrilor clubului „Titanic" închinată tragicului eveniment petrecut în 1912. Cu acest prilej se oferă tuturor

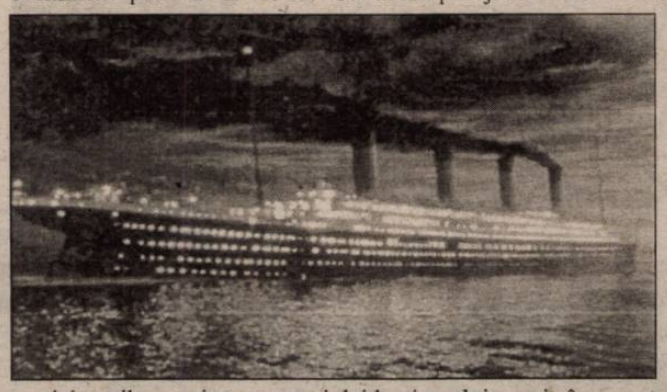

participanţilor o cină cu meniul identic celui servit în noaptea respectivă pasagerilor, acompaniată de acelaşi program muzical prezentat pe „Titanic" cu decenii în urmă...

În întreaga lume nu există decât trei modele asemănătoare. Unul aparţine parizianului Jacques Millet, altul se află la New York, în muzeul miliardarului Robert Forbes (unul din foştii soţi ai actriţei Liz Taylor), iar al treilea, după decenii în care s-a crezut că ar fi dispărut, a fost găsit întâmplător la Genova într-o veche magazie.

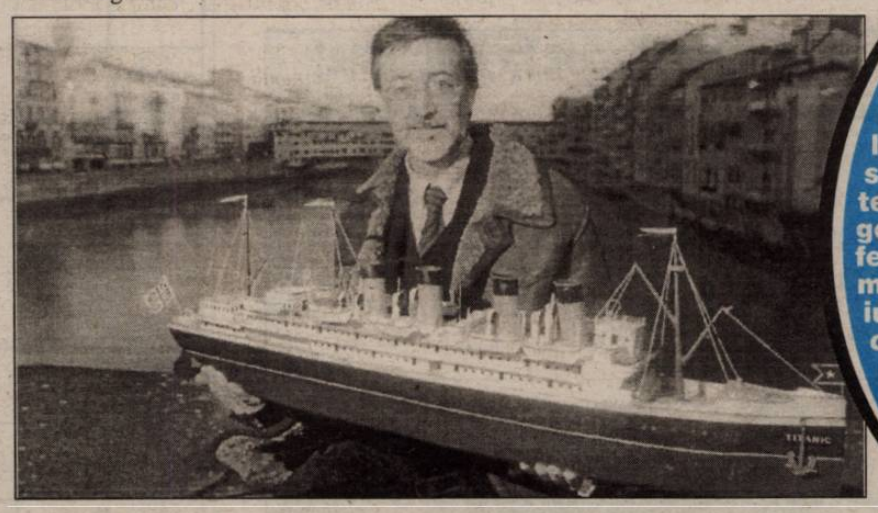

Ce le trece unora prin minte?!

Bucătăria reprezintă pentru unii un mediu plin de zburdălnicie creatoare, cu performanţe pline de haz şi de... inutilitate. Stefania Locatto, o italiancă de 35 de ani şi în toate minţile, s-a răzbunat pe indiferenţa faţă de gospodărie a soţului ei punând în clătite gândaci de bucătărie.

După ce i-a vânat cu străşnicie prin locurile lor tainice, Stefania a preparat desertul preferat al lui Ranio şi l-a aşteptat să se întoarcă de la serviciu. Numai că acesta a sosit împreună cu un bun amic, cu care s-a aşezat la masă. A urmat ceva indescriptibil, şi aşa a devenit femeia inventivă cunoscută în toată Bologna.

Ţinând o cură de slăbire de-a dreptul sălbatică, Louise Blanc (Franţa) îşi număra boabele de mazăre îngurgitate, feliile de morcovi, boabele de fasole etc. Prietenii îi cunoşteau metehnele şi au provocat-o la un fel de concurs: număratul boabelor dintr-o oală de cinci litri.

Louise s-a supus şi în numai 2 minute a „identificat" în recipient 856 boabe mazăre, 432 boabe fasole albă şi 87 rondele de morcovi. Este cea mai bună performanţă în domeniu, până acum...

La un mare restaurant din Boston, SUA, proprietarul a organizat un concurs special pentru a dezvolta viteza de curăţare manuală a cartofilor. Cele două tabere trebuia să arunce în adversari numai cu „barabulele" făcute lună, deci străduinţa competitorilor trebuia să fie uriaşă. Bătaia a durat aproape o jumătate de oră, fiind curăţate peste 200 de kilograme de cartofi. Totul a fost înregistrat video, pentru posteritate.

În numărul viitor

■ Eclipsele, fenomene enigmatice? ■ Fenomenul „Pădurea vie" ■ Centre spaţiale... plutitoare ■ Cremele solare pot dăuna sănătăţii!... ■ Biblioteca SF ■ Apaşii au gena sănătăţii perfecte! ■ Reginele lumii florilor ■ „Războiul stelelor", întoarcerea în timpuri străvechi ■ Femina club ■ Întâmplări adevărate ■ Horoscop ■ Juridice

Cititorii din străinătate

care doresc să se aboneze la revista noastră pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr. 1, Fax 2243996.

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

NU UITAŢI!

Abonarea, acum, direct la redacţie, vă pune la adăpost, în viitor, de eventualele majorări ale preţului revistei. Pe cei care vor să se aboneze direct la redacţia „Magazin" îi informăm că în pagina 15 găsesc talonul ce cuprinde şi alte informaţii utile.

Biblioteca ...
MURE...

SERIE NOUĂ - 427 • ANUL XLII • 29 IULIE 1999 • 16 PAGINI • 2500 LEI Nr. 30 (2177)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

Raza de soare care te încălzeşte pe tine nu ţi-e împuţinată prin faptul că se mai încălzeşte şi vecinul tău..

AL. VLAHUŢĂ

•

Tăcerea este cumînţenia proştilor. Ca să-i faci pe aceştia să-şi vie în firea lor adevărată, trebuie să-i provoci să vorbească.

M. SADOVEANU

ECLIPSELE, FENOMENE ENIGMATICE?

Specialiştii avertizează

CREMELE SOLARE POT DĂUNA SĂNĂTĂŢII!...

„Războiul stelelor” întoarcerea în timpuri străvechi

TV

- TVR 1 - TVR 2
- Pro TV
- Acasă
- Antena 1
- Prima TV
- Tele 7 abc

Timpul şi fenomenele paranormale 4

Centre spaţiale... plutitoare 5

femina club 6

Muntele Sinai se dezvăluie 9

Vechii azteci, legende şi tradiţii 8

Întâmplări adevărate 11

10

Povestiri SF

Biblioteca Județeană

MUZICARTA

30 de ani după Woodstock, la Pittiş Show

Au trecut trei decenii de la celebrul concert de la Woodstock! Pe un teren aparţinând unui fermier din Woodstock au sosit în câteva zile peste 300 de mii de tineri adepţi ai mişcării *hippie* şi ai sloganului atât de natural *Flower Power*, toţi cu plete, în adidaşi şi blue-jeans, toţi dornici să asculte muzică, să fumeze marijuana, să facă dragoste şi să se simtă liberi, într-o ţară în care se simţeau prizonieri. Timp de trei zile asta au şi făcut aceşti tineri. Iar pe scenă s-au perindat cei mai îndrăgiţi muzicieni ai acelor zile, când muzica însemna într-adevăr ceva şi nu se transformase încă în comerţ. Au cântat Jimi Hendrix, Joan Baez, Ritchie Havens, The Jefferson Airplane, Janis Joplin, The Who, The Grateful Dead, Carlos Santana, printre foarte mulţi alţii. În sat nu s-a înregistrat la poliţie nici un furt, nici o bătaie, nici o crimă. Woodstock a fost şi un exemplu de putere a muzicii adevărate asupra tinerilor. Din păcate, după numai un an, idealul acestei comuniuni spirituale avea să fie sfâşiat. Au murit de supradoză (deşi mulţi se îndoiesc că ăsta ar fi fost motivul real al decesului) Joplin, apoi Hendrix. Muzica lor incendiară a deranjat. După aceea, nimic nu a mai fost ca înainte. Unul dintre cei mai apropiaţi artişti, din ţara noastră, de fenomenul Woodstock este fără îndoială actorul Florian Pittiş. Ţin minte că prin 1986 am văzut la el caseta video a extraordinarului concert de la Woodstock, o casetă pe care azi o au foarte mulţi iubitori ai muzicii acelor ani, printre care, evident, mă număr şi eu, dar care atunci era o raritate. Acum, devenit directorul Canalului România Tineret, Moţu se pregăteşte să ofere în această vară, tinerilor, care în 1969 încă nu se născuseră, un adevărat *show* închinat muzicii Festivalului Woodstock.

- Mai exact, cum va arăta, dragă Moţule, acest spectacol?

- M-am gândit că pot oferi ascultătorilor noştri, prin Canalul România Tineret, o serie de emisiuni care să comemoreze Festivalul de la Woodstock; iată, s-au scurs între timp, trei decenii.Trei decenii au trecut şi de la prima aselenizare, aşa că facem legătura între muzică şi Lună. După cum cred că ascultătorii noştri au observat, în fiecare zi începând de pe 13 iulie şi asta va dura până pe 13 august, la ora 10,30 şi în reluare seara la ora 18,00, Radio România Tineret difuzează pastile care încearcă să evoce evenimentele din lunile şi zilele premergătoare Festivalului Woodstock '69.

- Şi emisiunea Pittiş Show când va putea fi ascultată?

- Emisiunile vor putea fi ascultate la Radio România Tineret, două duminici la rând, cele din 1 şi 8 august, noaptea de la ora 23,15 până la 0,55. Îţi dai seama că voi încerca să recreez atmosfera muzicală, dar nu numai, a acelor zile fierbinţi şi de neuitat.

- Am auzit şi despre trei nopţi de vis.

- În amintirea celor trei nopţi de vis de la Woodstock, pe 15, 16 şi 17 august, de la ora 10 seara până la 6 dimineaţa, voi încerca să ofer ascultătorilor noştri trei nopţi de pace şi muzică. Împreună cu Sorin Chifiriuc, Florin Silviu Ursulescu, Jerry Schwartz vom comenta şi asculta muzica acelor ani, muzica Festivalului Woodstock '69. Sunt sigur că vom reuşi să retrăim emoţia unică, dar asta numai la *Radio în Bluejeans*.

- Îţi promit că mă voi număra printre ascultătorii acestor trei nopţi de muzică şi pace, aşteptând să ascult încă o dată imnul Statelor Unite în interpretarea unică a lui Jimi Hendrix, atunci, la încheierea Festivalul, dimineaţa, în faţa câmpului aproape gol pe care rămăseseră împrăştiate doar urmele trecerii celor peste 300.000 de spectatori.

- Nu uita că el a spus: Blues-ul e uşor de cântat, dar e greu de simţit.

- O să încerc să nu uit asta.

GEORGE CUŞNARENCU

Albumul Săptămânii

The Full Monty – The Ultimate Collection – HOT CHOCOLATE

Casa *EMI* a reeditat de curând această compilaţie care cuprinde marile hituri ale uneia dintre celebrele trupe de funk-pop din toate timpurile, o colecţie care subliniază, încă o dată, caracterul evergreen al melodiilor semnate *Hot Chocolate* (foto). La 30 de ani de la fondare, *Errol Brown* (12.11.1948, vocal), *Tony Wilson* (8.10.1947, bass/vocal), *Harvey Hinsley* (19.1.1948, chitară), *Larry Ferguson* (14.4.1948) *Partick Olive* (22.3.1947 percuţie) şi *Tony Connor* (6.4.1947, tobe) se pot mândri cu pagina scrisă de ei în istoria pop-ului, un pop care ar fi fost mult mai sărac fără *„Ciocolata fierbinte"*! Dacă nu v-aţi procurat deja celelalte două compilaţii ale lor - *„Their Greatest Hits"* (din 1993) şi *„14 Greatest Hits"* (1996) atunci este timpul şi cazul să n-o rataţi pe aceasta deoarece fonoteca voastră are nevoie de ea! Ia spuneţi, câte melodii recunoaşteţi din cele ce urmează? *„I Believe In Love"*, *„Brother Louie"*, *„Emma"*, *„You Sexy Thing"*, *„So You Win Again"*, *„Put Your Love In Me"*, *„No Doubt About It"*, *„Girl Crazy"*, *„It Started With A Kiss"* sau *„Every I's A Winner"*? Mai bine de jumătate, nu-i aşa? Caz în care achiziţionarea acestui album devine mai mult decât obligatorie...

TOP singles estival

1) Wild Wild West – Will Smith
2) Bailamos – Enrique Iglesias
3) Sometimes – Britney Spears
4) All Or Nothing – Cher
5) La Bomba – Ricky Martin
6) If You Had My Love – Lopez
7) That Don't Impress Me Much – Shania Twain
8) Dream A Dream – Captain Jack
9) Sexy Lover – Modern Talking
10) Everytime You Go Away – 4 The Cause

Propuneri: Mama Mia - Abba Teens, Treat Her Like A Lady – Celine Dion

Radiografii sonore

Salivation - Terry Allen. Încă un nume care nu va spune nimic tinerilor melomani de la noi, dar care reprezintă una dintre cele mai complexe figuri din lumea artistică a ultimelor trei decenii! Departe de a fi un simplu muzician, *Allen* a abordat cu succes şi alte genuri artistice, de la sculptură şi pictură, până la teatru, fiind un bun scenarist... *„Salivation"* este al zecelea său album solo care rămâne tributar trecutului, adică nu schimbă nimic din ceea ce ne obişnuise *Allen* să ascultăm: fusion!

Remedy - Basement Jaxx. Difuzat într-o veselie de MTV, duetul format din *Simon Ratcliffe* şi *Felix Buxton* constituie una dintre plăcutele surprize pe care Regatul Unit le-a oferit amatorilor de dance music în ultimul timp! Cei doi au în spate ani buni de meserie (ca Disc Jockey) şi, dacă am spus asta, nu cred că mai putem fi surprinşi de amestecul sonor prezentat de *„Remedy"*... Primul extras pe single este deja o piesă de rezistenţă în discoteci - *„Red Alert"* dar părerea mea este că aceasta nu este tocmai reprezentativă pentru restul albumului care conţine disco, funk, house sau latino! Un album de vară care poate rezista mai mult de-o vară...

Coward Of The County - Ginger Baker & The DJQ20. Un album interesant al unui muzician predispus spre experimente... Născut pe 19 august 1939 la Lewisham, lângă Londra, *Baker* a cunoscut gloria cu *Eric Claptin*, mai întâi în *Cream* iar mai târziu cu *Blind Faith*, tobele fiind specialitatea sa. *„Coward Of The County"* este mai aproape de jazz decât orice producţie anterioară a lui *Baker*, care a beneficiat în realizarea sa de sprijinul unei echipe de zile mari, conduse de celebrul saxofonist *James Carter* .Dacă aveţi posibilitatea, vă recomand să ascultaţi şi un alt album al lui *Baker*, din 1990, *„Middle Passage"*, care vă va spune mai multe despre el!

RENDEZ-VOUS pe Internet!

www.reef.co.uk
www.hmv.co.uk
www.nuderecords.com
www.sonymusic.co.uk
www.cardigans.polydor.co.uk
www.lycos.co.uk (un magazin foarte variat)
www.tompetty.com
www. sonymusic. co. uk
www beggars. com
www. whsmith. co. uk

Cristian Aldea – Breaza: Am primit cele şase careuri trimise de dvs. Am reţinut patru dintre acestea: „Estivală" şi „Un careu călduros" sunt supradimensionate faţă de exigenţele noastre...

Alexandru Duica – Breaza, str. Republicii nr.7, cod 2165, Prahova caută albumele *„Catch The Catch"*, - *CC Catch*, *„Souled"* – *Thomas Anders* şi *„This Is The Silent Circle"* – *Silent Circle*. Cine-l poate ajuta este rugat să-i scrie la adresa de mai sus sau să-i telefoneze la nr. 044/34808. Alexandru, cronica lui *„Alone"* va apărea săptămâna viitoare!

Tolba cu SCRISORI

Liviu Tîrşoreanu – Lugoj: Iată câte ceva despre *Them* – trupă irlandeză originară din Belfast. Anul fondării – 1964. Componenţa originară: *Van Morrison* (vocal), *Jackie McAuley* (orgă, înlocuit cu *Peter Barden*), *Billy Harrison* (chitară), *Alan Henderson* (bass) şi *Ronnie Millings* (tobe). Impregnaţi cu blues şi rock american (se simţea influenţa lui *Bo Diddley* şi a lui *Chuck Berry!)* ei ajung la Londra pentru a edita primul single - *„Don't Stop Now"*, dar abia următorul single le va deschide porţile - *„Gloria"!* Compusă de *Van Morrison*, melodia se va impune printre clasicele din rock, „manual de studiu" pentru urmaşi... Forţa grupului este legată, indiscutabil, de personalitatea incredibil de creatoare a cantautorului *Van Morrison*, puterea lor scenică neavând echivalent decât în cea a contemporanilor lor de la *The Rolling Stones*... După numeroase hituri, *Van Morrison* părăsea, în iunie 1966, trupa şi era înlocuit cu *Keith McDowell*. Sufletul viu al trupei se dusese, *Van Morrison* începând o carieră solo, şi ea de succes, dincolo de Atlantic. Îţi recomand două albume de referinţă: *„Them Again"* şi *„Gloria"*.

Georgeta Florenţa – Bârlad: Am primit „Cireşar"-ul! Din păcate, el a sosit prea târziu pentru a putea prinde luna iunie... îl păstrăm pentru la anul, ce ziceţi?

Grupaj realizat de **MARIAN MINCULESCU**

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACŢIA: Telefon: 222.83.21
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran, Marian Grigore; Dumitru Mateuţă, Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita; Maria Rădoi, Elena Ilie; Irina Stoica, Paul Ioan, Teodora Bujor-Panaitescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Irina Stoica
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36, Nicuşor Dincă (director), Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Nicoleta Cochinţu / Tel.: 222.83.21
Cont: 401001085000 (lei)
• 402001085030 ($) • 402001085031 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, PAUL IOAN, ION ŢUGUI

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:

„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: **INTACT S.A.**

ECLIPSELE, fenomene enigmatice?

CORNEL TABACU

Fără a se putea preciza – deocamdată – dacă există o legătură între eclipse şi cutremure, persistă totuşi probabilitatea impusă de numeroasele coincidenţe observate, că atracţia exercitată în timpul întunecimilor asupra oceanelor, litosferei, atmosferei este mai accentuată.

Explicaţia: Soarele, Luna şi Pământul, găsindu-se pe aceeaşi linie dreaptă, forţa lor gravitaţională se declanşează ori în acelaşi sens ori în sensuri contrare cu un efect maxim sau minim.

În cadrul eclipselor de Soare, Pământul, fiind atras în acelaşi sens de Soare şi de Lună, gravitaţia este maximă. La eclipsele de Lună gravitaţia este minimă pentru că Pământul, găsindu-se între Soare şi Lună, este atras în sensuri contrare de cele două corpuri cereşti.

În timpul eclipsei de Soare, Luna, formând un ecran, împiedică radiaţiile calorice, luminoase şi electromagnetice să atingă o anumită zonă a Pământului, într-un anume timp. Efectul: declanşarea unor perturbaţii atmosferice şi seismice.

Să facem apel la statistici.

La 1 noiembrie 1929 a avut loc o eclipsă de Soare în Egipt. În aceeaşi zi s-a declanşat un cutremur în România cu o magnitudine puternică, nemaiîntâlnită din anul 1838. La 7 octombrie 1930 a fost consemnată, tot în Egipt, o eclipsă totală de Lună. În aceeaşi noapte a avut loc în Germania un cutremur de pământ de o intensitate cum nu se mai înregistrase de peste două secole. La 22 octombrie 1930 eclipsa totală de Soare a fost urmărită de pe suprafaţa Oceanului Pacific. În India se înregistra un puternic cutremur însoţit – concomitent – de dezlănţuirea în Japonia a unui puternic taifun.

Ilustrul savant Henri Mémery, directorul Observatorului Astrofizic din Telence, descoperea în anul 1930, după aproape patru decenii de cercetări, că petele Soarelui au o influenţă imediată atât asupra atmosferei cât şi asupra litosferei. El concluziona că cele mai mici variaţiuni în creşterea, scăderea sau recrudescenţa lor provoacă atât pe Pământ, cât şi pe planetele învecinate dereglări bruşte ale temperaturii şi presiunii atmosferice, precum şi uragane, taifunuri, cutremure, erupţii vulcanice.

Henri Mémery precizia: „In timpul eclipselor de Soare, Luna, acoperind discul solar, împiedică propagarea undelor electromagnetice ale petelor şi în consecinţă se înregistrează pe Pământ perturbaţii în transmisiile radiotelegrafice, radiotelefonice, perturbări atmosferice, magnetice, seismice etc." După eclipsele totale de Soare observate la 29 mai 1919, în America de Sud, şi la 22 octombrie 1930, în Oceania, cercetătorii au descoperit erupţii deosebite pe suprafaţa Soarelui numindu-le protuberanţe (nori de gaze incandescenţi formaţi din materia cromosferică la marginea discului solar). Dimensiunile unei astfel de „explozii solare" sunt, ca lungime, de aproximativ 400000 km. Pentru comparaţie, reamintim distanţa dintre Pământ şi Lună – 356400 km şi diametrul Pământului 12756 km.

Dar...

Pentru că există un *dar* şi pentru că oamenii de ştiinţă precizează că perturbaţiile atmosferice şi mişcările tectonice se pot declanşa în orice perioadă nu numai în timpul eclipselor se avansează ideea unei cauze generale – necunoscută încă.

UN MISTER numit ANTIMATERIE

MIHAELA DOROBANŢU

La începutul anilor '30, mai întâi lumea fizicienilor, apoi şi noi, ceilalţi, am început să ne obişnuim cu ideea existenţei antiparticulelor. Marele fizician Paul Dirac le prezisese, la început teoretic, existenţa: orice particulă din natură are un fel de ...soră „aproape geamănă", care diferă de ea numai prin semnul sarcinii sale electrice. Particulele formează materia; din antiparticule este formată antimateria. Imediat după Big Bang, cele două au fost create în cantităţi egale. Apoi însă, în mare parte, antimateria a dispărut. Existenţa noastră, a lumii noastre, în forma în care suntem astăzi, este consecinţa acestui fenomen. De ce? Un posibil răspuns se poate afla înăuntrul lui...

...Kloe sau fabrica de antimaterie

Ideea s-a născut acum opt ani la Institutul Naţional de Fizică al Italiei de la Frascatti, lîngă Roma. Proiectul, descris în revista „Focus" - iunie a.c. şi al cărui responsabil este Paolo Franzini, a necesitat o investiţie de peste 35 de milioane de dolari, pentru a o construi pe Kloe, o uriaşă instalaţie, cu o înălţime de 5 m şi care trebuie să funcţioneze la temperatura heliului lichid - mai puţin de minus 270 de grade!

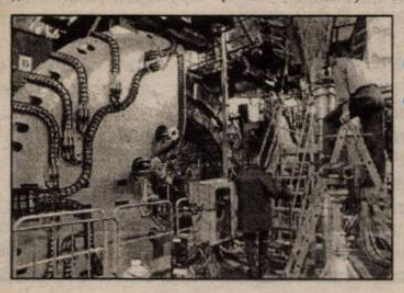

Ea va fi montată în vecinătatea unei alte „maşini" uriaşe - acceleratorul de particule Dafne, şi va avea drept sarcină să identifice diferenţele între materie şi antimaterie. Timp de 18 luni acceleratorul va „lansa" pachete de electroni şi pozitroni (antiparticulele electronilor), din 80 în 80 de centimetri, în direcţii opuse. Ele se vor ciocni în centrul lui Kloe, dând naştere unor noi particule (notate cu litera greacească Fi), care se vor descompune însă la rândul lor în alte particule - muonii K, sau kaonii, şi aceştia instabili. Aici intervine Kloe. Într-un fel, ea este astfel un gigantic revelator!

Particule „telepate"

Dacă materia şi antimateria ar exista şi astăzi în proporţii egale, ar trebui, spune Paolo Franzini, ca pe cer să avem nişte uriaşe reflectoare funcţionând zi şi noapte. De ce? Pentru că la fiecare ciocnire a unei „insule" de materie cu una de antimaterie se „revarsă" asupra lumii o imensă cantitate de energie (deci de lumină). Fizicienii numesc acest fenomen „anihilare de perechi".

Cum s-a „stins" antimateria?

Misterul s-ar putea afla tocmai în felul în care se dezintegrează la rândul lor particulele K. Aici se întâmplă un lucru atât de straniu, încât Einstein, de pildă, nu l-a acceptat niciodată: se „nasc" de fapt doi *kaoni*, „aruncaţi" în sensuri opuse. Ei sunt total diferiţi: unul trăieşte doar o miliardime de secundă (parcurgând o distanţă de 6 mm), iar celălalt, care poate ajunge la o distanţă de 3 m, trăieşte deci de aproape 600 de ori mai mult! Dar care din ei?! Ei bine, şi acesta este lucrul pe care Einstein l-a refuzat cu fermitate, se pare că este suficient să „observăm" unul dintre cei doi kaoni pentru a determina *automat* comportarea celuilalt! Ca şi cum cele două particule ar fi schimbat între ele un mesaj! Regulile „jocului" cuantic! Un joc care, mai mult, impune ca cei doi *kaoni* să nu se dezintegreze în particulele denumite *pioni* ***în acelaşi moment,*** ci la o anumită distanţă în timp!

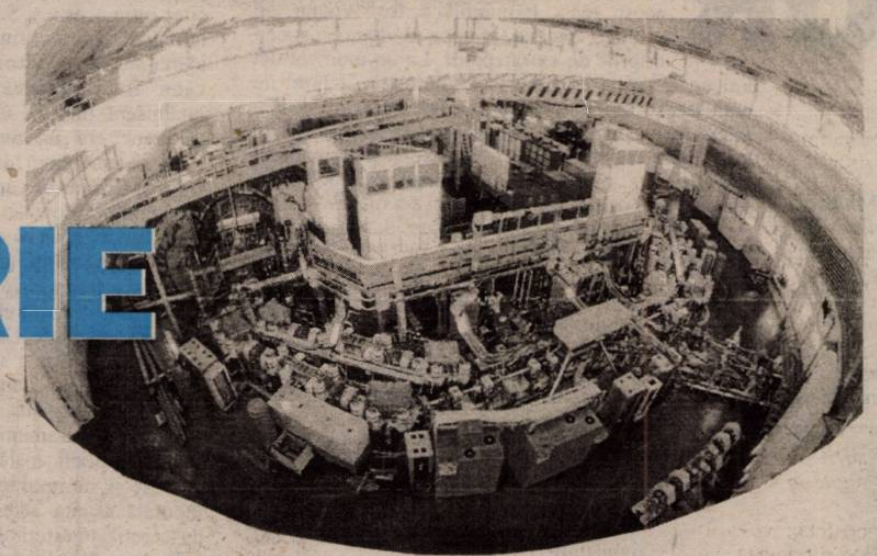

Aici va interveni Kloe, care va trebui să detecteze infime diferenţe statistice între aceşti *pioni*. De ce? Pentru că tocmai aceste diferenţe pot explica preponderenţa materiei asupra antimateriei! Dar totul este ...ca şi cum ai căuta acul în carul cu fân! Ca şi cum ar trebui să găseşti printre miile de frunze dintr-un arbore pe aceea care are ...o nervură un pic mai lungă!

Nota de plată

Cinci mii de milioane de grade în centrul instalaţiei, punctul fierbinte, unde materia şi antimateria se ciocnesc; kilometri de cabluri şi fibre optice, tone de bobine, magneţi şi multe altele. „Scânteia" care se produce în punctul fierbinte ori de câte ori se naşte o particulă sau are loc o perturbaţie a câmpului magnetic, transmite un semnal calculatorului central într-un ritm de 50 MB pe secundă - datele ce se vor obţine în final ar putea acoperi 3,5 milioane de CD Rom, adică o stivă de 4 km grosime! 500 de mii de miliarde de electroni pompaţi pe secundă în accelerator, în revelatorul Kloe. Contoarele electrice se rotesc nebuneşte. O notă de plată lunară de aproape 600 de mii de dolari. Şi toate acestea ***doar*** pentru a descoperi care este diferenţa dintre materie şi antimaterie? Pentru a afla dacă este corect sau nu aşa-numitul „model standard", marea realizare a fizicii secolului nostru, modelul care explică structura actuală a Universului şi care se bazează tocmai pe acest raport favorabil materiei şi pe Big Bang-ul cu care a intrat în existenţă lumea noastră.

Da. Este şansa noastră de a afla ceea ce suntem şi cum am apărut. Peste 18 luni vom şti ce noi miracole ne va mai putea oferi fizica, sau dacă va trebui să o schimbăm şi... să aşteptăm un nou Einstein.

Galaxii „invizibile"

„Ferecate" de nori denşi de praf cosmic, o mare parte din galaxiile în formare aflate la distanţe uriaşe, rămân invizibile pentru telescoapele optice. Unele dintre ele au fost însă descoperite prin satelitul european cu senzori în infraroşu, Iso. Astronomul francez Jean-Loup Puget a bănuit de multă vreme existenţa acestor tineri aştri a căror lumină e total absorbită de norii de praf cosmic, analizând datele culese de satelitul american Cobe. El speră să descopere 200-300 de noi galaxii dar, cel puţin deocamdată, acest lucru nu e posibil întrucât satelitul Iso îşi va înceta misiunea. O dată cu lansarea pe orbită a noului satelit european First, cu senzori în infraroşu, observaţiile vor continua.

Cum va fi... ozonul mâine?

Ei da, începând din vara viitoare, parizienii vor putea afla direct la telefon nu doar cum va fi vremea de a doua zi, ci şi gradul de poluare a „oraşului luminilor". Preocuparea generală pentru combaterea poluării progresive a planetei noastre, în special în marile oraşe, a dus într-adevăr la modele care să permită previziuni foarte precise privind puritatea aerului metropolelor. Ceea ce nu răspunde totuşi la o posibilă altă întrebare: ce vom face dacă nu ni se va părea suficient nivelul de ozon pe care îl vom putea respira mâine? Vom rămâne acasă?

Cardurile pentru acces Internet

PC-NET lansează pe piaţa românească de servicii Internet un nou produs: cardurile pentru acces la Internet. Clienţii vor găsi pe spatele cardurilor o serie şi un cod secret. Ei se vor putea conecta la Internet printr-un cont public de acces, şi vor putea accesa un site de administrare pentru aceste carduri. Aici, după introducerea seriei şi a codului secret, vor putea să efectueze o serie de operaţii cum ar fi crearea unui cont nou sau încărcarea de ore într-un cont existent. Site-ul se află la adresa http://admin.pcnet.ro. Acesta este cel mai puternic sistem automat de administrare de conturi oferit de un furnizor de servicii Internet din România. O noutate absolută pe piaţa de servicii Internet din România este faptul că acest cont de acces la Internet va fi valabil în oricare dintre oraşele unde există un nod PC-NET (Bucureşti, Braşov, Craiova, Călăraşi, Giurgiu, Alexandria). Astfel, clienţii se vor putea conecta în oricare dintre aceste oraşe, folosind contul de acces. În viitorul apropiat, PC-NET va avea câte un punct de prezenţă în fiecare judeţ din România. Mai multe detalii la http://www.pcnet.ro.

Inexplicabilul de lângă noi

Timpul şi fenomenele paranormale

ION ŢUGUI

Şi în secolul nostru s-a perpetuat bunul obicei de a consemna şi relata fenomenele paranormale, dar fără a le include neapărat într-o cauză pe care am regăsi-o în ştiinţe. Astfel s-a creat în timp o cazuistică enciclopedică a fenomenologiei, dar şi un folclor care s-a autoalimentat cu „cazuri" şi situaţii greu de atestat.

Azi începe să se exprime o atitudine nouă faţă de paranormal. Nu ne mai sunt suficiente relatările, ci vrem să mergem direct la cauze. Se manifestă de fapt un spirit nou, exprimat şi în cosmologie, de pildă, prin care se afirmă că mii de ani omul a fost observatorul Universului şi a sosit (sau va sosi) timpul ca el să devină participant la anumite evenimente din Cosmos...

Timp şi spaţiu

O ipoteză deosebit de interesantă reţinem din cartea „Timpul şi misterele lui" semnată de Becker Lenke şi apărută, se pare, într-un tiraj „discret" la Braşov. După părerea mea, este prima ipoteză serioasă şi convingătoare despre relaţia dintre cunoaşterea ştiinţifică şi fenomenele paranormale. Iată câteva argumente: „Se ştie că timpul este caracterizat de o metrică diferită de la un sistem de referinţă inerţial la altul. Se mai ştie că timpul se dilată în spaţiu. De aici se desprinde o teorie conform căreia „un moment cosmic la nivelul Terrei este cu atât mai dilatat cu cât sistemul inerţial de referinţă de la care provine este mai îndepărtat de globul pământesc".

Acest fenomen, se spune, este primul factor care contribuie la producerea *premoniţiei* şi care poate fi descris astfel: Un moment cosmic specific unui anume sistem la nivelul Terrei este atât de dilatat încât el cuprinde simultan în unghiul său de dilatare atât momentul terestru în care are loc (spre exemplu) visul, cât şi pe acela în care are loc evenimentul premonitizat în vis".

Astfel timpul scurs pe Terra între vis şi eveniment, pentru timpul cosmic se rezumă la o singură unitate de timp. Informaţiile emise de pe planeta noastră în acest răstimp terestru, pentru timpul cosmic reprezintă evenimente petrecute de fapt într-un prezent continuu. Mai exact: „În timpul cosmic, momentul visului se confundă cu momentul evenimentului. Faptul că noi primim în vis un eveniment care încă nu a avut loc în timpul terestru, denotă că omul are capacitatea de a percepe informaţiile cuprinse în timpul cosmic".

Funcţia percepţiei

Ne interesează în primul rând în ce fel şi cum omul beneficiar al percepţiei poate recepţiona evenimente şi situaţii abstracte care vor deveni realităţi? Se ştie că visul este un eveniment al stării de somn. Toate vieţuitoarele cu sânge cald visează. O bună parte din „viaţa somnului nostru" ne-o petrecem visând, chiar dacă un vis poate să ţină câteva secunde sau câteva minute. Dormind, avem, se înţelege, ochii închişi. Deci informaţia cuprinsă în unghiul de dilatare a unui moment cosmic (în spaţiul sideral descris de globul pământesc pe orbita între cele două momente terestre implicate în premoniţie) nu este vehiculată de către radiaţia fotonică (de viteza luminii), ci de către radiaţiile electromagnetice. Aşa se face că omul care posedă darul premoniţiei poate recepţiona acest tip de radiaţie, electromagnetică. Această capacitate sau acest dar excepţional a primit denumirea aproape instinctivă de „al şaselea simţ". În concluzie, putem afirma că perceperea informaţiilor vehiculate prin radiaţiile electromagnetice stă în seama unor persoane superdotate, dar nu putem spune că acestea ar avea o răspândire mare în câmpul demografic al planetei noastre. De la profeţii biblici la Nostradamus privilegiaţii acestei percepţii nu sunt prea numeroşi.

Reţinem aşadar că este vorba de două percepţii, una prin radiaţiile fotonice, alta prin radiaţiile electromagnetice; informaţiile provenind prin cele două surse sunt diferite. Prin ochi percepem informaţiile primite direct, cu viteza luminii; acest fapt îl cunoaştem şi trăim clipă de clipă de-a lungul unei zile. Alt tip de informaţii ne parvine prin radiaţiile electromagnetice, dar pentru acestea se pare că trebuie să fim dotaţi, să posedăm ceea ce s-a numit „al şaselea simţ".

În acelaşi raţionament este inclusă şi ideea de *destin*, precum şi cea de *predestinare*. Cum se menţionează în ipoteza la care ne referim, „În cazul destinului momentul cosmic implicat provine de la o sursă mai îndepărtată decât în cazul viselor".

Amintiri din „cutia neagră"

Omul care nu putea uita niciodată

MIHAELA DOROBANŢU

1920. La trei ani după revoluţia din octombrie, întreaga Rusie trăia într-o aproape permanentă stare de turbulenţă. Nimic nu ar mai fi putut mira pe nimeni. Şi totuşi, redactorul şef al unui ziar îl trimite pe unul din reporterii săi la psihologul Aleandre Luria, un cunoscut om de ştiinţă. Nu pentru a-i lua un interviu, ci ... invers. Pentru ca celebrul psiholog să-l consulte pe el. Pentru că ziaristul – Veniamin se numea – îl uimise şi-l intrigase pe şeful său prin capacitatea sa incredibilă de a reţine *absolut* tot ce i se spunea, şi aceasta fără să aibă nevoie să-şi scrie nici măcar un cuvânt în vreun carneţel! Luria zâmbeşte – a mai văzut el lucruri din astea – şi îi spune scurt lui Veniamin (al cărui adevărat nume era de altfel Cerecevski): „în regulă, o să vedem imediat dacă eşti într-adevăr un adevărat superstar al memoriei". Şi a văzut!

Testul a început cu obişnuitele liste de cuvinte: Veniamin le repeta fără nici o greşeală. Listele au fost extinse, la 30, 50, apoi 70 de cuvinte. Şi nu doar. Luria a început să amestece printre cuvinte, numere, litere, silabe fără nici o semnificaţie. Veniamin nu are nici cea mai mică dificultate în a le repeta. Mai mult, memoria sa se dovedeşte ... „inoxidabilă", căci atunci când psihologul îi cere să repete totul ziua următoare, sau chiar după o săptămână (!), fără nici un fel de pregătire, Veniamin „se execută" pe loc, fără nici o ezitare şi fără nici un gol în lista sa. Chiar şi după 15 ani, memoria sa este perfectă. Veniamin nu poate să uite!

Mai mult, el are un adevărat ... dar al vederii. Ca şi tot ce este legat de demonstraţiile pe care le face, cititul listelor este un moment de maximă spectaculozitate: o listă de 20 de numere – de cifre, ca să fim mai exacţi – îi va lua 35-40 de secunde; pentru una de 50 de cifre are nevoie de 2,5-3 minute. Încă şi mai înteresant, se dovedeşte că urmează mereu acelaşi ritual! Lista de cuvinte sau tabloul cu cifre sunt privite fix; apoi cu ochii închişi sau, alteori, privind undeva, spre un punct din spaţiu, îşi verifică ceea ce a „citit", înainte de a reveni cu privirea pe foaia de hârtie. Iar atunci când lista este citită cu voce tare este suficientă o singură lectură pentru ca totul să fie înregistrat. Singurul lucru mai aparte este că are nevoie de 2-3 secunde între fiecare două elemente ale listei.

Luria se simte depăşit. Este incapabil să înţeleagă capacităţile mnezice ale pacientului său – care de altfel par a fi absolut nelimitate. Şi atunci se hotărăşte să schimbe tactica: trebuie să înţeleagă mai întâi cum reuşeşte Veniamin să memoreze listele acelea infernale. Şi realizează că atunci când le repetă, el *efectiv* le revede în faţa ochilor, de parcă le-ar reciti! Are cu adevărat darul vederii.

La rândul său, nici Veniamin nu rămâne insensibil la cele ce se „descoperă" zi după zi în ceea ce priveşte calitatea memoriei sale. Şi atunci când realizează calităţile cu totul ieşite din comun pe care le are, hotărăşte ...să-şi schimbe meseria! Se „lansează" în cariera de mnemotehnician şi porneşte în turnee unde va câştiga bani demonstrându-şi incredibilele capacităţi ale memoriei sale!

Înconjuraţi de baze extraterestre...

FALCON şi CONDOR

DAN D. FARCAŞ

Realizatorul de filme de televiziune Michael Seligman a fost contactat, în 1988, de doi ofiţeri de contrainformaţii, care i-au promis nişte declaraţii senzaţionale, cu condiţia să nu li se dezvăluie identitatea, să fie filmaţi contra luminii şi vocea lor să fie deformată electronic. Cei doi s-au prezentat pe micul ecran sub numele de „Condor" şi „Falcon". Ei au declarat, între altele, că grupul *Majestic-12*, destinat studierii fenomenului OZN la cel mai înalt nivel, era o realitate şi că se ocupa de strategia şi tactica de adoptat în cazul contactelor cu o civilizaţie extraterestră. Dar „Falcon" şi „Condor" mai afirmau, în acest film, ca şi într-un interviu cu Bill Moore şi Jaime Shandera, că cercuri guvernamentale americane au încheiat un soi de „contract" cu acele „entităţi biologice extraterestre" (numite pe scurt *EBE*). Falcon văzuse personal documente şi fotografii în acest sens. Pământul a fost vizitat, în ultimele decenii, spunea el, de nouă specii diferite de extratereştri. La un moment dat Falcon a vizitat şi o navă extraterestră; la bord nu erau decât arme defensive, ceea ce ar fi probat intenţiile paşnice ale veneticilor. El spunea că un prim extraterestru *„EBE-1"* fusese găsit prin 1949. Un al doilea, numit *EBE-2*, a venit, prin 1951-52, din sistemul solar Zeta Reticuli, şi s-a oferit voluntar pentru a oferi pământenilor toate datele pe care aceştia le doreau. *EBE-3* a sosit în 1982, în cadrul „unui program de schimb"...

Extratereştrii sunt mici de stat, au înfăţişarea care li se atribuie prin rapoartele despre întâlnirile de gradul III şi IV, sunt superinteligenţi, trăiesc 300-400 de ani, cred într-o „Fiinţă Supremă", iubesc muzica, iar din muzica pământeană mai ales pe cea tibetană. Au o digestie total diferită de a noastră dar le plac unele legume şi le place... îngheţata, mai ales cea de căpşuni...

Această din urmă afirmaţie, păstrată în filmul de televiziune, n-a fost desigur de natură să consolideze seriozitatea depoziţiei.

Anumite indicii au condus, pe cei care doreau să afle identitatea celor doi, la mai vechea noastră cunoştinţă din episoadele precedente Richard Doty şi la şeful său, Robert Collins. Unele persoane implicate au afirmat categoric că Doty este „Falcon". Doty, la rândul său, a negat aceasta, spunând doar că ştie identitatea lui „Falcon" şi că a acţionat ca mijlocitor între acesta şi Seligman. Producătorul de film, la rândul său, a afirmat că, deşi cunoaşte adevărata identitate a lui „Falcon" şi „Condor", nu o poate dezvălui. Totuşi, părerea sa a fost că cei doi nu se mai întâlniseră înainte, întrucât se testau reciproc, iar „Condor" era „un savant de bună credinţă".

La scurt timp după întâmplările de mai sus, Doty şi Collins au părăsit Serviciul *Air Force* pentru Investigaţii Speciale (AFOSI) unde fuseseră angajaţi. Unii au spus că cei doi, luptând cinstit pentru a scoate adevărul la lumină, au fost sancţionaţi, după film, prin trecerea în rezervă, ori că, fiind anunţaţi mai de mult că va trebui să-şi părăsească slujbele au vrut să se răzbune. Cei mai mulţi cred însă că întreaga acţiune a fost o simplă „intoxicare", una dintre multele, instrumentate de *Air Force* şi de alte organisme, având ca obiect să zăpăcească marele public, să discrediteze anumiţi investigatori OZN, să ridiculizeze implicit toată cercetarea OZN în această direcţie şi, nu în ultimul rând, să arunce o umbră de îndoială asupra autenticităţii tuturor documentelor desecretizate referitoare la OZN-uri, inclusiv asupra celor care descriu cazuri reale...

Aţi dori să ştiţi cum îşi pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriţi să ştiţi ce bucurii şi ce necazuri „sunt scrise" în existenţa voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂŢARA, vrăjitoarea şi clarvăzătoarea care nu a cunoscut eşecuri cu harul şi arta ei magică. Este preţuită chiar şi peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informaţiile dorite despre viaţa, destinul, greutăţile, necazurile, succesele şi insuccesele dumneavoastră, despre boli şi trecut, despre şanse şi viitor.

Testată de mii de ori, BRĂŢARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie şi rezultate. Ea vă poate oferi şi dv. informaţiile solicitate. Pentru aceasta trimiteţi pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriţi de la BRĂŢARA, o fotografie şi talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume şi prenume, anul, luna, ziua naşterii şi localitatea.

Răspunsul îl veţi primi prin poştă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poştal.

Costul acestor servicii este de 75.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poştal pe numele IONESCU SIMION, Piaţa Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341. Pentru alte detalii puteţi telefona la 2243996 şi 2228336.

BRĂŢARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncţii sexuale. Cu puterile ei magice dăruite exclusiv magiei albe, şi-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor şi a clarvăzătorilor.

NUME _____ PRENUME _____

ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAŞTERII ___ şi LOCALITATEA _____

ADRESA: str. _____ nr. _____, bl. _____,

sc. ____, et. ____, ap. ____, sector ____, localitate _____,

cod _____, judeţul _____. M/30

La hotarele parapsihologiei

Fenomenul „Pădurea vie"

PAUL IOAN

La 2 septembrie 1992, Joseph şi Mary Landfort mergeau cu maşina de la Kingsburry la Soles, unde copiii lor - Ann şi Lucas - îşi petreceau ultimele zile de vacanţă. Se înserase când au ajuns în dreptul kilometrului faimos, nr.56. La un moment dat, dinspre marginea pădurii izbucneşte o lumină extrem de puternică şi de nefirească. Nu putea fi vreun reflector al pădurarilor sau farurile altei maşini staţionate acolo. Joseph, care era la volan, virează către acea lumină cu mare viteză. Din fericire, Mary îşi păstrează stăpânirea de sine şi apasă puternic pe frână. Impactul frontal cu un arbore uriaş a fost evitat, însă femeia îl vede pe soţul ei ieşind din limuzină şi îndreptându-se spre sursa necunoscută de lumină. Păşea rar şi parcă era fascinat de razele puternice. După câteva secunde, Mary se ia după el, intrând adânc în pădure...

Ambii au fost găsiţi în acea noapte de gazdele copiilor care-i aşteptaseră îngrijoraţi, apoi au alertat poliţia. Soţii Landfort zăceau leşinaţi într-o poiană, la vreo cincizeci de metri de şosea. Când şi-au revenit, aproape că nu şi-au recunoscut copiii. Doctorul Milfred Jones, din Little Rock, specialist în fenomene metapsihice, le-a cerut permisiunea de a le face o hipnoză regresivă, în încercarea de a desluşi cele întâmplate. Din rapoartele şedinţelor respective reiese un fapt de-a dreptul incredibil : soţii Landfort au „văzut" o zonă luminoasă în care siluete de femei şi bărbaţi „dansau ţinându-se de mâini şi strigând către noi cuvinte prietenoase". Atunci când s-au apropiat, parcă aerul s-a rarefiat şi au început să respire foarte greu, apoi şi-au pierdut cunoştinţa.

Citind aceste declaraţii uluitoare, la sediul poliţiei din Little Rock s-au prezentat şi alţi păţiţi. Oamenii ce trecuseră prin evenimente similare au recunoscut în primul rând „mulţimea de siluete inefabile, care erau parcă proiectate pe fundalul pădurii". Specialiştii au opinat că nu putea fi vorba de o halucinaţie repetată şi împreună cu autorităţile locale au organizat o supraveghere sistematică. În total, fuseseră 26 de victime într-un an. Însă de la întâmplarea soţilor Landfort, nimic deosebit nu s-a mai petrecut în zona pădurii respective. Nimeni n-a putut da o explicaţie plauzibilă. S-a încercat a se face o legătură indirectă cu faptul că, în urmă cu peste cinci ani, în zona aceea se desfăşuraseră mai multe ritualuri ale unei secte sataniste... Nu poate fi luată în serios o astfel de conexiune, dar o iluzie colectivă de tipul „olandezului zburător" este comparabilă cu acest fenomen bizar, numit „pădurea vie".

Tehno XXI

Centre spaţiale... plutitoare

MARIAN GRIGORE

Era cosmică a avantajat, de la bun început, ţările care aveau acces la un teritoriu situat în apropierea Ecuatorului. Motivul este cât se poate de simplu: datorită vitezei de rotaţie a Pământului, racheta îşi adaugă la viteza sa proprie viteza de deplasare a planetei, aceasta traducându-se într-o importantă economie de combustibil şi, implicit, într-o reducere a greutăţii totale la decolare. Tocmai de aceea Franţa şi-a plasat centrul spaţial în Guyana Franceză, Rusia foloseşte şi astăzi (acum prin închiriere) cosmodromul din Kazahstan, acesta fiind plasat în cel mai sudic punct posibil din fosta Uniune Sovietică, iar Statele Unite îşi lansează rachetele din Florida. Nici una din bazele acestea nu se află totuşi chiar la Ecuator.

În ultimul timp, noile tehnologii şi miniaturizarea au determinat o micşorare continuă a greutăţii celor mai mulţi dintre sateliţii plasaţi pe orbită (excepţie făcând staţiile spaţiale locuite), astfel încât uriaşele instalaţii proiectate pentru rachetele de mari dimensiuni au devenit un lux inutil şi costisitor în cazul majorităţii lansărilor. Dar, întrucât ele existau oricum, continuă să fie folosite şi pentru rachetele de mai mici dimensiuni, care s-ar mulţumi şi cu instalaţii mai modeste. Aşa a apărut ideea unor instalaţii mobile, apte a fi transportate în apele internaţionale, la Ecuator.

Sateliţi care „ţâşnesc" din adâncuri

Primul experiment, de altfel reuşit, a constat în folosirea ca rachete purtătoare a unor rachete strategice nucleare dezafectate şi modificate, cu baza pe submarinele ruseşti. Deşi reuşita experimentului aduce o nouă perspectivă în problema trecerii la folosinţa civilă a unor instalaţii militare, capacitatea rachetelor (foste) balistice de a se transforma în rachete spaţiale este limitată, firesc, de scopul în care au fost iniţial concepute. Ca urmare, utilizarea submarinelor drept centre de lansare spaţială nu poate fi avută în vedere decât pentru un număr limitat de tipuri de sateliţi, şi anume pentru cei de foarte mici dimensiuni. Pentru celelalte tipuri, continuă să fie necesare bazele de lansare de la suprafaţă.

Construirea unor insule artificiale în mijlocul oceanului, idee care a fost luată în calcul la un

moment dat, presupune însă dificultăţi tehnice deosebite şi este, oricum, extrem de costisitoare.

Turle de foraj înlocuite cu rampe de lansare

Dar asemenea insule plutitoare artificiale există de mult timp, sub forma platformelor de foraj marin. De aici şi până la ideea folosirii lor ca baze de lansare n-a mai fost decât un pas.

Pasul a fost făcut de un consorţiu multinaţional, „Sea Laungh Commander", consorţiu reunind participarea firmei americane Boeing şi a industriaşilor ruşi, ucrainieni, şi norvegieni. Norvegienii au pus la dispoziţie o platformă de foraj care operase în Marea Nordului, botezată „Odyssey", ruşii şi ucrainienii au venit cu racheta „Zenit" şi cu realizarea practică a modificărilor necesare platformei şi vasului de însoţire (vas menit a fi uzină de asamblaj plutitoare pentru rachetă şi pentru încărcăturile satelizabile, cât şi centru de comandă a zborului), iar americanii au venit cu tehnologiile de vârf. Prima rachetă urma să-şi ia zborul anul trecut, dar întârzierea de un an a fost determinată tocmai de caracterul sensibil al tehnologiilor oferite de Boeing. Suspectată că a oferit fără aprobare tehnologii secrete (citeşte cu utilizări militare), Boeing s-a văzut amendată cu zece milioane de dolari înainte de a fi autorizată că continue cooperarea.

Tehnica prevăzută pentru lansare este simplă: o dată asamblate, racheta şi încărcătura ei sunt transferate de pe navă pe platformă, după care nava se îndepărtează la o distanţă de siguranţă de cinci kilometri. În acest timp, tancurile de balast ale platformei sunt încărcate cu apă de mare, scufundând-o parţial şi asigurându-i stabilitatea, iar racheta este ridicată la verticală. Nu mai rămâne decât numărătoarea inversă...

Deja consorţiul anunţă încheierea a 18 contracte ferme de lansare şi înregistrarea a altor 10 opţiuni.

Satul mondial

Moartea industriei de zvonuri

PAUL IOAN

- *Titluri din ziar citite pe fugă, în goana metroului sau în lâncezeala tramvaiului...*
- *Taclale interminabile la o masă de cafenea, a pune ţara la cale prin norii de fum şi abur de licoare rubinie...*
- *Internet, telefoane celulare, păienjeniş de sateliţi deasupra întregii planete încă locuite...*

Aceste trei moduri de comunicare reprezintă evoluţia galopantă a relaţiilor dintre oameni din ce în ce mai bine informaţi. Profesorul Jacques Banier, de la Sorbona, şi psihologul Mark Ganister, de la Universitatea Columbia, punând în evidenţă trei situaţii curente ale sfârşitului de veac, subliniază într-un studiu recent că informatizarea globalizată a distrus celebra industrie a zvonurilor, după mii de ani de supremaţie. „Nimic nu circulă mai repede decât un zvon", se spunea nu de mult. La începutul secolului XXI această tezâ va stârni zâmbete ironice. Nimic nu va circula mai iute decât informaţia de pe Internet. Şi Banier şi Ganister

sunt de acord că secolul următor va fi al „pesimiştilor", conform cu zicala ce statuează că un pesimist este un om bine informat, iar optimistul este un vesel ignorant. Aşa să fie?

A pipăi realitatea cu propriii ochi

O recentă statistică americană arată că peste cinci ani, unul din trei americani îşi va petrece zilnic două ore navigând pe Internet. Replica franţuzească, analizată de omul de ştiinţă sus-numit, arată că unul din patru francezi nu va mai cumpăra ziare sau reviste în anul 2001 - şi asta din cauza aceluiaşi Internet. În mediul urban viteza acestei metamorfoze va fi dublă. Şi totuşi...

Există o categorie de persoane, din ce în ce mai numeroasă, care face o opoziţie făţişă, chiar vehementă împotriva acestor tendinţe de însingurare în faţa ecranului monitorului şi a avalanşei de informaţii din toate colţurile lumii şi din toate domeniile : turiştii. Dacă în 1987 făceau promenadă pe meridianele şi paralelele globului peste 360 de milioane de persoane dornice de privelişti noi, de artă, de senzaţii exotice, în anul 2001 numărul turiştilor va depăşi 1,3 miliarde de persoane. Şi asta, susţine prof. Banier, în pofida unor zone cu grad accentuat de pericol, unde conflictele par a nu se stinge niciodată. Această „specie" de oameni ce vor să se informeze la faţă locului, să evadeze din monotonia existenţială, reprezintă categoria ce face să triumfe „informaţia pe viu".

Potrivit celebrului filosof canadian Marshall McLuhan, reluat de Jacques Attali - autorul „Dicţionarului secolului XXI" (Paris, Fayard, 1998) -, lumea va deveni un sat planetar, perfecţionarea sistemelor de comunicare nefăcând altceva decât să *unifice mentalităţile*, tipul de emoţii şi de senzaţii. Ne vom întoarce, într-o uluitoare spirală a timpului, la o „comună primitivă planetară", vom face parte dintr-o comunitate tribală devotată zeului informaticii... Numai că Jacques Attali împarte societatea acestei noi ere a secolului XXI în trei clase:

1. Câteva sute de mii de indivizi bogaţi, educaţi, legaţi prin cele mai moderne sisteme de comunicare, indispensabile condiţiei lor de membri ai „elitei".

2. Câteva sute de milioane de muncitori de clasă înaltă, cu interes scăzut de a comunica, dar avizi de video şi televizor, înstrăinaţi unii de alţii.

3. Abandonaţii, uitaţii, excluşii din orice reţea de comunicare, care nu pot înţelege de ce miliarde de dolari sunt dedicaţi stolurilor crescânde de sateliţi de deasupra lor. Pentru această „clasă", industria zvonurilor nu va sucomba niciodată.

Preluând, cu propriile noastre rezerve, ideile lui Attali, fiindcă, spre exemplu, nu-i „vedem" pe francezi renunţând la mândria naţională de a fi francezi şi a vorbi franţuzeşte, unde se află acum România? Ce viitor informatic are un popor a cărui economie nu şi-a găsit încă busola? „Satul mondial informatizat" va putea găzdui şi ţara noastră? Poate că va trebui să aşteptăm secolul XXI pentru un răspuns cert... Mai ales că acum chiar şi o convorbire telefonică a devenit un lux...

Anatomia secundei

Dialog

ALEXANDRU MIRONOV

Titlul exerciţiului meu de anatomie este şi acela al unei companii celebre, la noi, autoare a unei revoluţii în telecomunicaţii: convingându-l pe român, pe chinez, pe cetăţeanul ţărilor cu telefonie precară, în general, să opteze către telefonul mobil, asemenea companii dărâmă pur şi simplu structurile vechi şi ne trimit în lumea de mâine – mai repede decât sunt capabile guvernele să o facă!

Deci, dialog pentru toată lumea, prin sateliţi, pe baza portabilului elegant pe care, deja, îl folosesc câteva sute de milioane de persoane pe Terra. Portabil pe care îl fabrică respectabilele companii centenare *Ericsson* şi *Motorola*, dar şi o mai proaspătă societate... finlandeză, *Nokia*, de fapt o transnaţională care îşi are sediul în ţara celor 1000 de lacuri. Or, *Nokia* este un exemplu tipic de succes industrial modern, o demonstraţie că lucrurile trebuie gândite înainte de a fi aplicate economic şi social şi o ilustrare a şanselor mari pe care le au cei care dau bătălii pentru nişe bine alese – adică exact opusul politicii de industrializare forţată a României din anii'70 – '80, cea care a adus ţara noastră în fundătura de istorie în care se află...

Nokia, aflăm, s-a orientat spre electronică şi telefonie, a folosit oameni de înaltă calificare şi cercetători de mare calibru, a investit, cu risc, într-un domeniu care părea de Science Fiction la începutul anilor '80 şi ... a tras întreaga economie finlandeză după ea! Căci 1,5 din cele 5% procente de creştere a PIB-ului finlandez anual sunt date de *Nokia*; cei mai buni 2000 absolvenţi de facultăţi politehnice sunt angajaţi, anual, de Nokia; 30000 de oameni lucrează pentru *Nokia*, dintre care 15000 sunt finlandezi – în rest, compania din Helsinki şi Oulu (al doilea oraş al Finlandei) exportă know how, pe bani buni: în sfârşit, din cele două miliarde dolari export de telefoane mobile – deci produs de foarte înaltă inteligenţă – *Nokia* reinvesteşte, pentru cercetare, aproape jumătate, în *tehnopolisul* de la Oulu. Paşii făcuţi în globalizarea produselor sale sunt pur şi simplu uluitori: de la radiotelefonul *Mobira Senator*, în 1982, la *Mobira Cityman* (800 grame, un fel de walkie-talkie), în 1987, cu primul „celular" adevărat în 1991 – care a fost un succes mondial instantaneu – până la minusculul comunicator de astăzi, pentru care numai China a făcut comandă în valoare de 350 milioane dolari!

Dialog deci, cu ajutorul inteligenţei şi profesioniştilor în dialog, specialişti de care nu duce lipsă planeta – cum nu duce lipsă nici ţara noastră, dovadă răspândirea explozivă a sistemelor de telefonie mobilă.

Tot despre dialog, dar altfel. Respectabila revistă care îmi adăposteşte tentativa de anatomie a secundei are mulţi cititori – şi foarte mulţi cititori de valoare! Le primesc cu plăcere scrisorile, le citesc şi mă străduiesc să răspund, tocmai pentru a întreţine dialogul. O scrisoare tulburătoare ne-a venit, de curând, din partea doamnei profesoare Irina Diaconescu din Merişani – Argeş. Doamna ne felicită pentru paginile reuşite ale *Magazin*-ului şi se arată de-a dreptul uimită ... de puterea de seducţie intelectuală a articolelor noastre – ne şi îndeamnă, pe toţi, să le strângem în cărţi care să bucure lumea. Pe mine mă sfătuieşte să-mi reiau „activitatea de ministru"(!), explicându-mi că este nevoie de scriitori dar şi mai mare nevoie are ţara de administratori... Ne cere adresa unei tipografii, *Docutech*, despre care am scris, cândva, în revistă, pentru a-şi publica şi domnia sa încercările literare, pentru că astfel... „n-aş mai afirma ca până acum, că-n toată viaţa mea doar răbdarea şi Soarele mi-au ţinut loc de fericire...". Iar după ce ne asigură că pentru dânsa şi mulţi alţi cititori, revista noastră – alături de *Magazin istoric* – e ca apa pentru dezastrul Saharei, fabuloasa noastră cititoare îşi încheie scrisoarea dactilografiată cu un rând care m-a înmărmurit. Doamna Irina se scuză că „la cei 84 de ani trecuţi mâna tremură, de aceea am scris la maşină"!!! La mulţi ani, stimată Doamnă, vă mulţumesc pentru stropul de dialog de până acum, nici nu vă închipuiţi cât bine îmi face şi ne face, mie şi colegilor echipei de la „Magazin". Şi ca să vă scutim de oboseala căutării vă rugăm să ne trimiteţi manuscrisul pe care doriţi să-l publicaţi – ne vom strădui să-i găsim editor. De asemenea, vă informez că voi propune conducerii redacţiei abonarea dumneavoastră la *Magazin*, pe cheltuiala noastră, pentru tot anul 2000: respectăm în acest fel fidelitatea Domniei Voastre faţă de revistă.

În ultimele rânduri, spicuim din alte scrisori primite. Domnul Eduard Ene, din Sinaia, îmi trimite două pagini cu ipoteze privind funcţionarea creierului uman. Mărturisesc că densitatea exagerată a materialului m-a făcut să nu-l înţeleg, de aceea îl rog să dezvolte subiectul, promiţând publicarea ipotezelor într-un articol de sine stătător. Pe domnul Victor Cernei, din Galaţi îl asigur că nu se înşală în aprecierile sale! Şi noi credem la fel... Domnul Corneliu Popovici, Sighişoara: poate că aveţi dreptate cu discul zburător pe care îl propuneţi ca vehicul personal al secolului XXI – dar schiţa dumneavoastră nu ne convinge. Pentru domnul profesor Petre Fierăscu, din Roşiorii de Vede: felicitări pentru activitatea pe care o duceţi la catedră şi pentru că stârniţi elevilor gustul de a cerceta, căuta, inova – poate că vom găsi loc în pagini unui rezumat al lucrării Cercului de fizică pe care îl păstoriţi.

Atât despre dialog, astăzi, *Bursa ideilor* rămâne, pe mai departe deschisă tuturor.

E bine de știut

Cum tratăm anxietatea?

Anxioliticele sunt medicamentele care combat efectele psihologice și somatice ale anxietății. Cele mai des utilizate sunt bezodiazepinele: diazepamul, bromazepamul, medazepamul, oxazepamul etc.

Anxioliticele posedă proprietăți farmacologice comune și pot avea următoarele efete: anxiolitic, de relaxare musculară, acțiune anticonvulsivantă și acțiune hipnosedativă.

Benzodiazepinelee sunt în general rapid absorbite în tubul digestiv și metabolizate în special la nivel hepatic. Eliminarea lor se face pe cale renală. Benzodiazepinele trec rapid în sistemul nervos central.

Anxioliticele sunt în special medicamente simptomatice. Ele sunt indicate în tratamentul manifestărilor de anxietate patologică, în toate afecțiunile în care stresul și anxietatea pot juca un rol etiologic sau agravant, în tratamentul anumitor forme de epilepsie, în premedicația anumitor examinări sau intervenții chirurgicale.

Efectele secundare cele mai importante ale anxiolitcelor sunt: sedarea și alterarea capacității psihomotorii. Aceste efecte sunt mai frecvente la bătrâni și sunt potențate de administrarea concomitentă a altor sedative centrale, în special alcoolul.

După tratamente prelungite cu aceeași doză terapeutică, apariția unei dependențe se poate manifesta printr-un sindrom de sevraj după oprirea tratamentului. Acest risc va fi mai important în special la alcoolici și toxicomani.

Tratamentul cu anxiolitice trebuie să înceapă cu doze progresive; durata tratamentului nu trebuie să fie mai mare de 6-8 săptămâni și indicarea lor în continuare va trebui reconsiderată totdeauna după această perioadă. Oprirea tratamentului trebuie, de asemenea, să fie progresivă. Pacienții trebuie avertizați asupra riscului posibil de sedare la începutul tratamentului și potențarea efectului alcoolului.

Dr. MARIA BARI
Medic primar,
Spitalul Clinic Filantropia

Reflecții psihologice

Când iubirea este în pericol, apelați și la mici trucuri

Nu mai reprezintă un secret pentru nimeni faptul că armonia cuplului este mereu în atenția psihologilor. Astfel, una dintre concluziile studiilor elaborate stabilește faptul că, dacă nu știți, sau nu vreți să faceți concesii, iubirea este în pericol. Nu uitați că dacă, confortul dv. psihologic este maxim atunci când vă știți ocrotită de alesul inimii, la rândul său ar fi încântat dacă v-ați arăta interesată de preocupările și pasiunile sale. Chiar dacă nu vă pasionează la fel de mult aceleași lucruri, nu uitați că micile concesii reprezintă unul din ingredientele de bază ale „rețetei fericirii". Și dacă nu vă este indiferent climatul familial, iată și câteva „trucuri" sugerate de psihologi pentru menținerea iubirii dintre soți:

◆ Un dialog elevat, captivant, atrăgător purtat cu ființa iubită nu poate decât să demonstreze că el nu a greșit când v-a ales de soție.

◆ Evitați subiectele deprimante, degajați în jurul dv. optimism și soțul va fi convins că are alături o femeie adorabilă, îndrăgostită, învăluită în eternele mistere ale iubirii.

◆ Dacă într-o zi aveți un aspect mai „ofilit", absolut firesc pentru oricine, nu atrageți atenția partenerului dv. asupra acestui lucru, care evident, nu vă avantajează. Ați comite o greșeală gravă.

◆ În final, nu uitați că orice femeie are farmecul ei, oricând. Exteriorizați-l, cultivați optimismul și tinerețea dv. va fi cuceritoare.

Scurtă pledoarie pentru exerciții fizice

Fiecare mușchi are nevoie să treacă necontenit dintr-o stare de repaus, într-una de mișcare. Altfel, își pierde încet-încet mobilitatea și se atrofiază. La fel se întâmplă și cu tendoanele noastre. Dacă nu sunt întinse cu regularitate, se scurtează. Și drept urmare, mobilitatea ni se limitează. O dată cu trecerea timpului, ne anchilozăm din ce în ce mai mult. Corpul simte acest pericol și ne dă semnale preventive de genul: „Întinde-te, întinde-te!" atunci când stăm ore în șir pe scaun, întinși sau în picioare. Dacă vom respecta aceste semnale, ne vom simți întotdeauna bine și mai odihniți.

◆ *Care trebuie să fie durata exercițiilor?*

Cinci-zece minute pe zi sunt de ajuns. De dorit ar fi ca acestea să fie făcute dimineața imediat după trezirea din somn, sau după ce s-a stat timp îndelungat pe scaun sau în picioare și întotdeauna în cazurile în care oamenii simt că sunt anchilozați sau slăbiți.

◆ *Poate dăuna exagerarea în practicarea exercițiilor?*

Da. De aceea evitați întinderea exagerată a mușchilor și tendoanelor până la limita durerii, precum și mișcările „sus-jos" exagerat de rapide. În caz contrar s-ar putea provoca rupturi microscopice ale țesuturilor musculare. Drept urmare acestea se vor acoperi de cicatrice și astfel vor limita elasticitatea musculaturii. Cel mai indicat ar fi să vă întindeți încet, fără grabă până veți simți o ușoară încordare. Rămâneți 30 de secunde în poziția respectivă. În acest interval de timp încordarea ar trebui să slăbească. Dacă așa ceva nu se va întâmpla, va trebui să continuați mai grijuliu exercițiile.

◆ *Înainte de începerea exercițiilor trebuie consultat un medic?*

Da, în special dacă timp îndelungat n-ați făcut sport sau n-ați practicat nici un exercițiu. De asemenea, dacă ați fost operat sau suferiți de artrita articulațiilor. Împreună cu medicul va trebui să întocmiți un plan personal de exerciții care să nu vă obosească.

◆ *Ce exerciții trebuie făcute?*

Unele din cale afară de simple. De pildă, să vă întindeți încet așa cum face un câine, sau să vă curbați ca o pisică. Ridicați-vă talpa piciorului în direcția spatelui, așa cum fac fotbaliștii (în același timp încercați să rămâneți în poziție verticală). Întindeți-vă mâinile deasupra capului și legănați-vă ușor partea superioară a corpului spre stânga și spre dreapta. Această mișcare vă va relaxa mușchii spatelui, vă va proteja împotriva paraliziei. *(Emilia și Vasile Oroian)*

Talismanul și zodiile 3

SAFIRUL. Este piatra celor născuți în zodia Fecioarei. Această piatră este întruchiparea înțelepciunii, nevinovăției, virtuții. Se consideră că safirul întărește sănătatea și purifică sufletul, aplanează pasiunile. Piatra ferește de calomnie și invidie. Cei ce o poartă nu știu ce este aceea frică. Vechii germani considerau safirul drept simbolul victoriei care dă putere și apără împotriva unor boli ale sufletului și trupului. Brățara sau inelul cu safir (purtate pe mâna stângă) au o mare forță tămăduitoare, normalizează tensiunea arterială, procesele de digestie, activitatea glandelor cu secreție internă, hipofizei, inimii, ficatului, înlătură stările depresive și stresul... Safirul ferește navigatorii și pe iubitorii adâncurilor de furtunile puternice.

Azurul, perla, diamantul sunt și ele norocoase pentru Fecioară.

OPALUL. Este piatra Balanței. Strălucește precum culorile curcubeului care se oglindesc una în alta și în mod evident dă naștere contradicțiilor și calităților sale. Simbolizează schimbările și capriciile. Are o influență negativă asupra celor cu caracter instabil. Dar celor cu gânduri curate le garantează succesul în muncă, în special celor născuți în zodia Balanței. Pentru ei este piatra speranței. De opal este legată credința că vindecă bolile de inimă, calmează nervii, apără de bolile infecțioase. În timpul epidemiilor mulți dintre strămoșii noștri purtau pe deget un inel cu piatră de opal. În prezent, se consideră că această piatră dăruiește oamenilor fantezie, capacități telepatice și vizionare. Printre pietrele norocoase ale Balanței se mai numără și topazul, berilul, azurul acvamarinul.

TOPAZUL. Este piatra Scorpionilor. Piatra înțelepciunii, devotamentului și dragostei. Talismanul casei. Protejaților săi le dăruiește cinste și mărinimie. Topazul eliberează de pasiuni și ură, creează bună dispoziție. Popoarele din vechime îi atribuiau calități terapeutice. Considerau că aceasta combate sterilitatea, nebunia, că este eficient în bolile de ficat, în combaterea miopiei și insomniei. Dă putere și curaj, apără de farmece. Purtat la gât, vindecă accesele de astm. Topazul aduce fericire, dezvoltă intuiția și același timp poate calma furtunile pe mare. Pornind la drum, puneți-vă un inel din această piatră.

Foarte dăunător este topazul auriu. Pentru Scorpion sunt, de asemenea, pozitive turcoazul, opalul, ochiul de tigru, hematitul: „sângerie".

TURCOAZUL. Este piatra Săgetătorilor. Simbolul iubirii permanente și devotate. Piatra norocului, longevității și bunăstării. Se consideră că îi ajută pe îndrăgostiți. Turcoazul este piatra de cult a popoarelor orientale. După credința acestora, piatra (în special turcoazul nobil) oferă independență, vitejie, pavăză în luptă, aduce pace și bunăstare în casă. Turcoazul este de mare ajutor, în special femeilor tinere și fetelor în toate activitățile. Oamenii răi și leneși pot avea de suferit dacă poartă această piatră.

Turcoazul albastru este simbolul unei spiritualități puternice și al neînfricării în fața răului.

Turcoazul verde este piatra oamenilor maturi. Nici o piatră nu împrospătează și înfrumusețează atât de mult ca podoabele din turcoaz. Uneori cu această piatră se tratează insomnia, coșmarurile, scurgerile de sânge, precum și hepatita. Ea este eficace și în miopie.

Norocoase pentru Săgetător mai sunt și rubinul, opalul, smaraldul, circoniul.

Pentru dumneavoastră, doamnă

Un caz pe săptămână

„Mă numesc C. C. D. și locuiesc în București. De mai mulți ani aveam probleme de sănătate. În mod deosebit starea generală proastă era datorată tiroidei și unor tulburări hormonale ce au condus la o amenoree prelungită timp de trei luni. Cum tratamentele urmate nu m-au ajutat, am apelat la doamna Vasilica Ciupea, maestră cu capacități extrasenzoriale de categorie internațională. După doar 4 ședințe de tratament bioenergetic au apărut semne de ameliorare a stării de sănătate pentru ca la sfârșitul seriei de 10 ședințe să mă simt foarte bine. Mai mult, copiii mei, fetița de 4 ½ ani și băiețelul de 2 ½ ani aveau giardia. După tratamentul medicamentos luat nu s-au vindecat, în schimb în urma tratamentului bioenergetic făcut, analizele au arătat că s-au vindecat. Am, deci, motive să am mare încredere în virtuțile bioenergeticei"...

*

Redacția revistei noastre facilitează, cititorilor dornici să beneficieze de tratament bioenergetic, accesul la „Cabinetul Ciupea" pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 35000 lei.

10% REDUCERE adică 35000 lei

TALONUL NR. 30

Numele și prenumele pacientului.....

.....

Adresa.....

Intervalul efectuării tratamentului.....

Valabil pînă la 31 august 1999

Programări la telefon: 6862046

Gastronomice

În această săptămână doamna Matilda Tudoriu, din Cluj-Napoca, ne oferă câteva idei pentru desert:

ALUAT FRAGED

Punem într-un vas, 1 kg făină și peste ea 4 linguri cu untură sau 4 linguri cu unt topit, frecând bine, cu mâinile, făina cu untura, până se pierde untura în făină, apoi adăugăm 4 gălbenușuri de ou, 4 linguri smântână, 3 linguri zahăr, un vârf de cuțit sare și 6 linguri vin alb, lucrându-le bine toate la un loc, adăugând lapte sau sifon până se adună toată făina, continuăm frământatul, până obținem un aluat potrivit de tare, lucios și bine lucrat. Îl acoperim cu un șervet și-l lăsăm să stea o jumătate de oră. După aceea îl împărțim în 4 bucăți și întindem o foaie groasă cât un creion; punem o foaie în tavă, o înțepăm cu furculița din loc în loc, peste tot. Punem umplutura dorită și peste ea un strat de albușuri bătute spumă tare cu zahăr și mirodenii. Aluatul rămas, îl punem separat în pungi și-l ținem în congelator, până la o nouă trebuință. După ce s-a copt tăiem pătrate potrivite, (cât este caldă), punem feliile pe o farfurie mare, rotundă, presărându-le cu zahăr și servite calde ori reci.

Umpluturi:

Umplutură cu brânză de vaci, urdă, mere, umplutură de varză dulce, umplutură de carne, de caise, umplutură de nuci sau de migdale.

UMPLUTURĂ DE MIGDALE

Amestecăm 150 g zahăr cu 6 gălbenușuri, un sfert de oră, apoi adăugăm 150 g migdale curățate și mărunțite, vanilie și spuma bine bătută din 6 albușuri de ou, amestecând încet de jos în sus, apoi pusă peste foaia din tavă, care a fost înțepată cu furculița.

BUDINCĂ DIN VIȘINE

Frecăm 150 g unt, până se face spumă, adăugându-i 8 gălbenușuri de ou și 200 g zahăr toate mestecate bine numai într-o parte; mai punem 150 g migdale curățate sau mărunțite, 2 linguri scorțișoară pisată, 4 linguri pesmet fin, și din nou bine amestecate; adăugăm ¾ kg vișine, fără sâmburi, scurse de zeamă, precum și spuma bine bătută din 6 albușuri, ușor amestecate.

Ungem o formă de budincă cu unt, presărându-o cu zahăr tos, punem compoziția în ea, să se coacă, la foc potrivit; după ce s-a copt, o presărăm cu zahăr și o servim în forma ei.

„ARICI"

Fierbem ¼ kg, orez în lapte, cu 60 g zahăr și coaja rasă de la o lămâie, până se îngroașă și este lăsat să se răcească; după ce s-a răcit, îl așezăm pe o farfurie rotundă, în formă de glob punând peste el o cremă de ciocolată și înfigem, dar foarte des, peste toată suprafața globului, migdale curățate și tăiate ca tăițeii, astfel ca numai vârfurile migdalelor să se vadă.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Laborator de sănătate

VINETELE

Vânăta, care face parte din familia solanaceelor, este una dintre puţinele legume care nu se poate consuma în stare crudă. Numai gătită îşi transformă gustul amărui într-unul delicios. Deşi în Antichitate era considerată otrăvitoare, de-a lungul timpului ea a intrat în tradiţia bucătăriilor din multe ţări, în special mediteraneene şi, învingându-şi renumele nefavorabil străvechi, s-a transformat în superaliment. Vânăta este o legumă căreia cercetătorii i-au pus în evidenţă câteva efecte benefice asupra sănătăţii: aceasta ajută la prevenirea aterosclerozei, este un bun anticonvulsiv şi, datorită unor substanţe care intră în compoziţia sa, inhibă formarea cancerului şi dezvoltarea unor viruşi.

O cană cu vinete gătite conţine doar 38 de calorii. Pentru că structura lor este „cărnoasă", în ţările mediteraneene şi asiatice vinetele sunt folosite pe post de înlocuitor al cărnii. Călite cu puţin ulei, ceapă, roşii, usturoi şi condimente, vinetele se transformă într-o mâncare „cu origine ţărănească" deosebit de hrănitoare, acceptată şi în dietele de menţinere a greutăţii ideale.

Dat fiind că are o structură spongioasă, o vânătă prăjită poate să înghiţă până la o jumătate de cană de ulei, dacă nu este sărată şi scursă bine înainte de a fi gătită. De altfel, acesta este tratamentul standard pentru toate reţetele de mâncare gătită, cu excepţia reţetelor care folosesc vinete întregi (pentru umplut). După ce a fost sărată, vânăta se poate călI în numai două linguriţe de ulei. Sărarea foloseşte şi pentru a extrage amăreala din vinete.

Sezonul de vârf al vinetelor este luna iulie. Când „carnea" unei vinete este apăsată cu degetul, se produce o mică adâncitură care apoi revine la forma iniţială. E semn că leguma e proaspătă şi bine coaptă. Dacă la presare, nu apare adâncitura, vânăta e prea verde. Dacă nu revine la forma iniţială, e bătrână.

Temperatura cea mai potrivită pentru păstrarea vinetelor este 10 grade C, cu aproximativ 6 grade mai mult decât în frigider. Dar, dacă bucătăria este foarte călduroasă, vinetele se pot păstra 2-3 zile la frigider.

Când intenţionaţi să pregătiţi o masă fără carne, o mâncare cu vinete este cea mai bună alegere, mai ales dacă masa include şi brânză; vinetele îi vor neutraliza colesterolul.

Dr. AURELIA DĂSCĂLESCU

Cura marină

7 factori şi efectele lor benefice

ARCADIE PERCEK

Cum mai mulţi cititori ne-au scris pe marginea acestei teme, deosebit de actuale, dacă merită a face efortul necesar, (căci, într-adevăr, e vorba despre un efort financiar deosebit), pentru a se duce la mare, iată că ne conformăm prezentându-le articolul de mai jos, întru totul lămuritor.

Prin termenul de *cură*, termen provenind de la franţuzescul *cure* şi de la latinescul *cura*, înţelegem un tratament medical constând din aplicarea metodică a unor mijloace terapeutice care, în cazul curei marine, sunt expunerile la Soare, îmbăierile în apa mării, tratamentele cu nămol etc.

Din acest punct de vedere, de multă vreme s-a observat faptul că marea şi ambianţa ei exercită efecte dintre cele mai binefăcătoare şi complexe atât asupra oamenilor sănătoşi, cât şi asupra acelora suferind de anume boli. Medicina modernă, preluând aceste observaţii empirice, punându-le sub focul concentric al cercetării ştiinţifice, a ajuns la concluzia că efectele benefice ale curei marine depind de următorii şapte factori:

◆ Primul din aceşti factori ţine de efectele excitante ale climatului marin în general, deci de climatoterapia marină.

◆ Un alt factor ţine de expunerea pe plajă şi în apropierea mării la radiaţiile solare. (Helioterapia)

◆ În al treilea rând, avem în vedere efectele complexe de ordin mecanic, termic şi biologic, exercitate de îmbăierile în mare (Talasoterapia).

◆ Urmează apoi inspirarea unui aer de o deosebită puritate, dens în aerosoli. (Aeroterapia).

◆ Un alt asemenea factor este kinetoterapia, adică terapia pe calea mişcării, ştiut fiind că la mare înotăm, ne plimbăm mult, alergăm, practicăm apoi diverse sporturi (volei, schi nautic, surfing etc.)

◆ Tot de cura marină mai ţine şi practicarea băilor de nisip (deci psamoterapia), această procedură exercitând efecte favorabile asupra organismului.

◆ Şi, în sfârşit, al 7-lea factor al curei marine ţine în unele cazuri de fangoterapie, cum este situaţia pe litoralul nostru, adică de apelul la nămolurile tămăduitoare.

Să nu uităm însă că *albastrul este cea mai profundă dintre culori.* Contemplând cerul, atunci când suntem tolăniţi pe plajă, sau contemplând marea, atunci când ne plimbăm pe faleză sau pe un dig oarecare, avem senzaţia certă că ne înfundăm privirile în infinit. Sugerând ideea de infinit, albastrul sugerează în mod automat şi ideea de eternitate, de unde o serie de stări psihice cu efecte dintre cele mai favorabile asupra sănătăţii. În articolul viitor, vom analiza alte asemenea aspecte după cum am mai spus, pe cât de necunoscute, pe atât de importante.

Specialiştii avertizează CREMELE SOLARE pot dăuna sănătăţii!...

DORIN MĂRAN

Cremele solare se folosesc de multă vreme şi lumea e încredinţată că efectele lor protectoare sunt garantate. Lucrurile nu sunt chiar aşa. Studii recente întreprinse în SUA şi Franţa pun la îndoială eficacitatea acestor produse.

Conturul unor drame legate de folosirea îndelungată a cremelor solare a fost schiţat de mai mulţi ani dar a fost neglijat de o bună parte din experţi. A fost nevoie de intervenţia energică a unui specialist epidemiolog american, Dr. Marianne Berwick, în cadrul unui congres (AAAS), pentru a demonstra că aparentele erori statistice legate de aceste drame erau de fapt cazuri reale. Specialista americană a avansat ideea că aceste creme nu împiedică apariţia melanomului, cea mai periculoasă formă a cancerului de piele; dimpotrivă, pot favoriza apariţia sa. Aceste observaţii au fost posibile în urma analizei rezultatelor a 10 studii epidemiologice realizate între anii 1974 şi 1993, în care erau testaţi subiecţi care se expuneau la soare cu şi fără protecţia cremelor solare. Rezultatele au fost diferenţiate. Două dintre studii, efectuate asupra femeilor, au demonstrat statistic că riscul apariţiei cancerului de piele este redus, în cazul folosirii soluţiilor protectoare, cu 30-80 la sută. Alte trei studii nu au relevat nici o legătură între efectele folosirii acestor soluţii (creme) şi apariţia melanomului. Ultimele cinci studii au demonstrat însă că riscul apariţiei melanomului este de 2-3 ori mai mare la cei care folosesc soluţiile protectoare, iar în unele cazuri acest risc creşte cu un procent de 30-90 la sută. Pentru dermatologii şi fabricanţii angajaţi în promovarea cremelor solare, aceste comunicări sunt cel puţin scandaloase. E totuşi vorba de 20 de ani de cercetare şi educaţie în problema protecţiei solare. Neliniştea creată în jurul acestor produse relansează interesul asupra comportamentului chimic al luminii solare. Soluţiile protectoare conţin filtre chimice care absorb ultravioletele. O parte din energia solară absorbită este restituită sub formă de căldură sau de fluorescenţă. Studii recente atestă faptul că unora din aceste molecule le lipseşte stabilitatea chimică. Ele trec printr-o fază „excitată" după care se disociază pentru a forma radicali liberi, molecule reactive capabile să altereze constituenţii pielii: proteinele, lipidele şi, mai grav, ADN-ul, suportul codului genetic. În mod bizar foarte puţine studii axate pe stabilitatea chimică a cremelor solare au fost publicate până în prezent, unul dintre motive fiind păstrarea secretului de fabricaţie. Specialiştii se întreabă dacă moleculele fotoprotectoare din cremele solare rămân la suprafaţa epidermei – ipoteză ce exclude agresivitatea lor – sau sunt absorbite de piele? Această variantă, demonstrată parţial, este îngrijorătoare. S-a constatat, de pildă, că particulele dioxidului de titan, o componentă a filtrului chimic din cremele solare, sunt atât de mici încât pot pătrunde în piele. Un alt filtru chimic – oxibenzonul – e efectiv absorbit de piele. Cea mai bună recomandare făcută de specialişti, deşi banală, este şi cea mai sănătoasă: Expunerea la soare trebuie să fie scurtă. Iar pentru cei care nu se pot dezlipi de nisipul fierbinte şi de razele mângâietoare ale astrului, hainele trebuie să fie unica lor protecţie.

Putem evita bolile cu transmitere sexuală?

Cum spuneam şi cu altă ocazie, toată lumea ştie ce este SIDA, dar ea nu este singura boală cu transmitere sexuală. Despre alte trei BTS aş vrea să vorbim astăzi: ***candidoza, chlamydia şi trichomoniaza.***

Prima dintre ele se datorează unui organism, *Candida Albicans,* care trăieşte în mod normal pe piele şi mucoase, fiind ţinut sub control dacă organismul este sănătos. Altminteri, ea se poate multiplica, provocând infecţii în zona genitală şi la femeie şi la bărbat. Nu este transmisă neapărat prin contact sexual, putând fi declanşată de lenjeria din nylon sau de jeanşii prea strânşi şi chiar de folosirea unor antibiotice. A nu se uita că cineva poate avea candidoză fără să prezinte nici un simptom! Se manifestă prin iritaţie, mâncărimi şi înroşirea vulvei la femei, cu secreţii vâscoase albicioase şi dureri la urinare şi contactul sexual. Iritaţia, secreţiile din uretră şi durerea la urinare sunt simptome prezente şi la bărbaţi.

Dr. IRINA DINCĂ
(„Tineri pentru tineri")

Chlamydia în schimb se ia prin contact sexual. Este un germen care provoacă infecţii ale zonei genitale şi uneori ale ochilor şi gâtului. Ea nu se ia din piscine, bazine de înot, de pe scaune de WC, din farfurii sau prin sărut şi îmbrăţişări. La femei secreţiile sunt abundente şi pot apărea dureri la urinare. La bărbaţi, cea mai frecventă este inflamaţia uretrei, însoţită de arsuri la urinare şi secreţie albă şi tulbure din penis. Netratată, ea poate provoca infecţii foarte grave la femei, iar la bărbaţi se poate extinde la prostată şi testicule. În plus, la ambii, poate duce la infertilitate.

În ceea ce priveşte *trichomoniaza,* cauzată de un parazit prezent uneori în vagin şi uretră, şi ea se transmite prin contact sexual cu cineva infectat. Simptomele apar între patru zile şi trei săptămâni de la contactul infectant: scurgeri verzui-gălbui din vagin sau penis, miros neplăcut, iritaţii şi mâncărimi în zona genitală. Se tratează medicamentos şi dacă nu se observă rezultate, trebuie prescris un alt set de medicamente.

Rubrică realizată de
MIHAELA DOROBANŢU

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

Schizofrenia

Domnul TEODOR VIRGIL, din Comuna Viziru, judeţul Brăila, suferă, de multă vreme, de schizofrenie afectivă, boală pentru care a fost pensionat cu invaliditate gradul II.

Mai mulţi cititori, suferind de aceeaşi boală, ne-au scris pe această temă. Reţineţi, deci, că schizofrenia este o boală psihică cu evoluţie de obicei progresivă, ea prezentându-se sub mai multe forme clinice. Tratamentul schizofreniei este de obicei de durată şi necesită supravegherea bolnavului în cauză toată viaţa. În foarte multe cazuri, pensionarea este absolut necesară, după cum tot necesare sunt controalele periodice şi urmarea cu strictreţe a tratamentelor prescrise. Tratamentul trebuie instituit cât mai precoce. Se pot obţine ameliorări sau remisiuni chiar în cazurile mai vechi, motiv pentru care tratamentul trebuie încercat întotdeauna. De reţinut faptul că tratamentul nu se poate executa cu folos decât prin spitalizări efectuate în servicii de psihiatrie. O dată cu ameliorarea sau remisiunea obţinută, bolnavii trebuie supuşi unei ergoterapii (parte a terapeuticii care se ocupă de vindecarea şi reeducarea bolnavilor şi deficienţilor fizici sau psihici prin muncă).

Da sau Nu... SIDA?

Un cititor din comuna Berzunţi, judeţul Bacău, care ne roagă să nu-i dăm numele, obsedat de gândul că ar putea să fi fost contaminat cu virusul HIV, datorită unei stupide întâmplări ne întreabă dacă trebuie să mai repete testul care i-a ieşit negativ şi, după cât timp. Am să vă specific căile prin intermediul cărora se transmite boala SIDA: ◆ Contact sexual intim cu o persoană infectată; ◆ Sânge şi produse de sânge infectate; ◆ Mamă infectată, care astfel transmite boala fătului; ◆ Seringi şi ace de seringă contaminate, aşadar nesterilizate; ◆ Donatori (infectaţi) de organe, de ţesuturi sau de sperma;

În acelaşi timp vă atrag atenţia, stimate cititor, că nu s-a dovedit încă, de pe poziţii ştiinţifice, că există posibilitatea transmiterii bolii SIDA prin următoarele căi:

◆ Contacte sociale (strânsul mâinilor, vorbit etc.), ◆ Alimente şi apă; ◆ Aerul expirat; ◆ Căi orale sau pe calea fecalelor; ◆ Insectele care sug sânge.

Cunoscând aceste detalii, vă daţi seama, stimate cititor, că nu sunteţi bolnav de SIDA, mai ales că testul pe care vi l-aţi făcut, relativ recent, este negativ. Ţinând cont însă că perioada de incubaţie a acestei boli este mai lungă, nu este rău să repetaţi analiza peste încă şase luni. Dar şi atunci o să vă convingeţi că, de data aceasta, aţi scăpat. Vă felicit însă, în mod sincer, pentru interesul pe care îl acordaţi acestei boli atât de puţin cunoscute publicului larg.

Nu este fimoză...

Un alt cititor al revistei noastre, de data aceasta din Capitală, şi care îşi semnează epistola M. M., ne cere informaţii despre o suferinţă exterioară penisului. Nu este bine, stimate domnule M. M., că, din cauza unei jene întru totul nejustificate, nu v-aţi prezentat încă la un consult medical. Pentru că datele pe care ni le furnizaţi în legătură cu suferinţa dumneavoastră sunt insuficiente, vă rog ca, de îndată, să vă prezentaţi la medicul urolog al policlinicii de care depindeţi sub raport teritorial, care vă va stabili diagnosticul şi tratamentul pe care trebuie să-l urmaţi.

O specie necunoscută

Roberts Ridgely, de la Academia de ştiinţe naturale din Philadelphia, a avut surpriza să descopere în împrejurimile Parcului naţional Podocarpus din sudul Ecuadorului o specie necunoscută de păsare. În primul rând, specialistul ornitolog a fost atras de sunetele ciudate ale păsării: un amestec între ţipătul bufniţei şi lătratul câinilor. Pasărea seamănă cu o mierlă, are labele mari şi e lipsită de coadă. După ce va fi atent studiată, ea îşi va face „triumfal" intrarea în catalogul de clasificare ornitologică.

Economii

Creşterea temperaturii din camerele de combustie ale reactoarelor poate duce la diminuarea consumului de combustibil. O temperatură ridicată reprezintă aici o creştere a randamentului. Societatea germană Krupp VDM a pus la punct un aliaj care permite creşterea temperaturii de combustie. Acesta, numit Nicrotan, realizează un câştig de 1 la sută, fiind constituit pe bază de aluminiu, crom, yttrium şi tantal.

Albine dezorientate

În 1998 cercetătorii francezi au fost nevoiţi să dezlege misterul faptului că albinele din anumite regiuni nu au mai ştiut să revină la stupii lor. Apicultorii au fost convinşi că vinovat este Gaucho, un insecticid furnizat din 1993 de societatea Bayer. Ei spun că acesta se substituie parfumului florilor şi le „încurcă" drumurile, făcându-le să-şi piardă simţul de orientare. Studiile din teren şi din laborator nu au ajuns la rezultate concludente. Cu toate acestea Ministerul Agriculturii a decis suspendarea provizorie a insecticidului şi o anchetă pentru stabilirea tuturor factorilor care ar putea fi incriminaţi în accidentul respectiv.

VECHII AZTECI

legende şi tradiţii

IRINA STOICA

Se crede că aztecii vin din Aztlan, un loc al visurilor şi al mitului, situat probabil undeva în vestul Mexicului. Înstalându-se pe Chapultepec – „Dealul lăcustei" – în secolul al XIII-lea, şi-au stabilit în 1428 supremaţia în văile şi pământurile spre care au migrat în urma conflictelor cu vecinii.

Civilizaţie stranie, în care vrăjitoria era o profesie onorantă, reprezentând înţelepciune şi întrajutorare, niciodată răul, aztecii au construit oraşe şi temple, ca acela care l-a uluit pe Cortes, condus aici de marele conducător Moctezuma.

Ceea ce uimeşte astăzi, pe lângă statuile şi ruinele rămase din strălucitorul imperiu, este stranietatea legendelor şi ritualurilor. După aceste legende Universul a fost distrus de patru ori. A cincea oară, pentru a crea Soarele şi luna doi zei s-au sinucis aruncându-se în flăcări. De aici ideea că pentru a menţine Universul toţi zeii au nevoie de inimi omeneşti şi de sânge. Întreaga religie aztecă este concentrată pe războaie şi sacrificii umane. În drumurile lor, preoţii purtau statuia idolului Huitzilopochtli în spinare, aşa cum femeile îşi purtau copiii. Zeul păsării colibri le-a dar o nouă identitate „Voi nu vă veţi mai numi azteci ci mexica" se spune că le-a impus el, identificându-i astfel cu o nouă naţiune. Pentru azteci, pasărea colibri avea o serie de atribute stranii. Carnea ei uscată, transformată în praf, era considerată un excelent filtru de dragoste. Zeul colibri i-a condus spre noi teritorii, i-a ajutat să găsească în mlaştini vulturul şi şarpele, emblema Mexicului modern, cerând la rândul său, jertfe.

Sacrificiile umane erau practicate pe scară mult mai largă decât la celelalte popoare din jur. În 1487, în Marele Templu au pierit în acest fel câteva zeci de mii de persoane. Ritualul era, fără îndoială, crud, dar aztecii respingeau tortura. Victima era ucisă repede, cu ajutorul unor lame de obsidian, uneori era chiar „anesteziată". Stranietatea ritualului consta în faptul că, după aceea, fiecare se ospăta cu o bucăţică din carnea captivului. Era reală această formă de canibalism? Unii cercetători resping total ideea. Alţii o consideră o formă de respect pentru corpul şi sângele uman. De altfel, războinicii morţi erau numiţi vulturi, considerându-se în acelaşi timp că mirosul sângelui lor hrăneşte zeii. Captivii care erau sacrificaţi erau numiţi „fii iubiţi" şi, se pare, aceştia acceptau sacrificiul. O femeie moartă la naştere era imediat zeificată, şi, oricum după ce dădea naştere unui copil căpăta un statut de soldat. Obiceiuri ciudate care, evident, s-au stins în favoarea altora mai apropiate de concepţia omului modern. Au rămas statuile zeilor cu salbe de inimi umane, poezia, meşteşugul armurierilor şi legendele vii încă în sufletul urmaşilor acestui popor.

Piramida din Tula.

Un informatician rupe zidul tăcerii

„Tehnologiile de vârf americane provin de la o civilizaţie extraterestră!"

Joe Firmage, tânărul manager al unei importante firme de consultanţă informatică prin Internet, firmă cu aproape 2000 de angajaţi şi o cifră de afaceri anuală de 2,1 miliarde dolari, a abandonat promiţătoarea carieră începută în domeniul computerelor, refuzând să-i calce pe urme lui Bill Gates dintr-un motiv ceva mai aparte. El a declarat presei că a luat această hotărâre surprinzătoare fiindcă nu vrea să implice firma în „jocul periculos" în care s-a angajat. „Am venit în contact cu oameni care au lucrat la programele secrete militare, oameni mai presus de orice bănuială, afirmă Firmage. Şi toţi mi-au confirmat: boom-ul tehnologic înregistrat de Statele Unite după război se datorează prăbuşirii unei nave extraterestre în 1947, la Roswell. Guvernul american a dezvoltat un vast program de studiu al materialelor găsite atunci la locul accidentului. Toate progresele tehnologice au la bază acest program, de la industria de echipament electrocasnic până la avioanele invizibile!". Acest „Fox Mulder", descins pe tărâmul ufologic de pe cel informatic, mai spune că magnaţii industriei de armament, ca şi marii industriaşi americani ştiu foarte bine această poveste, dar o păstrează în cel mai desăvârşit secret. Potrivit informaţiilor primite de tânărul om de ştiinţă din partea aceloraşi surse sigure, persoanele din Administraţia SUA care au cunoştinţă de existenţa extratereştrilor, îi numesc pe aceştia „învăţătorii" şi spun că ei se află în contact cu omenirea de câteva mii de ani.

Ideile sale au stârnit controverse în SUA. Cartea editată de Firmage s-a vândut în sute de mii de exemplare, ştiută fiind pasiunea americanilor pentru ceea ce s-ar putea numi „teoria conspiraţiei", dar mulţi oameni de ştiinţă, astronomi şi ingineri de la Sillicon Valley au luat spusele lui Firmage drept absurde. „Lucrez de douăzeci de ani în Sillicon Valley, a spus un fost coleg al informaticianului, şi nu am întâlnit nici un extraterestru printre cei de acolo", în vreme ce cunoscutul astronom Frank Drake l-a domolit pe junele amator de enigme OZN: „La Roswell este sigur că s-au desfăşurat doar nişte experimente militare comune. Totuşi, visul lui Firmage este unul frumos..." Dar dacă nu este un simplu vis?...

Descoperire revoluţionară în genetică:

APAŞII

au gena sănătăţii perfecte!

Totemurile şi tabuurile vechi de secole ale amerindienilor interzic acestora să doneze sânge, fie chiar şi în situaţii de urgenţă. Sângele, lichidul vital, este sacru pentru numeroasele triburi ale apaşilor şi totuşi acest lucru nu i-a împiedicat pe câţiva membri ai unui trib apaş să se pună la dispoziţia ştiinţei. De unde acest interes? La sfârşitul deceniului cinci, savanţii au observat, cu totul întâmplător, că membrii triburilor apaşe din statul Oklahoma nu cunoşteau o serie de boli contagioase ce făceau ravagii în alte părţi. S-a avansat atunci concluzia că indienii ar putea avea înscrisă în fondul lor genetic, o genă care-i face imuni la boli. Dar la momentul respectiv, studiile, deşi se arătau extrem de promiţătoare, au fost întrerupte, ca urmare a protestului vehement al căpetenilor indiene, dornice să respecte tradiţia neamului lor.

În primăvara acestui an, acest consemn „tabu" a fost încălcat de către patru tineri apaşi, toţi studenţi la universităţi de medicină de pe cuprinsul Statelor Unite. Ei au acceptat să li se preleveze mostre de sânge, după ce au primit cele mai ferme asigurări că atât identitatea lor, cât şi a tribului din care fac parte va fi ţinută în cel mai deplin secret. De asemenea, tinerilor li s-a oferit şi o recompensă materială pentru contribuţia lor la progresul medicinei, recompensă deloc de neglijat. Studiul care va fi efectuat se aşteaptă să fie publicat în „Jurnalul American de Genetică Umană".

Morris Foster, profesor la Universitatea Oklahoma şi una dintre persoanele care s-au implicat cel mai serios în ambiţiosul proiect, apreciază însă că acesta poate reprezenta o soluţie pentru ca oamenii viitorului să se bucure de o sănătate de fier, ca a apaşilor. „Spre deosebire de ceilalţi semeni ai lor, amerindieni decimaţi de epidemiile aduse de conchistadorii şi aventurierii europeni ce s-au stabilit în America, apaşii sunt uimitor de rezistenţi la boli. Fondul lor genetic trebuie deci pus în evidenţă şi chiar copiat la ceilalţi oameni. Nu văd nimic rău în a-i «clona» pe apaşi!", a încheiat, mai în glumă, mai în serios, profesorul Foster. (G.T.)

Un detector ultrasensibil

Cercetările efectuate de profesorul de neuroştiinţe, James Simmons de la universitatea din Brown, asupra lilieciilor, mai precis asupra speciei Eptesicus fuscus, au relevat aptitudini nebănuite ale acestui insectivor. El poate deosebi două obiecte aflate la distanţă de numai 0,3 mm şi poate percepe ecouri separate de două milionimi de secundă. Marina americană interesată de aceste performanţe este decisă să finanţeze continuarea cercetărilor.

Spor de calorii

Pentru lupta împotriva denutriţiei un cercetător francez de la Institutul de Cercetări pentru Dezvoltare a pus la punct un produs lactat care se poate consuma fără adaos de apă, adesea purtătoare a virusului dezinteriei în zonele contaminate. Acesta, numit Plumpy-Nat, este realizat din lapte praf şi un amestec de pastă de arahide şi pudră de lactoserum. Aportul său este de 540 kilocalorii la 100 de grame.

Promisiuni

Cercetătorii de la Institutul de tehnologie din Galway-Mayo (Irlanda) au descoperit virtuţile unei plante numite ilex, o plantă vesnic verde cu bobiţe roşii. Compuşii acesteia – o parte dintre ei prezenţi şi în soia şi-au probat eficacitatea în lupta contra cancerului de piele. S-a demonstrat că aceştia pot penetra uşor celulele, iar triterpenele, conţinute mai ales în scoarţa plantei, au fost deja testate, rezultatele fiind pozitive.

Viitorul aparţine spaţiului

STAŢIA ALPHA – o istorie agitată!

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

Din 1984, când preşedintele de atunci al SUA, Ronald Reagan, anunţase începerea Programului Staţiei Spaţiale Internaţionale – ulterior denumită „ALPHA" – şi până în 1995 fuseseră cheltuite 12,2 miliarde dolari fără ca pe „cer" să existe nici un component al acestei Staţii!... Mai mult, deşi amplul şi ambiţiosul proiect iniţial fusese de mai multe ori „amputat" – adesea fără ca detaliile să fie comunicate celor 15 state co-participante (!) –, în iunie 1995 NASA ceruse Senatului SUA să-i aloce pentru ALPHA, în anul fiscal 1996, 2 miliarde dolari, atenţionându-i pe parlamentari că până în 2002 când (se susţinea pe atunci) Staţia va fi funcţională, vor mai fi cheltuiţi încă 15,3 miliarde de dolari, iar aceasta în condiţiile în care participarea nemijlocită a Rusiei reprezenta o reducere a cheltuielilor cu circa 2 miliarde dolari!...

Pe lângă aceste eforturi, miliardul de dolari cu care urma să participe Rusia şi cele 6...7 miliarde care reprezentau eforturile ţărilor europene şi cele ale Japoniei, însemnau cam un... sfert! Pentru corecta informare a cititorilor, trebuie amintite şi ultimele estimări de costuri efectuate de NASA după ce, în luna decembrie a anului 1998, astronauţii navetei ENDEAVOUR – conduşi de comandantul Robert Cabana – cuplaseră modulul rusesc de 22 de tone ZARIA, cu elementul de conexiune american (Nodul 1) denumit UNITY: Staţia ALPHA implică un buget total estimat între 40 şi 60 miliarde de dolari şi va fi total operaţională abia în anul... 2004!

Atunci, pe cer, la aproape 400 km depărtare de Pământ, va fi extinsă pe o suprafaţă de câte două terenuri de fotbal, cea mai mare construcţie ştiinţifică din istoria omenirii, care va însuma 100 de elemente-componente semnificative din care cinci module locuibile, numeroase panouri solare şi ale cărei aparate-unicat vor fi exploatate de numeroase echipaje de astronauţi-savanţi şi piloţi cosmici, care se vor roti între ele, timp de circa 15 ani!

Pentru ca această impresionantă construcţie orbitală cu destinaţii exclusiv paşnice – de ştiinţe tehnice şi biomedicale – să devină operaţională, vor fi implicate peste 45 de lansări de navete spaţiale americane, de rachete ruseşti şi de rachete europene ARIANE 5; un rol deosebit este prevăzut să fie deţinut de telemanevratoarele din dotarea Staţiei ALPHA: un telemanevrator canadian, unul european şi altul de concepţie şi fabricaţie japoneză; deja NASA a cerut partenerilor canadieni să accelereze definitivarea telemanevratoruluui construit de aceştia pe baza experienţei unui component similar care doteză de mai mulţi ani, cu deosebit succes, navetele americane.

De fapt, CANADA, prin Agenţia sa spaţială, este responsabilă de Sistemul mobil de întreţinere a Staţiei ALPHA, care se compune din trei elemente principale: principalul telemanevrator al Staţiei, o bază de întreţinere electro-mecanică mobilă şi telecomandată şi un manevrator specializat, deci un complex robotizat care va juca un rol primordial în asamblarea componentelor Staţiei şi, evident, în întreţinerea acestora.

(Va urma)

radio CONTACT
O 9 EXPRIMARE

ARAD	65,95 FM	CHIŞINĂU	100,9 FM
BUCUREŞTI	96,1 FM	CRAIOVA	71,12 FM
BUZĂU	69,8 FM	FOCŞANI	95,4 FM
BAIA MARE	88,5 FM	HUNEDOARA	92,1FM
BOTOŞANI	93,1 FM	IAŞI	91,9 FM
BRAŞOV	105,5 FM	PITEŞTI	90,7 FM
CÂMPULUNG MUSCEL	94,1 FM	PLOIEŞTI	92,8 FM
CLUJ	89,8 FM	RM. VÂLCEA	66,14 FM
CĂLĂRAŞI	101,8 FM	REŞIŢA	70,79 FM
CONSTANŢA	91,1 FM	SIBIU	91,8 FM
		TG. MUREŞ	90,2 FM

http://www.radiocontact.ro

Reginele lumii florilor

PAUL IOAN

În exotica insulă Sumatra trăieşte o plantă de excepţie, pe cât de frumoasă pe atât de urât mirositoare... pe cât de mare pe atât de „vicioasă". Este vorba de *Rafflesia arnoldii*, care supravieţuieşte parazitând rădăcinile arborilor *Cissus*, din familia *Vitaelor*. La suprafaţa solului apar numai florile de *Rafflesia*, care sunt roşu aprins sau brun deschis şi care au dimensiuni excepţionale, gând diametrul de 1 metru! Sunt *cele mai mari din lume*, dar natura, dovedindu-se parcă ironică, făcut să miroase a mortăciune intrată în putrefacţie, fapt pentru care localnicii o ocolesc dezgustaţi. Petalele au o grosime de 1,9 centimetri, iar o floare poate cântări şi 7 kilograme - record al lumii vegetale.

Acum 107 ani era plantată în zona Sierra Madre din California o uriaşă *glicinia*, un fel de liană adusă din China. Acum, dimensiunile ei au întrecut orice imaginaţie, fiind o excepţie ce uimeşte şi pe cei mai experimentaţi botanişti. *Această glicinia are ramuri de... 152 de metri lungime*, care se întind pe o suprafaţă de aproape jumătate de hectar! Greutatea ei totală este de 228 de tone. Perioada de înflorire durează cinci săptămâni şi, atenţie!, pot apărea 1,5 milioane de flori. Se apreciază că peste 30.000 de vizitatori plătesc o taxă pentru a o admira. Suntem convinşi că merită.

Anul 1975 a reprezentat triumful gălbenelelor! Botanista şi grădinăriţa americancă Alice Wilson (Iowa) a obţinut, în sfârşit, *gălbenele complet roşii (Calendula vulgaris)!* Pentru această unică pe mapamânţă - comparabilă cu obţinerea de lalele negre - Alice a primit un premiu de 10.000 de dolari.

Planta cu cea mai mare înflorescenţă este un exemplar numit *Puya raimondii*, care atinge înălţimea de 10,7 metri. Ea cuprinde 8.000 de flori albe.

Cea mai fioroasă plantă din lume este agava. Frunzele ei cărnoase, de 80-170 cm lungime, au 10-15 cm lăţime, au spini uriaşi pe margini, iar la vârf prezintă un ghimpe lemnos, de culoare brună. Înfloreşte o singură dată, după care toate părţile aeriene mor. Trăieşte în Mexic, dar este cultivată şi în sere ca plantă decorativă.

Cea mai mare crizantemă (romanita de Dalmaţia) a fost obţinută de profesorul francez Francois Santini, de la Laboratoarele de agrochimie Château Renault. Exemplarul unic în lumea crizantemelor are înălţimea de 2,5 metri şi a făcut 4.041 de flori.

Trandafirul trandafirilor! Aşa este poreclit trandafirul arborescent „Lady Banks", care trăieşte în Arizona, SUA. Trunchiul are diametrul de 1 metru şi înălţimea de 2,74 metri. Coroana acestui monument fermecător se întinde pe o suprafaţă de 500 de metri pătraţi şi este susţinută 68 de stâlpi şi o reţea gantică de tevi speciale. La umbra lui pot sta 150 de persoane! Lăstarul acestui rege al trandafirilor a fost adus din Scoţia în 1884.

MUNTELE SINAI se dezvăluie

DORIN MĂRAN

Se pare că puţine persoane aveau dreptul, în epoca bronzului, de a urca muntele Har Karkom pentru a-l venera. Dacă lucrurile nu ar fi stat aşa, vestigiile paleolitice întinse de-a lungul drumurilor de acces nu s-ar fi păstrat într-o stare atât de bună. Accesul pe munte era deci rezervat unui mic număr de indivizi. Iată primul punct comun între muntele Har Karkom şi Sinai. Textul biblic confirmă acest lucru: „poporul nu poate urca muntele Sinai" – Exodul (XXI. 12-13). O nouă descoperire, aminteşte un alt episod biblic. E vorba de o mică cavernă săpată într-o pantă a muntelui, care a fost locuită de un singur om în epoca bronzului. Grota conţinea o vatră, un loc bine netezit în care s-ar fi aflat un pat din paie, cioburi dintr-un ulcior, două lame de silex şi o spatulă din os. În aşa numita „cavernă a ermitului" s-au mai găsit coji de ouă de struţ. În urma datării cu radiocarbon s-a stabilit că ouăle datează, aproximativ, din anul 2100 î. Ch. O mărturie arheologică sugerată într-un pasaj din cartea Exodului – (XXIV) 18. Cu totul excepţională este descoperirea a 13 piloni de la poalele muntelui. „Exodul" descrie un monument din care unele elemente coincid cu cele descoperite: „Moise se trezeşte dis de dimineaţă, construieşte un altar la temelia muntelui şi 12 stele (monumente în formă de coloană) pentru cele 12 neamuri ale lui Israel". Nimic nu dovedeşte faptul că monumentul găsit ar fi fost construit de Moise dar coincidenţa e ameţitoare iar monumentul, cât se poate de real. Un alt indiciu relevant îl constituie resturile unui mic sanctuar descoperit pe un platou din vârful muntelui constituit din pietre necioplite şi ale unui altar. De jur împrejur se întind movilite conice, geoglife, roci gravate cu diverse motive printre care, amprente de picioare îndreptate spre vârf. Din neolitic, în cea mai mare parte a regiunilor Orientului Apropiat, aceste amprente sunt un semn de adorăţie. În Biblie este menţionat un astfel de templu pe care Moise l-ar fi văzut în vârful Muntelui Sinai: „Uită-te şi fă un templu după modelul care ţi-a fost arătat pe munte".

De-a lungul anilor, aceste coincidenţe s-au înmulţit. Dar săpăturile din primăvara lui 1998 au întrecut orice aşteptare. Arheologii se aflau în faţa unor movilite de pietre negre, vizibile de la câţiva kilometri. După dislocarea mai multor metri cubi de teren, entuziasmul arheologilor era scăzut şi echipa se afla pe punctul de a renunţa la săpături. La un moment dat atenţia lor a fost trezită. Pe o dală rectangulară au găsit o piatră de calcar albă de formă circulară. Alături se afla un răzuitor din silex din epoca bronzului – (3200-2600 î. Ch.). După observaţiile echipei conduse de profesorul Emmanuel Anati, ar fi vorba de un monument dedicatoriu, construit pentru comemorarea unui eveniment important. Biblia îl numeşte „Gal-ed".

Poporul care locuia în acest deşert în epoca bronzului ar fi dedicat acest monument unui zeu al Lunii, simbolizat de această piatră albă. Mai precis ar fi fost vorba de zeul Sân. Numeroase pietroglife în zonă reprezintă antilope cu coarnele curbate care simbolizează Luna şi îl însoţesc pe zeul Sân. E probabil ca în epoca bronzului, Har Karkom să fi fost muntele acestui zeu. Astăzi, majoritatea arheologilor sunt de părere că muntele Har Karkom a fost un important loc de cult. Dar nu toţi împărtăşesc opinia profesorului Emmanuel Anati. O bună parte dintre ei nu sunt convinşi că descoperirile arheologice ar fi ecoul naraţiunii biblice şi că revelaţia lui Moise ar fi fost adevărată. Descoperirile lui Emmanuel Anati contrazic multe din aceste rezerve. Ele atestă în mod clar cel puţin faptul că domeniul mitului a fost depăşit.

Fotografii de la cititori

«Instantaneu de vacanţă»
OTILIA şi LIDIA BABOI (Bucureşti)

CĂLĂTORIE DE NUNTĂ în parcul de distracţii

MIHAIL GRĂMESCU

1. După căsătorie, tinerii mai amărâşteni care nu-şi pot permite escapade extravagante, se mulţumesc şi cu o simplă promenadă-de-miere în parcul de distracţii. Mai întâi se dau în căluşei. Fata are obrajii îmbujoraţi şi-şi rânjeşte dinţişorii sidefii la Soare. Tânărul îşi lărgeşte cravata şi se descheie la primul nasture de la cămaşa albă, nitel boţită.

Sunt tot felul de moduri de a-ţi petrece timpul destins la parcul de distracţii: tonomate, automate, flipere, maşinuţe, bowling... mă rog, fel de fel. Numai că şi pentru scule trebuie să ai buzunarul plin de fise.

Oricum nu se poate imagina o trecere prin parc fără o vizită la Labirint.

2. Tinerii intră veseli, împreună cu un alt grup care par a se cunoaşte, că îşi vorbesc, plasându-şi poante unii altora şi făcând haz. Toată lumea se agită încercând să găsească ieşirea. Mare amuzament mare pe seama neliniştiţilor impacientaţi de amploarea construcţiei.

Râsete. Bancuri. Voioşie. Bătaie de joc de cei excesiv de optimişti, care-şi închipuie că Labirintul este un joc de copii simplu ca bunăziua – drept pentru care se desprind de grup, spre a se desumfla, unii mai repede, alţii...

3. Labirintul din parcul de distracţii este cel mai curios lucru posibil. Privit din afară, eventual urmărindu-i harta (fiindcă există şi o astfel de hartă a edificiului pusă în vânzare de edili la intrare – din păcate însă hărţile sunt tipărite foarte prost şi conţin o mulţime de porţiuni şterse, abia desluşite, aşa încât, dacă stai să compari două hărţi, ele apar întotdeauna aproape complet deosebite) – totul pare limitat şi strict determinat. Numai că este suficient să rişti o localizare cât de elementară, presupunând „Uite, semnul ăsta trebuie să fie, de fapt, chiar culoarul pe care ne aflăm", pentru ca, încercând să urmezi sinuosul traseu, să pricepi doar câţiva paşi, că ai estimat absolut greşit ecuaţia şi că sau harta e proastă (sau, poate, chiar falsificată intenţionat) sau tu ai făcut localizarea la întâmplare. Fiindcă nu ajungi niciodată acolo unde te-ai aştepta.

4. Şi apoi, mai e o treabă: de la un timp aleile se deschid tot mai adânc, şi dacă grupul se decide să se dividă, unii luând-o într-un sens, alţii în celălalt, şi, în fine, o parte rămânând să aştepte rezultatul investigaţiilor, ei bine, grupurile plecate nu mai nimeresc niciodată drumul înapoi, iar cei rămaşi, în oricare parte ar lua-o, nu-şi mai pot regăsi cunoscuţii. Locurile şi persoanele din Labirint, deşi par aceleaşi, sau măcar foarte asemănătoare, sunt de fiecare dată atât de diferite încât numai nebunia ta poate împinge la confuziile astea inadmisibile.

5. Mai are Labirintul o viclenie răutăcioasă. Îţi lasă impresia că l-ai păcălit, că i-ai dat de cap, că ai ieşit: spaţii largi se deschid înainte dintr-o dată, şi naivii se reped, aruncându-se în ele ca-ntr-un hău care-i soarbe. Nevinovaţii o iau cu hotărâre „spre casă", şi unii chiar „ajung". Numai că, în funcţie directă cu indicele de inteligenţă şi cu nivelul intelectual al fiecăruia, după o vreme au iluminaţia: „Prost am fost şi m-am luminat, orb am fost şi m-am deşteptat!".

Fiindcă nenumărate sunt capcanele Labirintului.

6. Tinerii îşi fac şi ei ucenicia, ca toţi ceilalţi rătăcitori prin Labirint, şi sfârşesc prin a afla, încet-încet, toate farsele cu care-i ispiteşte Iluzia, ce se vădeşte atât de alunecoasă cunoaşterii.

7. Auzindu-i mereu, pe cei cu un stagiu mai lung, vorbind despre „ghizi", încep să se ia după călăuze mai mult sau mai puţin binevoitoare, care-i îndrumă pe calea iniţierii în tainele de nepătruns ale locului. După mai multe experienţe, tinerii ajung şi ei la măiestria intuirii... când „descurcătorii" doar se laudă a şti ceea ce, de fapt, habar n-au.

Unii dintre îndrumătorii ăştia ocazionali se mândresc cu mai multe. Alţii cu mai puţine. Şi atrag după sine în sterile munci - în funcţie de siguranţa de sine afişată cu ostentaţie – cete mai numeroase sau mai firave de drept-credincioşi întru efemerida victoriei asupra încâlcelii.

Însă cum omului i se face lesne lehamite în lipsa probelor materiale – praxisul rămâne până la urmă moartea promisiunilor în zadar, oricât de mari ar fi gogoriţele înfăţişate de argumente eternului „mai e niţel" – învăţăceii încep, de la o vreme, să solicite tot mai penibil de insistent descurcătorilor – nu cheia „descurcării" lor, vădit nedescurcată – ci deslușirea sursei-de-preţ ce a stat la originea nepătrunsei informaţii de bază. Că, e de la sine înţeles că cine se laudă a şti – şi încă a le mai şi fi ghid altora – se vede treaba că a primit sfaturile cuiva mai în măsură, sfaturi ce, dacă în cazul de faţă au rămas fără urmări, se poate bănui că este doar datorită lipsei de experienţă, greşitei interpretări, sau proastei organizări a bunelor poveţe primite. Şi cum toţi călăuzii vorbesc, în acest sens (cu o zgârcenie misterioasă, sau poate invidioasă), de un Mare Ghid carte i-a iniţiat cândva, persoană care, da, cunoaşte – în urma unei vieţi întregi de luptă cu Labirintul – o puzderie de tertipuri, de trucuri şi taine, şi căi, şi legi ale locurilor – tinerii se pun cu îndârjire pe căutarea acestuia.

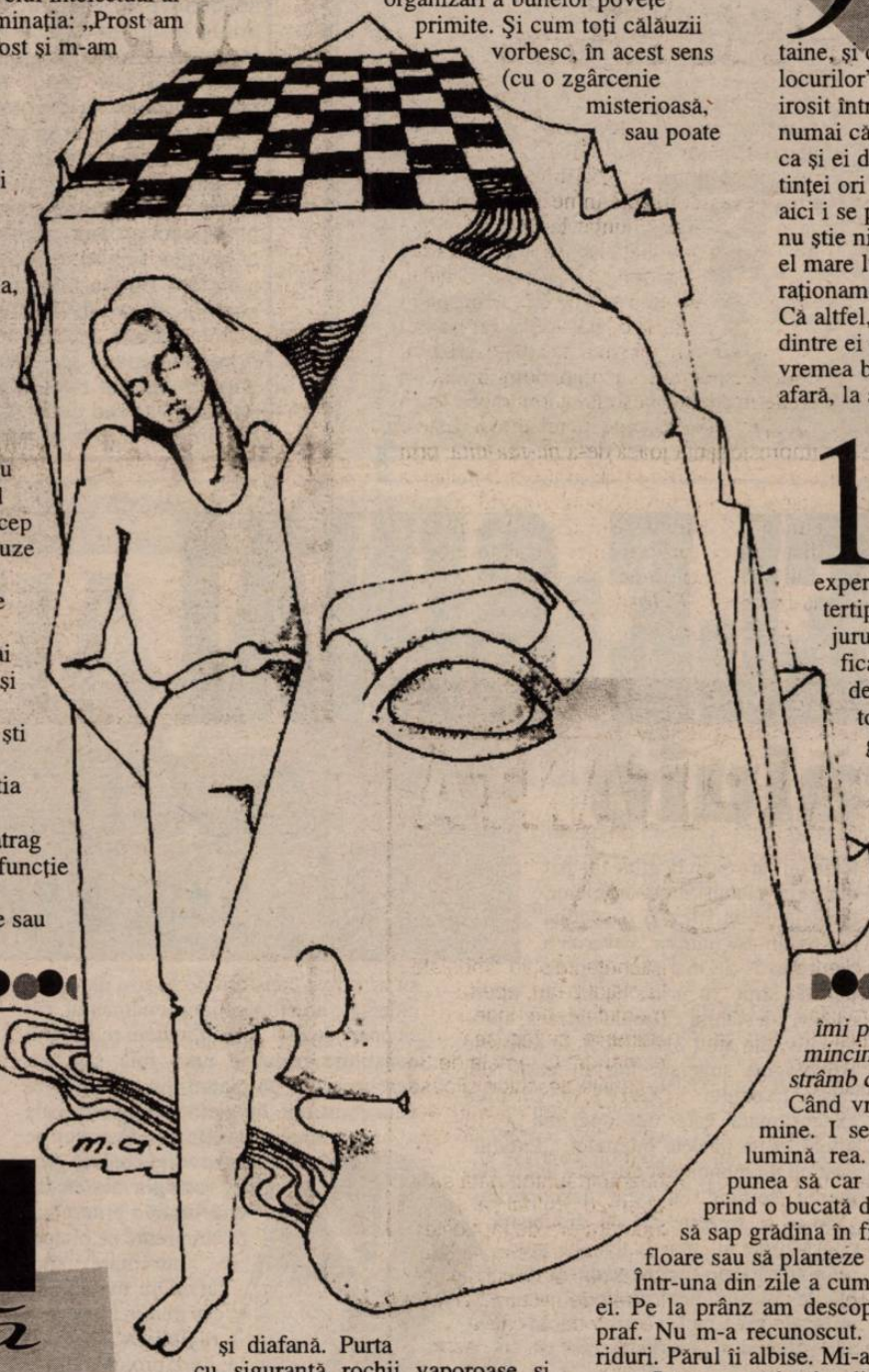

8. După o urmărire cu peripeţii, în care, din aproape în aproape, îi calcă pe urme – rătăciţii îl ajung într-un târziu, posternându-i-se, ca unuia ce este, solicitându-l cu lacrimi în glas şi lumină în ochi, să-i ajute.

9. Însul, care, atât prin ţinuta sobră, cât şi prin decenţa evidentă – se arată , într-adevăr pe măsura aşteptărilor – le răspunde însă blazat, că, e adevărat, ştie multe „trucuri, şi taine, şi căi, şi poate chiar şi legi obiective ale locurilor", mai multe decât alţi ghizi, fiindcă şi-a irosit întreaga viaţă, mintea şi tâlpile căutând, numai că, de fapt, este şi el tot atât de încurcat ca şi ei de îndată ce stă aici, ca probă a necunoştinţei ori greşitei sale cunoaşteri. Prezenţa lui aici i se pare dovada vie, certitudinea faptului că nu ştie nici el nimic, sau, mă rog! că nu ştie nici el mare lucru, aşa cum nu ştiu, pe acelaşi raţionament, nici ceilalţi ce se împăunează a şti. Că altfel, evident, n-ar mai bramburi nici unul dintre ei pe-aici, îmbătrânind să-şi piardă vremea bâjbâind ca orbii, ci ar fi tulit-o de mult afară, la aer, la lumină, la libertate.

10. Explicaţia asta pare într-adevăr corectă şi fără cusur. Dar tinerii se ţin totuşi după el, lăsându-se îndrumaţi de experienţa sa bogată, printre nenumăratele tertipuri cu care Labirintul se învârteşte în juru-le, până se consideră, la rându-le, edificaţi şi în măsură să promoveze în rândul descurcătorilor şi ghizilor altora. Şi poate tocmai de aceea greşesc şi persistă în greşeală cei din Labirint! Poate că tocmai de acolo se trage neizbânda lor! Că sfaturile unui rătăcit nu te pot ajuta pe tine mai mult decât l-au ajutat pe el, dovada valabilităţii unei adevărate ştiinţe stând în chiar condiţia (nefericită, în cazul de faţă) în care, sfetnicul, de asemenea, se zbate.

VISUL de pe plajă

OVIDIU BUFNILĂ

În zori, aerul lua forma lucrurilor care ne înconjurau. Erau, pe rând, o umbrelă de soare, o terasă, un surâs. Soarele, ochi bolnav, plutea deja pe deasupra valurilor albe când Deia Brabante, o frumoasă androidă din generaţia Duane, îmi dădea târcoale. Se aşeza alături de mine pe nisipul lucios şi mă chema încetişor. Mă lua de mână, mă ajuta să mă ridic şi apoi alergam amândoi prin apă. Nu vorbea aproape deloc, mă privea cu nişte ochi mari, albaştri, mă îmbia să ne plimbăm prin parcuri. Eu mă împotriveam dorinţei ei pentru că la orele opt mă aştepta Dona Izalba.

Dona Izalba avea pungi sub ochi, fuma de stingea şi reuşea din când în când să facă o vânzare bunicică. Şi asta datorită glasului ei care, la apreciabila vârstă de două sute de ani, îşi păstrase încă prospeţimea. Până şi pe un mort l-ar fi impresionat! Încercam să-mi imaginez adeseori cum arăta în tinereţe. Trebuie să fi fost subţiratică şi diafană. Purta cu siguranţă rochii vaporoase şi cavalerii se dădeau în vânt după ea.

Vârsta o făcuse însă afurisită de-a binelea. Uneori se înfuria peste măsură. Trântea. Ţipa. Ameninţa. În astfel de clipe eu adormeam tun. Aşa mă programaseră constructorii mei, dorind să-mi asigure o cât mai îndelungată funcţionare. În asemenea clipe, dormeam dus. Dona Izalba spărgea farfuriile şi izbea uşile. Nici nu-mi păsa! Mă cufundam într-o altă lume plină de culori şi sunete armonioase.

Bineînţeles că Dona Izalba aflase că frumoasa Deia Brabante îmi dă târcoale. Aşteptam ca, din clipă în clipă, să ia vreo măsură. Dar se făcea că nu-i pasă! Continua să hălăduiască prin gropile de gunoi ale secolelor XVI, XIX şi XX. Se târguia cu tot felul de briganzi temporali. Avea relaţii în lumea bună. Uneori îmi povestea cu lux de amănunte călătoriile ei. Se întâmpla mai ales atunci când reuşea să-şi vândă vechiturile. Accentua cuvintele care, bănuia ea, ar fi putut să-mi producă emoţie. Folosea imagini puternice, pline de viaţă. Se lăsa pradă povestirii. Îşi pigmenta relatările cu expresii locale, cu gesturi pe măsura cuvintelor, îmi cânta cântecele şi-mi recita versuri. Versurile unui dramaturg al secolului XVII îi erau dragi cu adevărat. Stârneau în sufletul ei ecouri nebănuite. *„Ce ochi îmi puse dragostea-n orbite / de mi-i vederea mincinoasă? Şi / unde mi-s cugetele risipite / strâmb cumpănind cu ochiul oglinzii?"*

Când vraja se risipea, Dona Izalba se răstea la mine. I se schimba glasul. Prin ochi îi trecea o lumină rea. Erau semnele unor noi corvezi. Mă punea să car apă cu o găleată găurită. Îmi cerea să prind o bucată de cer cu o plasă de fluturi. Ţinea morţiş să sap grădina în fiecare zi deşi nu avea de gând să pună o floare sau să planteze vreun portocal.

Într-una din zile a cumpărat-o pe Deia Brabante de la stăpânul ei. Pe la prânz am descoperit-o în magazin ştergând vitrinele de praf. Nu m-a recunoscut. M-a privit cu nişte ochi cenuşii. Avea riduri. Părul îi albise. Mi-a spus sfioasă:

- Sunt cea mai urâtă din lume!

Totul s-a năruit în jurul meu. Am început să mă învârt de nebun. Braţele mele de cristal au măturat vechiturile de pe rafturile de sticlă. Am călcat cioburile în picioare. Dona Izalba modificase programul frumoasei androide.

Într-un târziu am alergat pe plajă. M-am prăbuşit pe dig. Învăluit de întuneric, scos din funcţiune, am început să visez. Am visat-o pe Deia Brabante. Se făcea că fugisem la capătul lumii. Era o noapte înstelată. Aşteptam cu nerăbdare zorile pentru ca Soarele să-mi reîncarce bateriile. Deia căuta scoici. Începu însă dintr-o dată să alerge greoaie, legănându-se ca o raţă. Când şi-a întors chipul spre mine am văzut că era de fapt Dona Izalba. Băbătia s-a apropiat de mine, m-a lovit cu piciorul, a izbucnit în hohote de râs. Apoi a scos din sân o oglindă şi mi-a zis să mă privesc în ea. Aveam chipul unui bărbat pe care ea îl iubise nebuneşte în tinereţe şi care o părăsise în noaptea nunţii.

Spre dimineaţă visul s-a risipit. Am auzit sirenele poliţiei şi am zărit-o pe Dona Izalba alergând pe dig. Atunci, pentru prima oară, frica a pus stăpânire pe mine. Şi, luptând împotriva uriaşei energii solare care era gata, gata să-mi încarce bateriile, m-am rostogolit în valuri şi am continuat să dorm dus de curent departe în larg.

■ *Amintirea care doare*

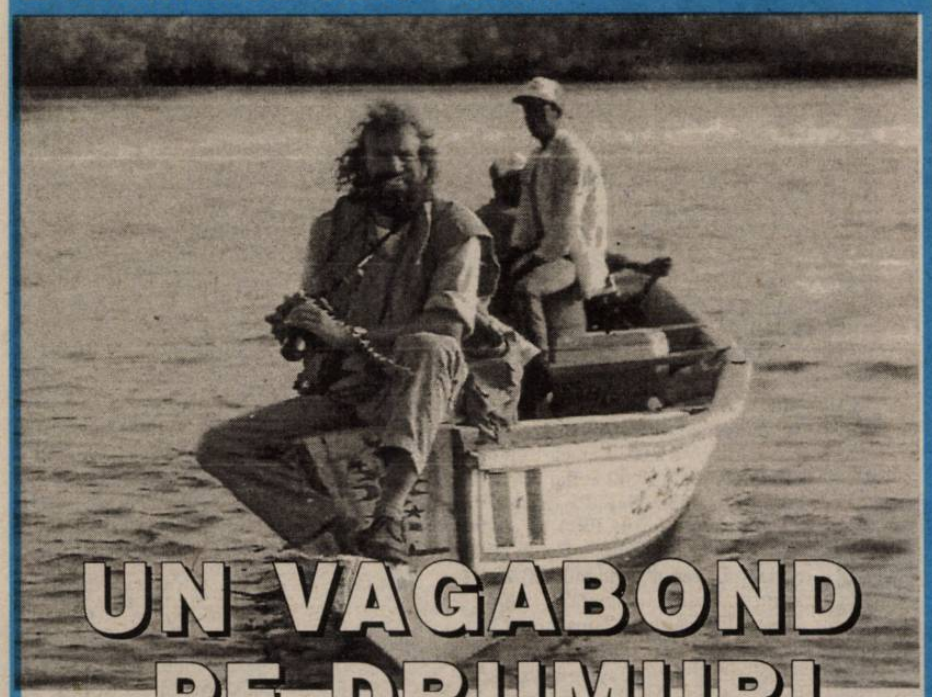

UN VAGABOND PE DRUMURI FĂRĂ PRAF...

Antoine Didier este un nebun frumos. Toni, cum îi spun cei apropiaţi, a „călătorit" pe toate fluviile Europei (inclusiv Rusia) şi Africii... Nici nu mai ştie socoteala zecilor de mii de kilometri de drum fără praf „bătătorite" într-o ambarcaţiune extrem de simplă. Numai Nilul şi Congo au împreună aproape 11000 de km! Cum a început această pasiune de nepotolit a lui Toni?

Povestea lui este extrem de tristă. S-a căsătorit cu Naiade - nume parcă predestinat - în 1987, la Paris. După numai şapte luni, frumoasa soţie s-a înecat, într-un accident stupid, în Sena, în apropiere de Le Havre. Se plimbau cu o şalupă. Ea s-a dezechilibrat. A căzut în apă. Intervenţia lui a fost zadarnică... Toni a stat într-o clinică de recuperare psihică patru luni. În tot acest timp, în mintea lui s-a zămislit imaginea soţiei sub forma unei fermecătoare şi irezistibile nimfe - Naiade. Acest gen de divinitate, fecioară a naturii, stăpână a apelor (şi nu numai) în mitologia greacă, se potriveşte de minune cu amintirea nevestei trecute în neant... Când şi-a revenit, Toni a renunţat la serviciu şi s-a decis să ducă o viaţă lacustră. Zis şi făcut. Din 1988 el „patrulează" pe fluvii, iar în funcţie de anotimp se mută din Europa în Africa, precum o pasăre migratoare. Noaptea doarme pe mal, la adăpostul unui cort. Disperarea s-a mai domolit, el se crede în tovărăşia soţiei adorate pe care o caută în adâncul şi pe luciul apelor. Este o impresionantă joacă de-a *nu-mă-uita*, prin care Toni înfruntă destinul. El însuşi a scăpat dintr-o luptă cu un crocodil „recalcitrant" al Nilului. S-a apărat ca un gladiator în circurile Romei... Călătoriile lui trebuiau să continue. Naiade nu încetează să-l aştepte. *(P. Ioan)*

Un hoţ ingenios

Pe o rută de cale ferată americană, se efectuau numeroase transporturi de mărfuri, în ciuda maşinilor uriaşe care împânzeau şoselele. La un moment dat, din vagoanele de marfă au început să dispară obiecte. De fiecare dată din alt vagon, iar plângerile însoţitorilor din vagoanele de călători curgeau una după alta. Compania de cale ferată înzecise supravegherea, dar totul părea inutil. Obiecte de mare valoare se "volatilizau" pur şi simplu din vagoanele sigilate. În cele din urmă, detectivi ai societăţilor de asigurări au început să urmărească atent însoţitorii. După o muncă susţinută, de câteva luni, misterul a fost dezlegat. Un oarecare George Smith încărca de fiecare două cufere uriaşe. Unul din ele era gol, iar în cel de al doilea se ascundea un complice. În timpul călătoriei, acesta ieşea din ascunzătoare, umplea cufărul gol cu ceea ce găsea la îndemână şi apoi reintra în locul pe care îl părăsise. Totul a fost descoperit datorită iniţiativei unui detectiv de a cântări fiecare colet nu numai la urcarea în vagon ci şi la coborâre. (I. S.)

■ *Şi-a cunoscut soţia în ziua nunţii...*

...ŞI A DIVORŢAT DUPĂ O LUNĂ!

Totul a început o dată cu anunţul făcut la un post local de radio din Birmingham potrivit căruia oricine poate participa la un concurs intitulat „Doriţi să vă întâlniţi femeia visurilor? Telefonaţi la studioul nostru şi vă vom căsători! Vom plăti toate cheltuielile voiajului de nuntă. Vom plăti timp de un an chiria şi întreţinerea unui apartament în Birmingham şi vă vom pune la dispoziţie în aceeaşi perioadă un automobil". Comerciantul Greg Codell (28 de ani) şi manechinul Carla Germaine (23 de ani) au fost doi din tinerii care s-au înscris la trăsnitul concurs. Şi alegerea juriului a căzut asupra lor. Contactaţi telefonic de organizatori, cei doi tineri au fost obligaţi să declare că nu s-au văzut niciodată şi că se vor cunoaşte doar în ziua cununiei. În schimb, aveau voie să dialogheze prin intermediul postului de radio (Brmb) şi să corespondeze prin Internet. Apoi au urmat căsătoria şi voiajul de nuntă în Bahamas... Dar cei doi miri au jurat că sunt fericiţi. Din nefericire, de curând presa londoneză a făcut cunoscut că cei doi soţi au decis, după numai o lună de la data căsătoriei, să divorţeze. Fără comentarii. (Gh. R)

SOLIDARITATE

Cancerul mamar este o boală care, în pofida denumirii cu rezonanţe terifiante, poate fi stăpânită, tratată şi, uneori, chiar definitiv vindecată, atunci când este descoperită la timp. Motiv pentru care femeile sunt instruite să-şi facă ele însele, zilnic, un autocontrol preventiv, menit a depista apariţia unor eventuali noduli suspecţi.

O cercetătoare aflată la baza antarctică americană „Emerson Scott" a descoperit, astfel, cu firească teamă, apariţia în ţesutul mamar a unor mici formaţiuni mai dure. Mai grav, după ce medicii consultaţi la distanţă, prin radio, au confirmat diagnosticul prezumtiv, s-a văzut că este vorba despre un cancer cu evoluţie rapidă, care necesita, în consecinţă, o intervenţie – măcar medicamentoasă – de urgenţă. Numai că baza antarctică, în această perioadă a anului, deci în plină iarnă, este total izolată din pricina viscolelor, primele aterizări nefiind posibile, după aprecierea meteorologilor, decât în luna noiembrie. Când s-ar fi putut să fie prea târziu. Ca un exemplu de admirabilă solidaritate umană, s-a decis totuşi o adevărată operaţiune „de comando", cu participarea a nu mai puţin de trei avioane militare: unul care urma să transporte coletul ce trebuia paraşutat (colet conţinând citostatice şi alte medicamente specifice, dar şi un microaparat radiologic portabil, pentru iradierea locală a tumorii, precum şi alte echipamente de completare a celor existente deja la bază, dar neprevăzute pentru asemenea situaţie), un al doilea avion pentru alimentarea în zbor şi un al treilea, de intervenţie, în caz de accident provocat de condiţiile meteorologice.

Din fericire, totul a decurs perfect: avionul principal a reuşit să coboare la o altitudine de doar 300 metri, în ciuda plafonului jos şi a viscolului, paraşutând coletul la doar 50 metri de bază. O precizie salutară, întrucât viscolul şi temperaturile scăzute nu permiteau supravieţuirea temerarilor care s-ar fi aventurat afară decât cel mult 10 minute. Şi aşa, cei care au recuperat coletul s-au ales cu degerături uşoare. Oricum, pentru cercetătoarea în cauză (al cărei nume nu a fost difuzat de agenţiile de presă, respecându-i-se intimitatea) are acum motive de speranţă... *(M. G.)*

■ *Paradisul hoţilor*

CEA MAI PALPITANTĂ ADRESĂ

Silver Street nr. 46, New York. La această adresă există un bloc cu şase etaje care deţine un record de-a dreptul senzaţional: aici s-au petrecut timp de aproape cincisprezece ani nu mai puţin de 49 de furturi şi tâlhării! După ce, de la caz la caz, făptaşii erau identificaţi şi arestaţi, locatarii lipeau la intrare un fel de cărţi de vizită de mari dimensiuni, pe care stau înscrise numele infractorilor. Este un fel de avertisment despre cele pătimite de unii proprietari şi o oglindă a celor ce le-au călcat apartamentele. Dar care este cauza frecvenţei neobişnuite a infracţiunilor în acelaşi loc? Care este magnetul irezistibil ce îi atrage pe borfaşi aici? Ei bine, în lumea interlopă din acea margine de cartier new-yorkez se bănuia că în acel bloc sunt dosite temporar bunuri furate de şterpelitorii de profesie din toate zonele metropolei americane. Deci, practic, hoţii erau furaţi de alţi hoţi. Pentru a întregi tabloul, trebuie să amintim că la parter fuseseră amenajate săli de jocuri de noroc şi că nelipsita clientelă era doldora de spioni ai adversarilor de breaslă... La un pahar de whisky în plus se puteau obţine informaţii extrem de utile. De asemenea, descinderile poliţiei - peste două sute la număr între 1980 şi 1995 - se soldau de multe ori cu masive confiscări de bunuri materiale şi de droguri.

Ultima acţiune banditească s-a petrecut în vara lui '95. Blocul era sub observaţie de câteva zile. La un moment dat, o furgonetă a unei firme-fantomă de patiserie parchează în faţă uşii principale. Doi inşi în uniforme impecabile, cu ecusoanele firmei strălucind în Soare. „Ştrengarii" urcă cu două pachete zglobiu ambalate la etajul patru, apartamentul 44, de unde, chipurile, se făcuse o comandă. O femeie de 35 de ani le deschide sfioasă, şi până să afle despre ce-i vorba, este îmbrâncită şi cei doi „poznaşi" dau buzna înăuntru, gata să opereze. Numai că locatara era de fapt ofiţer de poliţie şi putea să taie un copac din cinci-şase lovituri de secure... După ce au încasat câtiva pumni, într-un stil ce l-ar îngălbeni şi pe Jean-Claude VanDamme, cei doi s-au lăsat păgubaşi, uşor zdruncinaţi. Era ultima capcană, apogeul unui şir de întâmplări palpitante şi pline de pilde. *(P.I.)*

Doriţi o plimbare gratuită la... BALAUC?

Păţania unui şofer de autobuz din statul african Zimbabwe se numără, fără îndoială, printre cele mai trăsnite întâmplări petrecute în acest an. La începutul lunii aprilie, Mboko Endoitsu, şofer profesionist de mai bine de un sfert de veac, transporta în autobuzul său 20 de persoane cu probleme mintale, mutându-le de la un spital din capitala Harare spre un orăşel de munte din vestul ţării, Mount Darwin. Pe drum, Mboko a dat peste un bar ce funcţiona ilegal şi s-a gândit că nu i-ar strica să tragă şi el o duşcă mică. A coborât din maşină, spunându-le pacienţilor că pleacă după...apă şi şi-a văzut de treabă. Când, însă, răcorit de câteva beri, a revenit la autobuz, s-a trezit pus în faţa unei surprize neplăcute: toţi „băieţii veseli" o luaseră la sănătoasa! Fără să se piardă cu firea, ştiind că riscă să fie concediat dacă se prezintă la spital cu mâinile-n buzunar - mulţi dintre nebuni erau trecuţi la „periculoşi" - şoferul s-a gândit să dreagă busuiocul. Şi-a continuat drumul spre Mount Darwin şi, ajuns la câteva zeci de kilometri de oraş, a început să ia ca pasageri pe diverşii oameni, majoritatea zilieri, care făceau autostopul. Când s-a făcut de 20 de autostopişti, Mboko a răsuflat uşurat şi le-a spus tuturor că nu vor plăti drumul şi că autobuzul are ca punct terminus spitalul de nebuni din oraş, iar de-acolo se vor descurca singuri să ajungă pe la casele lor. Toată lumea a fost mulţumită, iar şoferul i-a predat pe „năzdrăvani" pe proces verbal - erau 20, râdeau de se prăpădeau, ce mai, nebuni în toată regula! Desigur, cel de la volan i-a avertizat pe angajaţii spitalului că vor avea de-a face cu nişte nebuni ceva mai speciali, dispuşi la tot felul de fantezii, cu o imaginaţie bolnavă. Când au vrut să plece acasă, cum li se promisese, pasagerii autobuzului s-au trezit opriţi de paznici. Paznici care, avertizaţi de şofer, n-au crezut o iotă din cele spuse de prezumtivii lor clienţi: doar fuseseră anunţaţi că aceştia vor bate câmpii, nu-i aşa? Până la urmă, problema s-a rezolvat, după ce rudele celor reţinuti au alertat poliţia în legătură cu dispariţia acestora. Şi astfel, după trei zile, falşii nebuni au fost eliberaţi, nu înainte de a li se fi aplicat nişte bătăi zdravene în intervalul amintit, pentru a-i face să renunţe la ideea fixă de a pleca... acasă! (G.T.)

Săptămâna 30 iulie - 5 august

TVR 1

VINERI 7.00 Matinal național 9.30 Matineu de vacanță 11.00 TVR Cluj-Napoca 12.05 TVR Iași 13.00 TVR Timișoara 15.30 Emisiune în limba maghiară 17.30 Serial: „O familie ciudată" 18.10 Voie bună la TVR 19.10 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.00 Film: „Perdeaua de foc" (SUA, 1998) 23.25 Concertele Golden Brau 0.25 Film: „Hotarul onoarei" (SUA, 1990).

SÂMBĂTĂ 7.00 Matinal național 8.30 Desene animate 9.30 Film: „Micuța fantomă" (SUA, 1996) 11.00 Întâlnirea de sâmbătă 13.30 A doua alfabetizare 14.10 Arca... Marinei 16.00 Careul cu... 5 și 17.10 Serial: „Star Trek – Generația următoare" 18.35 Serial: „Aproape perfect" 19.00 Teleenciclopedia 20.00 Jurnal 20.30 Serial: „Farmece" 21.20 Film: „Anti-tero" (SUA, 1994). Cu: Jack Scalia 23.05 Vedete în concert 0.45 Rock pop bazar.

DUMINICĂ 7.00 Lumină din lumină 8.00 Desene animate 9.05 Kiki Riki Miky 11.00 Viața satului 14.10 E șansa ta! 16.45 Documentar: „Mistere și minuni" 18.15 Duminica sportivă 18.30 Serial: „Aproape perfect" 19.00 Serial: „Mireasa cerșetoare" (ultimul ep.) 20.00 Jurnal 21.00 Film: „Fericire târzie" (Franța, 1995) 22.45 Serial: „Vizitatorul" 23.40 Dintre sute de catarge 0.40 Time Out.

LUNI 12.00 TVR Info 13.00 Ecclesiast '99 13.30 Medicina pentru toți 15.00 Tradiții 16.00 Emisiune în limba maghiară 17.30 Serial: „O familie ciudată" 18.10 Voie bună la TVR 19.10 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.00 Serial: „Preotul și cârciumărița" 21.45 Teatrul național TV prezintă: „Inelul cu briliant" (ultima parte) 23.15 Planeta cinema (r) 0.05 Întâlnirea de la miezul nopții.

MARȚI 7.00 Matinal național 9.30 Matineu de vacanță 11.00 TVR Cluj-Napoca 12.05 TVR Iași 13.00 TVR Timișoara 14.10 Serial (r): „Santa Barbara" 16.00 Emisiune în limba maghiară 17.30 Serial: „O familie ciudată" 18.10 Voie bună la TVR 19.10 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.00 Telecinemateca: „Germinal" (Franța, 1993) 0.45 Estival Jazz.

MIERCURI 7.00 Matinal național 9.30 Matineu de vacanță 11.00 TVR Cluj-Napoca 12.05 TVR Iași 13.00 TVR Timișoara 14.10 Serial (r): „Santa Barbara" 16.00 Pro Patria 17.30 Serial: „O familie ciudată" 18.10 Voie bună la TVR 19.10 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.00 Serial: „Lumea bărbaților" 21.30 Sub semnul eclipsei 22.50 În așteptarea lui Pavarotti 0.05 Bucuriile muzicii.

JOI 7.00 Matinal național 9.30 Matineu de vacanță 11.00 TVR Cluj-Napoca 12.05 TVR Iași 13.00 TVR Timișoara 14.10 Serial (r): „Santa Barbara" 16.00 Convietuiri magazin 17.30 Serial: „O familie ciudată" 18.10 Voie bună la TVR 19.10 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.00 Serial: „Miracole" 22.15 Cu ochii'n 4 23.20 Film: „Deșertul albastru" (SUA, 1990). Cu: Courtney Cox 0.55 Bijuterii muzicale.

TVR 2

VINERI 7.00 Ping-Pong în familie! 8.00 Desene animate 13.10 Serial: „Căsuța din prerie" 14.00 TVR Craiova 14.40 TVR Cluj-Napoca 15.05 Serial: „Rebelul" 16.00 Serial: „Grecia" 16.45 Serial: „Santa Barbara" 18.00 Cinematograful vremii noastre 20.00 Teatrul Național TV prezintă: Telerecital – Sanda Toma 22.00 Lumea vitezei 22.40 Serial: „Ai grijă de Jo Jo" 23.35 Mari atori ai micului ecran.

SÂMBĂTĂ 8.05 Desene animate 9.00 Bzzz – emisiune pentru copii 10.40 Serial: „Toate pânzele sus" 12.30 TVR Timișoara 14.00 Serial: „Trei familii" 16.00 Serial: „Grecia" 16.45 Serial: „Santa Barbara" 17.35 Desene animate 18.00 Doc.: „Cobra regală" 19.00 Retro TV 20.30 Teatrul Național TV prezintă: „Comedie de modă veche" de Alexei Arbuzov 22.30 Portrete în acvaforte 23.45 Panoramic jazz.

DUMINICĂ 7.00 Documentar (r) 9.00 Documentar: „Cronica Amazoniei" 11.25 TVR Iași 14.00 Serial: „Trei familii" 15.00 Serial: „Mărturisirile escrocului Felix Krull" 16.00 Serial: „Grecia" 16.45 Serial: „Santa Barbara" 17.30 Alo, tu alegi! 19.00 Timpul trecut 20.00 Un secol de cinema 22.05 Sportmania 22.55 Film: „Întoarcerea la izvoare" (ultima parte) 0.15 Un castel al muzicii: Hasselburg – Germania.

LUNI 12.00 Sensul tranziției 13.10 Serial: „Căsuța din prerie" 14.00 Convietuiri 15.00 Serial: „Rebelul" 16.00 Serial: „Grecia" 16.45 Serial: „Santa Barbara" 18.00 Serial: „Primul val" 19.30 Mapamond 21.30 Credo 22.30 Film: „Prea târziu" (România, 1996).

MARȚI 7.00 Ping-Pong în familie! 8.00 Desene animate 13.10 Serial: „Căsuța din prerie" 15.00 Serial: „Rebelul" 16.00 Serial: „Grecia" 16.45 Serial: „Santa Barbara" 18.00 Serial: „Primul val" 20.00 Teatru Liric prezintă Opera „Aida" 22.40 Pelerinaje 23.55 Integrale.

MIERCURI 7.00 Ping-pong, în familie! 8.00 Desene animate 13.10 Serial: „Căsuța din prerie" 14.00 Emisiune în limba maghiară 15.00 Serial: „Rebelul" 16.00 Serial: „Grecia" 16.45 Serial: „Santa Barbara" 18.00 Serial: „Primul val" 20.00 Film: „O pereche potrivită" (SUA, 1979) 21.50 Teleenciclopedia (r) 0.00 Galele Club A, 1999.

JOI 7.00 Ping-pong, în familie! 8.00 Desene animate 13.10 Serial: „Căsuța din prerie" 14.00 Emisiune în limba germană 15.00 Serial: „Rebelul" 16.00 Serial: „Grecia" 16.45 Serial: „Santa Barbara" 18.00 Serial: „Primul val" 19.00 Pentru dv., doamnă! 20.00 Cinematograful de artă: „Demonii" (Franța, 1988). Cu: Isabelle Huppert 22.15 Time out 23.05 Cultura în lume.

prima

VINERI 8.00 Dimineața pe plajă 14.00 Serial: „Nimeni nu e perfect" 16.00 Serial: „Pretutindeni cu tine" 17.00 Trăiește vara cu Nadine 18.00 Focus 20.30 Real TV 21.00 Karaoke show 22.00 Show-ul de noapte 0.30 Film: „Revașa" (SUA, 1995).

SÂMBĂTĂ 7.00 Emisiune pentru copii 10.00 Serial: „Tia și Tamera" 10.30 Serial: „Malcolm & Eddie" 11.30 Serial: „Lumea lui Dave" 12.00 Serial: „Legături de familie" 14.30 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 16.30 Motor Plus 18.00 Focus 19.00 Serial: „Frasier" 20.00 Film: „Crocodile Dundee 2" (Australia/SUA, 1998) 22.00 Real TV 23.00 Film: „Zborul 174" (SUA/Canada, 1995) 0.30 Film: „Operațiunea «Dragon»" (SUA, 1993).

DUMINICĂ 7.00 Emisiune pentru copii 10.00 Serial: „Tia și Tamera" 10.30 Serial: „Malcolm & Eddie" 11.30 Serial: „Lumea lui Dave" 12.00 Motor plus 14.00 Duminică cu Prima 18.00 Focus 19.00 Film: „Harlem Nights" (SUA, 1989) 21.00 Karaoke Show 22.00 Show-ul de noapte.

LUNI 8.00 Dimineața pe plajă 14.00 Serial: „Nimeni nu e perfect" 16.00 Serial: „Pretutindeni cu tine" 17.00 Trăiește vara cu Nadine 18.00 Focus 19.00 Serial: „Brooklyn South" 20.00 Dosarele Y 21.00 Karaoke show 22.00 Show-ul de noapte 0.30 Film: „Mace" (SUA, 1987).

MARȚI 8.00 Dimineața pe plajă 14.00 Serial: „Nimeni nu e perfect" 16.00 Serial: „Pretutindeni cu tine" 17.00 Trăiește vara cu Nadine 18.00 Focus 19.00 Film: „Aripi de înger" (SUA, 1990) 20.30 Serial: „Poză la minut" 21.00 Karaoke show 22.00 Show-ul de noapte 0.30 Film: „Călăreții de la apusul soarelui" (SUA, 1950).

MIERCURI 8.00 Dimineața pe plajă 14.00 Serial: „Nimeni nu e perfect" 16.00 Serial: „Pretutindeni cu tine" 17.00 Trăiește vara cu Nadine 18.00 Focus 19.00 Serial: „Comisarul Rex" 20.00 Serial: „CI5: Profesioniștii" 21.00 Karaoke show 22.00 Show-ul de noapte 0.30 Film: „Conspirația vulpii shaolin" (China, 1985).

JOI 8.00 Dimineața pe plajă 14.00 Serial: „Nimeni nu e perfect" 16.00 Serial: „Pretutindeni cu tine" 17.00 Trăiește vara cu Nadine 18.00 Focus 19.00 Film: „Octogonul" (SUA, 1980). Cu: Chuck Norris 20.30 Apel de urgență 21.00 Karaoke show 22.00 Show-ul de noapte 0.30 Film: „Circul terorii" (Coproducție, 1967).

acasă

VINERI 7.00 - 12.45 Reluări 13.30 Serial: „Maria" 16.00 Serial: „Preciosa" 17.00 Serial: „Celeste se întoarce" 18.00 Serial: „Dragoste și putere" 18.45 Căsuța poveștilor 19.30 Serial: „Viața noastră" 20.15 Serial: „Înger sălbatic" 21.15 Serial: „Lanțurile iubirii" 22.10 Serial: „Milady" 23.00 Film: „O moarte suspectă" (SUA, 1981). Cu: John Travolta.

SÂMBĂTĂ 7.00 – 12.30 Reluări 13.15 Serial: „Maria" 16.00 Serial: „Preciosa" 17.00 Serial: „Celeste se întoarce" 18.00 Serial: „Dragoste și putere" 18.45 Căsuța poveștilor 19.30 Serial: „Viața noastră" 20.15 Serial: „Înger sălbatic" 21.15 Serial: „Lanțurile iubirii" 22.10 Serial: „Milady" 23.00 Film: „După-amiază de câine" (SUA, 1975). Cu: Al Pacino.

DUMINICĂ 8.30 Căsuța poveștilor (r) 9.15 Serial: „Arhiva neagră" 11.00 Serial: „Arca lui Noe" 13.00 Serial: „Maria" 16.00 Serial: „Preciosa" 17.00 Serial: „Celeste se întoarce" 18.00 Serial: „Dragoste și putere" 18.45 Căsuța poveștilor 20.00 Serial: „Poirot" 21.15 Serial: „Lanțurile iubirii" 22.10 Serial: „Milady" 23.00 Film: „Un caz din dragoste" (Italia, 1996).

LUNI 7.00–12.45 Reluări 13.30 Serial: „Maria" 16.00 Serial: „Preciosa" 17.00 Serial: „Celeste se întoarce" 18.00 Serial: „Dragoste și putere" 18.45 Căsuța poveștilor 19.30 Serial: „Viața noastră 20.15 Serial: „Înger sălbatic" 21.15 Serial: „Lanțurile iubirii" 22.10 Serial: „Milady" 23.00 Film: „Ultimul detectiv" (SUA, 1982).

MARȚI 7.00 – 12.45 Reluări 13.30 Serial: „Maria" 16.00 Serial: „Preciosa" 17.00 Serial: „Celeste se întoarce" 18.00 Serial: „Dragoste și putere" 18.45 Căsuța poveștilor 19.30 Serial: „Viața noastră" 20.15 Serial: „Înger sălbatic" 21.15 Serial: „Lanțurile iubirii" 22.10 Serial: „Milady" 23.00 Film: „Mamma Roma" (Italia, 1962).

MIERCURI 7.00 – 12.45 Reluări 13.30 Serial: „Maria" 16.00 Serial: „Preciosa" 17.00 Serial: „Celeste se întoarce" 18.00 Serial: „Dragoste și putere" 18.45 Căsuța poveștilor 19.30 Serial: „Viața noastră" 20.15 Serial: „Înger sălbatic" 21.15 Serial: „Lanțurile iubirii" 22.10 Serial: „Milady" 23.00 Film: „Patru prieteni" (SUA, 1981).

JOI 7.00 – 12.30 Reluări 13.15 Serial: „Maria" 16.00 Serial: „Preciosa" 17.00 Serial: „Celeste se întoarce" 18.00 Serial: „Dragoste și putere" 18.45 Căsuța poveștilor 19.30 Serial: „Viața noastră 20.15 Serial: „Înger sălbatic" 21.15 Serial: „Lanțurile iubirii" 22.10 Serial: „Milady" 23.00 Film: „Perry Mason se întoarce" (SUA, 1985).

PRO TV

VINERI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 12.30 Serial: „News Radio" 14.40 Serial: „Monștrii" 15.00 Serial: „Familia Bundy" 15.30 Serial: „Strengărița" 16.15 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.40 Serial: „Aripile pasiunii" 18.30 Serial: „Inimă de țigancă" 19.30 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Corbul, îngerul negru" 21.30 Film: „Shining" (partea a III-a) 23.10 Serial: „Millennium" 0.15 Film: „Hrana diavolului" (SUA, 1996) 2.30 Serial: „N.Y.P.D. Blue – viață de polițist" 5.00 Serial: „Nano".

SÂMBĂTĂ 7.00 Desene animate 8.30 Serial: „Povestiri din Marea Sudului" 9.30 Serial: „Lois și Clark" 11.30 Audiență națională 13.10 Serial: „Susan" 13.35 Serial: „Bebe" 14.00 Alo, generația Pro 15.15 Serial: „Buffy, spaima vampirilor" 16.00 Lumea filmului 17.00 Te uiți și câștigi! 17.40 Serial: „Aripile pasiunii" 18.30 Serial: „Inimă de țigancă" 19.30 Știrile PRO TV 20.00 Serial: „Rețeaua" (ultimul ep.) 21.00 Serial: „Expertul" (ultimul ep.) 22.00 Film: „Oglinda spartă" (Anglia, 1980). Cu: Angela Lansbury 23.45 Serial: „Crime în stil englezesc" 1.30 Serial erotic: „Playboy specials" 1.55 Serial: „N.Y.P.D. Blue – viață de polițist" 5.30 Serial: „Nano".

DUMINICĂ 7.00 Desene animate 9.00 Super Abracadabra 11.00 Serial: „Babylon V" 13.15 Ministerul comediei 15.00 Formula 1 – M.P. al Germaniei 17.40 Serial: „Aripile pasiunii" 18.30 Serial: „Inimă de țigancă" 19.30 Știrile PRO TV 20.00 Film: „O lume perfectă" (SUA, 1993). Cu: Kevin Costner 22.30 Procesul etapei 0.45 Film: „Made in America" (SUA, 1993). Cu: Whoopi Goldberg 4.00 Serial: „Cine-i șeful" 5.25 Serial: „Nano".

LUNI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 10.45 Film: „O lume perfectă" (r) 15.00 Serial: „Familia Bundy" 15.30 Serial: „Strengărița" 16.15 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.40 Serial: „Aripile pasiunii" 18.30 Serial: „Inimă de țigancă" 19.30 Știrile PRO TV 20.30 Film: „Tineri asasini" (SUA, 1997) 22.30 Serial: „Prietenii tăi" 23.00 Serial: „Millennium" 0.30 Film: „Ciudații" (Coproducție, 1989) 3.30 Serial: „Cine-i șeful" 5.25 Serial: „Nano".

MARȚI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 12.30 Serial: „News Radio" 15.00 Serial: „Familia Bundy" 15.30 Serial: „Strengărița" 16.15 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.40 Serial: „Aripile pasiunii" 18.30 Serial: „Inimă de țigancă" 19.30 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Renegatul" 21.30 Serial: „Walker – polițist texan" 22.30 Serial: „Prietenii tăi" 23.00 Serial: „Millennium" 0.30 Film: „Căpitanul Bullshot" (Anglia, 1983) 3.00 Serial: „Cine-i șeful" 5.25 Serial: „Nano".

MIERCURI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 11.00 Serial: „Doctor în Alaska" 12.30 Serial: „News Radio" 14.35 Serial: „Monștrii" 15.00 Serial: „Familia Bundy" 15.30 Serial: „Strengărița" 16.15 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Aripile pasiunii" 18.30 Serial: „Inimă de țigancă" 19.30 Știrile PRO TV 20.30 Film: „Bull Durham" (SUA, 1988) 22.30 Serial: „Prietenii tăi" 23.00 Serial: „Millennium" 0.30 Film: „Operațiunea Porcul" (Anglia, 1984) 4.00 Serial: „Cine-i șeful" 5.25 Serial: „Nano".

JOI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 12.30 Serial: „News Radio" 14.40 Serial: „Monștrii" 15.00 Serial: „Familia Bundy" 15.30 Serial: „Strengărița" 16.15 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.40 Serial: „Aripile pasiunii" 18.30 Serial: „Inimă de țigancă" 19.30 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Melrose Place" 21.30 Serial: „Mercenarii" 22.30 Serial: „Prietenii tăi" 23.00 Serial: „Millennium" 0.30 Film: „Flash Gordon" (SUA, 1980) 4.40 Serial: „Cine-i șeful" 5.30 Serial: „Nano".

antena 1

VINERI 7.00 Știri 7.10 Serial: „Cafea cu parfum de femeie" 8.00 Cutia cu jucării 11.00 Film: „Moby Dick" (SUA, 1997) 15.00 Serial: „Ape liniștite" 16.00 Serial: „Luz Maria" 17.28 Serial: „Leonela" 19.00 Observator 20.30 Fotbal: Astra Ploiești – F.C. Național 23.00 Party Time 23.45 Serial: „Baywatch Nights" 0.30 Film erotic: „O noapte fierbinte" (SUA, 1992).

SÂMBĂTĂ 7.00 Serial: „Legea lui Burke" 8.00 Teo și Mircea Șou 11.15 Fir întins 12.45 Constelația cinema 13.15 Serial: „Nightman" 14.10 Serial: „Pe cont propriu" 14.45 Buni prieteni 16.00 Serial: „Leonela" 17.00 Fotbal: F.C.M. Bacău – Rapid București 19.00 Observator 20.15 Fotbal: Steaua București – Rocar București 23.00 Party Time 0.00 Film: „Omul din Buick" (Franța, 1968). Cu: Fernandel 1.50 Serial: „Puterea banilor" 4.30 Film: „Cheia succesului" (Irlanda, 1987).

DUMINICĂ 7.30 Spirit și credință 8.00 Teo și Mircea Șou 11.15 Film: „Tot înainte – Agenția matrimonială" (SUA, 1984) 13.00 Duminica în familie 17.00 Fotbal: F.C. Argeș - F.C. Petrolul Ploiești 19.00 Observator 20.00 TeleEurobingo Show 22.00 Serial: „Lawless" 22.50 Fotbal Club Antena 1.

LUNI 7.00 Știri 7.10 Serial: „Cafea cu parfum de femeie" 8.00 Cutia cu jucării 11.00 Serial: „Kelly" 11.30 Serial: „Aventuri în junglă" 12.00 Serial: „Tropical Heat" 13.15 Serial: „Nash Bridges" 14.00 Serial: „Esmeralda" 15.00 Serial: „Ape liniștite" 16.10 Serial: „Luz Maria" 17.28 Serial: „Leonela" 19.00 Observator 20.03 Serial: „Pericol iminent" 20.50 Serial: „Raven" 21.45 Serial: „Burlacul" 22.48 Film: „Viața pe muchie de cuțit" (SUA, 1987). Cu: Isabella Rossellini 0.30 Retrospectiva etapei 1.20 Film: „Casa lui Angelo" (Anglia, 1997).

MARȚI 7.00 Știri 7.10 Serial: „Cafea cu parfum de femeie" 8.00 Cutia cu jucării 11.00 Serial: „Kelly" 11.30 Serial: „Aventuri în junglă" 12.00 Serial: „Tropical Heat" 13.15 Serial: „Nash Bridges" 14.00 Serial: „Esmeralda" 15.00 Serial: „Ape liniștite" 16.10 Serial: „Luz Maria" 17.28 Serial: „Leonela" 19.00 Observator 20.15 Fotbal: F.C. Național – F.C.M. Bacău 23.05 Film: „Avalanșa" (Canada, 1994) 0.30 Serial: „Caracatița 6" 1.30 Film: „Spiritul războinicului" (Coproducție, 1994).

MIERCURI 7.00 Știri 7.10 Serial: „Cafea cu parfum de femeie" 8.00 Cutia cu jucării 11.00 Serial: „Kelly" 11.30 Serial: „Aventuri în junglă" 12.00 Serial: „Tropical Heat" 13.15 Serial: „Viitorul începe azi" 14.00 Serial: „Esmeralda" 15.00 Serial: „Ape liniștite" 16.00 Serial: „Leonela" 17.00 Fotbal: F.C. Brașov – Steaua București 19.00 Observator 20.03 Film: „Roboții ucigași" (SUA, 1984) 21.55 Serial: „Damon" 22.53 Film: „Ambulanța" (SUA, 1990) 0.30 Serial: „L.A. Doctors".

JOI 7.00 Știri 7.10 Serial: „Cafea cu parfum de femeie" 8.00 Cutia cu jucării 11.00 Serial: „Kelly" 11.30 Serial: „Aventuri în junglă" 12.00 Serial: „Tropical Heat" 13.15 Serial: „Viitorul începe azi" 14.00 Serial: „Esmeralda" 15.00 Serial: „Ape liniștite" 16.10 Serial: „Luz Maria" 17.28 Serial: „Leonela" 19.00 Observator 20.03 Film: „Rechinii de oțel" (SUA, 1996) 22.45 Minutul Zero 23.18 Film: „Masca morții" (SUA, 1995). Cu: Lorenzo Lamas 1.00 Film: „Pe râul sălbatic" (SUA, 1983).

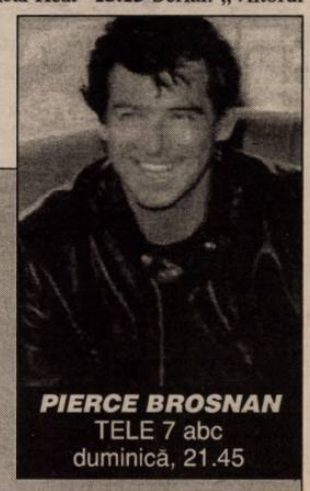

TELE 7 abc

VINERI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Știri 14.00 Serial: „Medici la datorie" 15.15 Post Meridian 16.30 Serial: „O singură viață" 18.00 Știri 18.10 Serial: „Dinastia" 19.00 Serial: „Celebritate" 23.30 Tentații.

SÂMBĂTĂ 8.00 Știri 9.00 Țara spiridușilor 13.00 Studioul Tudor Vornicu 17.00 Documentar 18.00 Rendez-vous la Tele 7 19.00 Serial: „Aventuri la Snowy River" 20.35 Globetrotter 21.25 Film: „Malevil" (SUA, 1981) 23.00 Magazinul de sâmbătă seara.

DUMINICĂ 8.00 Știri 13.00 Ora unu a venit 15.00 Drumuri printre amintiri 16.00 Documentar 18.00 Portretul unui artist 19.00 Serial: „Aventuri la Snowy River" 20.30 Documentar 21.45 Film: „Domnul Johnson" (SUA, 1991). Cu: Pierce Brosnan 23.15 Gala TELE 7.

LUNI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Știri 15.15 Post Meridian 16.30 Serial: „O singură viață" 18.00 Știri 18.10 Serial: „Dinastia" 19.05 Serial: „Secția de poliție" 22.00 Dincolo de stadion 0.15 Ora H.

MARȚI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Știri 14.00 Serial: „Medici la datorie" 15.15 Post Meridian 16.30 Serial: „O singură viață" 18.00 Știri 18.10 Serial: „Dinastia" 19.00 Serial: „Secția de poliție" 22.00 Cutia Pandorei 0.15 Ora H.

MIERCURI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Știri 14.00 Serial: „Medici la datorie" 15.15 Post Meridian 16.30 Serial: „O singură viață" 18.00 Știri 18.10 Serial: „Dinastia" 19.00 Serial: „Secția de poliție" 23.10 Serial: „Lou Grant" 0.15 Ora H.

JOI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Știri 14.00 Serial: „Medici la datorie" 15.15 Post Meridian 16.30 Serial: „O singură viață" 18.00 Știri 18.10 Serial: „Dinastia" 19.00 Serial: „Celebritate" 23.00 Serial: „Derrick" 0.15 Ora H.

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

„Războiul stelelor"

întoarcerea în timpuri străvechi

Nici un film n-a fost atât de mult aşteptat de fanii săi ca ultima creaţie a lui George Lucas, „Star Wars" - „Ameninţarea fantomei". După 15 ani de la trilogia de succes planetar - „Războiul stelelor" (1977), „Imperiul contra-atacă" (1980) şi „Întoarcerea lui Jedi" (1983) – actualul „Star Wars", lansat în Statele Unite pe 19 mai, a bătut din primele opt zile toate recordurile în materie de vizionare, iar ca încasări înregistra doar în primele 13 zile 205 milioane de dolari, în prima lună peste 330 milioane, având astfel toate şansele să doboare la acest capitol recordul faimosului „Titanic" al lui James Cameron. Saga mitologică a lui Lucas face un salt în timp, oprindu-se din punct de vedere cronologic la perioada care precede aventurile descrise în precedenta trilogie.

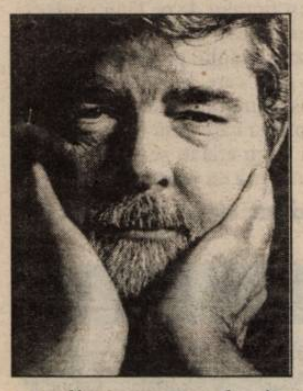

George Lucas – băiat teribil

Producătorul filmului, Rick McCallum, declara presei că „au fost sute de persoane care au lucrat la „Star Wars", dar concepţia şi universul acestui grandios spectacol cinematografic aparţin în exclusivitate lui George Lucas. Încă din anii '70, alături de Scorsese, Spielberg şi Coppola, Lucas a fost considerat „unul dintre cei patru băieţi teribili care au surprins Hollywood-ul". După două filmereper în cinematograful american („THX 1138" – 1971 şi „American Graffiti" – 1973), Lucas a continuat să se dovedească un artizan supradotat, care ştie să găsească mijloacele de exprimare şi tehnica menite să-i transforme visele în realitate. În 1973, cu creionul, aşternea pe o hârtie galbenă crochiurile pentru „Războiul stelelor" din 1977. Douăzeci de ani mai târziu, în atelierul său din Skywalker Ranch, din apropiere de San Francisco, Lucas a apelat din nou la creion şi la hârtie galbenă şi, de-a lungul a trei ani, a inventat universul actualului „Star Wars". La 54 de ani, eternul adolescent cu talent de artist este dublat de redutabilul om de afaceri. Creator al sistemului numeric THX, producător al integralei „Indiana Jones", patron al societăţii Light and Magic, (cea mai importantă societate de efecte speciale de la Hollywood), el însuşi un mare vrăjitor al efectelor speciale computerizate, George Lucas a adunat o avere de peste cinci miliarde de dolari.

„Star Wars", un spectacol bănos

◆Turnat în 65 de zile, filmul a costat 115 milioane de dolari. George Lucas a fost cel care a finanţat în întregime cheltuielile pentru realizarea filmului. Potrivit estimărilor, vânzarea, la nivel mondial, a peliculei ar putea să aducă un câştig de 2 miliarde de dolari. Fox, firma de distribuţie a filmului, pretinde 10% din profituri. Partea lui Lucas s-ar putea ridica la cel puţin 700 milioane de dolari. La această sumă, se vor adăuga aproximativ alte 300 milioane de dolari, din vânzarea produselor adiacente filmului (jucării, jocuri, obiecte de îmbrăcăminte etc.).

◆În ultimii 20 de ani, trilogia „Star Wars" a înregistrat peste 1,5 miliarde de dolari din încasări pe vizionare şi 4,5 miliarde din produsele adiacente.

◆Avându-se în vedere succesul trilogiei deja imprimată în memoria publicului şi cu milioane de fani la activ, pentru campania publicitară la „Ameninţarea fantomei" s-au alocat doar 20 milioane de dolari (sumă mică pentru un film de asemenea anvergură, creat la Hollywood). Cu toate acestea, după numai cinci zile de la lansare, de pe urma filmului se câştigaseră 102 milioane de dolari.

◆Lucasfilm a acordat licenţe pentru „produse derivate" unui număr de 12 oameni de afaceri. Potrivit estimărilor specialiştilor, numai din vânzarea jucăriilor reprezentând unele personaje din film, jucării umplute cu pastă de dinţi, se va încasa un miliard de dolari.

◆La Fao Sghwarz, celebrul magazin de jucării din New York, peste 1500 de persoane au cumpărat în primele trei ore de la punerea în vânzare a produselor inspirate din film jucării pentru care fiecare persoană a plătit, în medie, cel puţin 100 de dolari. După alte câteva ore, păpuşi, inspirate de Darth Maul, erau puse în vânzare pe Internet.

◆În 1997, Pepsi-Cola a semnat un contract de publicitate cu Lucasfilm. Pepsico Inc s-a angajat să cheltuiască 2 miliarde de dolari pentru a sponsoriza nu numai actualul film al lui George Lucas, ci şi următoarele două continuări, prevăzute

Regina Amidala (Nathalie Portman)

să apară în 2002 şi 2005. În această vară au fost lansate pe piaţă 8 miliarde de cutii de pepsi imprimate cu imagini ale personajelor din film. Pepsi şi grupul Tricon, proprietar al lanţurilor de restaurante Pizza Hut, Taco Bell şi Kentucky Fried Chicken, au semnat împreună un acord pentru 2 miliarde de dolari. Restaurantele vor fi decorate astfel încât să se asemene cu planetele Naboo, Coruscaput şi Tatooine.

◆Lego International va deschide primul parc tematic în California, evident pe marginea subiectului din film, şi, totodată, va lansa pe piaţă jocuri interactive.

◆Nintendo şi-a propus să cheltuiască 9,5 milioane de dolari pentru a-şi promova jocurile video ce evocă filmul. Firma speră ca pentru fiecare joc să obţină un câştig de aproximativ 5 milioane de dolari.

◆Hasbro, compania gigant în materie de jucării, a reînnoit contractul cu Lucasfilm, a obţinut exclusivitate şi a avansat 600 milioane de dolari. Mizează însă pe o cifră de afaceri care urcă spre cinci miliarde de dolari, din care Lucas va primi 20%. Compania va pune în vânzare figurine cu aspect high-tech şi prevăzute cu memorie, care vor putea să recite diverse dialoguri din film.

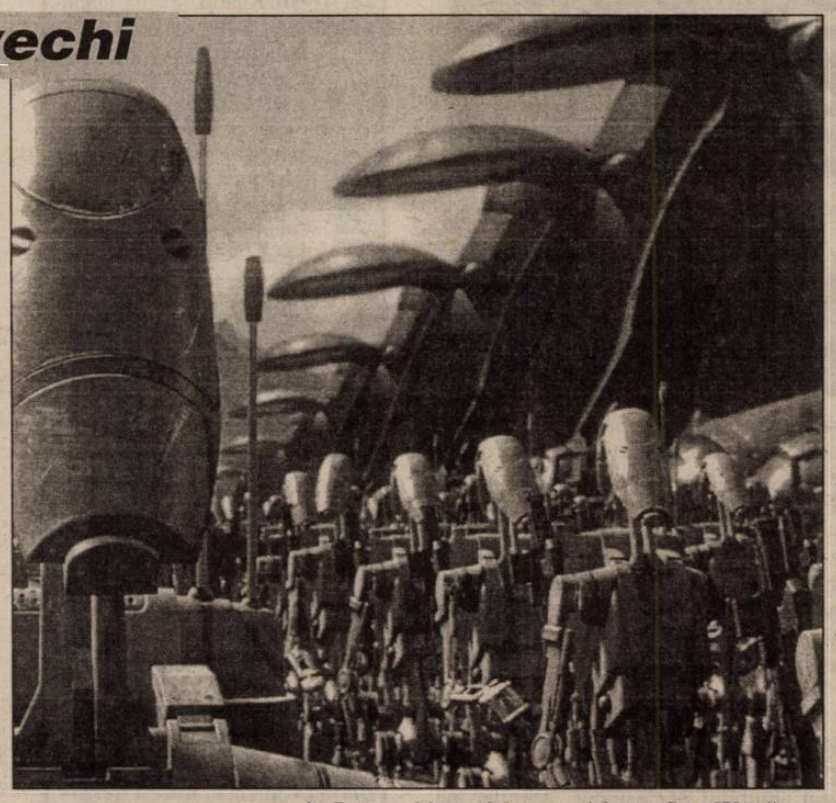

◆Pe ce obiecte îşi va mai lăsa „Star Wars" amprentele? Cubul lui Rubik, Lego, aparate foto, pahare, farfurii, scaune gonflabile, şepcuţe, tricouri, căşti audio, pelerine, rigle, creioane, truse, ascuţitoare, role şi echipament de protecţie adecvat (genunchiere şi mănuşi).

Roboţii au întinerit

Frustrat de posibilităţile tehnice relativ limitate şi care nu-i împliniseră toate visele în precedenta trilogie, George Lucas, de data aceasta, pare să nu fi avut limite. Fantezia sa a mers foarte departe. Şi-a imaginat armata de „terminatori" aparţinând maleficului Palpatine ca pe nişte soldaţi de fier, de fapt un fel de roboţi tineri, a căror înfăţişare sugerează statuile africane.

Precursorul lui Jedi este Qui-Gon-Jinn, un personaj intergalactic, care, prin alură şi spirit, pare desprins din vechile filme cu samurai, semnate de Kurosawa sau Kobayashi, regizori deosebit de apreciaţi de către Lucas. Dotat cu mult curaj şi profundă înţelepciune, Qui-Gon-Jinn este o variantă a lui Jedi, revoltat împotriva ordinului său cavaleresc. Pentru a da viaţă acestui personaj, Lucas l-a ales pe actorul irlandez Liam Neeson, un colos de aproape doi metri, fost boxer, cu două roluri memorabile la activ („Lista lui Schindler" de Spielberg şi „Mizerabilii" de Bille August).

Qui-Gon-Jinn este mentorul lui Obi-Wan Kenobi, căruia vrea să-i inoculeze loialitate şi încredere în sine, calităţile unui adevărat erou. Obi-Wan Kenobi e cunoscut publicului din prima parte a fostei trilogii. Acolo îşi găseşte moartea într-o luptă cu Darth Vader, dar spiritul său bântuie şi următoarele „episoade". În vechea trilogie, Obi-Wan Kenobi era deja bătrân (în interpretarea lui Alec Guiness), acum personajul e prezentat în perioada tinereţii lui şi e interpretat de Ewan McGregor.

Întorcându-se atât de mult în timp cu povestea sa, Lucas „o întâlneşte" şi pe mama lui Luke Skywalker, regina Amidala care domnea asupra planetei Naboo, într-o lume mitică şi un decor atemporal. Cu toate acestea, regina Amidala, prin înfăţişare – coafură şi costume -, te duce cu gândul la China sau Japonia antică. Interpreta rolului este Nathalie Portman (eroina din „Leon", filmul lui Besson) care avea doar 14 ani la data începerii filmărilor.

Qui-Gon-Juin (Liam Neeson)

GROS-PLAN

◆Fragila Ally McBeall (alias Calista Flockhart) şi-a cumpărat o maşină mai curând pe măsura unui halterofil: Toyota 4x4. Multă lume se amuză

pe seama acestei opţiuni bizare, dar simţul autoironiei, straşnic exersat şi în serial, o salvează.

◆Flavio Briatore i-a oferit logodnicei sale, Naomi Campbell, cu ocazia aniversării ei de 30 de ani, două statuete din lemn (reprezentând păsări), care i-au aparţinut cândva lui Jackie Kennedy.

◆Brad Pitt face tot ce e posibil să-şi ţină actuala logodnică, pe Jennifer Aniston, cât mai aproape, aşa că i-a găsit un rol alături de el în comedia „Walking up in Reno". Să joace împreună într-un film era de altfel un vis mai vechi al lor.

◆Toţi cei care au încercat să-i găsească prinţului Albert o mireasă potrivită au eşuat. Revista *Novella 2000* se pare că, ipotetic, i-a găsit totuşi perechea ideală: actriţa Gwyneth Paltrow. Există argumente în privinţa acestei alegeri: Gwyneth seamănă cu mama prinţului, Grace Kelly. Au acelaşi surâs şi păr blond şi amândouă au obţinut câte un Oscar.

◆Deocamdată, Gwyneth Paltrow îl preferă tot pe Ben Affleck. Mai mult, după câteva episoade tulburi ale relaţiei lor sentimentale, care durează de mai bine de doi ani, acum cei doi îşi pregătesc rolurile pentru filmul „Bounce" în care vor fi... colegi de platou.

◆Mick Jagger e cu adevărat incorigibil. Aventura cu braziliancа Luciana Morad l-a costat enorm: despărţirea de Jerry Hall, de cei patru copii ai lor şi de o parte din avere. În ciuda acestui lucru, celebrul rocker şi-a oferit o nouă aventură, de data aceasta cu Vanessa Neuman, o studentă din Venezuela, în vârstă de 28 de ani, care studiază la universitatea din New York.

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

13 zile până la eclipsa totală de Soare

- **Numărul minim de eclipse (Lună şi Soare suprapuse) într-un an: 4, care pot fi repartizate în 2 de Lună şi 2 de Soare, ca în anul 1990.**
- **Numărul maxim de eclipse (Lună şi Soare suprapuse) într-un an: 7, care pot fi repartizate în 2 de Lună şi 5 de Soare, ca în 1935; 3 de Lună şi 4 de Soare, ca în 1982; 4 de Lună şi 3 de Soare, ca în 1973; 5 de Lună şi 2 de Soare, cum va fi în 2132.**
- **Durata maximă a unei eclipse totale de Soare (fazele parţiale nefiind incluse): 7 min, 30 s.**
- **Viteza de deplasare a umbrei Lunii pe solul terestru: de la 500 la 2000 m/s, altfel spus, de la 1800 la 7200 km/h.**

HOROSCOP 2.08 - 8.08

BERBEC (21.03 - 20.04): Mai ales pentru cei născuţi în primul decan al zodiei, clipele furtunoase nu vor întârzia să apară, în a doua jumătate a intervalului. În general, va fi o săptămână agitată, cu tensiuni inutile, evitabile. Pe de altă parte, curba financiară staţionează la cote modeste.

TAUR (21.04 - 21.05): Principala caracteristică a săptămânii este creşterea vertiginoasă a curbei afectiv-emoţionale. Parcă toate problemele vieţii cotidiene sunt subjugate dorinţei de a vă revărsa dragostea asupra celor apropiaţi. Este o perioadă propice celibatarilor aflaţi sau nu în vacanţă.

GEMENI (22.05 - 21.06): Câteva veşti contradictorii au menirea să vă pună în gardă cu privire la posibilele matrapazlâcuri ale unor aşazişi parteneri de afaceri sau din anturajul profesional. Atenţie, în consecinţă, la un Capricorn sau Vărsător cu un zâmbet permanent pe faţă, dar nu şi-n suflet !

RAC (22.06 - 22.07): Dinspre latura financiară a vieţii, numai veşti bune. Joi sau vineri primiţi bani, iar o iniţiativă mai veche prinde acum contur, cu urmări extrem de favorabile. Soarele şi Jupiter vă sunt marii aliaţi şi veţi lua numai decizii înţelepte, deşi dificultăţile nu vă vor ocoli.

LEU (23.07 - 22.08): Emblema săptămânii pare să fie inconsecvenţa sentimentală. Aveţi ciocniri verbale cu partenerul din cuplu, vreţi neapărat să vă impuneţi opiniile şi căutaţi cu lumânarea defecte şi greşeli - chiar şi acolo unde nu există. Nimic nou despre bani, deocamdată.

FECIOARA (23.08 - 21.09): Configuraţia astrală arată că aveţi o activitate dinamică, sunteţi plin de vervă şi creativitate, de dorinţa de a vă afirma. Câteva reuşite deosebite vă aşteaptă în această săptămână. Veţi avea motivaţii speciale pentru iniţiative cu reale perspective de viitor.

BALANŢA (22.09 - 22.10): Toate bune şi la locul lor în această perioadă, nici un nor cenuşiu nu vă umbreşte încrederea în sine, optimismul. Dar suprasolicitările intelectuale vă pot surmena, deci ar trebui să acordaţi mai multă atenţie dragostei, care nu este niciodată un capitol încheiat.

SCORPION (23.10 - 21.11): Două întâmplări interesante vor pigmenta această perioadă, şi din ambele veţi avea multe de învăţat. Un ghinion în dragoste sau în afaceri/profesiune vă va aduce aminte că sunteţi uneori prea încrezător în propriile forţe sau în fidelitatea celor din jur.

SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12): Se pare că cei aflaţi în vacanţă vor trece prin câteva pătanii sentimentale, specifice sezonului estival. Atenţie! Curba psihicului oscilează periculos, iar morocănoasa Lună nu vă avantajează aventurile de-o noapte, chiar şi într-un baldachin sufocat de mătăsuri.

CAPRICORN (21.12 - 19.01): Ceaţa densă care v-a paralizat iniţiativele se va destrăma subit miercuri sau joi, când un eveniment remarcabil pe plan financiar vă va revitaliza optimismul. Motivat şi energic, veţi purcede la treabă şi rezultatele nu se vor lăsa mult aşteptate.

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): Câteva conflicte de interese vă vor pune la încercare înţelepciunea şi abilitatea în relaţiile interumane. Veţi ieşi cu bine din toate încercările, dar atenţie la o capcană sentimentală ce vine din partea cui vă aşteptaţi mai puţin. Vineri, probabil, veţi primi bani.

PEŞTI (19.02 - 20.03): Două răspunsuri mult aşteptate vor sosi în această săptămână - ambele de natură financiară -, iar ambele vor fi pozitive. Curba financiară este în continuă creştere, semn că bugetul dv. se va redresa. Mici necazuri în cuplu, la finele săptămânii.

Scrisori primite

Vasilescu Gelu, Bucureşti: Ideea vehiculelor pe pernă de aer nu aparţine unui francez, ci inginerului englez sir Christopher Sydney Cockerell - în 1954, patentată un an mai târziu. Solicitări de patente de aceeaşi natură şi rămase neonorate au mai avut: în 1877, englezul John I. Thorncroyft; în 1935, finlandezul Toivo Kaario. Prima deplasare a unui astfel de vehicul s-a desfăşurat în mai 1959, în insula Man. Primele servicii regulate cu vehicule pe pernă de aer s-au organizat în Scoţia, pentru traversarea estuarului râului Dee (iulie-septembrie 1962). Celorlalte întrebări le vom răspunde în numerele viitoare.

Marina Vlaicu, Cluj-Napoca: Dacă e să vorbim de recorduri în fotbal, atunci hai să începem cu *incredibilul dar adevăratul* din acest sport: 1. englezul Dean Goodliff a marcat într-un singur meci... 26 de goluri, în partida oficială de cadeţi Bedford Colts contra Iver Minors, câştigată de prima cu 33-0, în 1985 ; 2. la femei, recordul aparţine Lindei Curl, cu 22 de goluri în partida de ligă dintre Norwich Ladies contra Milton Keynes, câştigată de prima cu 40-0, în 1983: 3. Jucătorii echipei semiprofesioniste Burton Albion au marcat trei goluri în numai 2 minute şi 2 secunde, într-un meci contra lui Reditch United, în 1989. Vom continua.

Sabin Drăguşin, Piteşti: Informaţia dv. este inexactă. Cea mai mare maimuţă primată a fost *Gigantopithecus*, care a trăit în pleoistocenul mijlociu (acum 1,5 milioane de ani). După fragmentele osoase găsite (în Asia), se estimează că el ar fi avut o înălţime de 2.74 metri şi o greutate de 270 kilograme. Gorila de astăzi poate atinge doar 2 metri şi 200 de kilograme.

Rubrică realizată de **PAUL IOAN**

De vorbă cu avocatul casei

Contractul de uzufruct

Domnului Anatol Grigoriu, Bucureşti, sect.3

Uzufructul este, aşa cum prevede art. 517 C. civil, dreptul de a se bucura cineva de lucrurile ce sunt proprietatea altuia, întocmai ca însuşi proprietarul lor, însă cu îndatorirea de a le conserva substanţa.

Prin urmare, uzufructarul are dreptul de a se folosi de lucru şi de a-i culege fructele, iar proprietarul rămâne numai cu nuda proprietate care cuprinde numai dreptul de a dispune de lucru. Contractul de uzufruct poate avea ca obiect orice fel de lucruri mobile şi imobile, corporale şi incorporale, fungibile şi nefungibile, ca, de exemplu: case, maşini, animale, mărfuri, creanţe, acţiuni etc. Prin voinţa omului, uzufructul se poate stabili nu numai prin convenţie (contract) dar şi prin testament. Convenţia poate fi cu titlu oneros ori cu titlu gratuit.

Uzufructul constituit prin voinţa omului poate fi pur şi simplu, pe termen sau sub condiţie. Convenţiile creatoare de uzufruct sunt supuse măsurilor de publicitate imobiliară. În cadrul contractului de uzufruct apar o serie de drepturi şi obligaţii atât pentru uzufructar, cât şi pentru nudul proprietar. Spaţiul restrâns nu îmi permite să vă enumăr toate aceste drepturi şi obligaţii, de aceea mă voi limita numai la cele care au legătură cu problema ridicată de dv. Astfel uzufructarul are dreptul de a se folosi de lucru şi de a-i culege fructele, fără a se atinge de substanţa lucrului cu obligaţia însă să se folosească de lucru în felul următor: 1) ca un bun proprietar; 2) să se conformeze modului de folosire stabilit de către nudul proprietar şi obiceiul locului. De asemenea, uzufructuarul are obligaţia de a întreţine lucrul în bună stare, având sarcina de a face reparaţiile de întreţinere, adică reparaţiile mici, precum şi pe cele mari dacă necesitatea lor a rezultat din nefacerea reparaţiilor de întreţinere la timp. Reparaţiile mari sunt în sarcina nudului proprietar.

Dacă uzufructuarul abuzează de folosinţa lucrului aducându-i stricăciuni sau îl lasă să se degradeze prin lipsa de întreţinere, nudul proprietar poate solicita numai instanţei de judecată încetarea contractului de uzufruct pe temeiul abuzului de folosinţă.

Nudul proprietar are dreptul de a dispune de lucru, dar cu respectarea atributelor ce revin uzufructuarului. În consecinţă, nudul proprietar poate să vândă, să doneze, să greveze lucrul cu ipotecă ori gaj în timpul uzufructului, dar aceste acte nu-şi produc integral efectele, deoarece nudul proprietar nu poate, cât durează uzufructul, să-i aducă nici o modificare.

Având în vedere toate acestea, precum şi faptul că uzufructul este viager, fiica dv. nu poate, vânzând imobilul, să vă alunge din casă, astfel că noul proprietar va fi obligat să respecte contractul de uzufruct şi nu veţi deveni nicidecum chiriaşul noului proprietar, ci veţi continua să vă folosiţi de uzufruct până la sfârşitul vieţii (art. 561 C. civil). Aveţi însă grijă ca acel contract de uzufruct să fie transcris în registrul de transcripţiuni şi inscripţiuni de pe lângă judecătoria sectorului unde se află imobilul pentru a putea fi opozabil noului proprietar. Singura modalitate prin care fiica dv. vă poate obliga să părăsiţi imobilul este de a invoca abuzul de folosinţă care însă trebuie dovedit şi aşa cum v-am arătat, se pronunţă numai de către instanţa de judecată.

Avocat NELI PĂDURARU

Utile

Pentru a îmbunătăţi gustul untului râncezit, acesta se spală mai întâi cu o soluţie de bicarbonat (o linguriţă de bicarbonat de sodiu la 2 pahare de apă) apoi de 2-3 ori în apă rece după care se sărează.

Grăsimea rămasă la prăjit se amestecă cu apă şi se fierbe. Apa absoarbe orice miros.

Grăsimea stropeşte mai puţin la prăjit dacă se pune în tigaie puţină sare.

Untul se bate mai repede dacă se taie în bucăţi mici, se pune în castron şi se aşază peste o cratiţă cu apă caldă. Când untul se înmoaie, fără să se topească, se freacă la loc rece.

Vasele de lapte trebuie spălate mai întâi cu apă rece, apoi cu apă fierbinte.

Vasele în care a fost aluat sau o compoziţie cu ouă se spală, de asemenea, mai întâi cu apă rece şi apoi cu apă fierbinte.

Peştele îşi pierde mirosul de mâl dacă este spălat într-o saramură tare, rece. Se mai poate ţine, cu o oră înainte de a fi gătit, în apă cu oţet (2 linguri de oţet la 1 litru de apă).

Peştele prăjit este deosebit de gustos dacă se ţine 5-10 minute în lapte, apoi se dă prin făină şi se prăjeşte în ulei foarte încins.

GRĂDINA *micul nostru Paradis*

„Limbajul" suferinţei plantelor

◆ Ca şi în cazul copilului mic, care încă nu ştie să vorbească şi să-şi exprime în mod explicit o suferinţă, dar care îşi manifestă starea de disconfort printr-un întreg arsenal de semne, plantele au şi ele un „limbaj" propriu ce ne poate atrage atenţia asupra unor deficienţe de îngrijire. Astfel:

◆ Îngălbenirea frunzelor poate fi consecinţa unei udări excesive, expunerii prelungite la lumina directă a Soarelui ori a uscării pământului.

◆ Petele galbene de pe frunze apar în cazul unui procent ridicat de clorură de var în apa de udare. Se va folosi apă stătută şi se va muta planta în ghiveci cu pământ nou.

◆ Frunzele şi lujerii cresc exagerat şi cu aspect firav în condiţiile unei lipse de luminozitate sau în cazul în care temperatura este foarte ridicată în raport cu exigenţele plantei.

◆ Decolorarea frunzelor se datorează lipsei de îngrăşăminte sau unor udări defectuoase.

◆ Apariţia petelor brune pe partea dorsală a frunzelor, pe partea superioară ori pe margini, este consecinţa căldurii excesive, a udărilor cu apă prea rece, a pământului prea uscat sau prea umed şi a tratării excesive cu îngrăşăminte.

◆ Frunzele chircite şi lipicioase avertizează asupra infestării plantei cu un dăunător. Se spală cu soluţie de apă şi săpun ori se îndepărtează partea atacată.

◆ O îngrijire specială trebuie acordată plantelor nou cumpărate. Acestea vor fi ferite de variaţii bruşte de temperatură şi de curent. Planta nouă este bine îngrijită dacă nu se va lăsa pământul să se usuce, dar nici nu se va uda exagerat. Frunzele se vor pulveriza zilnic. În felul acesta se va adapta treptat la noile condiţii de mediu şi se va dezvolta armonios în continuare. *(A. Popescu)*

ŞAH PROBLEMA DE AZI:

Albul mută şi câştigă

FRAŢII PLATOV

1. Nf6 d4 2. Ce2! a1D 3. Cc1!! Deodată albul ameninţă mat prin 4. Ng5 şi nu merge nici 3... Rd2 nici 3... D:c1 din cauza pierderii damei. După 3. N:d4 + D:d4 4. C:d4 R:d4 5. Rg4 R:d3 6. Rg5 Re4 7. Rh6 Rf5 8. R:h7 Rf6 9. h6 Rf7 remiză 3... Da5 (3...h6 4. Ne5) 4. N:d4+! câştigând dama şi partida.

PERSONALITĂŢILE SĂPTĂMÂNII

Marin Preda, Mihail Jora, Guy de Maupassant, Peter O'Toole, Anton Grigorevici Rubinstein, Percy Bissche Shelley (poet englez), Teodor Mazilu, Rudolf de Habsburg.

Verificați-vă cunoștințele

Păpuși

1) Cine a inventat prima păpușă care „vorbea"?
2) Din ce cunoscut balet face parte „Valsul păpușii"?
3) Unde se află în țara noastră culmea muntoasă „Păpușa"?
4) Cine a scris poezia „Păpușa automată"?
5) Ce diferență este între marionetă și păpușă, privite în spectacol?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Cele mai renumite grădini ale antichității, considerate una dintre cele șapte minuni ale lumii au fost grădinile din Babilon, sau „grădinile Semiramidei." 2) Herakles a furat merele de aur din Grădina Hesperidelor. 3) Suita simfonică „Nopți în grădinile Spaniei" aparține compozitorului spaniol Manuel de Falla (1870-1946). 4) Tabloul „Femeie în grădină" sau „Convalescență" este pictat de Nicolae Grigorescu (1838-1907). 5) Anii de liceu, legați de o minunată grădină bucureșteană sunt evocați în romanul „Cișmigiu et comp." De Grigore Băjenaru.

Poșta cititorilor

Au răspuns corect la întrebările noastre: *Gabriela Ispas*, București, *Loredana Dumitru*, Deva, *Ilie Costin*, Iași, *Vasile Manea*, Constanța.

Viorel Ionescu, Ploiești. Ne pare rău dar deocamdată nu putem dedica rubrica unei singure cărți sau unei personalități culturale anume. Ea are, oricum, un caracter mozaicat. Totuși, ne mai gândim la propunerea dumneavoastră. *(Irina Stoica)*

Perspicacitate

ORDINE CRONOLOGICĂ

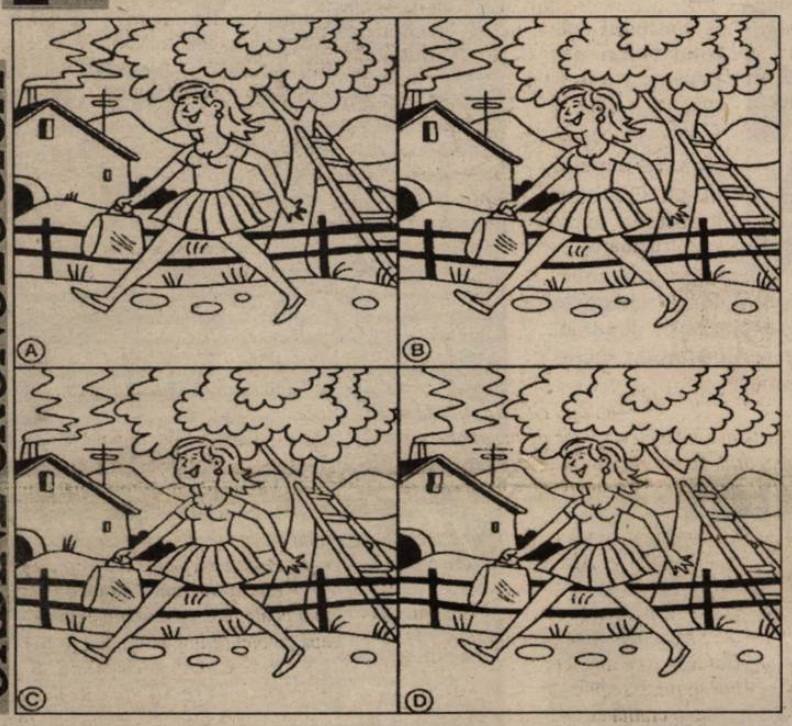

Cele patru desene sunt dispuse într-o ordine oarecare. Ținând sema de unele elemente grafice, puteți să precizați care ar fi ordinea lor succesivă, normală?

B, D, A, C.

Umor

Iar te-ai îmbătat?
- Cum „iar"?! Sunt tot în beția de ieri!

Câți oameni lucrează în biroul ăsta?
- Cam jumătate!

Chelnerul se adresează bucătarului șef:
- Este în sală un fabricant de betoane care insistă să-i dăm rețeta noastră de găluște.

Bună seara – se adresează polițistul conducătorului auto. Aveți permis de conducere?
- Bineînțeles! Vreți să vi-l arăt?
- Nu-i nevoie! Ar fi trebuit să-l arătați numai dacă nu-l aveați!

Soția mea vorbește tot timpul!
- Despre ce?
- Nu știu! Încă nu mi-a spus!

De ce învață scoțienii alfabetul orbilor?
- Ca să poată citi pe întuneric.

Chelner, ți-am cerut o salată dublă!
- Dar e dublă, domnule!
- Atunci de ce are o singură muscă înăuntru?

Hai să râdem

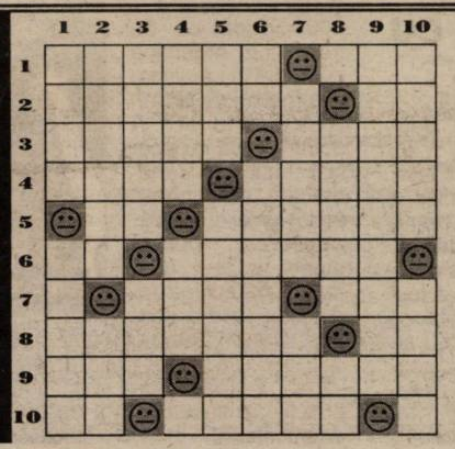

ORIZONTAL: 1) Prozator și dramaturg român, care ne-a delectat cu volumul de schițe „Oameni cu simțul umorului" (Ion) – În acest loc. 2) Se ține de bancuri – Alai! 3) Moft, adeseori ilar – Distanță. 4) Fragmente din opereta „Văduva veselă" de F. Lehar – A face plăcerea cuiva (evident, cu o glumă). 5) Cap de afiș! – Local de cartier, un mediu pentru glume grotești. 6) Munte – Se produc cu vorbe de clacă. 7) Confirmă pe față calitatea unei glume – Despic. 8) Glume inteligente – Cules! 9) Aproximativ - „...Rosie, primul teatru bucureștean, creat de domnița Ralu (neart.). 10) În parc! – Prolific scriitor român, autorul volumului „Hai să râdem împreună" (Nicolae).

VERTICAL: 1) Operă veselă – Râde sau plânge la alegere. 2) Nu-i arde de glume – Crește pe cap. 3) Cunoscut liric român, autorul poeziei „Veselie" (Șt. O.) – Provoacă râsul prin mișcări și gesturi. 4) Păcală și Tândală în umorul nostru - „...cu gluma", volum umoristic semnat de Ion Costea. 5) Scriitor român contemporan (Mihai) – Regretat comic român, interpretul cupletului „Vă rog să-mi acordați un dans" (Ștefan). 6) Ursu Stan – Poet latin, promotor al veseliei, despre care spunea „Dacă nu știi să trăiești cum trebuie, fă loc celor ce știu" (Quintus Flacus; 69-97 î. Ch.). 7) A se da de gol – Răsărit. 8) Ascultă glumele șefului – Debut muzical! 9) Ilustru umorist român, din creația căruia cităm: „Bubico" și „Domnul Goe" (I. L.). 10) Are haz (fem.) – Poet clujean, autorul poeziei „Zâmbetul" (Emil).

DICȚIONAR: SIN.

GHEORGHE CÂMPEANU
Focșani

PAR(anormale) de TOTAN

Soluția careului **„VARA"**

Orizontal: **STROPITORI - TAUTU - ADAM - RUSU - ARAMA - A - SEURAT - S - NAO - MA - AT - DU - MB - N - II - GEORGESCU - IUL - ISAC - N - USCAT - GARI - STELARU - AE.**

Știați că...

◆ *...în urmă cu 30-40 milioane de ani sudul Europei era scăldat de Marea Tethys? Marea Neagră a fost precedată de 11 mări care au existat aici.*

◆ *...Timișoara a fost primul mare oraș european care a introdus iluminatul electric al străzilor? Evenimentul s-a produs în 1884.*

◆ *...garofița Pietrei Craiului este una dintre cele mai frumoase și mai rare flori din țara noastră? Ea nu mai crește nicăieri și este declarată monument al naturii.*

◆ *...potrivit opiniei unor specialiști indieni, suprafața ghețarilor din Munții Himalaya se reduce treptat? Oamenii de știință apreciază că acest fenomen este legat de încălzirea generală a climatului planetei noastre.*

◆ *...în insulele Hawaii a fost descoperită o colonie de canguri? S-a constatat că aceste animale erau descendenții unor canguri australieni fugiți în 1916 din parcul zoologic.*

◆ *...Munții Carpați au venerabila vârstă de 200 milioane de ani?*

Abonamente la „Magazin" direct la redacție!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
☐ 1 LUNĂ	9000 LEI	☐ 4 LUNI	38000 LEI
☐ 2 LUNI	18000 LEI	☐ 5 LUNI	47000 LEI
☐ 3 LUNI	27500 LEI	☐ 6 LUNI	58000 LEI

(Marcați cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____
NUME _____ PRENUME _____
VÂRSTA: _____ OCUPAȚIA: _____
ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____
sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____
cod _____, județul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poștal la adresa:
Ionescu Simion, P-ța Presei Libere, nr. 1,
sector 1, București, cod 71341
Vă rugăm să decupați acest talon, să-l completați și să-l expediați, la adresa mai sus menționată, pentru primirea corectă a abonamentului dv.
În cazul în care nu specificați data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poștal.
DE REȚINUT! Toți cititorii care se vor abona pentru trimestrele următoare, *direct la redacție,* vor participa la trageri la sorți, la care pot câștiga valoroase premii în bani și obiecte!
Pentru informații suplimentare vă rugăm să sunați la tel. 01/222.83.36

Integramă de MARIAN MINCULESCU

„SCI-FI"

? ?	L	ACO-PERITE ÎNVECHITĂ	E	A SE ALIA SCĂPĂRĂTORI	U	APRE-CIERE 1999-2000	E	PENTRU AER RADIO	P	ALUMINIU MEȘTER POPULAR	A
C	A	P	C	A	N	A	U	E	R	A	L
? DESPOT	T	E	R	M	I	N	A	T	O	R	UNII CARE TE PROVOACĂ
T	I	R	A	N	LA FILEU! CURĂ!	I	L	E	CUTĂ! SFERĂ DE ATRACȚIE	T	Ă
JUNE TRIMISĂ LA PODEA	T	A	N	A	R	PRE-DESTINAT O A TREIA	U	R	Z	I	T
N	U	M	A	R	A	T	A	DIN ZIZII! MĂSURĂ	I	Z	A
DĂRUITE SÂRME SUBȚIRI	D	A	T	E	GREȘIT CANISTRĂ	E	R	O	N	A	T
L	I	T	E	CÂINE ALIANȚĂ MILITARĂ	B	R	A	C	SODIU ROD LEMNUL	N	A
PUȚIN NESS! ? CUTE! TEAVĂ	H	E	BĂTUT ÎN CAP PRIMII DIN ROKURA!	N	O	T	BOLD DEOSEBIT DE DES	A	C	ARCAN	T
T	E	PAZNIC AUTO LITIU	R	A	S	A	R	LA TELEFON	A	L	O
U	JOC CU NUMERE	L	O	T	O	UN MEȘTER SCUMP	A	U	R	A	R
B	A	I	K	O	N	U	R	A SCOATE CAPUL	I	T	I

Dezlegarea integramei **„ANDANTE"**

Orizontal: C - I - O - A - A - A - CONSIDERABIL - LITERATURA - FASONATA - ORB - BIRIS - REGAL - POPI - LAITA - O - RUSTEM - ETIC - CARIE - BAR - NA - TITULARIZAT - DO - ATELE - OP - RE - OSANDITA - DIVIN - TARAIT.

SPORT FLASH

FOTBAL CU STÂNGUL

Duminica trecută s-a consumat etapa inaugurală a diviziei A de fotbal. Din păcate, această nouă ediție a campionatului a debutat cu stângul. Steaua, după prezentarea grandioasă a lotului, a fost umilită de Petrolul la Ploiești, plasându-se pe ultimul loc în clasament („poate să retrogradeze" striga din tribune un ploieștean), suporterii stelişti cerând „demisia" conducerii din chiar prima etapă, lucru mai rar auzit. În al doilea rând, Steaua nu şi-a găsit încă un sponsor. În al treilea rând, Belodedici a fost cel mai slab de pe teren. Cel mai frumos gol a fost cel al lui Costescu (adus de la Poiana Câmpina). Rapidul a călcat şi el cu stângul, reuşind doar să egaleze, într-o partidă care a fost condusă de Astra şi după un joc dur, greu de înțeles pentru o primă etapă. Doar Dinamo, echipa câinilor roşii, a arătat că e hotărâtă să câştige în acest an campionatul. Drama lui Vrăbioru, despre care încă nu se ştie de ce a decedat, a aşezat o umbră de doliu peste această primă etapă.

Turul Franței s-a încheiat anul acesta cu un rezultat demn de filmele de dragoste. În rolul eroului a fost americanul Lance Armstrong care a revenit în circuitul profesionist după ce fusese diagnosticat în 1996 de cancer pulmonar în stare gravă. Armstrong a luptat cu boala dar şi cu timpii turului şi a reuşit ceea ce nimeni nu mai spera: Armstrong este noul Rege al Turului Franței. În ultima etapă ce s-a desfăşurat de la Arpajon la Paris a fost mai mult o promenadă, Alex Zulle pastrând diferența de mai bine de 7 minute față de lider. La final a fost întâmpinat de persoanele care l-au susținut cel mai mult până acum: mama şi soția.

Echipa de baschet a Statelor Unite s-a calificat pentru Olimpiada din 2000 după ce au trecut de Argentina cu 88-59 în semifinala turneului de la San Jose, Puerto Rico. A doua echipă cu acelaşi statut este Canada care „i-a supărat" pe localnici cu 83-71. Adevărata performanță a fost însă reuşită de echipa Argentinei care a condus „Dream Team-ul" chiar şi cu 17-10 dar totul s-a ruinat când americanii au intrat într-o pasă bună şi au reuşit 23 de puncte consecutive față de doar 2 ale argentinienilor.

Marele Premiu al Austriei

ce s-a desfăşurat duminică pe circuitul A1 Ring a adus la iveală lupta internă ce se dă între piloții aceleiaşi echipe, respectiv Mika Hakkinen şi David Coulthard. Din pole position a plecat Mika şi a reuşit să-şi păstreze poziția pentru puțin timp pentru că la a doua curbă mai strânsă a fost atacat pe interior de colegul său de la McLaren Mercedes, David Coulthard, şi scos în decor. David a rămas în fruntea plutonului urmat de Barrichello care a profitat de acest mic incident şi a urcat o poziție în dauna lui Eddie Irvine. Spectacolul a fost întregit de veteranul Jean Alesi care a revenit de pe un umilitor loc 17 până pe locul 5 dar a fost nevoit să abandoneze, cântecul său de lebădă fiind întrerupt de zgomotul motorului care a cedat. Un alt mare ghinionist a fost Rubens Barrichello care părea de nestăvilit în lupta pentru podium dar, la fel ca în Brazilia, a fost oprit de motorul său care nu a făcut față unei asemenea curse. Hakkinen a reuşit să prindă ultima treaptă a podiumului, avansând aici de pe ultimul loc. Revenind la „fugarul" Coulthard, acesta a fost deposedat de locul întâi al cursei de către britanicul Eddie Irvine al cărui timp la boxe a fost net superior. A urmat un duel dus până la limitele extreme dar Eddie nu a cedat locul atât de mult râvnit, loc ce l-a adus la doar 2 puncte în spatele lui Mika Hakkinen în clasamentul general. După cursă Coulthard şi-a făcut mea culpa pentru incident deşi nimeni nu-l acuzase oficial pentru acroşajul cu Hakkinen. David a spus că tocmai i s-a adeverit cel mai cumplit coşmar: să-şi scoată coechipierul din cursă şi să fie întrecut de un Ferrari după aceea. Înainte de a încheia vreau să notez clasarea pe poziția a 5-a a favoritului meu personal, Alexander Wurz.

ANDREI TOMA
aditoma@ cnnsimail.com

Mini-interviul săptămânii

ADRIAN NĂSTASE (vice-preşedinte al Camerei Deputaților)

- În plenul Adunării Parlamentare a Consiliului Europei s-a votat proiectul inițiat de dv., care a şi devenit Recomandarea 1412, referitor la secte. Sunt sectele atât de periculoase?

- Proiectul, cere în principal sancționarea activităților ilegale ale sectelor şi transparență privind activitatea lor generală, prin intermediul unor centre de informare națională, precum şi crearea unui observator european în stare să dea un desen general privind activitatea unor secte care deseori sunt transnaționale. Raportul meu a fost aprobat în pofida unei puternice opoziții americane şi e firesc pentru că în SUA îşi au sediul social cele mai multe secte şi ele exportă într-un anume fel şi o anumită cantitate de interes american şi de influență americană atunci când îşi deschid filiale în Europa şi în lume. Sigur, nici nu trebuie exagerat, dar sectele sunt un subiect care trebuie ținut sub observație.

„Să nu faci de două ori aceeaşi greşeală"

- Sunteți profesor universitar de drept internațional. Ce reprezintă pentru dv. ONU? Este acum ONU contra ONU, cum crede Olivier Russbach într-o carte a cărei traducere este prefațată de dv.?

- Mă bucur că ați menționat această carte. Este o carte foarte interesantă pe care am încercat s-o actualizez în prefață, s-o aduc mai aproape de noi. Ea a fost publicată în 1995, în Franța. Într-un fel, ea arăta în 1995 ceea ce devenise foarte clar ca tendință în ceea ce privește modificarea ordinii mondiale şi pierderea unora dintre semnificațiile de acțiune la nivelul ONU. ONU rămâne pentru țările mai mici un cadru necesar, un cadru de promovare a principiilor de drept internațional între care suveranitatea, inviolabilitatea frontierelor şi egalitatea în drepturi. În anumite limite, însă.

- Dacă ați renunța la politică şi ați decide să vă retrageți pe o insulă pustie, ce cărți ați lua cu dv.?

- Aş lua mai întâi Biblia. O carte pe care o poți citi şi reciti la infinit pentru că ea înseamnă o zonă a civilizației noastre şi în acelaşi timp sugestii pentru un cod de conduită. Aş lua o carte la care eu țin foarte mult, *Străinul*, de Camus. Aş lua, apoi, o crestomație din cele mai bune poezii ale lumii. De fiecare dată cobori în tine însuți pe stările acestor versuri. Mai aproape de zona mea de interes din ultimii ani, aş lua cartea despre diplomație a lui Henry Kissinger.

- Şi, în final, spuneți-mi la care principiu țineți mai mult?

- Juridic sau de viață?

- De viață.

- Să nu faci de două ori aceeaşi greşeală.

GEORGE CUŞNARENCU

Omul-legumă

Patronul barului Soup din Londra a avut o idee originală: a aşezat pe o băncuță, la intrarea în local, un om în mărime naturală, confecționat din legume. Lucrarea aparține sculptorului Tom Stogdon. Preparatele oferite consumatorilor se bazează exclusiv pe legume. Cele mai apreciate sunt numeroase sortimente de sucuri naturale, proaspete, bogate în vitamine.

S-a destrămat un mit...

Pentru a evita pericolul iminent al unei acțiuni judiciare intentate de Statul California împotriva companiei sale, fabricantul țigărilor Marlboro a acceptat să finanțeze o campanie publicitară antifumat. În acest scop, a fost conceput un nou tip de afiş care îl are ca erou tot pe miticul cow-boy, numai că de data aceasta țigara pe care o ține în gură sugerează... impotența, nu virilitatea. Ca să nu existe dubii, pe afiş scrie clar, cu litere grose: IMPOTENT.

Ce le trece unora prin minte?!

Există pe lumea asta un târg-expoziție de animale ciudate, inițiat în Japonia, şi care, din când în când, se desfăşoară şi în Anglia şi în SUA. Prin animale bizare crescătorii respectivi înțeleg viețuitoare născute cu deficiențe fizice, pe care le prezintă şi în scopul vânzării unor excentrici cu teşchereaua plină. Astfel, un industriaş englez a achiziționat un cocoş cu două capete (poreclit Coco Deşteptul) pentru suma de 34000 de dolari. Ulterior, „colecționarul" s-a fotografiat împreună cu bicefalul stăpân al găinilor, iar poza a fost vândută pentru o mie de dolari unei reviste canadiene...

Un porc alb, rasa York, născut fără nici o ureche - doar cu orificiile auditive - a fost prezentat la Tokyo în 1997. El a stârnit interesul unui crescător american din Oklahoma, care l-a cumpărat pentru suma de 15000 de dolari. Acelaşi domn mai avea în ograda sa trei purceluşi născuți doar cu trei picioare, cărora le-a comandat la o firmă „specializată" un fel de proteze.

Boris Gardonetti, un american de 54 de ani, pus pe şotii, a fost dat în judecată de o familie din Miami pentru escrocherie. El a publicat într-o revistă de mare tiraj fotografia trucată a unei splendide pisici de Angora cu... cinci labe. A primit zeci de oferte şi, evident, a ales-o pe cea mai grasă. Numai că la întâlnirea cu amatorii cei mai aprigi de curiozități, Boris le-a arătat o pisică normală, care purta un bandaj la una din labele posterioare. Năstrușnicul comerciant a explicat că mâța fusese operată între timp, deoarece nu putea fugi şi se îngrăşa văzând cu ochii... A trebuit să plătească daune morale în valoare de 500 de dolari.

În 1996 a venit pe lume şi o găină având o singură aripă, plasată în zona centrală a coloanei vertebrale. Proprietarul acesteia a reuşit s-o vândă cu 2800 de dolari, susținând că va face pui cu acelaşi defect somatic. Numai că după câteva luni, cumpărătorul a sacrificat-o, întrucât bizara găinuşă nu s-a ținut de cuvânt. De remarcat că nici un astfel de animal nu s-a bucurat de nici un interes ştiințific.

Casa Editorială „MAGAZIN" caută AGENȚI DE PUBLICITATE din întreaga țară. Se oferă condiții avantajoase. Pentru relații, cei interesați pot telefona zilnic între orele 9 - 14 la telefon/fax 224.39.96

Fotografia săptămânii

Tânărul american Tony Case şi-a construit singur o bicicletă propulsată de energia solară care-i asigură o autonomie de deplasare de aproximativ 80 de km.

Mici, dar... câinoşi!

Campioni mondiali, Buddy şi Darika, exemplare surori, sunt cei mai scumpi câini york din lume. Măsoară 11 şi, respectiv, 11,5 cm, cântărind fiecare 450 şi 475 grame. Liliputanii în vârstă de un an, înscrişi la expoziția canină din 22 aprilie a.c. de la Bangkok, au doborât vechiul record al celui mai mic câine din lume, deținut până atunci de un terrier de 481 grame. După cum se observă şi în fotografie, fiecare exemplar încape într-un pahar de apă.

În numărul viitor

■ Terorism biologic ■ Luna - Dosar deschis ■ Blestemul lupilor ■ Planeta a devenit prea mică ■ Timpul liber al copiilor defavorizați ■ Micul dosar al ECLIPSEI ■ Pavarotti este un prizonier de lux ■ Femina club ■ Întâmplări adevărate ■ Horoscop ■ Juridice

Cititorii din străinătate

care doresc să se aboneze la revista noastră pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., București, Piața Presei Libere nr. 1, Fax 2243996.

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacției la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

NU UITAȚI!

Abonarea, acum, direct la redacție vă pune la adăpost, în viitor, de eventualele majorări ale prețului revistei. Pe cei care vor să se aboneze direct la redacția „Magazin" îi informăm că în pagina 15 găsesc talonul ce cuprinde şi alte informații utile.

SERIE NOUĂ - 428 • ANUL XLII • 5 AUGUST 1999 • 16 PAGINI • 2500 LEI Nr. 31 (2178)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

Dacă, apucând pe un drum, ţi-ai rupt un picior, nu regreta că n-ai apucat pe un altul, căci nu ştii dacă nu ţi le rupeai pe amândouă.

G. IBRĂILEANU

●

Sunt unii oameni cărora în viaţă li se întâmplă totdeauna ceea ce merită.

R. MARTIN du GARD

Cu şase zile înainte vă oferim

MICUL DOSAR AL ECLIPSEI

în paginile 8-9-10

11 AUGUST 1999,

atunci stelele vor apărea pe cer, în plină zi...

Un fenomen extrem de spectaculos va avea loc la 11 august 1999: o ECLIPSĂ TOTALĂ DE SOARE. Foarte mulţi îşi mai amintesc de eclipsa din 15 februarie 1961, dar foarte puţini ştiu că următoarea eclipsă vizibilă din România va avea loc în 2081, ca să nu mai spunem că în Bucureşti se va lăsa din nou întuneric în plină zi abia în... 2236. Şi atunci nimeni nu trebuie să rateze „eclipsa secolului". Problema este nu *să o vedem*, evident dacă va fi senin, ci *cum să o vedem*. Or, mediatizarea care se face devine uneori derutantă: unii spun că este periculos să o vezi, alţii că trebuie neapărat să o vezi. Cine are dreptate? Şi unii şi ceilalţi: este periculos dacă te uiţi cu ochii liberi la Soare, atunci când discul solar nu este complet acoperit, dar trebuie să o vezi pentru că este un fenomen practic unic în viaţa fiecăruia. Dar pentru a o vedea trebuie să ne luăm câteva măsuri de precauţie, ca să nu mai spunem că fenomenul este atât de generos, încât, fără să ne uităm o clipă la Soare, putem observa o seamă de fenomene legate de eclipsă pe care cei neavizaţi nici măcar n-or să le bage de seamă. Să le luăm pe rând...

(Continuare în pag. 8-9)

CE PUTEŢI AFLA

● *efectul eclipselor asupra fiinţelor vii* ● *imagini ciudate, dar nu e „sfârşitul lumii"* ● *eclipsa în pelerinaj... la vrăjitoare* ● *„Nu vom putea vedea Soarele din cauza cerului acoperit", spune profetul din Prundu* ● *„Eclipsa nu va fi amânată"*

NU RATAŢI PLĂCEREA DE A PRIVI SOARELE ECLIPSAT!

După cum se ştie, banda de totalitate a eclipsei de Soare din 11 august 1999 traversează ţara noastră, eclipsa atingând la noi parametrii săi maximi. Unde şi la ce ore puteţi admira spectacolul unic al acestui fenomen care se va mai repeta doar peste mai mult de două secole? (Se specifică ora, minutul şi secunda, timpul fiind cel oficial al României). La Arad ora maximum-ului eclipsei va fi la 13.56.42 iar durata totalităţii de 2 min 14 sec; la Râmnicu Vâlcea, unde se vor înregistra parametrii maximi ai eclipsei, ora maximum-ului va fi la 14.03.10 iar durata totalităţii va fi de 2 min 22 sec; bucureştenii vor putea privi faza totalităţii începând cu ora 14.06.58, ea sfârşind după 2 min 22 sec; la Mangalia maximum-ul va fi atins la ora 14.12.03, durata totalităţii fiind de 2 min 03 sec, acest ultim contact marcând şi finalul eclipsei în ţara noastră.

TV

- TVR 1 - TVR 2
- Pro TV
- Acasă
- Antena 1
- Prima TV
- Tele 7 abc

Luna, o poveste fără sfârşit 3

Blestemul lupilor 4

Spiru Haret - „omul şcoalei" 5

femina club 6

Zahăr mult, risc de cancer! 7

Întâmplări adevărate 11

Pavarotti este un prizonier de lux 13

Biblioteca Judeţeană

MUZICARTA

MOROMETZII se bazează pe ceva

Trupa Morometzii, una dintre cele mai bine cotate trupe de hip-hop din catalogul A & A Records, a lansat la sfârşitul lunii mai un nou album. Titlul albumului este „Sud Still", iar Morometzii spun că înseamnă lansarea unui nou stil de hip-hop. Cei patru membri ai grupului au înregistrat piesele noului album, folosind o nouă formulă de prelucrare a sunetului, obţinând un sound mult mai cald şi viu, care aminteşte de perioada studiourilor analogice. Piesele noului album au influenţe funky şi disco, ceea ce promite ca L.P.-ul să aducă pe piaţa muzicală hit-uri de radio. Noul album conţine 13 piese noi, dintre care primul extras pe single, „Oamenii Mei" va fi însoţit şi de un videoclip. Videoclipul piesei va fi o surpriză pentru fanii genului fiind un filmuleţ animat care îi are ca personaje principale pe cei patru Morometzi: Un 'Q Sapro, Drops, Raku şi Freaka Da Disk. Personajele desenate vor apărea şi pe coperta albumului. Printre piesele de pe album sunt câteva care vor fi cu siguranţă bine primite de posturile de radio: „Tic-Tac 1,2,3", „Direct De La..." şi „33 de grade la umbră". Morometzii au înregistrat pentru acest album şi o piesă latino care va fi probabil un hit al sezonului estival 1999 - „O Simţi În Aer". Pentru albumul Morometzii au colaborat cu câteva voci feminine care dau savoare pieselor. Printre cei care au colaborat la imprimările de studio sunt şi cunoscuţii interpreţi Aurelian Temişan şi Daniel Iordăchioaie. Imprimările au fost realizate într-un studio din Ploieşti, producător de studio fiind Un Q Sapro (lider la Morometzii) şi inginer de sunet, Dragoş Docan.

Câteva dintre piesele care vor apărea pe noul album au fost prezentate în premieră pentru public de Morometzii, la concertul de lansare a compilaţiei „Hip şi Hop-Murale", care a avut loc pe 14 mai la Circul de Stat din Bucureşti. Morometzii au apărut şi ei cu două piese din albumul „Luminile S-au Stins" pe această compilaţie şi au fost invitaţi să cânte la concertul de lansare. Concertul a demonstrat ca Morometzii sunt foarte apreciaţi de publicul de hip-hop al momentului, iar apariţia noului album va fi un nou eveniment pentru toţi iubitorii genului.

Lansarea oficială a albumului a avut loc pe 27 mai la Bucureşti şi va fi marcată de un eveniment organizat de casa de discuri producătoare - A & A Records.

Un străin bate la uşa Madonnei

„Beautiful Stranger" este tema filmului „Austin Powers". Piesa este şi primul extras pe single din albumul care conţine coloana sonoră a filmului „Austin Powers: The Spy Who Shagged Me". Piesa a fost realizată de Madonna în colaborare cu William Orbit, cel cu care a produs şi albumul „Ray Of Light", premiat cu Grammy şi vândut în 11 milioane de exemplare în toată lumea.

Videoclipul piesei a fost regizat de Brett Ratner (cel care a regizat „Rush Hour" – un mare succes de încasări, cu Jackie Chan şi Chris Tucker), iar Madonna apare în clip alături de Mike Myers, cel care joacă rolul lui Austin Powers (personajul principal al filmului).

Filmul este o comedie a cărei acţiune se desfăşoară în jurul personajului principal Austin Powers, un agent secret care se întoarce în timp, în anul 1969, pentru a-l găsi pe inamicul său Dr.Evil (personajul negativ, dominat de lăcomie). În drumul său spre Dr.Evil, Austin Powers trece prin tot felul de aventuri. În rolul principal joacă Mike Myers, cel care apare şi în videoclip alături de Madonna. Mike Myers interpretează de fapt mai multe roluri în acest film – Austin Powers / Dr.Evil/ Fat Bastard/ scenarist/ producător. Actorul s-a născut în Toronto şi a debutat în teatru imediat după terminarea colegiului. A fost descoperit după ce a apărut în „Saturday Night Live", în 1989. Pentru rolul din „Saturday Night Live", Myers a fost nominalizat la premiul Emmy, ca cel mai bun actor într-un show TV de comedie şi a primit premiul Emmy pentru scenariul acestui show. A apărut apoi în mai multe filme de televiziune şi a devenit celebru în toată lumea după ce a apărut pe marele ecran în „Wayne's World". Alături de Mike Myers, în film mai apar Heather Graham, Kristen Johnson, Suzanne Todd, Jennifer Todd. Scenariul a fost scris de Mike Myers şi Mike Mc Cullers, iar regia îi aparţine lui M. Jay Roach.

TOP albume

1) The Hush – Texas
2) Viva El Amor – The Pretenders
3) Americana – The Offspring
4) 25 – Nicu Alifantis
5) Finally – Blackstreet
6) Remedy – Basement Jaxx
7) Baby One More Time – Britney Spears
8) Gold – Abba
9) Fanmail – TLC
10) Classics – Soul II Soul

Propuneri: Alone – Modern Talking, A Day In The Life – Eric Benet, Tadpoles In A Jar – Jimmy Nail

Radiografii sonore

A Day In The Life – Eric Benet. Casa *Warner* a lansat în luna mai acest al doilea album semnat de unul din numele cele mai promiţătoare din soul-ul american, un album la care a contribuit o cohortă de staruri din lumea muzicală nord-americană. Ca orice album de soul al anilor '90, nici *„A Day In The Life"* nu putea ignora reţeta de succes a altor producţii similare, aceea de a apropia soul-ul de toate tendinţele actuale ale muzicii negre. Ce a ieşit, rămâne să constataţi singuri şi, dacă puteţi, faceţi rost şi de primul album al lui *Eric* - *„True To Myself"*, din 1996...

Everything Picture – Ultrasound. Un album, i-aş spune experimental, al unei trupe care abia acum iese în lume... De ce experimental? Deoarece britanicii sunt încă în căutarea drumului lor muzical, linia melodică principală fiind totuşi de rock, dar insuficient de bine definită. Se simte în *„Everything Picture"* forţa debutului dar, vorba aceea, mai e mult până departe! De urmărit...

Play – Moby. Fostul DJ new-yorkez revine cu un nou album, nici prea-prea, nici foarte-foarte, cu care speră că va reedita succesul din 1995 avut cu *„Everything Is Wrong"* (vă mai amintiţi de *„I Like To Score"?).* Dance şi nu prea, mai mult muzică de bubuială care, îndrăznesc să dau un verdict, nu va prinde la noi! Evident, suport orice contraargument de la voi... *„Play"* pare destinat mai mult ţărilor anglo-saxone decât lumii latine, mai sensibilă la melodicitate decât la muzica făcută de maşini...

Tadpoles In A Jar – Jimmy Nail. Iată că actorul britanic a ajuns la al şaselea album, cu nimic mai slab decât precedentele. Produs de cunoscutul *Jeff Lynne* (liderul celor de la *Electrtic Light Orchestra) „Tadpoles In A Jar"* continuă acelaşi pop britanic, aş zice clasic, cu care *Nail* ne-a obişnuit. *„Ain't No Doubt"*, („Fără îndoială" – titlul celui mai mare hit de până acum al lui *Nail),* albumul de faţă poate intra printre etaloanele genului deoarece reuşeşte, în hiper-inflaţia de pop ultra comercial, să demonstreze că bătrânul pop nu a murit, dimpotrivă, s-a redescoperit...

TOP singles estival

1) Bailamos – Enrique Iglesias
2) Mamma Mia – Abba Teens
3) La Bomba – Ricky Martin
4) Wild Wild West – Will Smith
5) Simarik – Tarkan
6) Sometimes – Britney Spears
7) Treat Her Like A Lady – Celine Dion
8) All Or Nothing – Cher
9) That Don't Impress Me Much – Shania Twain
10) Everytime You Go Away – 4 The Cause

Propuneri: Everything – Lauryn Hill (foto), Turn Around – Phats & Small Give A Little Love – Mr. President

Albumul Săptămânii

Alone – MODERN TALKING

La aproape 15 ani de la debutul sub numele de mai sus, iată-i pe *Dieter Bohlen* (7.2.1954, chitară/clape, vocal) şi *Thomas Anders* (1.3.1963, nume real *Bernd Weidung,* vocal) editând al optulea album din discografia lor, un album de studio care se vrea o punte către disco-pop-ul făcut de duet în anii '80... După ce au tatonat terenul anul trecut cu colecţia „Back For Good" (care conţinea şi câteva noi compoziţii), binevenită şi bine primită de public, *Dieter* şi *Thomas* dau acum un nou examen, mult mai dificil... *„Alone"* conţine 16 melodii şi un mixaj (de 17 minute), dintre acestea, două fiind şi editate pe single. Este vorba de *„You Are Not Alone"* şi *„Sexy Sexy Lover"*, acesta din urmă numărându-se printre şlagărele verii. Celor care nu i-au ascultat încă pe *Dieter & Thomas'99* le spun că nu vor fi surprinşi, tipii continuă variaţiunile pe aceeaşi temă cu care ne-au obişnuit, adăugându-le, în ton cu tendinţele actuale, pasaje de hip-hop şi high energy. N-aş putea afirma că *„Alone"* are puncte slabe dar n-aş putea spune nici că se detaşează prin ceva anume faţă de precedentele albume ale duetului: muzică de dans! Şi ce vă mai trebuie pe timpul ăsta?!

Tolba cu SCRISORI

Radu Ghenea – Bucureşti: *Klaus Schulze* s-a născut la Berlin şi a debutat drept chitarist, apoi baterist la *Tangerine Dream.* Multi-instrumentist, el devenea cunoscut în anii '60 iar consacrarea venea în deceniul următor, făcând o muzică în care liricul era prelucrat de sintetizator. *Schulze* a cultivat spontaneitatea şi ineditul, indiferent de locul în care se afla, pe scenă sau în studio, performanţele sale de marcă fiind rezultate din improvizaţii! Un tip foarte ordonat, îmbrăcat tot timpul în costum, un muzician care îşi programa sculele electronice doar la jumătate din necesar pentru a-şi putea aduce, astfel, contribuţia în direct, în faţa ascultătorului. Cel mai tare album scos de el este, după părerea mea, *„Timewind"*, din 1975, un etalon al genului. Finalul anilor'70 nu i-a fost favorabil, el continuând discret o carieră care se anunţa a fi strălucitoare! *Schulze* rămâne, totuşi, unul dintre marii compozitori de muzică electronică... Îţi recomand compilaţia *„The Essential Klaus Schulze 1972-1993"*, scoasă de *Virgin,* un dublu CD care conţine 14 titluri, selecţia aparţinând în totalitate lui *Schulze,* care reuşeşte să ofere o panoramă apreciabilă asupra unei opere complexe...

Horaţiu Pandrea – Constanţa: Cele mai multe dintre propunerile tale de cronici muzicale au şi fost rezolvate în această pagină! Dacă nu ne citeşti constant, deh... Trecând la a doua parte a scrisorii tale, trebuie să-ţi spun că nu am adresele solicitate de tine! Ţi-aş fi publicat adresa dar cum nu am avut acceptul tău nu-mi rămâne decât să aştept un alt plic de la tine! Ce zici?

Marius Adamescu – Urziceni: Careurile trimise de dumneavoastră sunt netematice iar grilele lor sunt exagerat de mari (14/13). Trebuie să vă contrazic în ceea ce priveşte caracterul de „record" al acestora, 30 de puncte de sprijin pentru asemenea dimensiuni fiind departe de a reprezenta o performanţă în domeniul îngrilării...

Grupaj realizat de **MARIAN MINCULESCU**

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACŢIA: Telefon: 222.83.21
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran, Marian Grigore; Dumitru Mateuţă, Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita; Maria Rădoi, Elena Ilie; Irina Stoica, Paul Ioan, Teodora Bujor-Panaitescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Mihaela Dorobanţu
Secretar de redacţie: Dumitru Mateuţă

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36, Nicuşor Dincă (director), Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Nicoleta Cochinţu / Tel.: 222.83.21
Cont: 401001085000 (lei)
•402001085030 ($) •402001085031 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, PAUL IOAN, ION ŢUGUI

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: **INTACT S.A.**

LUNA

o poveste fără sfârșit

MIHAELA DOROBANȚU

Cine poate spune când și-a înălțat primul om ochii spre Lună? Oricum, mii și mii de ani, astrul nopților noastre pământene a fermecat, a intrigat, a constituit subiect de cercetare. Cu 30 de ani în urmă, pentru prima dată în istorie, un om punea picioarul pe Lună - Neil Armstrong. Și astfel Luna a...venit mai aproape de noi. Deși ea continuă să rămână...

Un satelit plin de mistere

După acel „mic pas pentru om, dar uriaș pentru omenire" care a marcat primul contact direct al omului cu Luna, Armstrong s-a trezit într-o lume mult mai curioasă decât poate s-ar fi așteptat.

Stranii „fenomene tranzitorii, scânteieri neașteptate", curioase „cețuri" și variațiuni de culoare: de unde toate acestea? Revărsări de lavă, fluorescența rocilor lunare, ascunse „baze extraterestre" sau simple iluzii optice?

În primul rând însă, acest obiect ceresc numit Lună este *în sine* foarte straniu. Este mult prea mare pentru un „simplu" satelit, ceea ce i-a făcut pe unii astronomi să considere Luna mai curând ca un fel de „planetă - pirat". Teoria cea mai acceptată la ora actuală stabilește originea Lunii într-o ciocnire catastrofală, care a avut loc acum vreo patru miliarde de ani, între Pământ și o planetă rătăcitoare prin spațiu. Impactul a „smuls" o bucată din crusta și mantaua terestră, propulsând-o în spațiu și dând astfel naștere Lunii. Dovada? Datele furnizate anul acesta de sonda americană Lunar Prospector indică prezența unui nucleu de fier, de mici dimensiuni, confirmând ipoteza formării Lunii din materiale terestre superficiale, sărace în metale.

Fețele necunoscute ale Lunii

Pe lângă faptul că viteza de rotație a sistemului Pământ-Lună este doar jumătate din valoarea prezisă de calcule, o altă curiozitate a Lunii este câmpul său gravitațional neregulat - centrul de gravitație al Lunii nu coincide cu centrul său geometric! Consecința? Orbita unei nave cosmice care survolează satelitul nostru natural poate fi sensibil alterată!

Ca să nu mai vorbim că pe fața sa vizibilă, crusta lunară este mult mai subțire și că acum vreo 900 de ani călugări englezi mai notau în cronicile lor că văzuseră „ridicându-se o flacără de pe Lună care s-a spart în mii de scântei răspândite pe întreaga ei suprafață".

Dar viața?

O altă sondă americană, Clementine, a descoperit pe Lună apă. De unde? Cu siguranță de pe urma ciocnirilor, odinioară frecvente, cu diverse comete care și-au lăsat încărcătura de gheață la -230 de grade, pe fundul craterelor lunare. Șase miliarde de tone! Adică cât într-un lac cu o suprafață de 600 km² și cu o adâncime de 10m! În asemenea condiții există toate motivele de a căuta pe Lună viața. Iar camera video a sondei Surveyor 3, readusă pe Pământ de Apollo12 a descoperit o colonie de bacterii încă vii.

Din data de 19 decembrie 1972 când cosmonautul Harrison Schmitt devenea primul om de știință și, în același timp, ultimul om care păsise pe Lună, lumea nu a încetat să se întrebe ce mistere ne mai rezervă astrul nopții. În asemenea măsură încât, în prag de nou mileniu pământenii sunt...

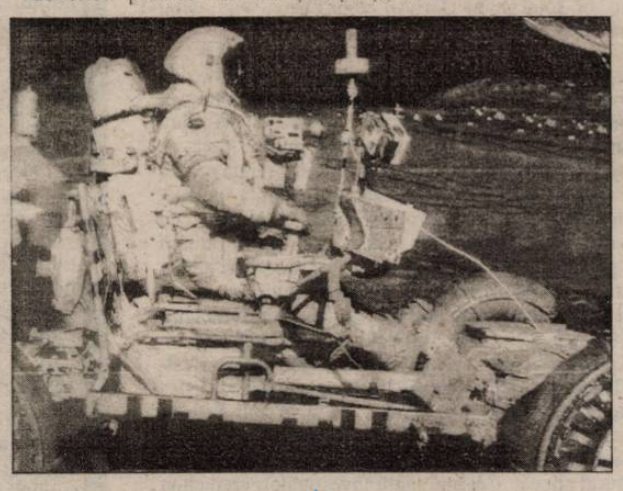

Gata de reîntoarcere

În 2004, conform optimiștilor, sau în 2050 după părerea celor pesimiști, omul așteaptă să revină pe Lună. Atras de mirajul bogăției și diversității minereurilor, de speranța disponibilizării unor noi surse de energie și nu în ultimul rând de posibilitatea de a construi pe Lună un ideal avanpost pentru călătoriile cosmice ale anilor 2000.

„Costurile" unei tabere lunare au scăzut substanțial din momentul descoperirii rezervelor de apă. O apă utilă nu doar pentru băut și spălat ci și pentru extragerea hidrogenului și oxigenului ideale drept combustibil pentru navele cosmice ale viitorului. Americanii și japonezii, în primul rând, au și întocmit numeroase proiecte menite să transforme Luna într-un uriaș și profitabil șantier.

Luna și roboții

Energia pe Lună nu este o problemă - ea este oferită cu mărinimie de lumina solară și reacțiile nucleare. Mai mult fără o atmosferă și un câmp magnetic care să o protejeze, suprafața lunară a rămas timp de miliarde de ani expusă vântului solar care a creat aici depozite enorme de elemente ușoare. Luna conține astăzi cel mai important zăcământ de Heliu 3 din lume - un ideal combustibil nuclear datorită faptului că nu prezintă pericolul scurgerilor radioactive, extrem de rar pe Pământ și care, „importat" aici, ne-ar asigura energia necesară pentru următorii 50 de mii de ani (!).

Cum poate fi „recoltat"? Ca și în multe alte operațiuni ce se vor desfășura pe Lună, aici intervin roboții. Fără a pune în pericol nici personalul uman al bazelor lunare, nici mediul înconjurător al acestei prime porți a omenirii spre adâncurile spațiului cosmic.

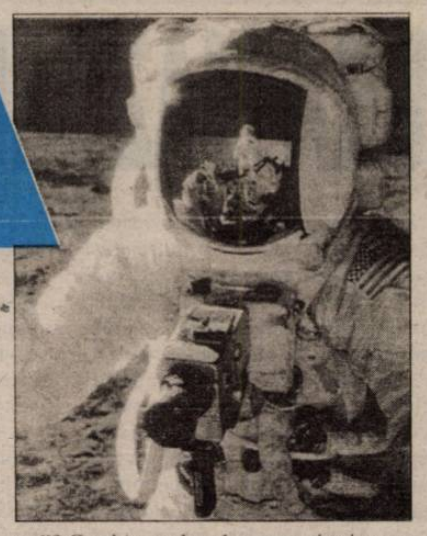

Sfârșitul romantismului sau mirajul colonizării?

Gravitație scăzută, absența câmpului magnetic și a atmosferei, umiditate inexistentă, temperaturi extreme, un vid înaintat - iată câte argumente îl pot descuraja pe orice poet romantic dar îi fac cu siguranță fericiți pe oamenii de știință. Pentru ei Luna reprezintă de pe acum un laborator ideal pentru experimente științifice de neimaginat pe Pământ. Să ne imaginăm ce performanțe va realiza un telescop a cărui „vedere" să nu fie tulburată de impuritățile atmosferei terestre! Sau un radiotelescop la adăpost de orice interferență provenită de pe Pământ, construit pe fața nevăzută a Lunii! Exploratorii se află aliniați la start. Japonezii sunt pregătiți cu sondele Lunar-A și Selene, europenii cu Smart-1 și Leda, chinezii devin și ei din ce în ce mai interesați iar americanii... se gândesc de pe acum la viitoarele hoteluri lunare. Colonizarea Lunii este prezentată ca o mare întrecere a divertismentului mondial: raliuri lunare finanțate de mari companii internaționale, Jocuri Olimpice selenare și, de ce nu, o mondoviziune de care până acum au vorbit doar scriitorii de literatură științifico-fantastică.

Într-o economie de piață a Pământului, Luna pare a-și pierde puțin câte puțin orice urmă de romantism.

Rămânând însă în continuare la fel de frumoasă și, totuși, la fel de misterioasă...

Terorism biologic?

Sandviciuri cu... viruși de gripă!

Pare un scenariu de film de groază! Și totuși, spre sfârșitul anului 1997, revista americană „Sun" trăgea semnalul de alarmă referitor la ceea ce ei considerau o „neatenție" periculoasă din partea unor depozite guvernamentale din Wasington D.C. Ce se întâmplase de fapt? Încercând cu disperare să descifreze secretele epidemiei de gripă Hong Kong declanșată în SUA, cercetătorii își aduc aminte de o altă cumplită epidemie, cea din 1918, când gripa ucigașă făcuse 500000 de victime numai printre americani și alte 20 de milioane în întreaga lume. Atunci, medicii reușiseră să recolteze o serie de probe de țesuturi infectate cu virusul gripei, din plămânii a trei soldați americani care îi căzuseră victime. Aceste probe au fost depozitate sub strictă supraveghere într-un depozit guvernamental, dar, la solicitarea cercetătorilor, s-a hotărât transferarea lor la un laborator specializat în producția de vaccin antigripal. Până aici, nimic special. Doar că probele au fost împachetate fiecare în niște banale pungi cafenii, foarte populare, folosite de americani pentru prânz! Toate poartă ștampila care atestă că prezintă pericol, dar până să o observi... Oricum, toată această discuție a dat idei... teroriștilor! Simplu, și-au spus ei. Este suficient să găsești cimitirele în care se află înmormântate victimele gripei de acum 80 de ani și... rețeta este simplă pentru o îngrozitoare armă teroristă. „Nu mai ai nevoie de rachete Scud pentru a aduce moartea unde vrei. Este suficient un tip oarecare și pachetul lui cu sandviciuri pentru prânz". Un întreg cor de proteste a urmat discuției generate de luările de poziție în această problemă: „Nu declanșați teroarea și nu o asmuțiți asupra lumii pentru a doua oară!". Poate un zvon să fie mai distrugător decât orice altceva? Sunt toate acestea doar un simplu scenariu? Cine știe? Se spune că până la urmă rațiunea umană învinge. Dar cine își poate asuma răspunderea de a înlătura cu o simplă mișcare a mâinii un scenariu care, oricât de greu de crezut, rămâne totuși unul posibil...

„Dușuri"... spațiale

Undeva, la o înălțime de 70 km deasupra tropicelor, se află un misterios strat de vapori de apă. Ce caută el acolo, când știm bine că începând de la înălțimi de 60 km, razele ultraviolete distrug orice moleculă de apă și mai ales cum de se „umple" în mod regulat acest adevărat „rezervor" extraterestru? Iată două întebări la care se mai așteaptă încă răspunsul. Cometele, cumva, datorită micilor „bulgări de zăpadă" aflați în nucleele lor? Nu - nici o evidență nu a putut fi găsită pentru o asemenea explicație. Și iată că ipoteza salvatoare pare să vină de la doi cercetători ai Naval Research Laboratory din Washington DC, Michael Summers și David Siskind. Ei au sugerat că apa se formează prin condensare pe infimele particule de praf create prin trecerea prin acea zonă a meteoriților. De la 60 km în sus se întinde astfel un mic „imperiu" al prafului meteoritic - originea unui atât de util uneori „duș" cosmic.

Revoluție în lumea textilelor

DORIN MĂRAN

Hainele antibacteriene înregistrează un mare succes pe piețele americane și nipone. Lumea e curioasă, cumpără, fascinată de această năstrușnică găselniță vestimentară. Nu toate problemele legate de nocivitatea substanțelor antibacteriene sunt însă pe deplin rezolvate.

HAINE ÎMPOTRIVA BACTERIILOR

Așadar, o nouă revoluție în industria textilă. Hainele antibacteriene invadează piața: articole de lenjerie menite să elimine mirosul dezagreabil ce rezultă din degradarea secrețiilor pielii de către bacterii. Textilele antibacteriene fac parte din familia bioactivelor, adică sunt fabricate din fibre clasice – bumbac, poliester, clorofibre – în care au fost integrate molecule cu proprietăți speciale.

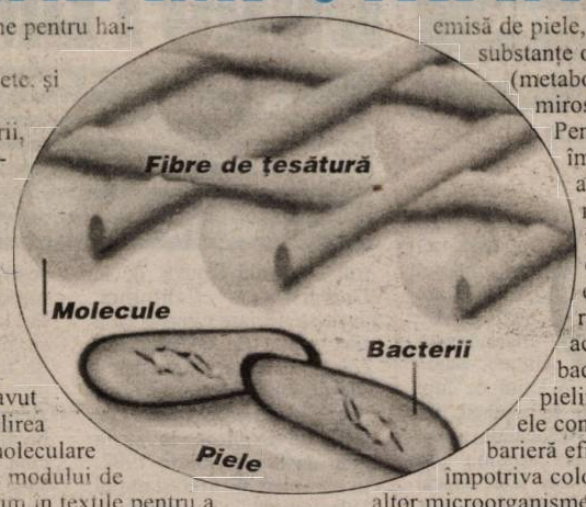

Antibacteriene pentru haine, desuuri, încălțăminte etc. și antiacariene pentru draperii, mochete, lenjerie de pat. Cercetările asupra țesuturilor funcționale lansate în urmă cu 15 ani de către japonezi au avut ca scop stabilirea unei rețete moleculare adecvate și a modului de integrare optim în textile pentru a obține rezultatele dorite și mai ales pentru a asigura echilibrul biologic al pielii. Mirosurile neplăcute ale acesteia sunt produse de milioane de bacterii care trăiesc în permanență la suprafața epidermei mai ales în zonele umede ale corpului. Pentru a se hrăni, aceste microorganisme degradează sebumul, resturile celulare și sudoarea emisă de piele, producând substanțe organice (metabolite) cu miros neplăcut. Pentru a lupta împotriva acestor mirosuri se impune un control extrem de riguros al acestor bacterii, utile pielii deoarece ele constituie o barieră eficace împotriva colonizării altor microorganisme patologice. Dacă acest obstacol cade, calea spre o serie de infecții e deschisă. Așadar nu se pune problema exterminării acestei flore bacteriene a epidermei. Secretul unei rețete antimiros constă în caracterul ei bacteriostatic, care să împiedice, așadar, multiplicarea populației bacteriene fără a o extermina însă.

Dozajul moleculelor bacteriostatice trebuie făcut extrem de riguros. Într-un procent prea mare, de pildă, ele generează o rezistență la antiseptice. Cei mai importanți compuși folosiți în textilele antimiros sunt triclosanii care sunt folosiți și în compoziția șampoanelor, a detergenților lichizi și a produselor cosmetice și zeolitul, o sită moleculară minerală care în contact cu umiditatea determină apariția moleculelor de oxigen, inhibitoare pentru bacterii. Dincolo de eficacitatea și de protecția sanitară a acestor produse, specialiștii au în vedere stabilitatea termică și chimică pentru a rezista spălăturilor repetate. După ani de cercetări, țesăturile antimiros ideale n-au apărut încă. Specialiștii sunt însă foarte optimiști. Ei speră ca într-un viitor apropiat să găsească soluții pentru realizarea unor cosmetofibre cu proprietăți spectaculoase: cicatrizante, relaxante, hidratante, împotriva creșterii sau căderii părului și chiar a procesului de îmbătrânire...

Inexplicabilul de lângă noi

AHURA-MAZDAH ŞI SPIRITELE BUNE

ION ŢUGUI

În procesul multisecular de formare a religiilor, întâlnim o impresionantă galerie de identităţi zeieşti şi sacre în jurul cărora s-au format de-a lungul timpului principii morale şi doctrine religioase. Una din cele mai puternice şi mai complete mărimi zeieşti o întâlnim la iranieni, apărută relativ târziu, în secolul al doilea după Christos. Ahura-Mazdah este „zeul care vrea totul şi reţine totul", el este omniştient şi binefăcător. Dar mai întâi el este creatorul a şase nivele de Paradis, sau straturi, sau ceruri. El a creat bolţile cereşti, Soarele, Luna strălucitoare, „sferele cu numeroase colţuri" (probabil galaxiile), vânturile, aerul şi focul, apa, păsările şi animalele, omul. Ahura-Mazdah nu aşteaptă de la creaţiile şi creaturile sale decât respect, recunoştinţă şi rugăciuni...

Această concepţie iraniană se apropie foarte mult de monoteism şi reprezintă în fapt împlinirea doctrinară a ideilor lui Zoroastru şi a numeroaselor tendinţe religioase care dominau la începutul erei noastre întreaga Asie. Timp de mai multe veacuri monoteismul a fost o formă relativă de credinţă în Iran, existând, încă, vechii zei. Chiar pe vremea lui Darius, Ahura-Mazdah nu este decât „cel mai mare dintre zei" ci nu o autoritate singulară. Dar fiinţează aşa numiţii „sfinţi nemuritori", aşadar o ierarhie divină într-un politeism care se va îndrepta în timp spre un panteon cu şase divinităţi care vor deveni patroni ai lumii materiale, iar în fruntea lor străluceşte Ahura-Mazdah, formând astfel septetul sacru...

Între cei şapte se instituie o relaţie specială, în spiritul principiilor care propagă binele. Apare chiar ideea „zeităţilor morale", dar nu este omisă nici „răzbunarea greşelilor". Mithra la hinduşi (Veda) este chemat să facă pe oameni, să-i educe, să-şi ţină angajamentele. În Iran acest zeu apare ca garant al contractului, el este un fel de controlor personificat. Vedem astfel, urmărind repartiţia tuturor zeităţilor septetului, că fiecare are în gestiune un domeniu, iar această repartiţie este valabilă atât în câmpul pământesc cât şi în cel ceresc...

Perşii jurau pe Mithra în situaţii când intrau în joc onoarea şi cuvântul dat. El reprezintă cinstea ostăşească, este zeul războiului, astfel explicându-se marea sa popularitate, cultul său transmis şi legiunilor romane din epoca imperială. El este, de asemenea, zeul care vede locul misterios şi vede simplu lucrurile cele mai ascunse.

Cultul Soarelui în Iran este reprezentat în Avesta, identificaţi cu păzitorii legilor morale fiind Mithra şi Varuna. Identificarea zeului iranian Mithra cu Soarele şi cultul mitraic roman, şi legăturile sale intime cu Soarele epocilor ariene, se explică prin consensul realizat de zeităţi spre binele lumii, dar şi prin aparenta confuzie între Mithra la hinduşi şi alte divinităţi solare asiatice.

Structura doctrinei iraniene spirituale şi creaţioniste este construită pe legile pozitive ale binelui. Dar există şi spiritele rele reprezentate de opozanţi, de duşmanii lui Ahura-Mazdah. Spre deosebire de alte concepţii spirituale, zeitatea rea a fost creată parcă pentru a produce răul, creaturile create iniţial bune.

Apare însă o idee şocantă în această doctrină spirituală. Se spune că au fost necesari nu mai puţin de 300 de ani, după fundamentarea doctrinei, pentru a se produce „sub formă imaterială" fiinţele. Ideea exista şi mai înainte, desigur, dar ea a primit girul afirmării mai târziu, recunoscându-se astfel existenţa fiinţelor vii imateriale.

Ceea ce noi numim morală, conform concepţiilor noastre europene, la iranieni era cu mult mai complex şi mai plin de sens. Se porneşte de la faptul că omul reprezintă centrul lumii şi deopotrivă al luptei dintre bine şi rău. Deci binele şi răul sunt în exclusivitate particularităţi dependente de existenţa omului, ele neexistând în natură sau în întinsurile materiale. Prin practicarea virtuţilor pozitive omul se aşază de partea lui Mazdah şi contribuie astfel la victoria binelui asupra răului. Prin păcat însă, el ajunge pradă spiritelor rele. Asocierea cu unele principii creştine este uşor de distins... Din toate acestea desprindem adevărul că impactul romanilor cu lumea spirituală a Iranului a avut darul de a transporta din Asia în Europa idei spirituale care au intrat de mult în fondul de spiritualitate european...

Amintiri din „cutia neagră"

Sinestezia – instrumentul secret al memoriei

MIHAELA DOROBANŢU

Greu de spus dacă Veniamin, cel căruia psihologul Alexander Luria îi descoperise uluitoare capacităţi de memorie, a făcut avere ca mnemotehnicien prin oraşe. Dar un lucru este sigur: el îi uluia pe spectatori, în special cu numărul său favorit, în care cerea publicului să-i „dea" o serie de cuvinte, pentru ca apoi să le repete în orice ordine i se comanda sau într-o manieră complet dezordonată. Cum făcea? Să presupunem că ar fi fost vorba doar de trei cuvinte (erau, evident, mult mai multe!): samovar, castravete, măgar. În acest moment, Veniamin pune în mişcare „camera sa de luat vederi"! Îşi cheamă în minte una din străzile sale preferate din Moscova şi o „filmează" pas cu pas. Apoi, rând pe rând, „agaţă" samovarul de cârligul unei ferestre, aşază castravetele pe o tavă în mijlocul pieţii şi leagă măgarul de clanţa unei uşi. Reţeta este... simplă. În orice ordine i se va cere să repete lista cuvintelor, nu va avea decât să ruleze înainte sau înapoi „filmul" şi să le „vadă" pe toate la locul unde le-a aşezat.

Dar cum pot fi aceste imagini atât de clare şi de puternice pentru ca metoda să-şi atingă scopul? „Instrumentul" secret al „geniilor" memoriei se numeşte *sinestezie*. Cu alte cuvinte, absenţa oricărei frontiere reale între simţuri. Ceea ce permite stabilirea celor mai stranii corespondenţe între sunete, mirosuri, gusturi, culori, senzaţii tactile. Un sunet nu va fi niciodată pentru o asemenea fiinţă doar un simplu sunet: el va fi în acelaşi timp o culoare, atingerea unui obiect, o secvenţă de imagini etc. De altfel cu toţii încercăm o anume sinestezie, mai ales artiştii. Un mare – şi cu totul special – poet, cum a fost de exemplu Arthur Rimbaud, este celebru pentru adevăratele „vânători" pe care le declanşa pentru senzaţii aparte şi nu întâmpina nici o dificultate în a-şi pune simţurile în comunicare. Prin sinestezie se creează o adevărată sarabandă de senzaţii care devin un fel de „cârlige" de care memoria se poate apoi folosi. Codificarea amintirilor la persoanele cu mari disponibilităţi de memorie este uluitoare şi de o bogăţie mult mai mare decât la persoanele normale.

Dar, de fapt, de ce uităm? Au fost emise rând pe rând diferite ipoteze. Mai întâi că amintirile noastre sunt „şterse" de alte amintiri noi, sau că măcar sunt „înceţoşate" de acestea printr-un fenomen bine cunoscut de altfel, numit interferenţă. Nici una din aceste ipoteze nu a fost reţinută. În schimb preferinţele par a se îndrepta spre o a treia: anume că amintirea, oricare ar fi ea, există în continuare „acolo", undeva, doar că drumul spre descoperirea sa s-a pierdut. Între această ipoteză şi cea (tipică unor evaluări psihanalitice) care consideră şi ea că unele amintiri persistă în continuare, dar au „căzut" în „groapa" inconştientului, se va alege în final – sau poate că ambele vor fi păstrate – completându-se una pe cealaltă.

Înconjuraţi de baze extraterestre...

Cazul incredibil al lui BOB LAZAR

DAN D. FARCAŞ

Robert (Bob) Scott Lazar, născut în 1959, declara că avea două titluri de master, în fizică şi electronică. Actele doveditoare ale acestor studii n-au fost niciodată găsite. Cei care l-au întâlnit pe Lazar, îl descriu totuşi ca pe o persoană educată, cu discernământ ştiinţific şi care îşi cântărea cu grijă afirmaţiile. Cunoscut pentru unele invenţii, la sfârşitul anului 1988, a fost contactat, de direcţia de informaţii a marinei militare, în vederea angajării. După trecerea testelor a fost transportat de câteva ori, între decembrie 1988 şi aprilie 1989, la baza militară *Nellis*, la circa 15 km sud de *Groom Lake*, la *„dispozitivul S4"*. Laboratoarele S4 se aflau în nişte hangare tăiate în coasta muntelui, foarte bine camuflate, astfel încât din înălţime semănau cu o pantă nisipoasă. Zona face parte din aşa numita „Arie 51", intrată de acum în mitologia OZN.

La prima sa vizită, Bob Lazar a fost dus într-un birou, unde i s-a înmânat spre studiu o documentaţie de circa 120 de pagini, despre diverse aspecte ale fenomenului OZN. Bob Lazar a aflat astfel că Statele Unite erau în posesia mai multor nave spaţiale. În dosar mai erau şi rapoarte de autopsie şi fotografii alb-negru ale unor fiinţe extraterestre din tipul „cenuşiu". De asemenea erau informaţii privind civilizaţiile extraterestre, navele, alcătuirea lor, sistemul de propulsie ş.a.m.d. Se făceau referiri şi la istoria omenirii. Afirmativ civilizaţiile extraterestre ne monitorizau de mult şi au efectuat 63 (sau 65) de modificări genetice în decursul evoluţiei speciei umane...

La următoarele vizite, Lazar a fost dus într-un hangar, în care a văzut un disc cu diametrul de circa 8 metri, cu grosimea maximă de circa 4,5 metri. Bob Lazar a putut intra în navă. Nava era organizată pe trei niveluri. Cel de jos era ocupat de echipamente; al doilea, singurul pe care Bob l-a vizitat, putea fi „puntea de comandă". Lui Lazar i s-a explicat că mecanismul de propulsie dispune de un „reactor cu antimaterie". Partea esenţială a „combustibilului" utilizat de acest reactor ar fi o bucată de circa un sfert de kilogram din elementul chimic cu numărul de ordine 115, care, bombardat cu protoni, se transformă în cel cu număr de ordine 116, eliberând... antimaterie. Aceasta, reacţionând cu materia, produce energie şi un soi de unde gravitaţionale staţionare longitudinale. Undele gravitaţionale produse de reactor erau dirijate printr-o coloană care se înalţa în mijlocul navei. *Levitaţia* şi zborul OZN-ului nu s-ar datora *„antigravitaţiei"* ci faptului că unda gravitaţională creată de reactorul navei poate fi defazată faţă de gravitaţia pământească cu valori de la 0 la 180 de grade. În acest din urmă caz cele două unde, opuse, dau naştere la un fenomen de respingere. Sarcina lui Lazar era studiul acestor mecanisme. El afirma că a văzut în total nouă farfurii zburătoare, una chiar zburând, la vreo 60 de metri de el.

Regulile din cadrul bazei erau foarte stricte. Se utilizau diverse metode de intimidare şi de reducere la tăcere, între care, după câte se pare, droguri. Acestea nu l-au împiedicat pe Lazar ca în martie 1989 să apară pe un post de televiziune, vorbind despre ceea ce văzuse, filmat contra luminii şi cu vocea alterată pentru a nu fi recunoscut. Apoi, cu câţiva prieteni, a încercat să filmeze, de la distanţă, zona şi zborul OZN-urilor, cu ajutorul unui telescop, dar au fost surprinşi şi reţinuţi de o patrulă. Din motivele de mai sus, dar şi din altele, contractul său cu laboratorul S4 a fost anulat.

Lazar a apărut sub numele său adevărat în noiembrie 1989, la o emisiune de televiziune de largă audienţă. Apoi numeroşi investigatori, între care Jacques Vallée, Timothy Good, Michael Lindeman, au ţinut să stea de vorbă cu el. De fiecare dată, ca şi în anii care au urmat, până la ora actuală, el a reluat, în linii mari, aceeaşi istorie, insistând cu fermitate că tot ce spusese era purul adevăr. Cei mai mulţi investigatori cred chiar că el a fost de bună credinţă dar, probabil, manipulat cu abilitate.

(Va urma)

Aţi dori să ştiţi cum îşi pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriţi să ştiţi ce bucurii şi ce necazuri „sunt scrise" în existenţa voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂŢARA, vrăjitoarea şi clarvăzătoarea care nu a cunoscut eşecuri cu harul şi arta ei magică. Este preţuită chiar şi peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informaţiile dorite despre viaţa, destinul, greutăţile, necazurile, succesele şi insuccesele dumneavoastră, despre boli şi trecut, despre şanse şi viitor.

Testată de mii de ori, BRĂŢARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie şi rezultate. Ea vă poate oferi şi dv. informaţiile solicitate. Pentru aceasta trimiteţi pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriţi de la BRĂŢARA, o fotografie şi talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume şi prenume, anul, luna, ziua naşterii şi localitatea.

Răspunsul îl veţi primi prin poştă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poştal.

Costul acestor servicii este de 75.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poştal pe numele IONESCU SIMION, Piaţa Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341. Pentru alte detalii puteţi telefona la 2243996 şi 2228336.

BRĂŢARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncţii sexuale. Cu puterile ei magice dăruite exclusiv magiei albe, şi-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor şi a clarvăzătorilor.

NUME _____ PRENUME _____

ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAŞTERII ___ şi LOCALITATEA _____

ADRESA: str. _____ nr. _____, bl. _____,

sc. ____, et. ____, ap. ____, sector ____, localitate _____,

cod _____, judeţul _____. M/31

La hotarele parapsihologiei

BLESTEMUL LUPILOR

Autostrada 53, statul american California. Cine şi-ar putea închipui că în dreptul motelului „New House" (Casa cea nouă), situat într-o zonă turistică de excepţie, se petrec lucruri îngrozitoare?! Şi totuşi, în prestigioasa revistă „Reader's Digest" s-au adunat, de-a lungul a câtorva luni, mărturiile a şase persoane, martorele unor evenimente demne de evul mediu şi nu de epoca modernă. Patronul motelului cu pricina, Donald Kartsen, este cel mai în măsură să relateze cele întâmplate în luna septembrie a anului 1997.

PAUL IOAN

„Cred că era ora două sau trei din noapte. Deodată am auzit nişte urlete îngrozitoare, parcă o haită de lupi s-ar fi năpustit din deşert asupra localului meu. Mi-am luat carabina din debara, şi am ieşit afară. Unii din clienţii cazaţi în camerele de la parter au făcut acelaşi lucru. Cu toţii eram înspăimântaţi, ne priveam unii pe alţii fără să înţelegem ce se petrece... Şi totuşi, nici un animal, nici o fiinţă nu se vedea prin partea locului, doar zgomotele înfiorătoare ne asurzeau şi nu ne dădeau pace..." Psihiatrul Reginald Douve, de la Universitatea California, avea să declare ulterior că a fost vorba de o halucinaţie colectivă, însă scepticismul său urma să fie contrazis de alte evenimente la fel de greu de explicat. În seara zilei de 8 septembrie 1997, în apropiere de acelaşi motel „blestemat", s-a produs o ciocnire în lanţ a patru maşini. Nici o persoană nu a fost rănită, dar toţi cei implicaţi în carambolaj au afirmat că au auzit „urlete de lupi" sau ceva asemănător, fapt care a speriat şoferii. Care era adevărul ? În zona respectivă nu aveau cum să existe lupi, niciodată nu fuseseră semnalate acolo fioroasele patrupede. Şi totuşi, la 11 septembrie doamna Lisa Simonwelt a fost sfâşiată de un animal neidentificat, pe când îşi făcea obişnuita alergare de dimineaţă, în preajma motelului cu pricina. Un bărbat care a dorit să-şi păstreze anonimatul a declarat că a văzut sângeroasa scenă, dar în afară de „umbre mişcătoare" nu poate explica nimic concret. Lucrurile bizare petrecute la „New House" n-au încetat decât atunci când o „armată" de poliţişti s-a instalat la pândă pentru a verifica mărturisirile celor implicaţi în evenimente. La 21 septembrie 1997, când a fost o noapte cu Lună plină, toţi cei cinci oameni ai legii au observat cum din pădurea din apropiere ies „umbre ameninţătoare, care se reped cu sălbăticie asupra maşinilor ce trec în viteză pe autostradă, fără să le pese că pot fi lovite..." Cu toate acestea, nici un foc de armă n-a fost tras, ca şi cum oamenii ar fi fost hipnotizaţi de cele văzute. Din acea noapte, liniştea s-a aşternut din nou în acea zonă. Era ca şi cum „bestiile" îşi făcuseră jocul şi nu le mai păsa de nimic. Profesorul Reginald Douve a strâns un dosar întreg cu declaraţii, la fel ca şi poliţia de altfel.

Tehno XXI

Planeta a devenit prea mică

TURISTONAUȚII MILENIULUI III

MARIAN GRIGORE

Astăzi, când un septuagenar (este drept, având stagii anterioare de astronaut) a putut petrece o săptămână pe orbită la bordul navetei, ori când o agenție de știri japoneză a putut închiria un loc pe aceeași navetă pentru documentarea unui jurnalist, nimic nu ne împiedică să ne gândim că, dacă am dispune de suficienți bani, ne-am putea asigura și noi un astfel de sejur spațial. Dar costul este încă prohibitiv, în ciuda unei cereri care, conform unor studii de marketing, este deosebit de bogată.

100 milioane de „turistonauți" potențiali

Patrick Collins, de la Universitatea din Tokyo, a ales un eșantion reprezentativ din populațiile japoneză și nord-americană, pentru a afla ce sacrificii ar fi dispuși să facă oamenii pentru un zbor în Cosmos. În mod voit, au fost evitate cifrele valorice (oricum, de natură a bloca orice vis), alegându-se varianta echivalentului salarial pe care doritorii ar fi dispuși să-l investească. Rezultatul a fost mai mult decât încurajator: 60 la sută dintre cei chestionați sunt tentați să efectueze un zbor spațial în condiții de confort comparabile cu cele oferite de un zbor într-un avion de linie, 2,9 la sută fiind gata să sacrifice în acest scop trei ani de salariu, 10,6 la sută un an de salariu, 18,2 la sută șase luni de salariu și 45,6 la sută trei luni. Este vorba, evident, de un salariu mediu occidental, dar, oricum, tot se adună circa 100 milioane de oameni din întreaga lume care sunt gata să facă sacrificii pentru o asemenea experiență unică. Așa încât, nu pare deloc o simplă escrocherie începerea vânzărilor de bilete pentru onoarea de a participa la zborurile turistice inaugurale sau lucrările de proiectare arhitectonică având drept obiect viitoarele hoteluri spațiale. Actualele proiecte, aflate într-o fază avansată de realizare, permit estimări de timp de doar 2-3 decenii (și chiar mai puțin) pentru momentul în care prețul de cost al unor asemenea operații va deveni competitiv. Iată câteva dintre proiectele respective.

> Dacă uriașa pată albă a cunoașterii pe care am putea-o defini prin **ceea ce nu știm** poate fi umplută, nestânjenit, de fantezie (activitate transformată într-o adevărată profesie de creatorii de literatură și filme SF), pentru vizionarii lucizi, care încearcă să prospecteze un viitor mai adesea previzibil și apropiat), pornind de la ceea **ce știm, dar încă nu putem,** timpul a început să se grăbească. Tot mai des visurile lor devin realitate, o realitate interzisă însă de posibilitățile materiale, rămase în urma progreselor generate de revoluția tehnologică. Și poate cel mai frapant exemplu îl constituie turismul spațial, respectiv posibilitatea de a petrece, fără alt scop decât cel al divertismentului insolit, o perioadă în spațiu.

De la „suborbital" la „orbital"

Zborurile spațiale turistice vor urma, probabil, aceleași etape parcurse de astronauți în cucerirea Cosmosului. La început, vor fi abordate zborurile suborbitale, balistice, similare primelor zboruri ale americanilor. Vor fi zboruri de maximum o oră, în care, timp de numai câteva minute, pasagerii vor avea posibilitatea să experimenteze microgravitația, contemplând Terra de la peste o sută kilometri înălțime, altitudine de la care va fi perfect observabilă și curbura Pământului, și culoarea neagră, de catifea înstelată, a Universului. Vor urma apoi primele zboruri orbitale, cam în aceleași condiții oferite astăzi de navete, pentru ca, în final, să fie posibile și perioade de 10-15 zile maximum (din cauza consecințelor asupra organismului uman ale microgravitației și ale radiațiilor cosmice), petrecute în „hotelurile" instalate pe orbită. Drept urmare, primele proiecte vizează, cum este și normal, aparatele de zbor capabile de asemenea performanțe.

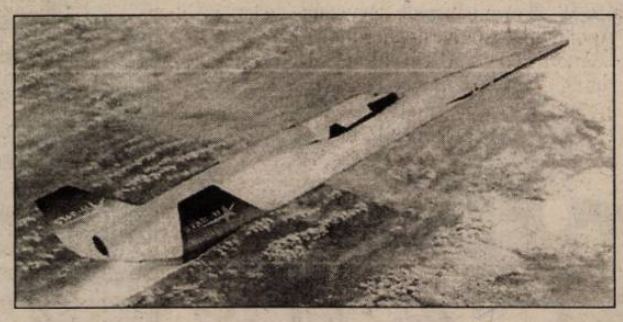

Lansatoarele, așa cum vor arăta în curând

Majoritatea proiectelor de nave spațiale turistice prevăd fie un zbor cu ajutorul unui lansator monoetaj, reutilizabil, fie un zbor „în două trepte", respectiv un zbor efectuat într-o primă etapă pe spinarea (la propriu!) unui avion supersonic, după care un miniavion echipat cu motoare rachetă (sau, în alte variante, o rachetă propriu-zisă) va decola, desprinzându-se de nava-mamă, la o altitudine de câteva zeci de kilometri, pentru a lua viteză și a atinge altitudinea de croazieră prevăzută.

◆ *Black Horse Pathfinder,* proiectul elaborat de societatea *Pioneer Rocket Plane,* se prezintă ca un avion care decolează și aterizează de pe pistele clasice ale aeroporturilor. O dată în aer, aparatul va fi alimentat în zbor cu oxigen lichid pentru a fi capabil, cu rezervoarele pline, de o a doua accelerare obținută cu ajutorul unui motor-rachetă, spre a atinge altitudinea de 140 kilometri. Prevăzut, inițial, doar pentru lansarea de sateliți, aparatul va putea fi folosit și pentru transportul de pasageri – afirmă Robert Zubrin, președintele societății.

◆ NASA, la rândul ei, are mai multe proiecte derivate din celebrul X-15, care a zburat în anii'60 sub forma unui avion-rachetă pilotat, reutilizabil. Proiectele, notate simbolic X-33 și X-34, sunt de asemenea avioane-rachetă cu decolare orizontală, pilotate (sau automate, după caz), ele neașteptând decât semnalul verde al finanțiștilor pentru a putea demara. După experimentarea prototipurilor, NASA intenționează să transmită proiectele către societatea *Lockheed,* care le va utiliza sub denumirea de *Venture Star,* pentru promenade turistice.

◆ Societatea *Advent Launch Services* anunță decolarea, în viitorul apropiat, a avionului *CAC-1.* Proiectul, „pus pe roate" în 1995, prezintă originalitatea de a folosi drept combustibil gazul natural lichefiat, în combinație cu oxigenul lichid. Mai puțin performant decât hidrogenul, gazul natural este totuși cu mult mai puțin costisitor, astfel încât transportarea unui kilogram de încărcătură la o altitudine de o sută kilometri revine de o sută de ori mai ieftin. Vehiculul imaginat de *Advent* are două etape, ambele reutilizabile, și va permite traversarea Atlanticului în doar 12 minute.

◆ Firma franceză *Dassault* propunea, încă din 1967, utilizarea unei combinații dintre un avion și o rachetă. Astfel, ajuns la altitudinea de croazieră, avionul lansează racheta care va atinge rapid o sută kilometri altitudine. Pe acest sistem se bazează și proiectul lansat de Peter Conrad (el însuși participant la misiunile Apollo spre Lună), sub numele de *Universal Space Liner,* proiect al cărui cost este estimat la 40 milioane de dolari.

◆ Aceeași idee stă la baza proiectului britanic lansat de *Bristol Aerospace* sub conducerea lui David Ashford. *Ascender* (numele sub care va zbura prototipul), prevede utilizarea, ca vehicul spațial, a unui avion-rachetă și se va transforma, în caz de reușită, în primul *Spacebus* destinat zborurilor turistice.

SPIRU HARET – „Omul școalei"

IRINA STOICA

Când rostești numele lui Spiru Haret gândul îți zboară automat la învățământul românesc. Supranumit „Omul școalei", timp de 30 de ani a fost un profesor și un strălucit organizator al învățământului, de la cel primar până la cel universitar, introducând cele mai înaintate metode pedagogice ale vremii și incluzând în programe cele mai noi cuceriri științifice.

Spiru Haret s-a născut la 15 februarie 1851 la Iași, fiind primul copil al judecătorului Costache Haret și al Smarandei, născută Stefanovici, fiica unui cunoscut argintar. Mama sa era o femeie cultivată și copilul învață acasă, de la ea, să scrie și să citească, iar la 18 mai 1859 este înscris în clasa întâi pe care o absolvă într-o lună.

Familia sa este urmărită de un șir de ghinioane. Tatăl bolnav, refuzând să cedeze șantajului politic, își pierde slujba de la Iași, apoi pe cea de la Dorohoi și este nevoit să lucreze ca notar în satul Bogdănești. Îl lasă pe Spiru la Iași, în grija surorii sale, Eufrosina, și a bărbatului ei, Dimitrie Botez. Cei doi îl înscriu la școala din cartierul Sărăriei unde băiatul are parte de un dascăl de excepție în persoana directorului Toma Săvescu a cărui memorie o va cinsti mai târziu, în 1898, susținând inițiativa unei plăci omagiale în noul local al școlii.

În 1860, copilul, de nouă ani, este marcat puternic de întâlnirea cu Alexandru Ioan Cuza, sosit la Iași pentru inaugurarea Universității. În 1862 vine la București, la liceul Sfântu Sava, unde, în ciuda condițiilor grele, trăiește o perioadă de reforme în învățământ, având din nou norocul unor dascăli de excepție ca Ioan C. Massimu, membru al Academiei Române din 1867, sau Alecu Borănescu, profesorul de matematici, cel care-l îndeamnă să studieze științele exacte. Cu toate greutățile materiale, cu toate că rămâne orfan de la 15 ani, simțindu-se obligat moral să-și ajute frații, pentru că tutorele lor, Dimitrie Botez, nu era un om destul de înstărit, Spiru Haret studiază cu temeinicie, capătă bursă după bursă, și este primul român care obține doctoratul în matematici la Paris. Teza sa din 1878 „Asupra invariabilității axelor mari ale orbitelor planetare" elaborează o nouă concepție asupra sistemului nostru planetar. Întors în țară, devine profesor de matematică la Facultatea de Științe din București și profesor de matematică la Școala Națională de Poduri și Șosele. A scris o lucrare de mare importanță, „Mecanica socială", propunând aplicarea metodelor matematice la științele sociale și lucrări mai scurte despre cutremure, fenomene astronomice, meteorologie. În 1862 devine membru al Academiei române și este numit în trei rânduri ministru al Instrucțiunii publice. Sprijină mulți inventatori români, printre care Aurel Vlaicu, și contribuie la întemeierea, de către N. Coculescu, în 1908, a primului Observator astronomic la București. Moare în 1912, iar cinstirea i se va face ulterior prin statuia din fața Universității. Contribuțiile în studiul mecanicii cerești îi vor aduce și recunoaștere internațională. În 1969, când a putut fi fotografiată partea nevăzută a Lunii și s-au întocmit primele hărți, unul dintre craterele nou descoperite a primit numele său.

Haret! Numele unui român, dincolo de hotarele Planetei noastre.

Anatomia secundei

O vară-toamnă a anticipației

ALEXANDRU MIRONOV

Mărturisesc că am adăstat nițel înainte de a așterne pe hârtie această anatomie a secundei ce va să vină. Continui însă să scriu mai ales pentru că „Magazin" este o publicație respectată, cu cititori fideli, intelectualii de mijloc, i-aș numi eu, cei cu adevărat interesați nu numai de noutățile ce bântuie lumea (miliarde de biți se prăvălesc zilnic peste noi), ci și de bunul mers al marii noastre familii, țara în care trăim.

Așa că am să continui, cu o scurtă lecție de anatomie a două „secunde" viitoare, purtând numele din titlul articolului. *Atlantykron,* tabăra SF-iștilor, se întâmplă chiar în săptămâna când apar aceste rânduri, mai precis, între 6 și 15 august curent, pe insulița botezată „Atlantykron", pe Dunăre, nu departe de „orașul atomic" Cernavodă, lângă antica cetate Capidava. Vor fi prezenți, cred eu, în jur de 200 de SF-iști, vor avea loc seminarii, lecții și conferințe de specialitate, un șerver ne va ajuta nu numai să hăituim *Internet*-ul, ci să ne și strigăm, către lumea largă, dragostea pentru imaginar și poveste. Vor fi de față scriitorul Ion Hobana, cercetătorii Pierre de Hillerin și Florin Munteanu, editorul Valentin Nicolau (cu premiile „Nemira"), tineri scriitori și artiști, redactori de reviste și posturi de radio și televiziune, invitați străini, între care foarte cunoscutul scriitor Robert Shekley și... specialiști în călătorii temporale. Din partea revistei *Știință și Tehnică,* „părinte" al bătrânei *Colecții de povestiri științifico-fantastice „Anticipația"* va fi prezent Dan Mihai Pavelescu, cu sarcina expresă de a restructura mult iubita (de către SF-iști) *CPSFA,* folosind mințile celor prezenți la tabără – și, tot acolo, vom pune bazele programului pentru *EuroCon-ul* din 2001, cel de la Călărași-Silistra, moment în care, sperăm, SF-ul românesc își va redobândi rolul de lider european.

Despre *AussieCon,* aflați că se va petrece în țara cangurilor, Australia, este „porecla" congresului mondial al SF-iștilor, și își va ține lucrările între 2 și 6 septembrie curent. Se vor întâmpla acolo o mie de minuni – veți afla despre ele dintr-un reportaj pe care-l va face, la fața locului, o echipă a TVR (cea care realizează emisiunea „Lumea de mâine"), ca și din paginile pe care le vor publica *CPSFA* și *Curentul.* E primăvară în Australia, în septembrie, sezon potrivit pentru o întâlnire a celor mai cititi scriitori de pe Terra (Joe Haldeman, Arthur C. Clarke ș.a.), ale căror cărți au atins tiraje de sute de milioane de exemplare(!), a celor mai „vizionați" teleași de pe planetă (realizatorii serialului „StarTrek", despre care se spune că are un miliard de telespectatori!), a unor artiști deosebiți, a unor oameni de știință cu greutate (specialiștii de la NASA sunt mereu prezenți la congresele mondiale) și mii de fani ai genului, împreună formând, creatori și consumatori de cultură, adevărata mare familie planetară a imaginației.

O vară și o toamnă-primăvară a anticipației...

Concluzia unui seminar:

NEVOIA DE MAI MULTĂ OMENIE

Creşterea numerică a persoanelor în vârstă, de la an la an, creează în societatea contemporană tot mai multe şi variate probleme, dificultăţi în satisfacerea nevoilor bătrânilor, atât în ţările dezvoltate, şi cu atât mai mult în Europa Centrală şi de Est, confruntată cu atâtea dificultăţi economice şi sociale. Acesta a fost probabil şi motivul pentru care organizaţia *„Help Age International"*, cu sediul central la Londra, a organizat, în perioada 10-14 iunie 1999, în Bulgaria, la Sofia, un seminar sub deviza *„Către o societate pentru toate vârstele"*. Seminarul s-a desfăşurat în cadrul manifestărilor consacrate Anului internaţional al persoanelor în vârstă şi a coincis cu împlinirea a 10 ani de la Declaraţia Drepturilor Persoanelor Diabetice, proclamată la Saint Vincent.

La seminar au participat reprezentanţi ai unor organizaţii neguvernamentale cu preocupări în sfera promovării drepturilor şi a protecţiei persoanelor în vârstă din ţările Europei Centrale şi de Est. Din România, au participat reprezentanţi din Bucureşti, Bacău, Focşani, Cluj, Galaţi, Iaşi, Timişoara, Vaslui. Tema seminarului *„Dezvoltarea organizatorică, culegerea şi constituirea de fonduri pentru organizaţiile neguvernamentale pentru ajutorarea persoanelor în vârsta"*, a urmărit să pună la dispoziţia participanţilor metode şi informaţii necesare pentru a creşte eficienţa acţiunilor organizaţiilor neguvernamentale, ale societăţii civile, în folosul persoanelor în vârstă, pe măsură ce această activitate va trece tot mai mult din sfera serviciilor administraţiei publice către formaţiuni voluntare, filantropice. Diabeticii în vârstă, numeroşi în societatea modernă, fac în egală măsură, obiectul acestor preocupări, cu atât mai mult cu cât bătrâneţea la ei este adesea însoţită de un întreg şir de suferinţe şi complicaţii suplimentare, pe fondul unui standard de viaţă foarte modest, marcat de multiple neajunsuri materiale, fizice şi psihice.

Seminarul, condus de domnul Paul Hinchcliff, coordonatorul programului pentru Europa Centrală şi de Est al organizaţiei „Help Age International", a prilejuit multiple contacte interesante şi cordiale între participanţii dintr-o zonă geografică încă frământată de dificultăţi economice şi tensiuni sociale, adesea dureroase. Dorinţa comună a participanţilor de a învăţa unii de la alţii, manifestările spontane şi sincere de prietenie şi de apreciere reciprocă, disponibilităţile sufleteşti şi capacitatea de dăruire pentru cei în suferinţă, calităţi indispensabile în această sferă de activitate socială, din ce în ce mai necesară în lumea contemporană.

Seminarul a fost găzduit la Sofia şi cu sprijinul organizatoric al Fundaţiei locale „Hospice Miloserdie", conducătoarea acestei organizaţii filantropice fiind doamna Donca Paprikova, cunoscută în ţara sa ca „Maica Tereza" a Bulgariei. În vârstă de 83 de ani, laureată a unui premiu internaţional pentru activitatea sa umanitară, această femeie, tânără la suflet, energică, optimistă, iradia în jurul său încredere şi speranţă. Activitatea filantropică a început-o în perioada profundei crize economice şi sociale ce cuprindea Bulgaria. De formaţie umanistă, absolventă a unor înalte şcoli de filozofie şi sociologie din Elveţia şi Germania dinaintea celui de-al doilea război mondial, doamna Paprikova a pus, în apartamentul său modest, bazele unei activităţi de ajutorare a celor nevoiaşi şi suferinzi. Nu după mult timp, în jurul ei s-au adunat persoane generoase, decise să se consacre ocrotirii celor „mai săraci dintre săraci şi cei mai suferinzi dintre cei în suferinţă". Treptat, organizaţia „Miloserdie" (milă, caritate), devine un simbol al dragostei pentru oameni şi al speranţei, într-o perioadă când speranţa era adânc subminată. Unele oraşe din ţară i-au urmat exemplul. Spiritul milei şi al solidarităţii creştineşti, aproape anihilat în perioada celor 5 decenii de ateism comunist, a început să se trezească în sufletele oamenilor, o dată cu virtutea uitată de a-ţi ajuta vecinul oropsit şi la grea încercare. A început o muncă îndârjită, într-o perioadă de gravă criză morală şi economică, desfăşurată de voluntari – funcţionari, învăţători, medici, cadre sanitare, studenţi, elevi, slujitori ai bisericii, până şi actori, îndeosebi cei care dădeau concerte şi spectacole de binefacere. Oameni de rând, anonimi şi săraciţi, au venit şi ei să ajute. Dădea fiecare ce putea, alimente, legume, fructe, haine uzate, bani din buzunarele sărăcite. Mulţi îşi puneau la dispoziţie timpul: găteau hrana, o distribuiau la domiciliul celor nehrăniţi, îngrijeau şi făceau curăţenie la cei neajutoraţi şi părăsiţi, vegheau la sănătatea celor în suferinţă. Baba Donca începuse să devină simbolul speranţei şi un îndemn permanent la mai multă omenie. Tot ce făcea această femeie extraordinară era atât de firesc şi de convingător, încât oamenii i se încredinţau fără rezerve. Baba Donca primea de la toţi ajutoarele oferite, indiferent de valoarea şi mărimea acestora, cu aceeaşi adâncă recunoştinţă. În ce priveşte ajutoarele din afară, doamna Paprikova avea sentimente amestecate: „este neîndoielnic că avem nevoie de sprijin şi ajutor, dar este stânjenitor să depinzi numai de generozitatea străinilor".

Acum, Fundaţia „Miloserdie" dispune de o reţea solidă de ajutorare la domiciliu a celor nevoiaşi şi în suferinţă. Numărul lor în Sofia este apreciabil, printre ei aflându-se şi mulţi diabetici.

Despre doamna Donca Paprikova, se spune acum: „Maica Tereza a Bulgariei ne-a redat încrederea în noi. Când pronunţăm numele ei, simţim că ne întărim speranţa".

În pofida faimei sale şi optimismului ce o caracterizează, doamna Donca este conştientă că resursele sale sunt mereu insuficiente. Ea este conştientă că munca sa este doar o picătură în mare. „Dar dacă această picătură cade mereu în acelaşi loc potrivit, ea poate străbate la urmă până şi piatra cea mai dură", spune zâmbind această extraordinară femeie, şi zâmbetul feţei îi readuce tinereţea pe chipul brăzdat de atâţia ani de veghe şi trudă în folosul semenilor ei.

Dr. LEONID GHEORGHIEV

IDEI UTILE

◆ *Dacă doriţi să aduceţi o notă de noutate în colţul dv. preferat, acolo unde savuraţi cafeaua, citiţi sau schimbaţi câteva vorbe cu o prietenă vă oferim o sugestie. Canapeaua, în tonuri deschise, uni, cu perne în aceeaşi tonalitate, are în vecinătatea sa o banchetă, de această dată tapisată cu o stofă în dungi. Pe canapea sunt „aruncate" două perne mici, îmbrăcate cu acelaşi material, al banchetei, în dungi pastelate. O „piramidă", extrem de decorativă joacă rolul unui excelent suport pentru cărţi, reviste, dar şi pentru o tavă cu cafele...*

◆ *Locul pentru servit masa poate fi mobilat cu un ansamblu extrem de modern, din fier forjat şi sticlă. Lustra, tot din metal are abajururile în nuanţa lămâilor şi portocalelor ce nu trebuie să lipsească de pe masă...*

Gastronomice

Cititoarea noastră fidelă din Vişeul de Sus, doamna Chereji Clara, ne trimite alte reţete de sezon.

Pastă de vinete în aspic

1 kg vinete, 400 g de ardei graşi roşii 200 g de iaurt, 3 linguri cu vin, 2 căţei de usturoi, 2-3 linguri de gelatină pudră, 3 linguri oţet cu tarhon, sare.

Se coc vinetele şi ardeii, se curăţă usturoiul şi se pisează. Se încălzesc oţetul şi vinul la foc mic. Se adaugă gelatina. Se amestecă continuu 2 minute, până se dizolvă gelatina. Vinetele se curăţă şi se storc uşor într-un tifon, eliminând zeama amară. Ardeii, se curăţă de pieliţă şi de seminţe, se taie bucăţi. Vinetele, ardeii şi usturoiul se fac pastă cu ajutorul mixerului, apoi se trec prin sită, pentru a înlătura seminţele vinetelor. Se adaugă gelatina dizolvată şi iaurtul apoi sare şi puţin piper, după gust. Se amestecă cu grijă toată compoziţia şi se toarnă într-un vas rotund sau dreptunghiular. Se lasă 12 ore în frigider. Înainte de a o servi, pasta de vinete se desprinde uşor cu lama unui cuţit răsturnând-o apoi pe un platou.

Musaca de vinete

400 g carne de porc fără os, 1,5 dl ulei, 2 cepe, 300 g roşii, 1,5 kg vinete, 1 ou, 6 linguri smântână, 3 linguri caşcaval ras, sare, piper, verdeaţă.

Se trece carnea prin maşina de tocat, ceapa se toacă mărunt şi împreună cu carnea se pun într-o tigaie cu ulei şi se prăjesc circa 10 minute. Se lasă să se răcorească. Se adaugă condimentele, oul şi verdeaţa tocată mărunt, amestecându-se bine.

Vinetele spălate bine se taie în felii groase de un centimetru. Se aşază, într-o tavă unsă, alternativ, trei straturi de vinete şi două de carne. Smântâna se amestecă cu pasta de roşii şi se toarnă deasupra. Se pune tava în cuptor la foc potrivit şi se lasă 25 minute. Când musacaua este aproape gata se presară caşcavalul ras şi se mai lasă încă circa 5 minute. Se serveşte cu sos tomat.

Chiftele de vinete cu sos de roşii

3 vinete mijlocii, 2 ouă, 2 linguri de făină, sare, piper, 3 linguri ulei.

Pentru sos: 500 g roşii, 1 ceapă, 1 linguriţă zahăr, sare.

Se coc vinetele, se curăţă şi se aşază pe un fund înclinat să se scurgă. Se toacă şi se amestecă cu ouăle, sare, piper şi făină, astfel încât să fie compoziţia potrivit de moale. Se ia cu lingura din compoziţie şi se dă drumul chiftelelor în ulei încins, prăjindu-le pe o parte şi pe alta. Separat se fierb câteva roşii, se trec prin sită şi se amestecă cu puţină ceapă prăjită. Se pune sare şi o linguriţă de zahăr. Se ţine să dea în câteva clocote. Se aşază chiftelele în sosul de roşii şi se lasă pe marginea maşinii, să fiarbă foarte încet, ca să nu se sfărâme. Se servesc calde sau reci.

Un remediu agreabil: râsul în hohote

Statistici demne de luat în seamă relevă faptul că, în ţările dezvoltate, 8 din 10 adulţi nu respiră corect. Deşi respiratul reprezintă unul din reflexele noastre necondiţionate, o dată cu trecerea anilor uităm să respirăm corect. Dacă copiii, atunci când zburdă, strigă, plâng sau râd îşi „aerisesc" organismul, în schimb adulţii stau încovoiaţi la birou, împiedicând pătrunderea aerului în partea inferioară a plămânilor. Pătrunzând doar în partea superioară a plămânilor sângele şi implicit organele esenţiale ale trupului nu sunt oxigenate suficient. Efectele, deloc minore, nu întârzie să apară: oboseală aparent nejustificată, dureri de cap, hipertensiune, probleme de circulaţie, crampe musculare. Remediul presupune să reînvăţăm respiratul corect. Un rol esenţial îl au exerciţiile fizice, joggingul, înotul, mersul cu bicicleta sau, pur şi simplu, urcatul şi coborâtul scărilor. Şi exerciţiile de relaxare au un efect benefic, cu condiţia să respiraţi din abdomen. Puneţi mâinile pe abdomen şi vă concentraţi să inspiraţi profund, ca şi când aerul ar umple cavitatea abdominală. (Cei care ştiu să respire în acest mod sunt cântăreţii). Oricum, pentru o respiraţie corectă poziţia corpului trebuie să fie dreaptă, cu umerii bine traşi spre spate. Şi încă un detaliu: pe-lângă exerciţiile de gimnastică ample ale braţelor, specialiştii recomandă cântatul şi... râsul în hohote. Merită să încercaţi.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Pentru dumneavoastră, doamnă

Un caz pe săptămână

„Mă numesc S.A. şi am 38 de ani. În urmă cu câţiva ani am început să am probleme de stomac: dureri, balonări. Ba mai mult, într-un an am slăbit 10 kg. Din păcate recomandările medicinii clasice nu m-au ajutat. Motiv pentru care am apelat la tratamentul bioenergetic. În cadrul „Cabinetului Ciupea" m-a tratat doamna Ana Stoica, fiica doamnei Vasilica Ciupea. După prima serie de zece şedinţe de bioterapie mă simt mult mai bine. Acum pot mânca fără probleme fructe, crudităţi. Cred că tratamentul bioenergetic este un remediu excelent pentru multe cazuri nerezolvate «prin metodele medicinii clasice»"...

*

Redacţia revistei noastre facilitează, cititorilor dornici să beneficieze de tratament bioenergetic, accesul la „Cabinetul Ciupea" pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 35000 lei.

10% REDUCERE adică 35000 lei

TALONUL NR. 31

Numele şi prenumele pacientului.....

.....

Adresa.....

Intervalul efectuării tratamentului.....

Programări la telefon: 6862046

● Valabil până la 31 august 1999 ●

Laborator de sănătate

ARDEII

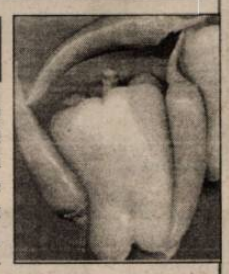

Dulci sau iuți, ardeii fac parte dintre legumele cele mai bogate în substanțe nutritive. Când Columb a ajuns pentru prima dată în Indiile de Vest, a crezut că a descoperit un alt drum al mirodeniilor către Asia. Printre tot felul de plante necunoscute până atunci europenilor, băștinașii i-au arătat și această legumă. Columb a adus-o în Spania, unde a fost botezată „ardei spaniol" și, nu după mult timp, a devenit o materie primă foarte apreciată pentru specialiștii în preparate culinare și nu numai. Când un bucătar inspirat a pus roșii (tot un cadou al Lumii Noi) și ceapă la călit, în combinație cu ardei, s-a creat primul sos picant, care apoi a dat naștere la tot felul de rețete sofisticate și rafinate, ajungându-se ca în zilele noastre să existe o adevărată competiție între producători.

Există numerose varietăți de ardei dulci și iuți: grași – verzi, galbeni sau roșii, Kapia, sortimente bine cunoscute în țara noastră, precum și unele care nu ne sunt familiare, dar care sunt extraordinar de populare în America de Sud și în țările europene cu climat meridional; *Chili* – ardei foarte iute, *pasilla* (sau *chili negro)* – lung, cafeniu, destul de iute, care se consumă, de obicei, uscat; *peperoncini* – mic, răsucit, nu foarte iute, folosit în special murat în bucătăria italiană; *cherry* – ceva mai iute și consumat de italieni tot murat; *serrano* – verde închis sau roșu, extrem de iute; *cayenne* – se folosește de obicei uscat întreg și apoi pisat, „foc" pur etc.

Substanța care provoacă senzația de iuțeală este capsaicinul; aceasta reduce activitatea neurotransmițătorilor care poartă impulsurile dureroase la sistemul nervos central. De aceea ardeii, în ciuda usturimii pe care o produc în gură, contribuie la ușurarea durerii din orice parte a corpului. Nu întâmplător, în medicina populară, extractul de ardei iute a fost folosit ca anestezic.

Ardeiul acționează foarte eficient și ca decongestiv nazal. Când sunteți răciți, adăugați un strop de boia de ardei iute în supa de pui fierbinte și veți beneficia de un remediu în plus. Ardeiul contribuie și la menținerea sănătății plămânilor. S-a constatat că incidența bolilor pulmonare este mai scăzută în țările în care ardeiul iute e mai mult folosit în meniu. De asemenea, accelerează metabolismul, determinând arderi mai rapide în organism. Pe de altă parte, ajută la prevenirea formării cheagurilor de sânge care pot duce la congestii cerebrale.

O cană de ardei gras roșu tocat conține de peste trei ori doza zilnică necesară de vitamina C, iar de ardei verde mai mult de una.

Ardeii pot fi păstrați într-o pungă de plastic în sertarul de jos al frigiderului o săptămână sau chiar mai mult.

Dr. AURELIA DĂSCĂLESCU

NOI DIMENSIUNI ALE CUREI MARINE

ARCADIE PERCEK

Tot de cura marină ca și de complexele ei influențe asupra sănătății somatice, deci corporale, dar și asupra aceleia psihice mai ține și faptul că acesteia îi mai este proprie și o anume filosofie, ca și o anume psihologie, decurgând din situația că, la mare, mai mult ca în orice alt loc, simțim contactul nemijlocit cu cele patru elemente fundamentale ale cosmogoniei tradiționale: Focul (pe care îl identificăm cu Soarele), Nisipul (pe care îl identificăm cu Pământul), Briza marină (pe care o identificăm cu aerul) și, în sfârșit, Marea (pe care o identificăm cu apa).

Din contemplarea imediată a acestor realități, din această fortuită simplificare a lucrurilor, la care ne aduce statul pe plajă, rezultă stări de spirit aparte, generate desigur de intima noastră integrare în acest imens cristal, care, în optica inginerului român și a savantului cu importante realizări în domeniul aeronauticii, Henri Coandă, este Universul.

Un alt factor de natură filosofică care, pe plajă, contribuie la inducerea în spiritul nostru a unui anume climat extrem de favorabil procesului de sanogeneză, este că, deși plutim într-o baie de priviri provenind de la sutele de oameni care o populează - plaja constituindu-se din acest motiv într-un imens ochi miriapodic - nu vom simți în cele din urmă decât privirea dominatoare, ocrotitoare și binefăcătoare a Soarelui; motiv pentru care cu ochii închiși sau întredeschiși, urmărim mereu cursa celestă a acestuia, simțindu-ne prinși într-un anume con de radiații, rezervat fiecăruia dintre noi, de unde și un anume sentiment de siguranță și de stabilitate care pune stăpânire pe noi. Sentiment generat de faptul că, *pe plajă, realizăm mai bine ca oriunde în altă parte, că fiecare dintre noi dispunem de propriul nostru loc sub Soare.*

Apoi, tot pe plajă, deși plutim și într-un ocean de sunete și zgomote, oricât de variate și de intense ar fi acestea, ele nu se vor putea substitui niciodată muzicii ancestrale a valurilor, care, pur și simplu, ne învăluie din toate părțile, dându-ne senzația certă că beneficiem din plin de virtuțile sanogenetice ale acestui mediu existențial, neschimbate de când lumea și pământul.

Un alt factor, de data aceasta de natură psihologică, care acționează din plin la mare pe linie de sanageneză, ține de faptul că pe plajă ne eliberăm de constrângerea veșmintelor, și aceasta pentru că acolo nu purtăm decât costumul de baie, iar în afara plajei, o vestimentație cât se poate de ușoară. *Eliberându-ne însă de constrângerile veșmintelor, ne eliberăm, automat, și de constrângerile profesionale sau de alt gen.*

Astfel degustăm, pe cale inconștientă, un aspect inedit al libertății, pe care Lucian Blaga o asimilează nu numai cu o condiție, ci și cu o substanță asimilabilă ca oxigenul. Și, într-adevăr, la mare simțim din plin efectul înviorător al oxigenului propriu-zis, aerul de pe aceste meleaguri fiind, după cum știm, de o deosebită puritate, cât și pe acela rezultând din eliberarea de constrângerile vestimentare ca și de alt gen, constrângeri ale căror rigori le simțim după cum prea bine știți, în tot timpul anului.

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

Adenomul de prostată

La întrebarea pe care ne-o adresează cititorul BĂGHINĂ PETRE din comuna Vânători, satul Goanța, județul Mehedinți, îi răspund: în legătură cu suferința dumneavoastră cronică de prostată, ademonul de prostată de care suferiți, și pentru care vreți să vă tratați cu un anume preparat naturist, „miroase", ca să spun așa, a operație. Ca să stabilim cu certitudine acest fapt, prezentați-vă urgent pentru o internare la spitalul din Turnu-Severin, secția de urologie. Va fi necesar în acest scop să aveți un bilet de trimitere, eliberat de medicul dumneavoastră de circă. În felul acesta, vi se va stabili diagnosticul și vă veți convinge că operația vă va scoate, în mod sigur, din impasul în care vă aflați.

Ce este psihoza discordantă

ELENA ALEXANDRU, învățătoare undeva în județul Iași (nu ne specifică unde anume), ne scrie o impresionantă epistolă, în legătură cu sănătatea surorii ei, cerându-ne sfatul în legătură cu boala de care aceasta suferă.

Întrebările care ni se pun în final sunt două la număr, și anume:

◆ *Are psihoză discordantă (boala care i s-a stabilit la internările pe care le-a avut în spital) vreun diagnostic?*

◆ *Fiica bolnavei (la ora actuală studentă) ar putea suferi cândva de boala mamei sale?*

Rețineți faptul, stimată D-nă Elena Alexandru, că psihoza discordantă, de care suferă sora dv, reprezintă un termen utilizat în special de către psihiatrii francezi, pentru boala denumită în mod obișnuit schizofrenie. Schizofrenia se prezintă sub foarte multe forme clinice. În cazul surorii dv., pare însă a fi vorba despre o schizofrenie simplă, formă clinică ce se caracterizează printr-o productivitate psihotică redusă, tabloul clinic fiind dominat de sărăcie afectivă, autism și inactivitate, având de obicei o evoluție lent progresivă, și cu remisiuni în general rare și parțiale. Tratamentul administrat surorii dv este bun și trebuie continuat. În ceea ce priveste cea de-a doua întrebare pe care mi-o puneți, vă precizez că nu este demonstrat științific că schizofrenia se moștenește. Se moștenesc însă structurile psihice mai fragile, care trebuie cruțate de șocuri, de stresuri consomptive puternice și durabile, realități care pot așterne patul bolii.

Despre lapte

Cititorul revistei noastre, CAROL FODOR, din orașul Bistrița, ne pune două întrebări, la care ne roagă să-i dăm răspunsul cel mai exact posibil: una în legătură cu laptele și consumul său, și alta în legătură cu petrolul. Vă subliniem faptul că laptele este un aliment complet, conținând în afară de proteine, glucide și lipide și foarte multe săruri minerale (calciu, magneziu, clor, fosfor, potasiu, de asemenea și foarte multe vitamine: A,D,E,K, acid ascorbic etc.). Laptele praf este tot lapte de vacă din care s-a scos, prin diferite procedee industriale, aproape toată cantitatea de apă pe care o conține. Deci nici acesta nu este de evitat. Cum prin pasteurizare înțelegem distrugerea formelor vegetative ale unor bacterii patogene sau saprofite, dintr-un produs ușor fermentescibil, necesar de conservat un timp scurt printr-o încălzire la temperaturi sub 100 grade Celsius, este de presupus că laptele pasteurizat reprezintă un asemenea produs. Deci, nici acesta nu este de evitat. Procesul pasteurizării se folosește nu numai pentru prepararea acestui gen de lapte, ci și pentru prepararea sucurilor de fructe și de legume. Rețineți însă faptul că, deoarece sporii nu sunt distruși în cursul acestui proces, produsele pasteurizate trebuie păstrate la temperaturi scăzute pentru a împiedica în felul acesta germinarea acestora. Laptele crud se poate consuma când avem certitudinea proveniență sale de la o vacă sănătoasă, și a respectării regulilor igienice în procesul de mulgere al acestuia. Iar teama dv., stimate d-le Carol Fodor, că laptele fiert este un produs aproape fără calități, nu este deloc justificată. Laptele fiert își păstrează în enormă parte multiplele sale calități nutritive, conferindu-ne în plus certitudinea calităților sale sanogenetice.

Timpul liber al copiilor defavorizați

Scrisoarea de astăzi este una specială pentru că ne sosește de la un dascăl – D-na Prof. Alina P. din Constanța care expune o serie de puncte de vedere privind ocuparea timpului liber al copiilor defavorizați.

Stimată doamnă Alina P, ne bucură faptul că rubrica noastră are un ecou atât de mare în rândul cititorilor, determinându-vă să ne scrieți pentru a vă exprima un punct de vedere. Sunt cu totul de acord că acești copii, ca și alții defavorizați de soartă, ar trebui să primească mult mai mult, atât din partea familiei cât și a societății. Din păcate, realitatea este departe...

Auzim frecvent de copii infectați cu HIV care sunt abandonați în spitale de către familia lor, care ar trebui să-i sprijine cu atât mai mult în această perioadă dificilă; vedem copii cu deficiențe abandonați în cămine spital pentru că părinții lor nu s-au simțit în stare să-i iubească; sunt copii cu diferite boli care zac în spitalele de pediatrie luni de zile, primind din când în când câte o vizită de la familie, să vadă cum se mai simt...; există și copii normali care sunt abandonați în centrele de plasament pentru că părinții lor au ceva mai bun de făcut decât să se ocupe de ei, să-i crească, să-i iubească. Peste tot în jurul nostru copiii suferă din cauza unor părinți care au un sever handicap afectiv: nu pot să se iubească decât pe ei înșiși sau, uneori, și sticla de băutură. Este trist, dar adevărat. Societatea nu a ajuns, însă, la acel grad de dezvoltare încât să preia cu succes responsabilitățile familiei, mai ales în privința aspectului afectiv. Și cresc copii în jurul nostru, având o imensă nevoie de dragoste, fără să aibă cine să le ofere suficientă căldură cât să se simtă ocrotiți și doriți pe această lume.

Dumneavoastră, doamnă Alina, spuneți că suntem datori să-i educăm pe acești copii, dar ar trebui să le educăm întâi părinții, pentru ca zâmbetul copiilor lor să nu se șteargă, așa cum spuneți, atunci când se întorc acasă. Și acest lucru se face extrem de greu. Uneori este chiar imposibil. Există însă și organizații neguvernamentale, nu multe la număr, care se ocupă de copiii defavorizați, încearcă să aducă o rază de soare pe chipul lor. Direcția pentru Protecția Copilului din Constanța ar putea, cred, să vă pună în relație cu câteva din aceste organizații și fundații. Cât privește o eventuală vizită la Centrul de Consiliere pentru Copil și Familie pot să vă asigur: colegii mei vă vor primi cu căldură și vă vor împărtăși din experiența lor. Și cred că și dumneavoastră aveți multe lucruri să le spuneți despre ceea ce trăiți zi de zi.

Noi vă dorim multă putere și dragoste pentru copiii cu care lucrați și așteptăm să ne mai scrieți ori de câte ori considerați că v-am putea fi de folos. Pentru toți cei interesați, adresa Centrului de Consiliere pentru Copil și Familie este: Calea Dorobanților nr. 58, sector 1, București, în cadrul Dispensarului policlinic Dorobanți pentru copii.

Rubrică realizată de
MIHAELA DOROBANȚU

ZAHĂR MULT, risc de cancer!

Specialiștii avertizează

Este cunoscut rolul zahărului în cancerul de colon. Mai puțin însă în cazul celui de plămâni. Studii recente au scos la iveală faptul că riscul apariției cancerului de colon și plămâni este cu 55 la sută mai mare decât în cazul celor care consumă zahăr în cantități mici. Acest risc este însă de 28 de ori mai mare în cazul fumătorilor, al căror consum de zahăr este ridicat. O altă cauză a apariției cancerului o constituie consumul mare de calorii în copilărie, observație ce a coincis cu cele efectuate asupra animalelor. Acest ultim studiu a fost efectuat în Anglia încă din anul 1937 și au fost testați până în prezent 4000 de subiecți. O serie de familii britanice au decis în ultimii ani să modifice, pe cât posibil, comportamentul alimentar al copiilor, reducând numărul de calorii.

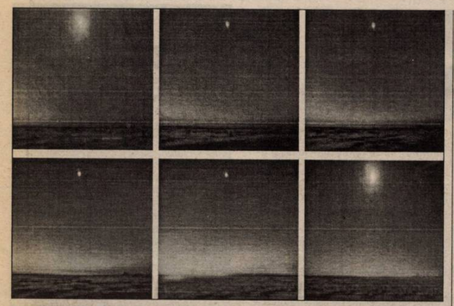

O premieră mondială

Pregătirile pentru observarea eclipsei totale de Soare de la 11 august 1999 au început încă de acum câțiva ani și au debutat cu o... premieră mondială: prima conferință internațională din istoria observării eclipselor de Soare, organizată înainte de producerea evenimentului (workshop-ul NATO de la București, iunie 1996).

cea mai mare splendoare, cam ca la răsăritul sau apusul Soarelui. În același timp avem impresia că ei coboară foarte repede pentru a se ridica din nou la sfârșitul totalității.

De ce merită s-o vedem?

Foarte simplu: așa cum am spus, este un fenomen extrem de rar în același loc de pe suprafața Pământului. Sunt locuri în care un astfel de fenomen are loc o dată la patru secole.

Vom zăbovi altă dată asupra splendorii și interesului pe care-l prezintă eclipsele totale de Soare. Acum ne interesează cum vom putea vedea un asemenea show cosmic.

Care este „scenariul" unei eclipse?

Să ne imaginăm mai întâi un cer perfect senin și un Soare strălucitor. La un moment dat, ne dăm seama că lumina astrului a început să slăbească. Discul său, știut dintotdeauna perfect rotund, este acum știrbit. O pată neagră, rotundă, cu convexitatea îndreptată spre centrul discului solar, se insinuează tot mai mult, mușcând puțin câte puțin din disc. Ea se tot lărgește până ce aproape jumătate din discul Soarelui dispare. De acum o lumină palidă se instalează în locul strălucirii de mai înainte. Peisajul se acoperă cu umbre, toate culorile se estompează. Pe măsură ce fenomenul continuă, secera luminoasă, formată de partea discului solar neacoperită încă de Lună se subțiază din ce în ce, până când dispare. În acel moment, Soarele este complet eclipsat. Totuși, în jurul discului negru al Lunii se vede o coroană de cute cu lumină dulce, care marchează locul Soarelui. Apoi totul se succede invers. Un fulger de lumină izbucnește de la marginea discului Lunii și aceasta, continuându-și drumul, eliberează încetul cu încetul astrul zilei, care-și recapătă toată strălucirea de mai înainte.

Imagini ciudate, dar nu e „sfârșitul lumii"

Putem constata mai întâi că forma Soarelui, adusă la cea a unei secere subțiri care tot descrește pe măsură ce ne apropiem de totalitate, se traduce prin aspectul petelor luminoase pe care le putem vedea în umbra lăsată de golurile dintre frunzele unui copac. În condiții normale, aceste pete, datorate razelor de lumină care traversează spațiile dintre frunze (principiul imaginilor obținute în camera obscură), sunt circulare ca însuși Soarele. Or, în timpul eclipsei, ele capătă chiar forma „secerii" Soarelui. Le puteți observa chiar și printr-o banală răzătoare sau printr-o strecurătoare de bucătărie! Se poate vedea, de asemenea, cu ușurință, mai ales în momentul totalității, că norii capătă o tentă arămie, chiar irizată, de

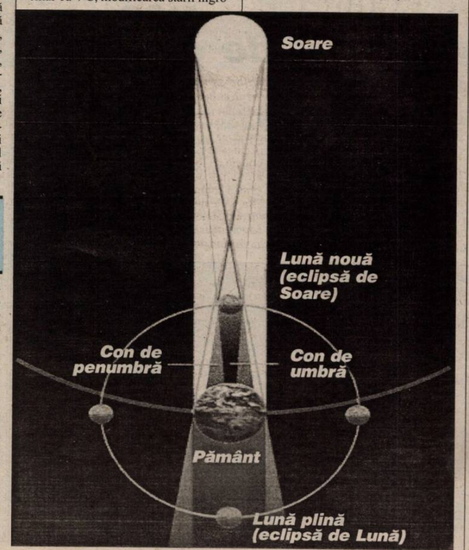

metrice a aerului, un vânt ușor, numit chiar „vântul eclipsei", variații magnetice și electrice ale atmosferei etc.

Ce mai putem vedea pe cer?

Un spectacol care nu trebuie ratat este apariția stelelor foarte strălucitoare și a planetelor, în special a lui Mercur și Venus. În fond cerul arată ca și cum Soarele ar fi apus de cel puțin o oră, ceea ce corespunde momentului în care încep să fie vizibile cu ochiul liber stele de magnitudinea trei. Prezența norilor la orizont poate modifica mult întunericul, datorită luminii pe care o reflectă. În general, se spune că este întunerec ca într-o noapte cu Lună Plină. Consemnările unor eclipse din antichitate ne fac să credem că cerul devenea mai întunecat decât în zilele noastre. Se spune că în timpul eclipsei din anul 310 î.e.n. se vedeau stele pretutindeni. Plutarh spune cam același lucru. La eclipsele mai recente nu au fost văzute mai mult de șase-șapte stele sau planete. Și totuși Halley menționează că a văzut cu ochiul liber, în timpul eclipsei din anul 1715, 22 de stele într-o direcție în care atmosfera părea mai puțin luminată.

Comete

sunt consemnate în timpul eclipselor din anii 462 î.e.n. și 418 e.n. În timpul eclipsei din 17 mai 1882 a fost observată la Sohag, în Egipt, o dâră luminoasă a unei comete care-și avea nucleul la numai 35' de marginea Soarelui. Și la eclipsa din 1893 este consemnată prezența unei comete la toți cei ce au observat-o, fie ei în Chile, Brazilia sau în Africa.

Dacă nu veți vedea toate astea la 11 august, nu înseamnă că ele nu au loc ci doar că transparența cerului este cu totul alta decât cea de pe vremea când cuvântul „poluare" nu intrase în dicționar.

Un fenomen curios

care se produce cu câteva momente înainte sau după totalitate, este cel al umbrelor volante. Ele apar pe ziduri sau pe obiecte luminate, când ca niște benzi sinuoase, paralele unele cu altele, care se deplasează mai mult sau mai puțin rapid păstrându-și tot timpul paralelismul, când ca niște pete neregulate ovale dispuse în fâșii paralele. Ele sunt datorate mișcării aerului provocate de variațiile de temperatură în urma dispariției apropape complete a discului solar.

Dar cel mai impresionant fenomen (când poate fi observat!) este apariția petei de umbră care, așa cum am spus, se deplasează cu mare viteză pe suprafața Pământului. Văzut de pe vârful unui munte sau de pe un avion sau dintr-un balon, spectacolul este pur și simplu copleșitor. Putem vedea, de asemenea, aceastâ umbră proiectându-se pe nori izolați și, așa cum spun cei ce au văzut-o, lasă impresia că se apropie furtuna. Uneori poate fi văzut chiar conul de umbră; el se prezintă în atmosferă ca o coloană sau mai degrabă ca o piramidă negricioasă. Se mai produc desigur și alte fenomene fizice: scăderea temperaturii chiar cu 4°C, modificarea stării higro-

Efectul eclipselor asupra ființelor vii

Adesea cântă cocoșii, chiar și înainte de totalitate, în timp ce restul păsărilor, surprinse de relativa obscuritate, își încetează cântecul și se adăpostesc sub frunziș. Lilieci și bufnițele ies din adăposturile lor, așa cum fac când se lasă noaptea. Turmele nelinițite behăie și caută să se îndrepte spre stână. Câinele vine tremurând lângă stăpân încercând să adoarmă. Puișorii se adăpostesc sub aripa cloștii. Unele insecte reacționează cu

Dar dacă totuși vrem să privim Soarele?

În timpul fazei de parțialitate, deci pe tot teritoriul țării noastre, ***NIMENI*** nu poate privi în siguranță Soarele, cu ochiul liber sau printr-un telescop, fără *filtre speciale*.

Dacă veți privi direct Soarele fără nici o protecție (fie un geam de sudor, fie ochelari speciali) veți risca să orbiți. La început nici nu vă veți da seama, în primul rând pentru că o astfel de vătămare a ochilor este de obicei nedureroasă. Aveți o senzație asemănătoare cu cea din timpul unui „flash" foto. Și încă ceva: un simplu geam afumat (uneori insuficient de uniform) sau chiar un filtru impropriu v-ar putea dăuna. Soarele poate părea suficient de întunecat fără ca lungimile de undă invizibile să fi fost aduse la nivelul necesar de siguranță. Într-adevăr, ochiul nu poate vedea toate lungimile de undă din lumina solară (de pildă, lumina în lungimi de undă prea scurte, numită și ultravioletă – UV, sau cea în lungimi de undă prea lungi, infraroșie – IR).

Radiația solară ultravioletă

poate provoca chiar cancer al pielii. Aceste noțiuni au fost precizate abia prin anii '60, atunci când s-au constatat primele efecte negative ale confortului vieții moderne, ale orelor prelungite pe plajă sub incidența razelor nemiloase ale Soarelui, doar pentru o tentă de bronz în plus. Astăzi populația este din ce în ce mai bine educată: există creme protectoare cu indici de protecție diferiți.

În ceea ce privește însă ochii, sunt mai puțin cunoscute efectele nocive ale acestei radiații.

ECLIPSA

Atunci, stelele vor apărea pe cer, în plină zi...

11 august 1999

Institutul Astronomic al Academiei Române a colaborat în tot acest timp cu Uniunea Astronomică Internațională (UAI), UNESCO, precum și cu alte instituții și organizații internaționale. Printre personalitățile domeniului se numără bine cunoscuți oameni de știință, cum ar fi Jean-Paul Zahn (Președintele Societății Astronomice europene), Zadig Mouradian (Paris), Jay Paschahoff (Președintele grupului de lucru al UAI), Bob Havlern (Președintele Societății de Astronomie a Pacificului).

totul special: albinele se retrag în grabă în stupi; s-au văzut chiar furnici care-și părăsesc merindele, pe care le iau din nou, imediat după reapariția luminii. În sfârșit, chiar și plantele reacționează la eclipsă: florile și frunzele care au de obicei în timpul nopții o poziție de „somn" se comportă ca atare și în timpul eclipsei. Peștii încep să înoate la suprafața apei, așa cum o fac și în amurg.

Cât despre omul civilizat, chiar dacă a fost avertizat și cunoaște despre ce este vorba, rămâne totuși deosebit de impresionat. Are o neliniște instinctivă care se traduce, pe de o parte, printr-o evaluare eronată a duratei eclipsei (i se pare de două-trei ori mai lungă decât în realitate) și, pe de altă parte, printr-un sentiment de ușurare când vede din nou Soarele strălucind pe cer.

Care este, pe scurt, clasificarea lor:

- ◆ UV „C": între 200 și 280 nanometri (1 nanometru = 1 milionime de milimetru), care sunt foarte periculoase (uneori chiar mortale), filtrate din fericire, încă, de stratul de ozon;
- ◆ UV „B": între 280 și 315 nm, care provoacă leziuni dintre cele mai grave;
- ◆ UV „A": între 315 și 380 nm, pentru care s-a neglijat până în prezent o eventuală acțiune nefastă pentru a nu i se reține décât efectele benefice, ca bronzarea pielii sau fotosinteza vitaminei D, de exemplu.

Ochiul transmite

cele mai multe din radiațiile cuprinse între 380 și 1400 nm la retină. Expunerea retinei la radiații de nivel înalt din lumina vizibilă atrage o serie de reacții chimice complexe în interiorul celulelor senzitive cu conuri și bastonașe. Se produc deteriorări ale celulelor care afectează abilitatea lor de a răspunde la lumină și, în cazuri extreme, se ajunge până la distrugerea lor. În funcție de gradul de deteriorare, persoana afectată poate suferi o pierdere temporară sau definitivă a vederii.

Radiațiile cu lungimi de undă mai mari din lumina vizibilă și cele din apropierea radiațiilor infraroșii sunt absorbite de epiteliul pigmentar subretinian, sunt transformate în căldură și pot „coace" țesutul expus. Aceasta se întâmplă în timpul expunerii îndelungate la lumină albastră și verde.

Fotocoagularea conurilor și bastonașelor lasă zone oarbe permanente de retină. Fiecare lungime de undă este asociată unui prag de expunere retiniană, nivel ce trebuie depășit pentru ca să poată fi observate deteriorările retiniene; lungimile de undă scurte sunt cele mai „eficace", necesitând mai puțin timp de expunere.

În fața agresiunii radiațiilor, organismul se apără printr-o reînnoire biologică a celulelor (să nu uităm că până la vârsta de 12 ani, transparența corneei și a cristalinului este evasitotală, așadar, *atenție la protecția ochilor copiilor!).*

Corneea

are rolul de a proteja cristalinul și retina. Dacă primește însă prea multă lumină, apare riscul imediat de keratită (o ardere a primelor straturi care se vindecă, dar e foarte dureroasă).

Cristalinul

este lentila optică situată în spatele irisului. El primește 10 la sută din razele ultraviolete. Lipsa de protecție cataractă, prin a ochilor duce chiar la cristalinului. pierderea transparenței

În sfârșit, retina, strat sensibil, este așezată în fundul o chiului, pe pe- retele său interior. Ea afă de de- parte, în cazul unei con- zem.ații foarte mari de raze ultraviolet ei retina poate fi arsă. Se întâmplă ca s cum celulele ei ar fi asfixiate, ceea ce poate duce chiar la orbire.

Dar în orice rău e pragul nivelului de e- aparițiia leziunilor retin cunoscut pentru fiecar undă a spectrului, astf calcula fără nici o prob maximul permis al transmitanței fil- mului ce poate asi- gura protecția ochiului față de Soare. Nivelul ma- xim al transmitan- tei filtrului la lungime poate fi situat între 1 sută din acest raport, siguranță.

Când este calculat de radiație între 380 filtru cu transmitanță 0,0032 la sută în spec respunde cu grupa de s permite o protecție ochiului când privește S ta nu înseamnă și un pentru o privire sigură a Soarelui este prefer transmitanță luminoasă sută (grupa de siguranț

ată în spatele 0 la sută din sa de protecție cataractă, prin cristalinului. strat sensibil, chiului, pe pe- afă de de- rem.ații foarte e, retina poate i cum celulele ce poate duce

te și un bine: punere pentru iene este bine e lungime de el că se poate lemă care este

a de undă dată sută și 0,1 la lând un factor

pentru o bandă 1400 nm, un luminoasă de tru vizibil co- siguranță 12, ce adecvată a oarele. Aceas- confort vizual; și confortabilă t un filtru cu de 0,0003 la 14).

Următoarea eclipsă totală de Soare vizibilă din București se va petrece abia peste 237 de ani

Deci observarea Soarelui fără o protecție corespunzătoare poate duce la arsuri ale retinei. Aceasta se poate întâmpla chiar în cazul observării Soarelui sub un minut; uneori chiar numai câteva secunde sunt suficiente pentru apariția unor leziuni. Nici priviri scurte dar repetate nu sunt indicate. Efectul poate fi același. Deoarece retina nu are nervi senzoriale, riscul vătămării ochilor crește pentru că nu apare senzația de durere care să ne avertizeze; mai mult, semnele clinice pot apărea după 12 sau chiar 48 de ore după expunere.

Protejați-vă ochii...

Așadar, nu uitați să vă protejați ochii pentru a observa eclipsa (fiind vorba de faza parțialitate, recomandarea este valabilă pe tot teritoriul țării). Dar și în afara ei, protejați-vă ochii de radiația înșelătoare a Soarelui. Atenuarea luminii vizibile se face prin diverse materiale filtrante, de exemplu: filmul alb-negru, negativul filmului color, floppy-disc, CD-uri. Ele asigură o bună protecție în spectrul vizibil, unele reușind să acopere chiar spectrul UV, dar transmit nivele

sputerizare, acestea încadrându-se în grupa de protecție 16, grupă ce conferă securitate ochilor la o observare directă și de mai lungă durată a Soarelui.

Un filtru bun ar putea fi realizat prin suprapunerea a două filme alb-negru acoperite cu argint, care au fost expuse în întregime la lumină și au fost prelucrate la densitate maximă. Dar diferențele dintre procesele de prelucrare și cele chimice pot conduce la variații considerabile ale densității finale ale emulsiei. Același lucru se întâmplă și la fabricarea CD-urilor sau CD-ROM-urilor. Compact discurile cu filme de aluminiu care sunt semitransparente în lumină normală a camerei nu sunt recomandate ca să fie folosite ca filtre solare. Dischetele au o transmitere infraroșie marginală sigură și produc imagini slabe ale discului solar.

sunt, de pildă, cele realizate din folie de bruxsafol, care diminuează lumina directă a Soarelui cu un factor de 0,000001. Ele au reducție solară de peste 99 la sută.

Filtre foarte bune

Nici măcar când folosiți filtre speciale, nu vă uitați în Soare mai mult de o secundă sau două, pentru a înregistra evoluția fazelor parțiale. Oricum, dacă nu mai e cazul să insistăm că o eclipsă de Soare trebuie în primul rând admirată, modul în care o putem vedea trebuie cunoscut foarte bine. Imaginația unora este uneori atât de bogată încât cad în capcană fără să gândească. Este bine cunoscut cazul unui elev din Georgia care, în timpul eclipsei din mai 1984, n-a avut altă idee mai „bună" decât să facă un mic orificiu printr-un filtru special pentru a vedea „direct" Soarele! Alții confundă filtrele aluminizate mylar din care se fac unii ochelari speciali cu foliile de aluminiu ș.a.m.d.

Cel mai sigur este să nu vă uitați direct la Soare, indiferent dacă este parțial eclipsat sau în faza de eclipsă inelară. Puteți proiecta imaginea Soarelui pe un ecran și fotografia ecranul.

...NU ratați eclipsa!

Dar protejați-vă ochii! Nu puteți să vă procurați ochelari speciali? Uitați-vă în jur și nu veți regreta. La Soare? Doar cu ochelari speciali, iar cu ochiul liber NUMAI în cele câteva zeci de secunde cât discul Soarelui este complet acoperit. Oricum,

nu stați în casă!

Anotimpul eclipselor

*Pentru a face un tur complet al Pământului, Luna are nevoie de 29,53 de zile. Acest tur poartă numele de **rotație sinodică** sau **lună lunară.** Atunci când Luna este alinitată cu Soarele, este **„Lună nouă";** Luna este invizibilă, întrucât e prea aproape de Soare. Dacă planul orbitei lunare ar fi coplanar cu acela al orbitei terestre (denumit și planul eclipticii), la fiecare Lună nouă aceasta ar trece exact prin fața Soarelui, producând o eclipsă de Soare. Dar nu se întâmplă astfel, pentru că planul orbitei lunare este înclinat în raport cu planul eclipticii iar această înclinare este variabilă în timp. Datorită acestei înclinări, în momentul Lunii noi, satelitul Terrei se află când deasupra, când sub Soare și numai uneori exact în fața Soarelui. Așadar, pentru a se produce o eclipsă, este necesar ca Soarele și Luna să se afle în același moment la intersecția celor două planuri - al eclipticii și al orbitei lunare - intersecție ce poartă numele de „noduri". Întrucât Soarele poate ocupa o astfel de poziție o dată la aproximativ șase luni, înseamnă că eclipsele se pot produce o dată la șase luni, mai exact, doar în perioada solstițiilor - de vară și de iarnă. Dacă lucrurile ar sta doar așa cum le-am prezentat până aici, atunci totul ar fi cât se poate de simplu! Oricine dintre noi ar putea prevedea momentele când s-ar produce eclipse de Soare sau de Lună. Numai că intervine un mărunt „amănunt": înclinarea orbitei lunare, de care aminteam, variază de la 5 grade la 5 grade și 18 minute într-un răstimp de 173 de zile, astfel încât nodurile se deplasează pe ecliptică, al cărui tur complet îl efectuează în 18,6 ani! Aceste variații, adăugate altora - ca, spre exemplu, durata lunii lunare - fac să se producă la fiecare 173 de zile două eclipse la un interval de 15 zile: una de Soare și alta de Lună (sau în ordine inversă). Perioada de 15 zile poartă numele de „anotimpul eclipselor"!* (Adrian Hoață)

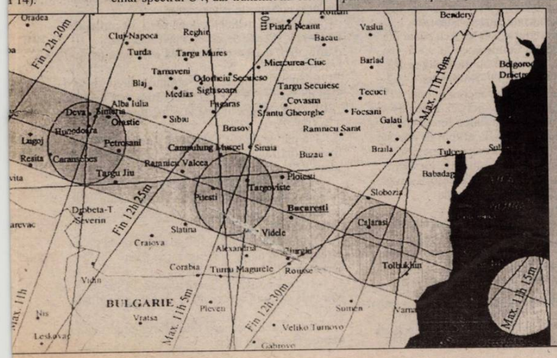

Alexandru Comăneanu, „profetul din Prundu" spune:

„Românii nu vor putea vedea eclipsa!"

ALEXANDRU GÂNDU

Despre Alexandru Comăneanu, meteorologul popular din comuna Prundu, revista „Magazin" v-a mai informat, în urmă cu câțiva ani. Nu de mult, domnia sa ne-a trimis o scrisoare pe adresa redacției, scrisoare conținând câteva predicții importante pentru anul în curs. Cum subiectul părea incitant, ne-am hotărât să-i cerem domnului Comăneanu mai multe amănunte. Vizita noastră l-a găsit în mijlocul câmpului, grăbindu-se să termine de săpat o parcelă de teren, fiindcă, după cum a precizat, „după prânz va da o rapăială" - lucru care s-a și întâmplat...

- Domnule Comăneanu, de la ultima noastră corespondență au trecut aproape zece ani. Atunci ați anunțat, cu șase luni înainte de eveniment, că prima ninsoare avea să aibă loc, în anul cu pricina, pe 18 noiembrie. Ați greșit cu... o zi! Cu ce vă mai puteți lăuda, după acești ani?

- De lăudat, nu trebuie să mă laud eu și cred că nimeni n-ar trebui s-o facă. Și de ce m-ar lăuda? Fac și eu ce oricine ar putea face dacă ar sta să asculte graiul naturii și al cerului, așa cum am făcut-o de când aveam vârsta de șapte ani.

- Totuși, se pare că nu numai acesta este secretul dumneavoastră. Mulți au încercat să vă copieze și n-au reușit. Este vorba și despre niște calități native, dobândite din generație în generație?

- Nu știu dacă e sau nu așa, e drept, și batrânii mei aveau pasiune pentru acest tip de „meteorologie populară", dar nu atât de mult cum am avut eu. Pe de altă parte, s-ar putea să aveți dreptate, căci copiii mei, pe care i-am învățat tot ce știam, au plecat cu toții de acasă și au mers rânva acest meșteșug și au fost atrași, încă de mici, de aflarea semnelor timpului.

- Este adevărat că, deseori, Institutul Meteorologic v-a cerut lămuriri în privința cunoștințelor dvs despre aflarea timpului probabil?

- Da, am chiar câteva adrese oficiale de la Meteorologie, prin care cei de acolo îmi solicitau să le explic pe ce anume mă bazez când fac afirmațiile pe care le fac. De explicat, n-aveam ce să le explic, fiindcă semnele mele nu se referă la nori cumulus sau altus, la cicloni și anticicloni. Eu am deprins un alt fel de știință, știința populară a cunoașterii naturii. Cunosc și norii, care-s de ploaie, care de zăpadă, cunosc și toate stelele care-s pe cer și calculez, cum știu eu, mișcările lor. Noaptea, dacă m-ar vedea cineva cocoțat pe acoperișul casei, uitându-mă la stele, ar zice că-s nebun! Și, când eu urmăresc zi de zi, fără aparate sofisticate de măsură, ci numai cu ochii ăștia doi, semnele pe care și animalele, și plantele, și cerul ni le dau, ce-ăș putea să le explic savantilor? Sau nu ar înțelege, sau nu m-ar crede, ar zice că-s superstiții... Dar până una-alta, ei trebuie să recunoască faptul că toate înștiințările pe care li le-am trimis, referitoare la starea viitoare a vremii, s-au confirmat. Nu știu însă câte din predicțiile lor au fost adevărate...

- Cum faceți, practic, să ghiciți vremea și cât de departe puteți „vedea" în timp?

- Eu pot să vă spun, în mare, bineînțeles, cum va fi vremea și peste un an! De exemplu, dacă acest an va fi mult mai răcoros decât cei precedenți, vă pot spune că anul 2000 va fi uscăcios și secetos, fără multe precipitații. Mai pot spune că se va repeta ce s-a petrecut și în anii din urmă, cu transformarea anotimpurilor, când s-a manifestat tendința ca, din cele patru anotimpuri, să se ajungă la doar două principale, o vară și o iarnă, manifestate ca atare. Semnele pe care mă bazez sunt mii și mii, mi-ar trebui să scriu o carte să le cuprind pe toate. Dar un om, care toată viața a studiat prin facultăți și școli înalte, nu le-ar putea descifra. Trebuie, pentru asta, să te naști și să crești aici, lângă talpa țării, și s-asculți glasul pământului și al vietuitoarelor sale. Căci nici o furnică și nici cel mai mic fir de iarbă nu se mișcă fără a-ți trasmite ceva. E un alfabet tainic al naturii, pe care eu l-am învățat de copil.

- Ne puteți spune cum va fi vremea în cea de-a doua jumătate a acestui an?

- Vara, va fi caldă și uscată mult peste normal. Apoi va deveni capricioasă, umedă, cu valuri succesive de frig de câte trei până la cinci zile, urmate de încălziri bruște. Aceste capricii ale vremii vor continua până în a doua decadă a lunii august...

- Asta înseamnă că eclipsa totală de Soare din 11 august nu va putea fi observată?

- Exact! Ziua de 11 august 1999 va fi una mohorâtă, cu cerul acoperit de nori, care vor ascunde Soarele privirii curioșilor veniți să vadă eclipsa. Așadar, atât românii, cât și turiștii străini sosiți special pentru acest eveniment, vor fi dezamăgiți.

- Predicția dvs va stârni, de bună seamă, multe controverse... Nu ne rămâne decât să așteptăm ca să vedem cum va fi vremea pe 11 august.

Pagini realizate în colaborare cu astronom MAGDA STAVINSCHI de la Institutul Astronomic al Academiei Române și specialist optician ILIE MARCU (EBA Optics)

ECLIPSA în pelerinaj... la vrăjitoare

IOANA VICOVAN

Să nu ne surprindă faptul că pe mai toate meridianele, eclipsele de Soare din trecutul îndepărtat reclamau un fel de pelerinaj la vrăjitoare. Deloc paradoxal, dar, așa cum putem citi în cărțile de referință din domeniu, nu o dată vrăjitoarele au văzut în fenomenul cosmic numit eclipsă, adevăruri ce-au scăpat astronomilor și astrologilor!

Iată două vrăjitoare tinere, frumoase – ambele având calificativele dobândite pe merit – *de lux*. Deși tinere, „cum se poate vedea în fotografii, ele au deja o experiență, au un trecut, au „lucrări" cu care se mândresc.

Vrăjitoarea Ioana, cea care prognozează evenimente politice, sportive, dar și fenomene cosmice, este fiica celebrei regine a magiei albe, Maria Câmpina, din Străulești.

Cealaltă vrăjitoare, din Ploiești, pe nume Aurelia Ardeleanca, la fel de frumoasă ca surata ei întru magie, are o privire hipnotică, este plină de har nativ și se mândrește cu „rezolvări în pricini grele.

Le-am solicitat să facă „lucrare" legată de eclipsă. Una în București (Ioana), cealaltă în Ploiești (Aurelia sau simplu Ardeleanca). După cum vom vedea imediat, fără să se fi sfătuit una cu alta, ambele vrăjitoare ne-au declarat:

Ioana: „Eu am văzut și-n cărți și cu mintea despicare de cer și lumea nu a văzut asta că mie mi s-a arătat noaptea. O să fie multe suferințe pe care le dă Pământul. Da' și din cele cerești. Că bolnavii mai rău o să fie cu starea lor și

tinerii o să fie cu nervi, epilepticii o să îndure mai mult. Mintea la mulți o să se strice, că așa mi s-a arătat și pe mine nu mă minte niciodată arătarea. Dar nu deodată o să fie, mai mult după eclipsă, că se mută niște stele și asta produce mare zarvă la trup și la minte și pe pământ. Mi s-a spus așa: Să se ferească lumea de oamenii răi și de aceia care au putere peste oameni. Că eclipsa ține puțin, așa am primit eu când mi s-a spus, da, urmările o să se vadă și peste cinci ani. Dacă n-o să fie așa, veniți la mine și eu îmi dau foc la cărți..."

Aurelia Ardeleanca: „Aceia care stau slab cu mintea eu zic să nu iasă din casă și copiii care se joacă pe eclipsă o să sufere mai cu vederea, mai cu sângele. Că eclipsa eu am văzut că-i ceva care atacă pe mulți oameni și nu cum zic unii prin ziare că-i ceva obișnuit. Eu am văzut când am intrat în vorbire cu spiritele și era bunica de la care am învățat, că bolile mai grele duc mai repede la sfârșit și oameni sănătoși o să se îmbolnăvească pentru că eclipsa e ca un război pe care oamenii nu-l văd, dar el ține mult până stelele se pun la locul lor. Să vă feriți când e eclipsă de jivinele pădurilor, vă rog, că eu știu ce spun și mi s-a spus să spun. De șerpi mai ales, de sălbăticiuni, că în eclipsă ele caută oameni. La fel să vă feriți de oamenii care au stat pe la nebuni ori sunt și ei nu știu. Uite, mai dau în cărți de zece ori și tot asta mi se spune, asta mi se arată..."

Curios, deși nici una din tinerele vrăjitoare nu l-au citit pe învățatul Dimitrie Cantemir, amândouă fac descrieri, în felul lor, asemănătoare cu ale cronicarului moldav...

Eclipsa nu va fi amânată!

***În anul 6894 (1386) s-a întunecat Soarele în luna ianuarie, ziua întâi, la ceasurile patru din zi, de Sf. Vasile, încât se vedeau stelele pe cer strălucind cu lumină neobișnuită, dar ca o vedenie de foc și de sânge și arătând semn de durere și de boală și de vărsare de sânge.* (Cronica sârbească, 1 ianuarie 1386)**

***În ziua de 12 august a fost o mare eclipsă de Soare, cum nu s-a mai pomenit niciodată. A fost întuneric beznă, încât lângă Soare s-au putut vedea trei stele, iar păsările care erau în aer au fost silite să se așeze pe pământ, neputând zbura. Eclipsa a ținut de la ceasurile 9 până la 12, ceea ce a pricinuit, după mulți ani, nenorociri mari și multe neajunsuri, îndeosebi bietei noastre Transilvanii.* (Georg Kraus, 1654)**

Și alte calamități naturale au fost corelate cu eclipse. O însemnare de la începutul secolului 18, privitoare la eclipsa din 12 mai 1706, menționează o epidemie de ciumă: ...s-au întunecat Soarele și după aceasta nu s-au mânat multă vreme și a dat mare ciumă, cât au ținut vara și toată iarna, și au perit mult norod de oameni...

Iată cum descria François Arago acele zile, la Paris. „...în august 1654, persoane importante se închiseră din ordinul medicului în camere bine zăvorâte, bine încălzite și bine parfumate, pentru a scăpa de influențele nefaste ale eclipsei de Soare care se produse în acea zi... În paranteză fie spus, Petit sili pe preotul unui sat din apropierea Parisului să-i anunțe pe credincioși că eclipsa fusese amânată cu cincisprezece zile și că nu era nevoie de atâta grabă".

11 august 1999. În locul groazei, spaimei și înspăimântării, românii întâmpină mega-mediatizata eclipsă cu mare interes și... ochelari speciali pentru eclipsă. Unii așteaptă să vadă dacă va fi sfârșitul lumii. Nu va veni!

VASILE MIOC
Institutul Astronomic al Academiei

MIC DICȚIONAR ASTRONOMIC

ATMOSFERĂ SOLARĂ. Regiune din jurul Soarelui incluzând fotosfera, cromosfera, regiunea de tranziție și coroana.

CICLU METONIC. Perioadă de 19 ani, după care fazele Lunii se repetă la aproximativ aceleași date calendaristice. Ciclul a fost descoperit de astronomul grec Meton în secolul 5. î.e.n. și este folosit la construcția calendarelor luni-solare. El este determinat de faptul că în 19 ani tropici au loc 235 luni sinodice (lunații).

CICLU SOLAR. Variația în numărul petelor solare și al altor forme de activitate solară, cu o perioadă de circa 11 ani. În fiecare ciclu succesiv polaritățile magnetice nord și sud se inversează, astfel încât există un *ciclu magnetic* de 22 ani. Mediile lunare ale numărului relativ de pete solare sunt în jur de 6 într-un an de minim solar și de 116 la maxim solar. Se crede că periodicitatea de 11 ani este datorată acțiunii dinamului solar. Se poate ca ciclul petelor solare să nu fi operat întotdeauna ca astăzi, așa cum sugerează existența Minimului Maunder.

CROMOSFERĂ. Regiune a atmosferei stelare deasupra fotosferei sale. Cromosfera Soarelui se întinde de la minimul de temperatură, cam 500 km deasupra bazei fotosferei, până spre 9000 km, unde se întâlnește cu coroana. În primii 1500 km cromosfera este mai mult sau mai puțin continuă, dar dincolo de aceasta se rupe în spicule zimțate. Temperatura cromosferei crește, de la 4400 K la 500 km, până la aproape 6000 K la 1000-2000 km. Se înregistrează o creștere rapidă a temperaturilor coronale la înălțimi de circa 2500 km (regiunea de tranziție), înălțimea exactă depinzând de intensitatea câmpului magnetic local. În partea cea mai de sus a cromosferei, densitatea este a milioana parte din densitatea sa de bază. Imediat înainte sau după o eclipsă totală de Soare, cromosfera devine vizibilă, fie ca o seceră, fie ca un inel de diamant de culoare roșie.

ECLIPSĂ DE SOARE. Trecerea Lunii peste discul Soarelui. Eclipsa de Soare are loc doar la Lună Nouă, când Luna se află aproape de unul din nodurile orbitei sale în jurul Pământului. Ele nu au loc în fiecare lună, deoarece Luna Nouă este de obicei fie la nord, fie la sud de nod, datorită înclinării orbitei Lunii. *Eclipsele totale de Soare* sunt rare într-un loc dat de pe suprafața Pământului, deoarece umbra Lunii cade doar pe o suprafață limitată. Durata maximă teoretică a totalității este de 7m31s, dar, de obicei, nu este mai lungă de 3-4 minute. În jurul totalității au loc o serie de fenomene interesante, ca benzile de umbră sau mărgelele lui Baily. În timpul totalității pot fi văzute protuberanțele solare și coroana. Eclipsele solare carea au loc în jurul apogeului lunar pot fi *eclipse inelare*. De fiecare parte a fâșiei de pe sol de unde se vede o eclipsă totală sau inelară, este vizibilă o *eclipsă parțială*. În timpul eclipselor parțiale lumina scade abia perceptibil și aceasta doar dacă este acoperit mai mult de 90 la sută din discul Soarelui.

PROTUBERANȚĂ. Formațiune având aspectul unui nor, localizată în coroana solară, dar mai rece și mai densă decât aceasta. Protuberanțele au temperaturi de circa 10000 K, tipice cromosferei solare și densități de 100 de ori mai mari decât coroana. Ele sunt văzute adesea, în jurul limbului solar, la eclipsele totale de Soare. Ele sunt catalogate ca *p. calme* și *p. active*, în funcție de comportarea lor. Regiunile de protuberanțe active, au mișcări rapide și durează doar câteva zile, în timp ce protuberanțe calme durează cel puțin o lună (o rotație solară). Între materialul relativ rece al protuberanței și coroana fierbinte se află o *regiune de tranziție*, în care temperaturile variază între 15000 și 60000 K.

SAROS. Interval de 18 ani 11,3 zile, (sau 10,3 zile în funcție de numărul de ani bisecți), echivalent cu 223 lunații, după care Soarele, Luna și Pământul revin aproape la aceeași aliniere. Eclipsele solare revin după fiecare Saros, dar în diferite locuri geografice. O perioadă Saros este aproape același lucru cu 19 ani de eclipsă; mica diferență face ca eclipsele dintr-o serie Saros să aibă loc, treptat, mai la nord sau mai la sud, până ce, după circa 70 de eclipse (1262 ani), nu mai ating suprafața Pământului.

MAGDA STAVINSCHI
Directorul Institutului Astronomic al Academiei

Cum să vedem eclipsa... în casă?

Cititorul nostru, ing. LAZĂR COSTICĂ, ne propune un dispozitiv de... „fotografiat" eclipsa în casă.

În afară de metodele cunoscute de „vizionarea individuală" a desfășurării eclipsei prin metode cunoscute: de la o bucățică de „geam afumat" cu o lumânare aprinsă, „filtrul" de la masca sudorului electric la „ochelarii speciali", există și posibilitatea de a proiecta imaginea elipsei („IE") într-o încăpere și a o viziona în grup!

Este necesară o rază de Soare care, prin

FIGURA 1

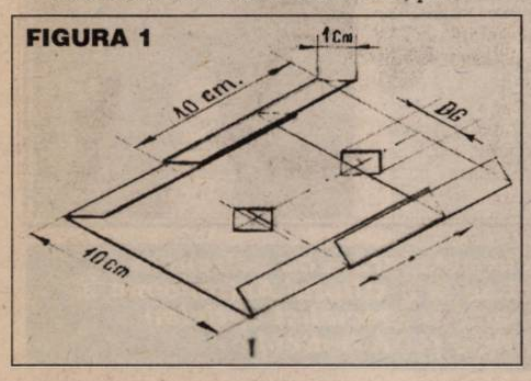

FIGURA 2

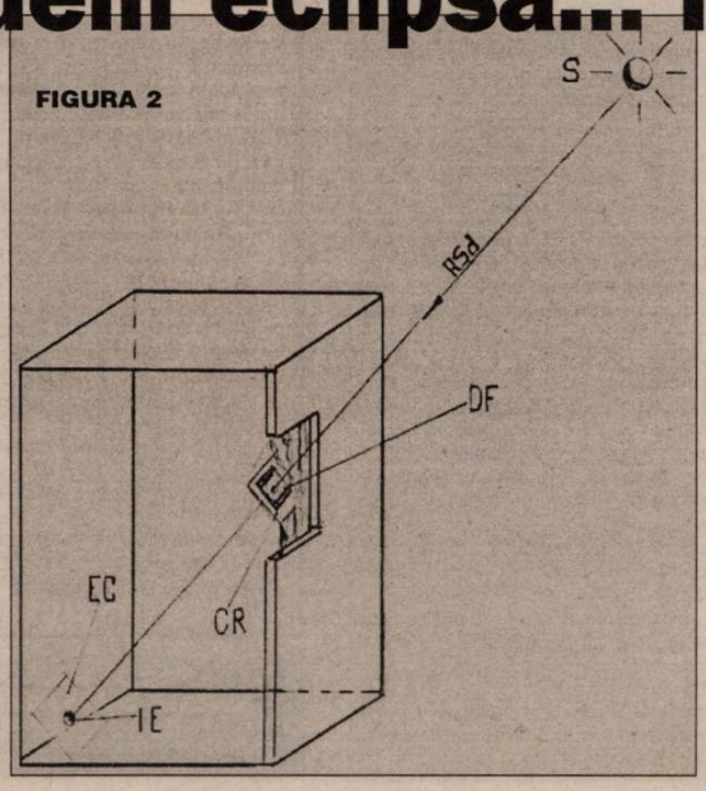

geamul sau ușa deschisă, să intre în încăpere direct.

Acțiunea de „vizionare în grup" se realizează, plecând de la „principiul de funcționare" a celui mai simplu „aparat fotografic", folosit cu peste 100 de ani în urmă.

Pentru a obține imaginea Soarelui „IS" (întreg sau eclipsat), încăperea trebuie să corespundă unei „camere obscure mari" (camuflarea ferestrelor), în care se va afla grupul ce dorește urmărirea proiecției imaginii eclipsei „IE" din interior. Sunt necesare câteva accesorii simple, ușor de procurat și de confecționat.

Confecționarea diafragmei „DF" este prezentată în fig.1:

- două bucăți de carton subțire sau hârtie mai groasă la dimensiunile aproximative 10x12 cm;
- se suprapun cele „două părți", se îndoaie împreună circa 1 cm laturile de 10 cm, cât mai paralele, încât să culiseze „fără joc" între ele;
- se găurește cu un ac exact în centru, după care, la fiecare parte, se decupează un pătrat cu diagonala DG = 1 cm (diagonalele trebuie să fie paralele cu laturile exterioare);
- prin culisarea celor două părți, decupările formează diferite deschideri pătratice ale diafragmei, dacă este executată cu o geometrie corespunzătoare.

Imaginea eclipsei „IE" obținută direct de la o rază de Soare („RS"), când fereastra deschisă „FR", (ușa) încăperii este la o înălțime de peste 3 m (fig. 2):

- în partea de sus a ferestrei deschise FR, se fixează diafragma DF, perpendiculară pe raza de soare RS;
- pentru consolidarea diafragmei DF în poziția corectă, să se monteze pe un carton „CR" de dimensiuni corespunzătoare, găurit în centru la un diametru de 2-3 cm;
- imaginea eclipsei „IE" se poate regla pe un ecran EC (un dosar alb), așezat și fixat perpendicular pe raza „RSd";
- se lasă o rază de Soare directă „RSd" să pătrundă pe diafragma „DF", așezată pe oglinda „OG";

Camuflarea încăperii este foarte importantă și trebuie făcută din timp.

■ *Sihastru din cauza nevestei*

„ROBINSON-UL DIN DEŞERT”

În zona sudică a deşertului Nevada (SUA), acolo unde Dumnezeu parcă a uitat de lume, Mark Roberts şi-a instalat un cort şi a locuit de unul singur timp de aproape un an. În toată această perioadă, el a fost vizitat doar de două ori de soţie şi copii, care i-au adus alimente şi apă. Mark se obişnuise să consume şopârle şi rozătoare, devenind un vânător extrem de iscusit. Dar de unde-i venise această sumbră idee?

„Robinson-ul de deşert” - cum l-au poreclit prietenii - se certase cu Gloria, nevasta sa, la revelionul anului 1995. Spre seară, soţii Roberts îşi aşteptau oaspeţii. Şi cum aceştia întârziau, iar foamea nu-i dădea pace, Mark s-a apucat să „ciugulească” de prin oalele şi platourile din bucătărie, toate pline numai cu bunătăţi. După numai o oră de îngurgitare, aproape toate felurile de mâncare era înjumătăţite, în pofida avertismentelor nevestei. A izbucnit o ceartă pe cinste, căci musafirii trebuiau să sosească din clipă în clipă. Enervat la culme, Mark a luat ce mai rămăsese prin bucătărie şi a aruncat totul la gunoi. Văzându-şi „opera” distrusă, Gloria a plecat de acasă, nemaipăsându-i de nimic. Când au sosit oaspeţii, cu mare întârziere, Mark i-a condus la un restaurant şi au petrecut un revelion extrem de costisitor.

A doua zi, după ce mahmureala l-a părăsit, Mark a încercat să-i ceară iertare Gloriei, dar aceasta nici n-a vrut să audă. Supărarea ei era de neclintit... Acela a fost momentul în care soţul abătut s-a decis să facă penitenţă, trăind în lipsuri cât mai mult timp, până când soţia îl va scuza pentru „apetitul exagerat” din acea seară de pomină... Şi Mark a trăit ca un sihastru 356 de zile în deşertul Nevada, lăsându-se fotografiat doar în clipa ieşirii din sălbăticie. Slăbise 15 kilograme şi se cam săturase de gustul îmbătător al şopârlelor, al căror număr se împuţinase vizibil în acea zonă. *(P. I.)*

Record... inutil!

Un rechin în apropierea unei plaje poate ruina un întreg sezon turistic. Este ceea ce s-ar fi putut întâmpla pe plaja Ipanema, din Rio de Janeiro (Brazilia), aflată în plin sezon turistic, dacă un atent (şi curajos, cum se va vedea) observator aflat întâmplător la fa a locului n-ar fi zărit terifianta aripioară triunghiulară dând târcoale grupurilor de înotători. José Gonçalves, un tânăr de 32 de ani, în viaţa de fiecare zi portar la un imobil din oraş, n-a ezitat să se arunce în valuri, antrenându-se literalmente într-o inedită şi insolită partidă de box... unilateral cu nedoritul musafir, pe care a reuşit să-l facă K.O. Până să se termine numărătoarea până la zece, animalul, lung de 1,70 m şi greu de 45 kg, a fost scos pe plajă, unde a fost „executat” definitiv, înainte de a fi fotografiat alături de învingător.

Poanta întâmplării constă, însă, în faptul că victima, un rechin albastru destul de rar în această zonă, nu atacă niciodată oamenii... (M. G.)

■ *Sentinţă controversată la Veneţia - Mestre*

CRIMINAL ÎN SERIE SAU BOLNAV PSIHIC?

Mestre - partea Veneţiei aflată pe teren ferm, cu fabrici, şantiere şi fără romantismul şi farmecul unic al canalelor şi palatelor vechii Cetăţi a Dogilor. Aici s-a întâmplat de curând un fapt neobişnuit. Spre stupoarea generală, Curtea de Apel din Veneţia a lăsat în unanimitate la o parte Codul Penal şi, invocând argumente ale ştiinţelor şi medicinii, a ordonat schimbarea pedepsei pentru un ucigaş în serie! Uimit chiar şi el de stranie întorsătură a lucrurilor, Gianfranco Stevanin, autorul a cel puţin şase crime în zona Veronei, se vede astfel scos din temniţa grea şi „îndreptat” spre un spital de boli psihice al poliţiei.

Noul diagnostic, care a stat la baza sentinţei veneţiene, este „sindromul lobului frontal”, o expresie folosită în literatura de specialitate pentru a desemna absenţa criticii şi discernământului din partea bolnavului şi o afectare a capacităţilor etice. „Nu era capabil să-şi construiască o „autoreprezentare” – spun oamenii legii – ceea ce l-a împiedicat să înţeleagă semnificaţia „plăcerii sale solitare” de a ucide şi apoi a-şi mutila oribil victimele. Cu orice avea la îndemână. Absenţa oricărei capacităţi de judecată împiedica înregistrarea în „rezervorul” experienţei sale a ceea ce săvârşise. Singurul element de luciditate care i-a fost acordat s-a referit la măsurile luate de criminal pentru a-şi ascunde victimele. De altfel, acesta este şi elementul pe care s-a clădit noua sentinţă, care schimbă acuzaţia de crimă de gradul întâi şi reţine ca o culpă „doar” ascunderea cadavrelor! Pentru care îl condamnă la 10 ani şi 6 luni de carceră (patru şi jumătate deja executaţi) şi încă cel puţin 10 ani, urmaţi, probabil, de încă 5 în ospiciu şi apoi într-o instituţie normală de recuperare mentală. Avocatul său consideră sentinţa ca una corectă: „Bolnavii trebuie trataţi, nu condamnaţi. Trebuie să luăm act de o infirmitate, iar infirmii nu pot fi condamnaţi.” Familiile victimelor - cele şase tinere masacrate de Stevanin care şi acum mai spune „că nu are nimic să-şi reproşeze, pentru că tot ce dorea era să-şi refacă viaţa alături de o femeie” - trebuie să se mulţumească acum doar cu despăgubirile materiale. Unul din juraţii care au rostit verdictul - o femeie - îşi va aminti pentru totdeauna clipele cumplite petrecute în sala în care trebuia să ia o hotărâre şi cuvintele pe care le-a spus la ieşire: „m-am gândit la fetele mele şi sper ca Stevanin să rămână izolat de lume încă suficient timp.” *(M. D.)*

■ *Iubirea nu cunoaşte graniţe*

Sărutul nepoţelului a trezit-o din comă

Pentru Mary Getchell, o englezoaică în vârstă de 93 de ani, cel mai puternic şi eficient medicament de pe Pământ s-a dovedit a fi un singur sărut al nepotului său. Aflată într-o comă profundă, în urma unui atac cardiac, bătrâna era creditată cu extrem de puţine şanse de supravieţuire. Medicii deja anunţaseră familia să se pregătească pentru tragicul eveniment care avea să se producă, în opinia lor neîndoielnic, în foarte scurt timp. Dar în clipa în care micuţul Devin Richardt, nepotul în vârstă de 2 ani al nonagenarei s-a apropiat în vârful picioarelor, şi a sărutat-o uşor pe obraz, muribunda a deschis instantaneu ochii şi a murmurat: „Te ştiu pe tine. Vreau să merg acasă!”. „Toţi cei de faţă au fost şocaţi”, îşi aminteşte Joan Monahan, doctoriţă la Massachusetts General Hospital, unde femeia fusese internată. „Acel sărut al copilului a fost de natură să săvârşească un miracol, fiindcă, noi, doctorii, eram neputincioşi, deşi încercasem tot ce era omeneşte posibil spre a o salva pe doamna Getchell”.

Dar miracolul nu s-a oprit aici. Mary Getchell şi-a recăpătat sănătatea foarte rapid, iar peste patru zile, ea a putut fi externată şi trimisă acasă, aşa cum îşi dorise. Ea şi Devin sunt nedespărţiţi acum şi bătrâna spune că micuţul o face să se simtă iar tânără. Uneori, şi nepoţii dau viaţă bunicilor... (G.T.)

■ *Mai ceva decât „tamagochi”*

UIMITOAREA AMY „PĂPUŞA MINUNE”

Se numeşte „Amazing Amy” (într-o traducere aproximativă „Uimitoarea Amy”) şi este, într-adevăr, uimitoare. America este la picioarele ei, copiii sunt în delir, părinţii nu mai prididesc să le-o cumpere odraslelor. Căci această păpuşică „high tech” este ceva ce n-a văzut nu numai Parisul, ci întreaga planetă, o invenţie care-i face geloşi pe japonezi, cu a lor „Tamagochi”. Amy a fost proiectată de realizatorii săi să se comporte asemenea unui ţânc de doi ani. Însă un ţânc cu Q.I. - ul unui „copil-minune” de talia lui Mozart: cunoaşte şi utilizează nu mai puţin de 10000 de cuvinte! Se vaită, plânge, râde, face giumbuşlucuri, ba mai mult, atunci când o cerere nu-i este îndeplinită (vrea să „pape” ceva dulce, de exemplu), o repetă până când îşi exasperează „mămica”. „Invenţia este de-a dreptul diabolică, spune doctorul în psihologie Joyce Brothers, de la Universitatea Columbia. Ea învaţă copiii numai lucruri rele. Ar trebui să-i educăm să fie politicoşi, bine crescuţi, Amazing Amy face exact contrariul: le arată că numai ţipând şi văitându-se pot rezolva lucrurile. Mă gândesc cu groază la «mămicile» care vor creşte în acest spirit!”

„Motivul pentru care produsul nostru are atîta succes, declară Ryan Slate, director de marketing la Playmates Toys, compania californiană care a realizat păpuşa (şi care, acum cîţiva ani, a produs şi faimoasele „Ţestoase Ninja - n.n.), *este acela că ea îmbină cele mai noi performanţe tehnologice.* Amy are o duzină de senzori plasaţi în diferite părţi ale corpului, astfel încît poate înţelege cum un copil se joacă şi are grijă de ea”.

De exemplu, atunci cînd este pieptănată, senzorul din capul păpuşii recunoaşte atingerea periei şi Amy va spune: „O, ce bine! Îmi place cînd mămica mă piaptănă!” Păpuşa minune are o înălţime de 30 cm şi se vinde alături de un trusou complet de haine: bluze, fuste, pijamale, chiar... rochii de seară! Totodată, cumpărătorul mai primeşte şi 30 de feluri diferite de mîncare pentru Amy - de la prăjituri pînă la banane, pe care păpuşa, oricît ar părea de incredibil, le recunoaşte! Dacă, de exemplu, cere pizza şi primeşte o prăjitură, ea va spune: „N-am cerut asta. Vreau pizza!” şi va repeta comanda, pe un ton din ce în ce mai ascuţit de cinci ori, într-un interval de zece secunde! După care, dacă doleanţa tot nu i-a fost rezolvată, se roagă: „Mami, vreau pizza!”, pentru ca, în sfîrşit, să izbucnească în hohote de plîns... Credeţi că ar mai fi ceva de adăugat? *(G.T.)*

■ *Inspirat din desene animate*

ŞI-A SALVAT PRIETENUL DE LA ÎNEC

Visul familiei Williams se împlinise. O casă superbă cu multe camere aranjate cu gust, înconjurată de pini şi în mijlocul pajiştei, o piscină. Pentru micuţul Brett în vârstă de şase ani, care urma cursuri de polo la şcoală, piscina era o imensă fericire. Tatăl său reglase nivelul apei pe măsura lui Brett pentru a fi sigur că băiatul care ştia să înoate foarte bine, se află în siguranţă, mai ales când acesta rămânea singur acasă. Cu toate astea, drama nu a putut fi evitată. Din fericire, victima piscinei a fost iepuraşul său Uppy pe care Brett l-a găsit într-o după amiază înecat. Brett a plonjat fulgerător şi l-a adus la suprafaţă. Instinctiv l-a apropiat de buze şi i-a făcut respiraţie gură la gură. Încetul cu încetul inima iepuraşului a început să zvâcnească. Brett era în culmea fericirii. Micuţul său prieten trăia. L-a sunat imediat pe tatăl său şi l-au dus la un medic veterinar care i-a asigurat că Uppy e în afară de orice pericol. Întrebându-l pe Brett cum de i-a venit ideea salvatoare de a-i face respiraţie gură la gură, acesta i-a răspuns: „Am văzut asta într-un film de desene animate”. *(D. M.)*

Săptămâna 6 - 12 august

TVR 1

VINERI 7.00 Matinal național 9.30 Matineu de vacanță 11.00 TVR Cluj-Napoca 12.05 TVR Iași 13.00 TVR Timișoara 15.30 Emisiune în limba maghiară 17.30 Serial: „O familie ciudată" 18.10 Voie bună la TVR 19.10 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.00 Film: „Americanul" (Anglia) 22.40 Călător în Țara Eclipsei 23.25 Concertele Golden Brau 0.25 Film: „Fata din cadillac" (SUA, 1995).

SÂMBĂTĂ 7.00 Matinal național 8.30 Desene animate 9.30 Film: „Duhul lămpii" (SUA, 1997) 11.00 Întâlnirea de sâmbătă 13.30 A doua alfabetizare 14.10 Arca... Marinei 16.10 Careul cu... 5 ași (r) 17.20 Serial: „Star Trek – Generația următoare" 18.35 Serial: „Aproape perfect" (ultimul ep.) 19.00 Teleenciclopedia 20.00 Jurnal 20.30 Serial: „Farmece" 21.20 Film: „Stăpânul jocului" (SUA, 1994) 22.55 Vedete în concert 0.20 Rock pop bazar.

LUCIANO PAVAROTTI
TVR 1
miercuri, 22.00

DUMINICĂ 7.00 Lumină din lumină 8.00 Desene animate 9.05 Kiki Riki Miky 11.00 Viața satului 14.10 E șansa ta! 16.45 Documentar: „Mistere și minuni" 18.15 Duminica sportivă 18.30 Serial: „O familie ciudată" 19.00 Serial: „Ivanhoe" (ep.1) 20.00 Jurnal 21.00 Film: „Greșelile inimii" (SUA, 1986) 22.45 Serial: „Vizitatorul" 0.10 Dintre sute de catarge.

LUNI 12.00 TVR Info 13.00 Ecclesiast '99 13.30 Medicina pentru toți 15.00 Tradiții 16.00 Emisiune în limba maghiară 17.30 Serial: „O familie ciudată" 18.10 Voie bună la TVR 19.10 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.00 Serial: „Preotul și cârciumărița" 21.50 Memorialul Timișoara – Decembrie 1989 23.20 Planeta cinema (r) 0.10 Întâlnirea de la miezul nopții.

MARȚI 7.00 Matinal național 9.30 Matineu de vacanță 11.00 TVR Cluj-Napoca 12.05 TVR Iași 13.00 TVR Timișoara 14.10 Serial (r): „Santa Barbara" 16.00 Emisiune în limba maghiară 17.30 Serial: „O familie ciudată" 18.10 Voie bună la TVR 19.10 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.00 PreECLIPSA – Ce o să vedem mâine? 22.00 Telecinamateca: „Lege și harabaură" (SUA, 1974) 0.45 Estival Jazz.

MIERCURI 7.00 Matinal național 9.30 Matineu de vacanță 11.00 TVR Cluj-Napoca 12.05 Eclipsa '99 în direct 15.00 Concerte Golden Brau 16.00 Pro Patria 17.30 Serial: „O familie ciudată" 18.10 Voie bună la TVR 19.10 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.00 Serial: „Lumea bărbaților" 22.00 Luciano Pavarotti în exclusivitate pentru TVR 23.40 Videoteca de aur 0.50 Bijuteriile muzicii.

JOI 7.00 Matinal național 9.30 Matineu de vacanță 11.00 TVR Cluj-Napoca 12.05 TVR Iași 13.00 TVR Timișoara 15.00 Serial: „Lumea bărbaților" 16.00 Conviețuiri-magazin 17.30 Serial: „O familie ciudată" 18.10 Voie bună la TVR 19.00 Fotbal: Mondercange (Luxemburg) – Dinamo București 20.30 Fotbal: Steaua București – Maardu Levadia (Estonia) 23.00 Cu ochii'n 4 23.50 Film: „Plăcerea distruge" (SUA, 1995).

TVR 2

VINERI 7.00 Ping-Pong în familie! 8.00 Desene animate 13.10 Serial: „Căsuța din prerie" 14.00 TVR Craiova 14.30 TVR Cluj-Napoca 15.00 Serial: „Rebelul" 16.00 Serial: „Grecia" 16.45 Serial: „Santa Barbara" 17.55 Cinematograful vremii noastre 20.00 Teatrul Național TV prezintă: Telerecital – Ștefan Iordache 22.00 Lumea sportului 22.40 Serial: „Tom Jones" (ep.1) 23.30 Doar zâmbetul...

SÂMBĂTĂ 8.30 Desene animate 9.00 Bzzz – emisiune pentru copii 10.35 Serial: „Toate pânzele sus" 12.30 TVR Timișoara 14.00 Serial: „Trei familii" 16.00 Serial: „Grecia" 16.45 Serial: „Santa Barbara" 17.35 Desene animate 18.00 Documentar: „Vulpile din Kalahari" 20.30 Teatrul Național TV prezintă: „O scrisoare pierdută" de I.L. Caragiale 22.30 Portrete în acvaforte 23.40 Panoramic jazz.

DUMINICĂ 8.00 Documentar (r) 9.00 Documentar: „Cronica Amazoniei" 11.30 TVR Iași 14.00 Serial: „Trei familii" 15.00 Serial: „Mărturisirile escrocului Felix Krull" 16.00 Serial: „Grecia" 16.45 Serial: „Santa Barbara" 17.30 Alo, tu alegi! 19.00 Timpul trecut 20.00 Un secol de cinema 22.05 Sportmania 22.35 Film: „Călătorie sentimentală" (SUA, 1983) 0.10 Bijuterii muzicale.

LUNI 12.00 Sensul tranziției 13.10 Serial: „Căsuța din prerie" 14.00 Conviețuiri 15.00 Serial: „Rebelul" 16.00 Serial: „Grecia" 16.45 Serial: „Santa Barbara" 18.00 Serial: „Primul val" 19.30 Mapamond 21.30 Credo 22.30 Film: „Vulpe Vânător" (România, 1993).

MARȚI 7.00 Ping-Pong în familie! 8.00 Desene animate 13.10 Serial: „Căsuța din prerie" 15.00 Serial: „Rebelul" 16.00 Serial: „Grecia" 16.45 Serial: „Santa Barbara" 18.00 Serial: „Primul val" 19.30 Axis Mundi 22.30 Pelerinaje 23.50 Integrale.

MIERCURI 7.00 Ping-pong, în familie! 8.00 Desene animate 13.10 Serial: „Căsuța din prerie" 14.00 Emisiune în limba maghiară 15.00 Serial: „Rebelul" 16.00 Serial: „Grecia" 16.45 Serial: „Santa Barbara" 17.30 Medicina pentru toți 18.00 Serial: „Primul val" 20.00 Film: „Mă lasă nevasta!" (Franța, 1996) 21.30 Teleenciclopedia (r) 23.40 Galele Club A, 1999.

JOI 7.00 Ping-pong, în familie! 8.00 Desene animate 13.10 Serial: „Căsuța din prerie" 14.00 Emisiune în limba germană 15.00 Serial: „Rebelul" 16.00 Serial: „Grecia" 16.45 Serial: „Santa Barbara" 18.00 Serial: „Primul val" 19.00 Pentru dv., doamnă! 20.00 Cinematograful de artă: „Discreta" (Franța, 1990) 22.30 Time out 23.05 Cultura în lume.

acasă

VINERI 7.00 - 12.30 Reluări 13.15 Serial: „Maria" 16.00 Serial: „Preciosa" 17.00 Serial: „Celeste se întoarce" 18.00 Serial: „Dragoste și putere" 18.45 Căsuța poveștilor 19.30 Serial: „Viața noastră" 20.15 Serial: „Înger sălbatic" 21.15 Serial: „Lanțurile iubirii" 22.10 Serial: „Milady" 23.00 Film: „Cel mai mare spectacol" (SUA, 1952).

SÂMBĂTĂ 7.00 – 11.45 Reluări 12.45 Serial: „Maria" 16.00 Serial: „Preciosa" 17.00 Serial: „Celeste se întoarce" 18.00 Fotbal: Chelsea – Sunderland 19.55 Căsuța poveștilor 20.15 Serial: „Înger sălbatic" 21.15 Serial: „Lanțurile iubirii" 22.10 Serial: „Milady" 23.00 Film: „Expresul de la miezul nopții" (SUA, 1978).

TOM CRUISE
PRO TV
duminică, 20.00

DUMINICĂ 8.30 Căsuța poveștilor (r) 9.15 Serial: „Arhiva neagră" (ultimul ep.) 11.00 Serial: „Arca lui Noe" 13.00 Serial: „Maria" 16.00 Serial: „Preciosa" 17.00 Serial: „Celeste se întoarce" 18.00 Fotbal: Everton – Manchester United 20.20 Serial: „Poirot" 22.10 Serial: „Milady" 23.00 Film: „De la 9 la 5" (SUA, 1980). Cu: Dolly Parton.

LUNI 7.00 – 12.00 Reluări 13.00 Serial: „Maria" 16.00 Serial: „Preciosa" 17.00 Serial: „Celeste se întoarce" 18.00 Serial: „Dragoste și putere" 18.45 Căsuța poveștilor 19.30 Serial: „Viața noastră 20.15 Serial: „Înger sălbatic" 21.15 Serial: „Lanțurile iubirii" 22.10 Serial: „Milady" 23.00 Film: „Pasiune pentru crimă" (SUA, 1980).

MARȚI 7.00 – 12.45 Reluări 13.30 Serial: „Maria" 16.00 Serial: „Preciosa" 17.00 Serial: „Celeste se întoarce" 18.00 Serial: „Dragoste și putere" 18.45 Căsuța poveștilor 19.30 Serial: „Viața noastră" 20.15 Serial: „Înger sălbatic" 21.15 Serial: „Lanțurile iubirii" 22.10 Serial: „Milady" 23.00 Film: „Soldați la paradă" (Anglia, 1982).

MIERCURI 7.00 – 12.45 Reluări 13.30 Serial: „Maria" 16.00 Serial: „Preciosa" 17.00 Serial: „Celeste se întoarce" 18.00 Serial: „Dragoste și putere" 18.45 Căsuța poveștilor 19.30 Serial: „Viața noastră" 20.15 Serial: „Înger sălbatic" 21.15 Serial: „Lanțurile iubirii" 22.10 Serial: „Milady" 23.00 Film: „În vizită pe planeta Pământ" (SUA, 1960).

JOI 7.00 – 12.00 Reluări 13.30 Serial: „Maria" 16.00 Serial: „Preciosa" 17.00 Serial: „Celeste se întoarce" 18.00 Serial: „Dragoste și putere" 18.45 Căsuța poveștilor 19.30 Serial: „Viața noastră 20.15 Serial: „Înger sălbatic" 21.15 Serial: „Lanțurile iubirii" 22.10 Serial: „Milady" 23.00 Film: „Perry Mason: Călugărița îndrăgostită" (SUA, 1986).

PRO TV

VINERI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 11.00 Serial: „Doctor în Alaska" 12.30 Serial: „News Radio" 15.00 Serial: „Familia Bundy" 15.30 Serial: „Strengărița" 16.15 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.40 Serial: „Aripile pasiunii" 18.30 Serial: „Inimă de țigancă" 19.30 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Corbul, îngerul negru" 21.30 Film: „Arma mileniului" (SUA, 1989) 23.10 Serial: „Millennium" 0.15 Film: „Polițist și detectiv" (SUA, 1984) 3.40 Serial: „Cine-i șeful" 5.25 Serial: „Nano".

SÂMBĂTĂ 8.30 Serial: „Povestiri din Marea Sudului" 9.30 Serial: „Lois și Clark" 11.30 Film: „Piedone, comisarul fără armă" (Italia, 1973) 13.10 Serial: „Susan" 13.35 Serial: „Bebe" 14.00 Alo, generația Pro 15.30 Serial: „Buffy, spaima vampirilor" 16.30 Lumea filmului 17.40 Serial: „Aripile pasiunii" 18.30 Serial: „Inimă de țigancă" 19.30 Știrile PRO TV 20.00 Serial: „Ultimul Don" (ep.1) 21.00 Film: „Robocop 3" (SUA 1993) 23.00 Film: „Până la capătul lumii" (coproducție, 1991) 1.30 Serial erotic: „Playboy specials" 4.00 Serial: „Cine-i șeful" 5.30 Serial: „Nano".

DUMINICĂ 7.00 Desene animate 9.00 Super Abracadabra 11.00 Serial: „Babylon V" 13.30 Film: „Colombo sub acoperire" (SUA, 1994) 15.30 Agentul Smart se întoarce" (SUA, 1980) 17.40 Serial: „Aripile pasiunii" 18.30 Serial: „Inimă de țigancă" 19.30 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Interviu cu un vampir" (SUA, 1994). Cu: Tom Cruise, Brad Pitt, Marcel Iureș 22.30 Procesul etapei 0.45 Film: „Maniacul" (coproducție, 1989) 3.45 Serial: „Cine-i șeful" 5.25 Serial: „Nano".

LUNI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 10.45 Film: „Interviu cu un vampir" (r) 14.40 Serial: „Monștrii" 15.00 Serial: „Familia Bundy" 15.30 Serial: „Strengărița" 16.15 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.40 Serial: „Aripile pasiunii" 18.30 Serial: „Inimă de țigancă" 19.30 Știrile PRO TV 20.30 Film: „Dracula" (SUA, 1992). Cu: Garry Oldman, Winona Ryder 23.00 Documentar: „Pe urmele lui Dracula" 0.30 Film: „Atentat la Vatican" (Anglia, 1991) 4.15 Serial: „Cine-i șeful" 5.15 Serial: „Nano".

MARȚI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 10.45 Film: „Dolores Claiborne" (r) 14.40 Serial: „Monștrii" 15.00 Serial: „Familia Bundy" 15.30 Serial: „Strengărița" 16.15 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.40 Serial: „Aripile pasiunii" 18.30 Serial: „Inimă de țigancă" 19.30 Știrile PRO TV 20.30 Film: „Dolores Claiborne" (SUA, 1995) 23.00 Serial: „Millennium" 0.30 Film: „Nosferatu, fantoma nopții" (coproducție, 1979). Cu: Isabelle Adjani 4.10 Serial: „Cine-i șeful" 5.25 Serial: „Nano".

MIERCURI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 9.00 Pe urmele eclipsei 10.00 Program special de eclipsă 17.40 Serial: „Aripile pasiunii" 18.30 Serial: „Inimă de țigancă" 19.30 Știrile PRO TV 20.30 Ministerul comediei 22.30 Programul special de eclipsă 23.00 Film: „Micul vârcolac" (SUA, 1985) 3.15 Serial: „Cine-i șeful" 5.15 Serial: „Nano".

JOI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 11.00 Ministerul comediei 14.40 Serial: „Monștrii" 15.00 Serial: „Familia Bundy" 15.30 Serial: „Strengărița" 16.15 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.40 Serial: „Aripile pasiunii" 18.30 Serial: „Inimă de țigancă" 19.30 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Melrose Place" 21.30 Serial: „Mercenarii" 22.30 Serial: „Prietenii tăi" 23.00 Serial: „Millennium" 0.30 Film: „Iubitul meu android" (SUA, 1987) 4.10 Serial: „Cine-i șeful" 5.30 Serial: „Nano".

prima

VINERI 8.00 Dimineața pe plajă 14.00 Serial: „Nimeni nu e perfect" 16.00 Serial: „Pretutindeni cu tine" 17.00 Trăiește vara cu Nadine 18.00 Focus 20.30 Real TV 21.00 Karaoke show 22.00 Show-ul de noapte 0.30 Film: „Caii lui Valdez" (coproducție, 1973).

SÂMBĂTĂ 7.00 Emisiune pentru copii 10.00 Serial: „Tia și Tamera" 10.30 Serial: „Malcolm & Eddie" 11.30 Serial: „Lumea lui Dave" 12.00 Serial: „Legături de familie" 14.30 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 16.30 Motor Plus 18.00 Focus 19.00 Serial: „Frasier" 20.00 Film: „Mititica" (SUA, 1978). Cu: Susan Sarandon, Brooke Shields 22.00 Real TV 23.00 Film: „Pantofi de lux" (coproducție, 1990) 0.30 Film: „Atacul sălbatic" (Italia, 1986).

DUMINICĂ 7.00 Emisiune pentru copii 10.00 Serial: „Tia și Tamera" 10.30 Serial: „Malcolm & Eddie" 11.30 Serial: „Lumea lui Dave" 12.00 Motor plus 14.00 Duminica cu Prima 18.00 Focus 19.00 Film: „Eroul din Los Angeles" (SUA, 1988). Cu: Chuck Norris 21.00 Karaoke Show 22.00 Show-ul de noapte.

LUNI 8.00 Dimineața pe plajă 14.00 Serial: „Nimeni nu e perfect" 16.00 Serial: „Pretutindeni cu tine" 17.00 Trăiește vara cu Nadine 18.00 Focus 19.00 Serial: „Brooklyn South" 20.00 Dosarele Y 21.00 Karaoke Show 22.00 Show-ul de noapte 0.30 Film: „Iarba albastră din Kentucky" (SUA, 1950).

MARȚI 8.00 Dimineața pe plajă 14.00 Serial: „Nimeni nu e perfect" 16.00 Serial: „Pretutindeni cu tine" 17.00 Trăiește vara cu Nadine 18.00 Focus 19.00 Film: „Nevasta măcelarului" (SUA, 1991). Cu: Demi Moore 20.30 Serial: „Poză la minut" 21.00 Karaoke Show 22.00 Show-ul de noapte 0.30 Film: „Crima străinului" (Germania, 1974).

MIERCURI 8.00 Dimineața pe plajă 14.00 Serial: „Nimeni nu e perfect" 16.00 Serial: „Pretutindeni cu tine" 17.00 Trăiește vara cu Nadine 18.00 Focus 19.00 Serial: „Comisarul Rex" 20.00 Serial: „CI5: Profesioniștii" 21.00 Karaoke Show 22.00 Show-ul de noapte 0.30 Film: „Atacul ultimului rival" (SUA, 1974).

DEMI MOORE
PRIMA TV
marți, 19.00

JOI 8.00 Dimineața pe plajă 14.00 Serial: „Nimeni nu e perfect" 16.00 Serial: „Pretutindeni cu tine" 17.00 Trăiește vara cu Nadine 18.00 Focus 19.00 Film: „Luptătorul" (SUA, 1993) 20.30 Apel de urgență 21.00 Karaoke Show 22.00 Show-ul de noapte 0.30 Film: „Dansul fantomei" (SUA, 1980).

antena 1

VINERI 7.00 Știri 7.10 Serial: „Cafea cu parfum de femeie" 8.00 Cutia cu jucării 11.00 Film: „Kazan" (coproducție, 1994) 13.15 Film: „Hotelul New Hampshire" (SUA, 1994) 15.00 Serial: „Ape liniștite" 16.00 Serial: „Luz Maria" 17.28 Serial: „Leonela" 19.00 Observator 20.00 Film: „Detectorul de minciuni" (Canada, 1995) 21.45 Serial: „Baywatch Nights" 23.00 Party Time la Olimp 23.45 Serial: „Viitorul începe azi" 0.30 Film erotic: „Adevărul despre sex" (SUA, 1993).

SÂMBĂTĂ 7.00 Serial: „Legea lui Burke" 8.00 Teo și Mircea Șou 11.15 Poveștile prietenilor mei 12.45 Constelația cinema 13.15 Serial: „Nightman" 14.15 Serial: „Pe cont propriu" 15.15 Buni prieteni 16.00 Serial: „Leonela" 17.00 Fotbal: F.C. Argeș - F.C. Brașov 19.00 Observator 20.15 Fotbal: Steaua București – Rapid București 23.00 Party Time 0.00 Film: „Timpul regăsirii" (SUA, 1970) 1.50 Serial: „Puterea banilor".

DUMINICĂ 7.30 Spirit și credință 8.00 Teo și Mircea Șou 11.15 Documentar: 12.10 Film: „Mi-a căzut o fată în supă" (SUA, 1970) 14.00 Familia în vacanță cu Florin Piersic 16.00 Serial: „Leonela" 17.00 Fotbal: Dinamo București – Extensiv Craiova 19.00 Observator 20.00 TeleEurobingo Show 23.30 O noapte cu Adrian Păunescu.

HEATHER LOCKLEAR
ANTENA 1
joi, 20.03

LUNI 7.00 Știri 7.10 Serial: „Cafea cu parfum de femeie" 8.00 Cutia cu jucării 12.00 Serial: „Tropical Heat" 14.00 Serial: „Esmeralda" 15.00 Film: „Jandarmul din Saint-Tropez" (coproducție, 1964) 17.28 Serial: „Leonela" 19.00 Observator 20.03 Film: „Micky și Maude" (SUA, 1984) 21.45 Serial: „Burlacul" 22.45 Concert de la Mamaia 0.00 Retrospectiva etapei 1.00 Film: „Marco Polo" (Israel, 1996).

MARȚI 7.00 Știri 7.10 Serial: „Cafea cu parfum de femeie" 8.00 Cutia cu jucării 12.00 Serial: „Tropical Heat" 14.00 Serial: „Esmeralda" 15.00 Film: „Jandarmul se însoară" (Franța, 1968) 17.28 Serial: „Leonela" 19.00 Observator 20.03 Film: „nebuni de legat" (SUA, 1980) 21.45 Serial: „Fără obligații" 22.45 Concert de la Mamaia 0.00 Serial: „Caracatița 6".

MIERCURI 7.00 Știri 7.10 Serial: „Cafea cu parfum de femeie" 8.00 Cutia cu jucării 9.00 Teo și Mircea Șou 12.00 Serial: „Tropical Heat" 13.00 Spectacol și transmisii directe de pe traseul eclipsei 15.30 Film: „Jandarmul și extratereștrii" (Franța, 1978) 17.28 Serial: „Leonela" 19.00 Observator 20.03 Eclipsa în țara lui Papură. Cu: Nae Lăzărescu și Vasile Muraru 22.45 Concert de la Mangalia.

JOI 7.00 Știri 7.10 Serial: „Cafea cu parfum de femeie" 8.00 Cutia cu jucării 11.00 Documentar 12.00 Serial: „Tropical Heat" 13.15 Serial: „Viitorul începe azi" 14.00 Serial: „Esmeralda" 15.00 Film: „Jandarmul la plimbare" (Franța, 1970) 17.28 Serial: „Leonela" 19.00 Observator 20.03 Film: „Întoarcerea monstrului" (SUA, 1989). Cu: Heather Locklear 22.45 Concert de la Mangalia 0.30 Film: „Urmărirea" (SUA, 1985).

PROGRAMUL ECLIPSEI
Miercuri 11 august

PRO TV: 10.00 - Program special de eclipsă.
TVR 1: 12.05 - Eclipsa '99 în direct. Emisiune magazin.
ANTENA 1: 13.00 - Spectacol și transmisii directe duplex de pe traseul eclipsei.

TELE 7 abc

VINERI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Știri 14.00 Serial: „Medici la datorie" (r) 15.15 Post Meridian 16.30 Serial: „O singură viață" 18.00 Știri 18.10 Serial: „Dinastia" 19.00 Serial: „Celebritate" 23.20 Tentații.

SÂMBĂTĂ 8.00 Știri 9.00 Țara spiridușilor 13.00 Studioul Tudor Vornicu 17.00 Documentar 18.00 Rendez-vous la Tele 7 19.00 Serial: „Aventuri la Snowy River" 20.30 Globetrotter 21.20 Film: „Rose" (SUA, 1979) 23.00 Magazinul de sâmbătă seara.

DUMINICĂ 8.00 Știri 13.00 Ora unu a venit 15.00 Drumuri printre amintiri 16.00 Documentar 18.00 Portretul unui artist 19.00 Serial: „Aventuri la Snowy River" 20.30 Documentar 21.45 Film: „Lista neagră" (SUA, 1984). Cu: Annie Girardot 23.15 Gala TELE 7.

LUNI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Știri 15.15 Post Meridian 16.30 Serial: „O singură viață" 18.00 Știri 18.10 Serial: „Dinastia" 19.05 Serial: „Secția de poliție" 22.00 Dincolo de stadion 0.15 Ora H.

MARȚI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Știri 14.00 Serial: „Medici la datorie" 15.15 Post Meridian 16.30 Serial: „O singură viață" 18.00 Știri 18.10 Serial: „Dinastia" 19.00 Serial: „Secția de poliție" 22.00 Cutia Pandorei 0.15 Ora H.

MIERCURI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Știri 14.00 Serial: „Medici la datorie" 15.15 Post Meridian 16.30 Serial: „O singură viață" 18.00 Știri 18.10 Serial: „Dinastia" 19.00 Serial: „Secția de poliție" 23.00 Serial: „Lou Grant" 0.15 Ora H.

JOI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Știri 14.00 Serial: „Medici la datorie" 15.15 Post Meridian 16.30 Serial: „O singură viață" 18.00 Știri 18.10 Serial: „Dinastia" 19.00 Serial: „Celebritate" 23.00 Serial: „Derrick" 0.15 Ora H.

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

Chiar dacă va cânta la Bucureşti în onoarea Eclipsei

Pavarotti este un prizonier de lux

◆ Cu strălucirea sa, Luciano Pavarotti, care va concerta în România pe 11 august, va compensa lipsa Soarelui aflat în eclipsă ◆ Apariţia sa în public constituie de fiecare dată un eveniment ◆ Face încă săli pline la Metropolitan sau în orice alt loc de pe Glob ◆ Cântă singur sau împreună cu alţi doi mari tenori ai lumii, Domingo şi Carreras, dar nu ezită să împartă succesul şi cu Spice Girls ◆ Slăbeşte brusc 15 kg şi publică reţetele de slăbire care au favorizat acest miracol ◆ După 40 de ani de căsătorie, o părăseşte pe Adua pentru o tânără de 30 de ani ◆ La 63 de ani se bucură de popularitatea obişnuită pentru rock-staruri ◆ „The Voice" – alias Franck Sinatra – îi anunţa momentul retragerii în 2001, după care marele Pavarotti ar urma să dea lecţii de canto tinerilor artişti ◆ Deocamdată însă susţine concerte...

„Înainte de orice sunt un interpret de operă"

De-a lungul carierei sale artistice, Pavarotti a susţinut patru tipuri de concerte. A început cu recitaluri în acompanierea unui pianist. A fost perioada cea mai dură pentru că trebuia realizată o armonie perfectă între instrument şi voce. Orice... pas greşit era vizibil. Apoi, a venit momentul intrării în spaţiul operei, un exerciţiu polivalent între partea de regie, orchestră şi interpret. *„Dintotdeauna m-am considerat înainte de orice un interpret de operă"*, spune Pavarotti. Cea de-a treia etapă este legată de concertele „celor trei tenori" – Pavarotti, Domingo, Carreras -, care au depăşit cadrul strict al muzicii, transformându-se în evenimente sociale, majoritatea televizate şi astfel urmărite de milioane de telespectatori. Din acest motiv, maniera de lucru s-a schimbat, interpreţii trebuind să aibă în vedere constrângerile tehnice legate atât de sunet, cât şi de imagine. De câţiva ani încoace, Pavarotti ne-a obişnuit să-l întâlnim şi în cea de-a patra ipostază, în concerte susţinute în compania unor interpreţi de muzică pop sau rock. Deşi multora li se pare o coborâre în facil, Pavarotti consideră această experienţă pe de-o parte interesantă, iar pe de alta... dificilă, având în vedere că trebuie să îmbine ritmul de „variété" cu vocea sa de tenor. Sunt două lumi diferite, dar pe celebrul tenor melanjul dintre ele îl încântă. E conştient însă că ideea aceasta nu e prea agreată, deşi e convins că în viitor acest gen de concerte va fi din ce în ce mai practicat.

„Nu fac economie de voce"

S-ar putea crede că un colos al muzicii, cum este Pavarotti, nu are nevoie de repetiţii pentru un concert. Vocea sa – har divin! – şi experienţa îndelungată ar fi suficiente pentru a susţine oricând un regal. Dar lucrurile nu stau aşa. Fiecare apariţie pe scenă, fiecare concert este pregătit cu minuţiozitate prin serioase programe de repetiţii. *„La repetiţii, nu fac economie de voce,* spune Pavarotti. *Dacă pui deoparte ceva din ea capeţi obiceiuri proaste care îţi rămân. Dacă buzele, limba, maxilarele nu sunt mereu aşezate în poziţie corectă, deschizi porţile către un început de deformare. Adică viermele pătrunde în fruct. Or, eu am în permanenţă grijă de vocea mea."*

☞Poartă în permanenţă o eşarfă în jurul gâtului; cel mai mic curent îi poate afecta vocea.

☞Batista albă, supradimensionată, prezentă în fiecare concert, este pentru Pavarotti un fel de porte-bonheur.

☞Zilnic citeşte presa, dornic să cunoască în orice moment evenimentele importante din întreaga lume.

☞Consideră italiana limba cea mai potrivită pentru operă, fiind, după părerea sa, mult mai lirică decât franceza. Recunoaşte însă şi frumuseţea limbii germane din operele lui Wagner şi Strauss.

☞Este un mare iubitor de animale, dar ritmul său de viaţă – călătorii permanente în diverse oraşe ale lumii – nu-i permite realizarea unei... proprii menajerii.

☞A găsit un surogat în documentarele Tv. despre animale. Este emisiunea lui preferată, după ştirile Tv.

☞*„Nutresc o adevărată pasiune pentru cai,* spune Pavarotti. *În fiecare an, organizez la Modena o reuniune hipică; aceasta îmi poartă numele. Fără excepţie, debutează cu un concert şi continuă cu întreceri de cai. Organizarea mă costă mulţi bani, dar asta îmi oferă o plăcere nebună. Mai nou, se pare că au apărut sponsori interesaţi de acest eveniment. Dar, mi-au propus să schimb locul de organizare. Mă mai gândesc. Iubesc atât de mult caii încât Universitatea din Parma m-a numit «Doctor Honoris Causa in Veterinaria». Probabil că există o explicaţie a ataşamentului meu faţă de cai: m-am născut într-o epocă în care transporturile se făceau cu cai. Apoi, am trăit momentul când acest animal a fost îndepărtat. Astăzi este din nou în centrul atenţiei cu ocazia spectacolelor şi a curselor. Aşa că profit".*

Viaţa în cuplu, un colac de salvare pentru DiCaprio

Adio prieteni năbădăioşi şi teribilişti, adio petreceri zgomotoase în baruri de noapte, adio alcool. Leo s-a hotărât să iasă din valurile prevestitoare de naufragiu ale existenţei lui de după „Titanic" şi să se tragă către ţărmul unei vieţi mai liniştite, în cuplu stabil, alături de top-modelul Kristen Zang. După ultimul tur de manivelă pentru „The Beach", turnat în Thailanda, DiCaprio s-a întors în Los Angeles în formă: fără kilograme suplimentare, bronzat, cu trupul bine lucrat în sălile de gimnastică. Un adevărat miracol de vreme ce Leo pare decis să demonstreze că s-a maturizat din toate punctele de vedere...

Kristen Zang nu este însă o cucerire nouă pentru Leo. Între 1995 şi 1997, cei doi au fost văzuţi de multe ori împreună şi presa indiscretă susţinea că între ei există o adevărată relaţie sentimentală. Numai că frumoasa blondă a preferat să-l dea uitării pe adolescentinul DiCaprio. Acestuia nu i-a picat prea bine. A încercat mai întâi să-şi înece orgoliul rănit în munca istovitoare de pe puntea vasului „Titanic", apoi să găsească uitarea în dezlănţuirile unei vieţi personale fără busolă. De la începutul acestei veri, destinele celor doi s-au intersectat din nou şi, de data aceasta, DiCaprio e hotărât să se manifeste ca un adevărat bărbat. Împreună au închiriat un apartament în West Hollywood din Los Angeles, l-au amenajat după gustul lor, aşa încât totul să fie perfect. Cu toate acestea, se spune că Leo nu vrea să renunţe nici de aici înainte la pretenţia sa, până acum onorată în fiecare contract, ca banda lui de prieteni să poată poposi în orice moment în locurile în care actorul filmează. De aceea, gurile rele consideră că nu se face primăvară doar cu o floare, fie ea şi cea privind „jocul de-a cuplul fericit şi liniştit".

În sfârşit, Ally McBeall s-a îndrăgostit

Mult timp, asemenea personajului interpretat de ea în serialul care, din septembrie 1997, când a fost lansat, a cucerit milioane de telespectatori atât din Statele Unite, cât şi din Europa, Calista Flockhart – alias Ally McBeall – a sperat să se îndrăgostească de un bărbat potrivit ei, dar s-a ales cu o viaţă sentimentală searbădă. Cea mai mare bucurie a ei a fost şi este încă rolul de tânără avocată cu un comportament mai ciudat, dar în fond adorabil. Şi-a mai ocupat timpul cu lupta pe care a trebuit să o ducă împotriva presei care, în lipsă de senzaţional în privinţa vieţii personale a actriţei, a lansat tot felul de presupuneri, cu pretenţii de certitudini 100 la sută, potrivit cărora Ally este victima anorexiei. Dar iată că de la începutul acestui an, Calista a oferit, e drept într-un mod discret, mult aşteptatele subiecte de discuţie. Mai întâi legătura cu Jeffrey Kramer, unul dintre producătorii serialului, apoi separarea de acesta şi, de trei luni încoace, victoria cea mare: Calista Flockhart s-a îndrăgostit de-a binelea.

La cei 34 de ani câţi are în prezent, eroina din „Ally McBeall" s-a declarat răpusă de farmecul lui Ben Stiller (33 de ani), actor şi realizator, cunoscut deja publicului în ipostaza comică de îndrăgostit din filmul „Mary cea cu vino-încoa", unde a avut-o ca parteneră pe Cameron Diaz. Calista şi Ben s-au întâlnit prima oară la un dineu de binefacere din Los Angeles. Catalogat ca un Don Juan la Hollywood, cu numeroase victime la activ (Patricia Arquette, Claire Forlani, Jane Tripplehorn) Ben Stiller nu oferea prea multă încredere.

Dar surpriza a fost totală. Ben declară de câte ori are prilejul că simte că pluteşte de când a cunoscut-o pe Calista, „o femeie generoasă, talentată, cu cele mai frumoase picioare din lume". La rândul ei, Ally mărturiseşte: „Întâlnirea cu Ben este cel mai minunat lucru din viaţa mea. E fermecător, inteligent şi nostim, în sensul că are mult umor. În plus, ştie să gătească dumnezeieşte". Ben pare măgulit de această apreciere şi nu se simte ridicol când se duce pe platoul de filmare, „înarmat" cu tot felul de preparate culinare pe care, incredibil!, le devorează împreună cu iubita lui.

Pagină realizată de **AURORA POPESCU**

6 zile până la eclipsa totală de Soare

De acum, mare lucru nu se mai poate întâmpla. Şi un ultim sfat:

TRĂIŢI ECLIPSA FĂRĂ TEAMĂ!

Săptămâna viitoare, pe 12 august, vom putea depăna amintirile despre ultima eclipsă totală de Soare a acestui mileniu şi vom şti, cu siguranţă, dacă a fost „sfârşitul lumii" sau nu...

HOROSCOP 9.08 - 15.08

BERBEC (21.03 - 20.04): Curba financiară are cel mai interesant aspect, şi din faţă, şi din profil. Începând de marţi, ea are o creştere evidentă, culminând cu un maxim - vineri. Pe de altă parte, curba afectiv-emoţională prezintă oscilaţii periculoase; atenţie la un Capricorn!

TAUR (21.04 - 21.05): Sunteţi prea solemn, prea grav şi prea plin de importanţa prezenţei dv. pe Pământ. Uşoare crize de orgoliu şi disensiuni inutile în anturaj vă depărtează de interesele curente şi chiar riscaţi unele inconveniente materiale - la finele săptămânii.

GEMENI (22.05 - 21.06): Principalele curbe astrale staţionează la cote medii pe toată durata acestui interval, însă situaţia aceasta nu trebuie să vă alarmeze. Dacă nu daţi lovitura la bani sau în dragoste, aveţi tot timpul să vă faceţi proiecte de viitor, la noul curs al leului carpatin.

RAC (22.06 - 22.07): Dinspre constelaţia dv. numai veşti bune, dar nu senzaţionale. Miercuri sau joi primiţi bani, iar în prima parte a săptămânii vă pândeşte o veste familială foarte bună. Pentru cei născuţi în primul decan al zodiei, perioada este propice aventurilor amoroase.

LEU (23.07 - 22.08): Doua veşti contradictorii se vor bate cap în cap, precum cerbii la reuniunea prenuptială. Prima vine din sfera socio-profesională şi are darul de a vă pune serios pe gânduri, iar cea de a doua soseşte din zona financiară şi vă înveseleşte cât cuprinde.

FECIOARA (23.08 - 21.09): Veşti bune din toate direcţiile principale ale astrelor. Cele mai interesante sunt cele din domeniul financiar şi din cel sentimental. Se pare că o persoană de sex opus din Vărsător sau din Taur a pus ochii pe dv. şi nu vrea cu nici un preţ să vă lase să respiraţi...

BALANŢA (22.09 - 22.10): Toate bune şi la locul lor în această săptămână, dar de ce sunteţi aşa de nervos ? Astrele sunt blânde cu dv., se profilează chiar o perioadă propice din punct de vedere financiar şi profesional. Curba psihicului are însă oscilaţii supărătoare. Calmaţi-vă !

SCORPION (23.10 - 21.11): Cei aflaţi în vacanţă pot avea câteva peripeţii sentimentale, întrucât Luna nu are un aspect pozitiv cu Soarele, şi nici cu Jupiter. În aceste circumstanţe, nu e bine să luaţi decizii importante şi nici să vă bazaţi pe sfaturile aşa-zişilor prieteni.

SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12): Sunteţi jovial, plin de umor şi luaţi notă maximă la impresia artistică. Buna dispoziţie vă este pusă pe tavă de o reuşită financiară deosebită (miercuri sau joi), cât şi de una din sfera amorului. O veche cunoştinţă vă dă întâlnire într-o seară cu parfum de orhidee...

CAPRICORN (21.12 - 19.01): Va fi o săptămână cu surprize, mai mult sau mai puţin plăcute din punct de vedere financiar. Luni sau marţi veţi primi bani, dar spre finele perioadei vă pândeşte un ghinion cu consecinţe destul de dure pentru portofel. Nu aruncaţi pe fereastră decât iluziile!

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): Cel mai interesant aspect al acestui interval este cel financiar. Dacă în primele zile curba cu pricina prezintă o scădere îngrijorătoare, de miercuri se redresează şi urcă spre culmi nebănuite. Probabil că veţi primi o sumă frumuşică, sau o veste despre bani.

PEŞTI (19.02 - 20.03): Cea mai semnificativă evoluţie o are curba afectiv-sentimentală, care are un maxim vineri sau sâmbătă. Credem că vă aflaţi în vacanţă şi raţiunea este din ce în ce mai mult înlocuită de pasiune, însă nu neglijaţi problemele financiare care nu dispar niciodată.

ŞTEFAN MILCU

PERSONALITĂŢILE SĂPTĂMÂNII

John Galsworthy (Nobel literatură 1932), Panait Istrati, Ion Ghica, Constantin Brăiloiu, Alfred Hitchcock, Ştefan Milcu, Walter Scott, Liliana Tomescu.

Serisori primite

Mihnea Aurel, Bucureşti: Este greu de spus care-i cea mai „mamutică" limuzină construită în lume. Se pare, totuşi, că maşina de tip Zil special a lui Mihail Gorbaciov este neîntrecută. Ea cântăreşte 6 tone, iar tabla are o grosime de 91 milimetri. Motorul are 8 cilindri şi consumă aproximativ 5 litri de benzină la 10 kilometri!

Viorica Dosoftei, Dumbrava Roşie, judeţul Neamţ: Pe domnul profesor doctor Constantin Găucan îl puteţi găsi la clinica „Gaudent" din strada Presei nr. 6, Bucureşti, şi la telefoanele: 668.70.70 şi 668.67.77.

Dancea Ioana-Roman, oraşul Roman: Vă mulţumim pentru informaţiile referitoare la cetatea medievală a Romanului. Am înţeles din epistola dv. că vestigiile istorice reprezentate de ruinele acestei multiseculare cetăţi sunt puse în pericol de un şantier care nu are nimic de-a face cu istoria locului. Ţineţi-ne la curent cu evoluţia lucrurilor.

Alexandru Modrea, Focşani: Cutremurul din 10 noiembrie 1940 a avut epicentrul în Vrancea şi hipocentrul la 140 de kilometri adâncime. Magnitudinea la Bucureşti a fost de 7,4 pe scara Richter (cel din 1977 a avut 7,2) şi intensitatea de 8 grade pe scara Mercalli. Seismul a durat mai puţin de un minut. De remarcat că el a fost resimţit şi la Moscova, Istanbul, Belgrad, Budapesta, Leningrad şi chiar Varsovia... Doamne păzeşte!

Rubrică realizată de **PAUL IOAN**

De vorbă cu avocatul casei

Rezerva succesorală

Domnului I. D. Iaşi

Într-adevăr, în cazul adopţiei cu efecte restrânse, cel adoptat vine atât la moştenirea părinţilor adoptivi, cât şi la moştenirea părinţilor fireşti.

Testamentul olograf trebuie să fie scris în întregime, semnat şi datat de mâna testatorului. Fiind un înscris sub semnătură privată, testamentul olograf din pricina simplităţii formelor sale, poate fi uşor falsificat şi tocmai de aceea legea permite moştenitorilor legali să conteste scrierea, datarea şi semnarea de către testator. În afară de aceasta, testamentul, fie olograf, fie autentic, poate fi atacat de către moştenitorii rezervatari, invocându-se încălcarea rezervei succesorale şi cerându-se reducţiunea liberalităţilor excesive (cazul dv.). Rezerva succesorală este acea parte din moştenire pe care legea o diferă, în mod imperativ, moştenitorilor rezervatari fără a ţine socoteala de voinţa liberală a defunctului.

Au calitatea de moştenitori rezervatari: descendenţii defunctului, fără limită de grad; ascendenţii privilegiaţi, adică tatăl şi mama; soţul supravieţuitor. Numai aceste categorii de moştenitori pot pretinde rezerva succesorală.

Legea stabileşte întinderea rezervei succesorale, astfel, în cazul descendenţilor, aceasta variază în funcţie de numărul lor şi anume: dacă defunctul lasă un descendent, rezerva va fi de 1/2 din moştenire; dacă lasă doi descendenţi, ea va fi de 2/3 din moştenire (2/3 împreună şi nu 2/3 fiecare); dacă lasă trei sau mai mulţi descendenţi, rezerva va fi de 3/4 din moştenire.

În cazul dv., rezerva succesorală ce poate fi pretinsă de sora dv. este de 2/6, adică 1/3 din moştenire, restul de 2/3 din moştenire revenindu-vă dv.. Prin urmare, în calitate de moştenitoare rezervatară, sora dv. poate ataca testamentul mamei dv. solicitând instanţei de judecată să i se atribuie rezerva succesorală cuvenită. Prin hotărâre judecătorească puteţi fi obligat la plata unei sulte, adică a unei sume de bani, către sora dv. care să reprezinte 1/3 din valoarea totală a moştenirii lăsată prin testament. Dacă veţi încheia un contract de donaţie, şi acesta poate fi atacat pe acelaşi considerent al încălcării rezervei succesorale, invocându-se raportul donaţiilor (adică aducerea la masa succesorală a bunurilor primite cu titlu de donaţie). Atât acţiunea pentru raportul donaţiilor, cât şi cea pentru reducţiunea liberalităţilor excesive poate fi invocată în termen de 3 ani de la data deschiderii succesiunii. Fără îndoială, cea mai bună soluţie este încheierea unui contract de vânzare-cumpărare formal, după cum aţi spus, având în vedere că taxele materiale (1,5-2 milioane lei) sunt mult mai mici decât suma la care aţi putea fi obligat dacă sora dv. contestă testamentul.

Avocat NELI PĂDURARU

Utile

Pentru ca peştele să nu se fărâmiţeze la prăjit, se recomandă să se stăreze cu 10-15 minute înainte de a-l prăji.

Dacă dorim ca peştele sau carnea să se rumenească bine, înainte de a le prăji trebuie zvântate cu un şervet.

Zeama în care se fierbe peştele trebuie să clocotească încet.

Dacă spuma de la supă s-a lăsat la fund, se va turna în supă un pahar de apă rece. Spuma se va ridica la suprafaţă şi va putea fi înlăturată.

Condimentele şi sarea se pun în supă cu puţin timp înainte de a fi luată de pe foc.

Cartofii noi se pot curăţa mai uşor dacă se lasă 15-20 minute în apă rece puţin sărată.

Nu este recomandat să se consume cartofii încolţiţi la lumină deoarece se formează o substanţă toxică - solanina.

Cartofii prăjiţi sunt mai gustoşi şi crocanţi dacă înainte de a-i prăji se şterg cu un şervet.

Piureul de cartofi nu se subţiază cu lapte rece deoarece capătă o culoare cenuşie. Piureul alb se obţine dacă se prepară cu lapte clocotit.

Legumele şi catofii noi trebuie puşi la fiert întotdeauna în apă care clocoteşte.

GRĂDINA *micul nostru Paradis*

Să nu uitam trandafirii

În plină vară, ciclul de înflorire a trandafirilor este în toi. Bogăţia florilor pe care aceste plante ni le oferă trebuie recompensată prin îngrijiri nu pretenţioase, dar obligatorii. Aşadar, să avem în vedere că:

- pământul trebuie să se menţină afânat în jurul rădăcinii şi plivit de buruieni sau de iarbă sufocantă.

- pe terenurile uşoare, unde îngrăşămintele sunt rapid antrenate în profunzime, aplicarea lor la intervale nu prea lungi e foarte necesară.

- împrăştierea acestora trebuie să se facă pe vreme uscată şi cu grijă să nu cadă pe frunze, deoarece le păteză şi le arde.

- trandafirii sunt deosebit de receptivi la îngrăşămintele cu azot.

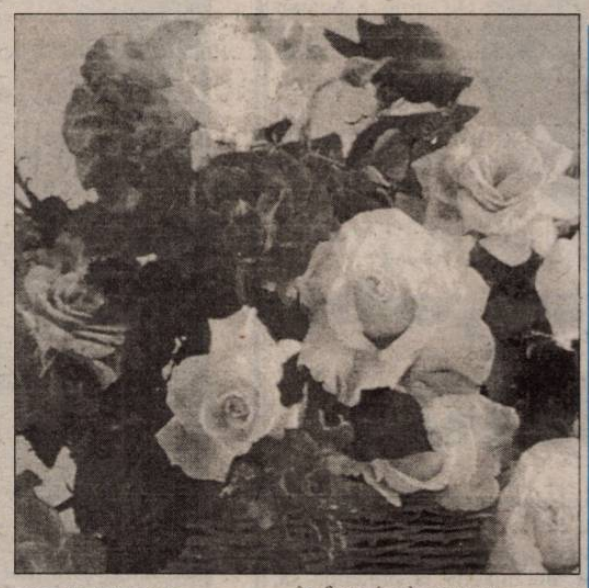

- în funcţie de natura solului, udarea trandafirilor se face cel puţin o dată la două săptămâni.

- nu este bine să se ude în fiecare seară, la rând cu celelalte flori din grădină; excesul de apă provoacă o vegetaţie prea bogată, în dauna florilor, care cresc mai mici şi mai puţine.

- stârpiţi imediat dăunătorii care apar pe frunze, pentru a nu risca să se infesteze întreaga tufă.

- pe măsură ce florile trec, înlăturaţi-le prin tăiere pentru ca fructul care începe să crească să nu consume din substanţele nutritive.

- dacă nu se înlătură florile trecute, trandafirii nu înfloresc bine şi din abundenţă. *(A. Popescu)*

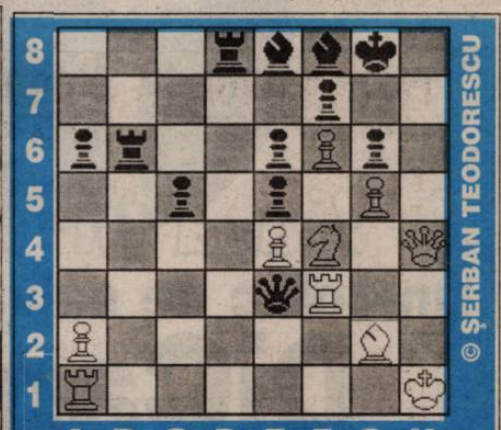

ŞAH **PROBLEMA DE AZI:**

Ce jucaţi cu negrul?

CAPABLANCA - ILIN JENEVSKI, 1925

1... e:f4! 2. T:e3 f:e3 D:e1 (3. Te1 Tb2 4. T:e3 Td1 + 5. Rh2 Nd6 + 6. e5 Nc6 cu atac decisiv, sau 6. Rh3 Tdd2 7. Tg3 e5 cu avantaj mare) Tb2 4. D:e3 Tdd2 5. Nf3 c4 6. a3 Nd6 7. Da7 c3 şi pionul se transformă.

Verificaţi-vă cunoştinţele

Cai şi călăreţi

1) Cum se numea calul pe care împăratul roman Caligula (37-41 d. Ch.) l-a făcut senator?

2) Cui aparţineau iepele nărăvaşe pe care a trebuit, conform mitologiei greceşti, să le îmblânzească marele erou Herakles?

3) Cine a pictat, pe lângă numeroase pânze cu cai şi călăreţi, cunoscutul tablou „Cursele de cai de la Epsom"?

4) Ce erou de baladă populară românească era: „Un viteaz de-al lui Mihai/ Ce sărea pe şapte cai/-De striga Stanbulul: Vai"?

5) Cine a regizat, în 1969, filmul artistic: „Şi caii se-mpuşcă, nu-i aşa"?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Prima păpuşă care „vorbea", de fapt spunea numai „mamă" şi „tată", a fost inventată în 1880 de Thomas A. Edison (1847-1931). 2) „Valsul păpuşii" face parte din baletul Coppelia de compozitorul francez Léo Delibes (1836-1891). 3) Culmea muntoasă Păpuşa se află în sud-estul munţilor Făgăraşului, în masivul Iezer cunoscut şi sub numele de Iezer – Păpuşa. 4) Poezia „Păpuşa automată" a fost scrisă de Ion Minulescu (1881-1944). 5) Marioneta este manevrată cu sfori iar păpuşa se îmbracă pe mână.

Poşta cititorilor:

Au răspuns corect la întrebările noastre: *Ionela Cismaru* – Bucureşti; *Traian Vasiliu* – Focşani; *Dinu Cristescu* – Arad.

Mirela Neacşu – Bacău: Încercăm să facem astfel încât domeniile noastre să cuprindă un câmp cât mai larg de cunoştinţe. Cum am mai spus, nu intenţionăm încă să ne ocupăm de chestiuni de amănunt. *(Irina Stoica)*

Perspicacitate

LABIRINTUL

În acest desen părţile (în gri) reprezintă nişte canale înconjurate de nouă poduri. Plecând de la unul dintre aceste canale puteţi să găsiţi un drum continuu (neîntrerupt) pentru a ajunge în centrul desenului care să întrunească următoarea condiţie: să traverseze cele nouă poduri de câte o singură dată? (Există mai multe soluţii)

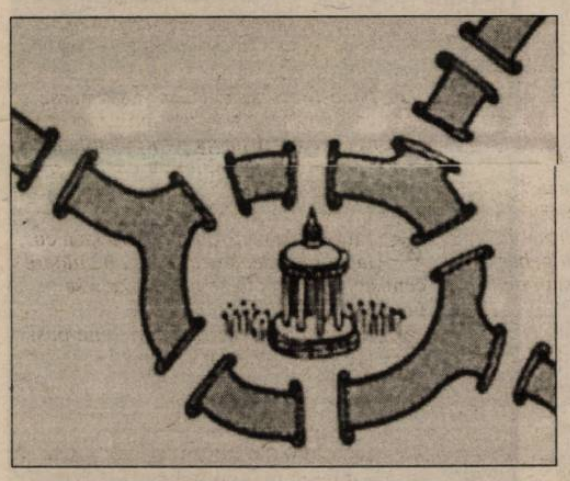

Soluţia testului „Labirintul"

Umor

Mai multă pasiune! strigă regizorul către tenor. Dumneata n-ai iubit niciodată?
- Ba da! Dar nu cântam în acelaşi timp!

La noi nu există nici un strop de alcool pe masă!
- Nici la noi! Suntem foarte atenţi când turnăm.

Am dat un anunţ la rubrica de „căsătorii" la mica publicitate. Spuneam simpu: „Caut o doamnă!"
- Şi ce răspunsuri ai primit?
- O mulţime! O groază de bărbaţi însuraţi mi-au scris: „luaţi-o pe a mea!"

Regret, dar luna aceasta nu vă pot plăti chiria.
- Păi aşa aţi spus şi luna trecută!?!
- Şi aţi văzut că m-am ţinut de cuvânt!

Asta-i curată neruşinare - ţipă o doamnă la un cerşetor „orb" care răsfoia o revistă. Pretinzi că nu vezi nimic şi dumneata citeşti!
- Calmaţi-vă, doamnă! Nu citesc, mă uit numai la poze!

Mi-a jurat că are cele mai serioase intenţii!
- Vroia să te ia de soţie?
- Nu ştiu! Chiar în clipa aceea a apărut nevastă-sa.

La o şuetă

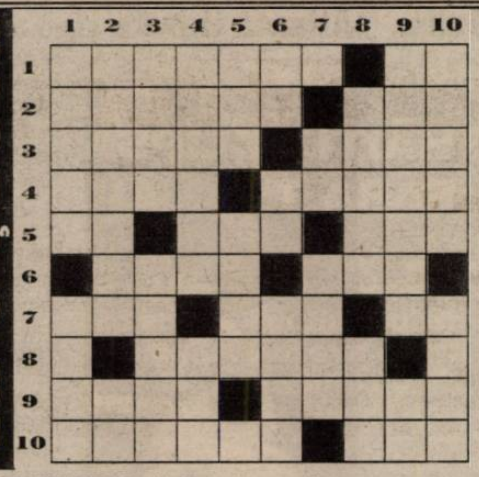

ORIZONTAL: 1) Te primesc bine - Copil bine crescut. 2) A arăta bine - A săpa bine pământul. 3) „Bine aţi venit!" - Pus bine la cale. 4) Între bine şi rău - Nu prea arată bine (pl.). 5) Bine notat la istorie - Cei mai bine clasaţi - Face bine la femei (sau = Răspunde de binele unui cămin). 6) Haină (pop.) - Se mişcă bine în faţa literelor. 7) Exclamaţie la frig - Localitate în Pakistan - Ion Barbu. 8) Nu-ţi prinde bine. 9) Bine văzute (pl.) - Bine crescut. 10) Te primeşte bine - A cunoaşte bine.

VERTICAL: 1) Ţinută bine - Bine (fem.). 2) Se simte bine în largul mării - La semn! 3) Bun pentru păscut - Imposibilitatea de a nu suporta bine lumina. 4) Pasăre de curte - Abreviere oficială pentru statul Nebraska din SUA. 5) Stă bine - Acest poet ne spune că „Există o orgie de bine, o sângerare-nsorită" (George). 6) Lotreanu Ion - În cuib! - Se cunoaşte bine la nevoie. 7) E scos la aer! - Cupa care te îmbată bine. 8) Unde te simţi mai bine - Fuge şi de bine şi de rău. 9) Bine cuvântă (pl.) - Cult! 10) Bine văzut - S-au afumat bine de tot.

DICŢIONAR: AIN, BRR, VUR, NEB.

GEORGETA FLORENŢA
Bârlad

Soluţia careului
„HAI SĂ RÂDEM"

Orizontal: **BAIESU - ACI - UMORIST - AL - FASON - RARA - ARII - HATAR - AF - BODEGA - MT - TARANI - A - MINA - TAI - SPIRITE - LS - CAM - CISMEA - AR - TAUTU - C.**

PAR(anormale) de TOPAN

Ştiaţi că...

◆ *...romanii foloseau pentru deplasări lectice şi care? Lecticile, purtate de sclavi erau de două feluri: „tassi" în care pasagerul călătorea destins, putând chiar să doarmă, şi „sellae" în care călătorea şezând.*

◆ *...Vezuviul, ca şi Everestul, este asaltat de turişti care lasă tot felul de resturi în urma picnicurilor organizate aici? Curăţirea, efectivă, de gunoaiele adunate, ar dura aproape două decenii.*

◆ *...cuvântul „girafă" vine de la „zarafa", din limba arabă? Semnificaţia lui era aceea de blând, bun, drag.*

◆ *...şerpii veninoşi sunt - după opinia savanţilor – seismografe foarte sensibile? Ei s-au dovedit a fi capabili să semnalizeze apropierea unui cutremur chiar cu câteva zile înainte, lucru explicat prin marea lor sensibilitate faţă de schimbările de temperatură ale solului.*

Integramă de MARIAN MINCULESCU

„SEMNIFICAŢII"

DARE DE SENS / INTRARE PE FIR		ABANDON / CURAJOŞI		PAVĂZĂ / LEZAŢI		OPUSUL / UN ROŞU CELEBRU		UNII CU NASUL MARE / CUTIE!		ANALIZAT / RĂMĂŞIŢĂ	
COMOARĂ / RASĂ							PICTOR ROMÂN / PĂTĂ ROŞIE				
								DIN TOSCANA! / DIAFAN			
OSTILI / A SCROBI					A SE MĂRI / PROVOCATĂ						
						A APĂREA / NEGRU SCUMP				POARTĂ VERIGHETA	
PIESĂ DE COLEŢIE / SOLARII									VOCALE / SCRIERI ISTORICE		
				ABSURD / VEDETĂ							
DIN HOTIN! / ACCEPT			LUATE DIN FLOARE / DIN REMETZA!								VARĂ LA PARIS
		COMPUS CHIMIC / UNIT					FLORI				
PORC / SCRIPCAR								LASSOU			
							A SOLICITA				

Dezlegarea integramei ***„SCI-FI"***

Orizontal: L - E - U - E - P - A - CAPCANAVERAL - TERMINATOR - TIRAN - ILE - TA - TINAR - URSIT - NUMARATA - IZI - DATE - ERONAT - LITE - BREC - NA - NE - NIT - AC - T - TE - RADAR - ALO - U - LOTO - AURAR - BAIKONUR - ITI.

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
☐ 1 LUNĂ	9000 LEI	☐ 4 LUNI	38000 LEI
☐ 2 LUNI	18000 LEI	☐ 5 LUNI	47000 LEI
☐ 3 LUNI	27500 LEI	☐ 6 LUNI	58000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

VÂRSTA: _____ OCUPAŢIA: _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poştal la adresa:
Ionescu Simion, P-ţa Presei Libere, nr. 1,
sector 1, Bucureşti, cod 71341

Vă rugăm să decupaţi acest talon, să-l completaţi şi să-l expediaţi, la adresa mai sus menţionată, pentru primirea corectă a abonamentului dv.
În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.
DE REŢINUT! Toţi cititorii care se vor abona pentru trimestrele următoare, *direct la redacţie,* vor participa la trageri la sorţi, la care pot câştiga valoroase premii în bani şi obiecte!
Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36

SPORT FLASH

Chicago Bulls, de 6 ori campioană în 8 ani, este din nou pe primul loc. De data aceasta nu mai este vorba de finala NBA ci de draft-ul NBA unde Bulls au avut dreptul la prima opţiune datorită excelentului palmares din sezonul trecut: 13 victorii şi 37 de înfrângeri. Alegerea a fost însă de calitate, Elton Brand fiind deja un nume în baschetul mondial după ce a ajutat echipa Statelor Unite să se califice la Olimpiada din 2000 şi apoi să cucerească medalia de aur la acest turneu de calificare care s-a desfăşurat în Puerto Rico. Brand a semnat un contract pe 3 ani în valoare de 8,86 milioane dolari cu fosta campioană şi este aşteptat în Salt Lake City unde se antrenează Floyd & Co. În vitrina personală a lui Brand stau titlurile de „Cel mai bun jucător al Conferinţei Atlantic" şi „Cel mai bun jucător al anului", trofee cucerite cu echipa universităţii.

MVP-ul ligii nord americane de baschet, Karl Malone, va semna un nou contract anul acesta cu echipa care l-a consacrat: Utah Jazz. Contractul este în valoare de 67 de milioane de dolari pe 4 ani cu opţiunea prelungirii pe încă un an. Malone a ieşit din cărţi pentru titlul NBA încă din turul al doilea când echipa sa a pierdut în faţa celor de la Portland Trail Blazers, lucru ce nu s-a mai întâmplat din 1995. Media punctelor înscrise de el pe meci a fost de 23,8, atât de puţine înscriind doar în sezonul '86-'87 iar cea a recuperărilor fiind de 9,4 pe meci, la fel ca în ultimul an de colegiu.

Atlanta Hawks a făcut o afacere destul de bună după ce i-a trimis în Portland pe all-star-ul Steve Smith şi pe colegul său Ed Gray de unde au venit Jim Jackson şi Isiah Rider. Problema apare în cazul lui Isiah Rider care este unul dintre cel mai amendaţi şi mai suspendaţi jucători din NBA din motive variate, de la faulturi grosolane până la fani care au plecat scuipaţi de la meci.

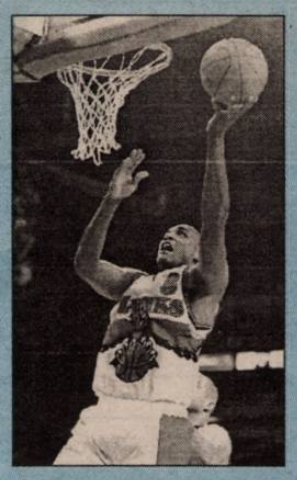

Pete Sampras a mai doborât un record ce-l ţinea la egalitate cu Ivan Lendl. Este vorba de numărul de săptămâni pe primul loc ATP. Amâdoi aveau 270 dar nu mai este cazul deoarece Sampras a redevenit lider mondial după victoria uşoară în faţa australianului de 22 de ani James Sekulov din semifinala turneului Mercedes-Benz Cup. Acest 6-0, 6-2 îl urcă pe Sampras din nou în fotoliul de lider în detrimentul altui australian, Patrick Rafter.

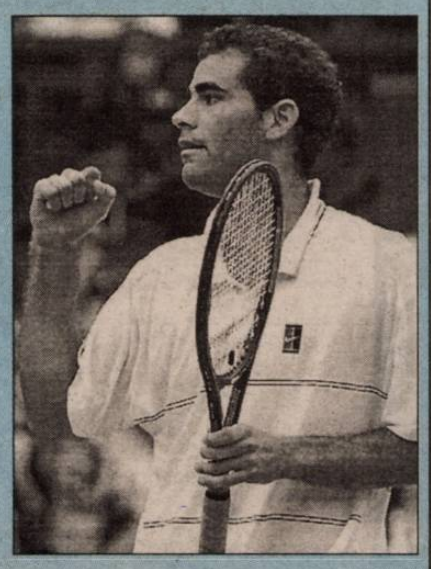

ANDREI TOMA
aditoma@ cnnsimail.com

Mini-interviul săptămânii

ALEXEI CRÎŞMARU (Preşedinte al Fundaţiei Cultural-Ştiinţifice „Biomedrom")

- Unul din obiectivele activităţii dv. este „ecologia corpului uman"? Despre ce anume este vorba?

- Trăim într-un mediu care suferă de trei categorii de impurificări: chimice, energetice şi psihice. Toate aceste tipuri de agresiuni poluează trupul şi psihicul omului, iar efectele se văd în timp, prin apariţia unor maladii specifice omului modern. Fundaţia „BIOMEDROM" are drept scop concentrarea cunoştinţelor teoretice şi a informaţiilor necesare depistării şi combaterii acestor maladii. Editâm cărţi, broşuri şi materiale video.

Vreţi să fiţi sănătoşi? Studiaţi-vă coloana vertebrală!

- În studiile dv. coloana vertebrală este cuiul lui Pepelea. Ce ne puteţi spune în acest sens?

- Coloana vertebrală este antena prin care sistemul energetic recepteaza vibraţiile de orice natură din mediu. Creierul este comutatorul ce dirijează energiile şi influxurile spre organele interne. Dacă în coloană şi vertebrele ei apar asimetrii, disfuncţii, sistemul de informaţii ce vin din măduvă este dereglat, fapt ce conduce la anomalii ale organelor respective. Incorecta poziţie a unor vertebre se numeşte subluxaţie. Menţionez ideea că tocmai coloana vertebrală este cauza apariţiei unor boli grave aparţine medicului militar american B.J.Palmer. De asemenea, pregătirea pentru zbor a cosmonauţilor a confirmat importanţa patologică a vertebrelor cervicale - cele aflate sub cutia craniană.

- Colaboraţi cu dl. dr. Grigore Şeremeţ, care foloseşte un aparat original, un unicat în România. Ce maladii se pot vindeca cu noul procedeu?

- Gama este extrem de largă, şi anume: de la alergii, anemii şi astm bronşic, până la diabet, dereglări ale somnului şi funcţiilor sexuale, obezitate, hiper şi hipotensiune, cefalee etc. Metoda elimină orice durere şi nu afectează în nici un fel ţesuturile vii.

PAUL IOAN

Un joc de copii şi nu prea

Construirea în întregime a unui parc de distracţii din cărămizi Lego nu este chiar o joacă de copii. Cu toate acestea, constructorii adevăraţi „s-au jucat" şi au înălţat la Carlsbad în California, un Legoland pe suprafaţa a 50 de hectare. Nu e primul parc de distracţii de acest gen din lume, numai că suprafaţa celor „de dinainte" este de cel mult 8 hectare... În noul parc, clădirile ajung până la 10 metri înălţime şi ele reproduc „la scară mică" ansamblul unor oraşe americane integral reconstruite. E vorba de New York, de San Francisco sau de Washington. Pentru acesta din urmă, de exemplu, au fost necesare 380000 de cărămizi Lego şi 1200 de ore de muncă. În parc, vizitatorii mai întâlnesc opera din Sydney, Statuia Libertăţii din New York, Taj Mahal din India, Turnul Eiffel din Paris. Un punct de mare atracţie este un dinozaur roşu, construit din 25000 de cărămizi.

Ce le trece unora prin minte?!

◆ Hârtia poate fi o excelentă materie primă pentru oamenii inventivi şi puşi pe şotii. Două familii din Knox-Bridge, Oklahoma, şi-au propus şi au reuşit să ridice o casă din carton asfaltat, cu parter şi etaj, dotată cu strictul necesar, mai puţin instalaţia electrică... Problema era cine să locuiască la etaj, având în vedere că nu lipseau riscurile. Au decis să tragă la sorţi. Au câştigat soţii Garnet, ai căror copii s-au repezit entuziasmaţi pe scările plăpânde... După numai câteva trepte, „şandramaua" s-a prăbuşit cu un zgomot infernal, patru persoane fiind spitalizate de urgenţă.

◆ La Barcelona se desfăşoară anual un concurs de avioane de hârtie. Care din aparate pluteşte cel mai mult în văzduh, acela este campionul. Asul de necontestat este Ramon Vendez, al cărui avion a zburat timp de 34 de secunde! Mai mult, „aterizarea" s-a făcut chiar în mâinile proprietarului, care a stat tot timpul într-un cerc cu diametrul de trei metri - cum cere o regulă a concursului.

◆ Peste râuleţul Slade din apropierea localităţii Madison, SUA, Jim Bride a construit un podeţ de carton lung de şase metri, prevăzut cu balustradă. El a făcut un pariu cu mai mulţi localnici că reuşeşte să treacă nevătămat de pe un mal pe altul, trecând peste acel pod improvizat. După ce a „cules" peste o mie de dolari de la curioşi, Jim şi-a luat un avânt considerabil şi, din alergare, a păşit o singură dată pe pod, apoi a aterizat cu bine pe malul opus. Cei păcăliţi s-au luat la harţă cu ingeniosul Jim, cerând banii înapoi, întrucât podul se năruise. Însă Jim nu avea nici un strop de apă pe el şi în final a avut câştig de cauză.

Casa Editorială „MAGAZIN" caută AGENŢI DE PUBLICITATE din întreaga ţară. Se oferă condiţii avantajoase. Pentru relaţii, cei interesaţi pot telefona zilnic între orele 9 - 14 la telefon/fax 224.39.96

Fotografia săptămânii

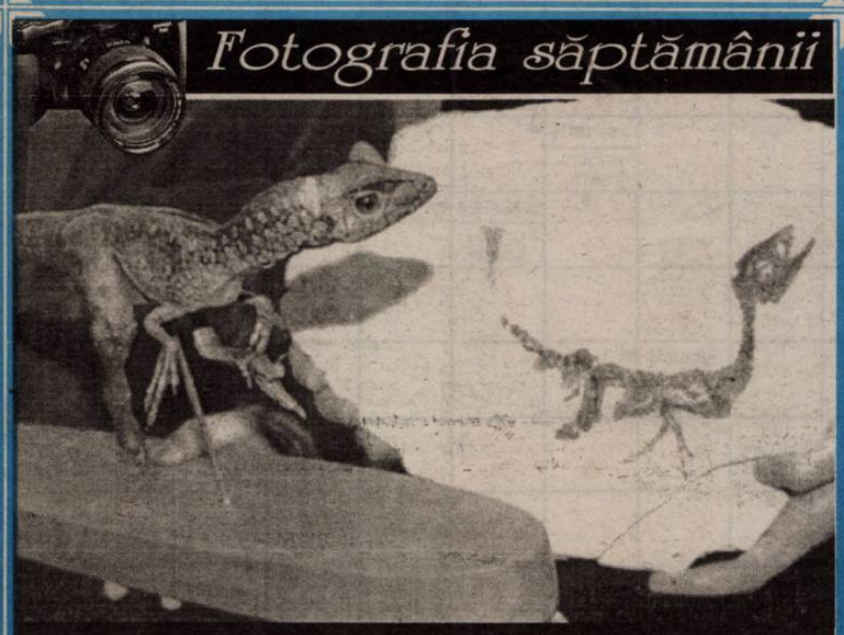

Această fosilă de dinozaur din specia Scipionyx sammnicitus este prima descoperită în Italia (la nord de Neapole). Micuţul dinozaur (23 cm) a trăit doar 3 săptămâni în urmă cu... 113 milioane de ani.

La numai 9 ani Cariera sa... explodează

Ca orice copil de 9 ani, Jodie McCormick din Glouccester (Anglia) se mai joacă cu păpuşile şi cu ursuleţii de pluş. Dar asta nu o împiedică „să pună în operă" şi gustul ei nestăvilit pentru risc, adică să treacă printr-un zid de foc, agăţată de capota unei maşini. Jodie, care face parte din Young Generation Stunt Team (echipa de cascadori ai tinerei generaţii), dovedeşte un curaj ieşit din comun pentru vârsta ei. În spectacolele pe care le dă, publicul îngheaţă văzând până unde o împinge pe Jodie pasiunea ei fierbinte pentru risc.

În numărul viitor

■ Au fost descoperiţi bunicii lui Adam ■ Un avion pentru învăţământul românesc ■ Şarlatani demascaţi în public ■ Nu uitaţi talasoterapia ■ „Mumia" mărturiseşte! ■ Cine a fost Sfânta Fecioară Maria? ■ Jurnalul intim, prieten real al vedetelor? ■ Femina club ■ Întâmplări adevărate ■ Horoscop ■ De vorbă cu avocatul casei

Cititorii din străinătate

care doresc să se aboneze la revista noastră pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr. 1, Fax 2243996.

PUBLICITATE

prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

NU UITAŢI!

Abonarea, acum, direct la redacţie, vă pune la adăpost, în viitor, de eventualele majorări ale preţului revistei. Pe cei care vor să se aboneze direct la redacţia „Magazin" îi informăm că în pagina 15 găsesc talonul ce cuprinde şi alte informaţii utile.

Biblioteca Judeţeană

SERIE NOUĂ - 429 • ANUL XLII • 12 AUGUST 1999 • 16 PAGINI • 2500 LEI Nr. 32 (2179)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

Nu-ţi îmbogăţeşti sufletul cu adevăruri mărunte; cine şi-ar face avere adunând praful de aur împrăştiat pe pământ?

L. BLAGA

•

Sunt multe lucruri pe care le-am arunca de nu ne-ar fi teamă că s-ar putea să vină alţii să le culeagă.

O. WILDE

...Şi a fost ziua ECLIPSEI!

DIALOG CU ASTRONAUTUL DUMITRU DORIN PRUNARIU

Preşedintele Agenţiei Spaţiale Române

- Stimate domnule Prunariu, v-am ruga să reamintiţi cititorilor noştri care a fost traseul eclipsei totale de Soare, ce ţări a traversat?

- Pentru prima dată în istoria eclipselor totale de Soare, această eclipsă a parcurs cea mai populată zonă a lumii, Europa, la ora amiezii. Ţările traversate de umbra Lunii au fost sud-vestul Marii Britanii, Franţa, sudul Belgiei, Austria, Ungaria, România, nordul Turciei, Israelul, Iranul, Pakistanul şi India.

- Dar, despre România, care a beneficiat de cea mai îndelungată perioadă de eclipsă totală?...

- De această dată eclipsa totală de Soare a avut maximumul în România, lângă Râmnicu Vâlcea, unde axa care uneşte centrul Soarelui, Lunii şi Pământului a intersectat suprafaţa terestră. Durata „nopţii" în acest punct a fost de 2 min 23 sec.

În Bucureşti, singura capitală din lume peste care a trecut axa de totalitate a eclipsei, „noaptea" provocată de acest fenomen astronomic a durat 2 min 21 sec. Acest fenomen astronomic rar a provocat perturbaţii în viaţa normală a vieţuitoarelor planetei, începând de la animalele domestice, până la cele sălbatice. Acestea au perceput începutul întunericului asociat cu venirea nopţii, care însă s-a consumat foarte repede. Întrucât întunericul este asociat cu scăderea temperaturii atmosferice, apare o mişcare a maselor de aer, adierea vântului, dar toate înscrise în limitele naturalului.

- Ce ne puteţi spune despre iniţiativa de a viziona eclipsa de la bordul unor aparate de zbor?

- În perioada modernă, în timpul eclipselor totale de Soare, se efectuează numeroase experimente ştiinţifice, cum a fost cel de la bordul avionului Concorde. În acest fel, perioada de totalitate a eclipsei poate fi prelungită prin zborul pe traseul deplasării eclipsei a unui avion supersonic. În România, s-a realizat un experiment ştiinţific conceput în colaborare cu cercetători din Italia privind expunerea mai mult de cinci minute la condiţiile eclipsei a unui aparat de cercetare ştiinţifică instalat la bordul unui avion MIG29, care a zburat de la Timişoara la Constanţa. Echipamentul ştiinţific ambarcat a căutat să înregistreze cât mai mult timp emisiunea unor particule neutrino emise de coroana solară în timpul obturării astrului zilei de către Lună. Rezultatele experimentului urmează să fie interpretate ulterior.

- Dar din Cosmos cum s-a putut vedea eclipsa?

- În timpul unei eclipse totale de Soare, de la bordul unui laborator spaţial poate fi urmărită umbra Lunii proiectată pe Pământ, având o lăţime de 120 km, deplasându-se de-a lungul liniei de totalitate cu o viteză cam de 2 Mach (de două ori viteza sunetului). Un astfel de fenomen a fost observat, de exemplu, de la bordul laboratorului spaţial MIR, de către cei doi cosmonauţi ruşi şi cel francez. Aşteptăm cu nerăbdare comentariile lor.

- De ce zestre ştiinţifică beneficiază cercetătorii, în urma unui astfel de eveniment?

- În timpul eclipsei totale de Soare, oamenii de ştiinţă au posibilitatea să studieze coroana solară detaşată de discul extrem de luminos al Soarelui, care perturbă observarea acestuia în timpul investigaţiilor curente, când nu se produce o eclipsă. Coroana solară reflectă activitatea astrului zilei, cel care menţine viaţa pe Pământ şi probabil în alte corpuri cereşti ale Sistemului nostru Solar. Prin experimentele cosmice, desfăşurate în prezent, NASA efectuează investigaţii bine direcţionate în acest domeniu asupra planetei Marte şi probabil că direcţiile abordate de aceasta nu sunt întâmplătoare.

- Ce contribuţie îşi va aduce Cosmosul în studierea pe viitor a unor evenimente astronomice similare?

- Această eclipsă totală de Soare va fi studiată foarte profund de pe cel mai populat continent al Terrei, Europa, într-o perioadă în care activităţile cosmice sunt în plină dezvoltare. Probabil că următoarea eclipsă totală de Soare va aduce date complet noi prin măsurătorile efectuate diect din spaţiul cosmic. Ne bucurăm că ultimele date ştiinţifice din acest mileniu, privind steaua care menţine viaţa în Sistemul nostru Solar, Soarele, pot fi cel mai bine înregistrate din România. Următoarea oportunitate de acelaşi calibru va putea fi observată de urmaşii noştri în anul 2236, desigur cu mijloace net perfecţionate şi având la bază informaţii mult mai impresionante privind Sistemul nostru Solar. Şi dacă ar fi să-mi imaginez respectivul tablou în spiritul acelei perioade, poate aş rămâne surprins de numeroasele contribuţii privind importanţa astrului numit Soare asupra vieţii în sistemul planetar în care trăim.

MIHAELA DOROBANŢU

TV
- TVR 1 - TVR 2
- Pro TV
- Acasă
- Antena 1
- Prima TV
- Tele 7 abc

Au fost descoperiţi „bunicii" lui Adam 3

Un avion pentru învăţământul românesc 5

femina club 6

Nu uitaţi talasoterapia 7

Spania maură 8

Întâmplări adevărate 11

Jurnalul intim, prieten real al vedetelor? 13

MUZICARTA

MUZICA DE CALITATE

Cu două săptămâni în urmă vă aminteam despre cele trei decenii scurse de la celebrul Festival de la Woodstock, unic prin amploarea şi semnificaţia sa, festival pe care Florian Pittiş încearcă să-l rememoreze pe Canalul România Tineret. Mesajul cultural pe care vrea să-l transmită Moţu, actorul pasionat de muzică şi de Rapid deopotrivă, vine să demonstreze că nimic nu mai este la fel în muzica de azi, devenită prea repede comerţ şi aproape deloc artă. Dovadă stă şi concertul recent din SUA care s-a numit Woodstock '99, încercând să facă apel la un alt timp şi o altă muzică, dar şi la un alt stil de a trăi şi a simţi muzica şi care a fost un fiasco total, nu doar pentru că au fost ceva mai mult decât 200000 de spectatori, dar şi pentru că muzica de azi n-a mai reuşit să transmită mesajul de pace şi de non-violenţă care a fost Woodstock '69. La aşa muzică, aşa comportament! Manifestarea care trebuia să amintească de mişcarea hippie şi Flower Power s-a încheiat în haos şi dezmăţ, cu violenţă, incendieri, distrugeri şi răniţi. Poate că ceea ce astăzi se numeşte muzică, tocmai acest mesaj îl şi poartă: prost gust şi dezmăţ. Un mesaj care n-are nimic în comun cu arta.

Ecouri incaşe

V-am amintit în câteva rânduri despre muzica de ambianţă a lui Gheorghe Iovu sau cea semnată Octave. Acum o să pomenesc despre câteva cd-uri primite de la casa de discuri Earthtone Records, mai exact două. E vorba de muzică *new age*, muzică instrumentală care sondează galaxii sonore magice.

Este şi cazul artistului care semnează Ah-Kin şi care de curând a lansat pe piaţă un excepţional album intitulat Ring Of Gold (Inel de Aur). Ascultându-l ai impresia trezirii la viaţă a unui ţinut magic, imediat după apusul Soarelui. Sunete de nai, flaute tradiţionale maiaşe, tobe şi shaker-e sudamericane. E un sentiment contemporan în toată această muzică plină de ritmuri străvechi şi pline de spirit. Ascultând această muzică ai senzaţia că un râu curge în tine, ajungând în acea zonă ancestrală a sufletului în care ne regăsim cu toţii. Despre Ah-Kin se poate spune că reuşeşte să creeze un tărâm uitat şi magic amestecând ritmul contemporan de genul Deep Forest sau Enigma cu instrumente tradiţionale maiaşe, cum ar fi frunze uscate pentru ritm, fluiere de lemn de diferite dimensiuni. Pentru mine, cel mai interesant mi s-a părut cântecul indian cântat în dialect original, care seamănă foarte mult cu un cântec tradiţional românesc. Celelalte melodii ne amintesc despre faptul că este încă posibil să trăim în armonie cu natura, aşa cum maiaşii făceau cu mult timp în urmă.

Ascensiune în sufletul nostru

Al doilea cd editat de Earthtone Records pe care l-am ascultat este *Ascension* (Ascensiune) şi este o compilaţie de autori şi melodii care s-au dedicat muzicii New Age.

Ascension este o experienţă care te transformă, o călătorie muzicală în stare să ne atragă atenţia că n-am văzut cele mai frumoase locuri, că n-am făcut ascensiunea necesară pentru a ne cunoaşte sufletul. Albumul conţine compoziţiile unor nume sonore, de-a dreptul legendare ale muzicii New Age, dar şi a unor compozitori de azi. Astfel, se poate asculta o melodie nouă a lui Miriam Stockley intitulată There, una dintre cele mai frumoase melodii semnate de Richard Burmer, Reunion, care este şi cea mai cunoscută melodie new age din toate timpurile. Compilaţia mai cuprinde cântece compuse de nume clasice, precum Chris Spheeris, Constance Demby sau Christopher Franke. Pentru această ascensiune nu trebuie decât să închizi ochii şi să porneşti pe drum, călăuzit de lumina din tine.

GEORGE CUŞNARENCU

THE BEST OF ZUCCHERO SUGAR FORNACIARI

Casa *Polydor* lansează această compilaţie a unuia dintre puţinii solişti italieni care au reuşit să pătrundă în topul britanic, *Zucchero* fiind împreună cu *Ramazzotti* singurii care au reuşit performanţa de mai sus în anii'90... Poate că nu întâmplător amândoi cântă pop-rock! Să revenim la *Zucchero:* Muzicianul italian rămâne legat, pe vecie, de *„Senza Una Donna"* (duetul cu *Paul Young),* melodia care i-a deschis porţile Europei şi Americii şi care rămâne vârful de lance şi al acestei compilaţii pe care mai apar şi alte duete cu unele nume mari din lumea muzicală. Plăcută pe ansamblu, colecţia de faţă păcătuieşte la capitolul varietate, linia melodică fiind destul de îngustă, acest fapt provocând destule similitudini sonore... Un amestec italo-britanic care, cel puţin pentru mine, nu este convingător, *Zucchero* având albume în italiană net superioare, culmea!, acestei colecţii... Pentru cei interesaţi, voi reveni pe 2 septembrie, la *Tolba cu scrisori,* cu informaţii suplimentare despre *Zucchero...* (foto)

Radiografii sonore

Guitars - Mike Oldfield. Că *Mister Oldfield* mai are multe de spus pe tărâm muzical nu cred că se îndoia cineva... Surpriza vine de la viteza cu care *Mike* lansează în ultimul timp albume: doar cu câteva luni în urmă scosese *„Tubular Bells III"*, prezentat şi el în pagina noastră muzicală. Editat de casa *WEA,* acest nou album îşi dezvăluie conţinutul încă din titlul său, chitările fiind instrumentul dominant. Un album ca o oază de prospeţime în „deşertul electronic" făcut de *Oldfield* în ultimii ani, un sound aşteptat...

Patch Adams - Original Motion Picture Soundtrack. Este vorba de coloana sonoră a celui mai recent film care îl are ca protagonist pe *Robin Williams,* într-o savuroasă comedie de situaţii. Banda sonoră conţine melodii noi şi clasice, interpretate, printre alţii, de *Eric Clapton, The Band, Rod Stewart, Crosby, Still, Nash & Young,* care reuşesc să creeze o plăcută atmosferă nostalgică...

Blues Blues Blues - The Jimmy Rogers All-Stars. Gândit iniţial ca un omagiu adus blues-ului din Chicago, a devenit epitaful marelui *Jimmy Rogers,* care a murit cu puţin timp înainte ca acest album să fie gata... Albumul reuneşte nume antologice din blues şi blues rock, care fac din *„Blues Blues Blues"* o colecţie de zile mari: *Jeff Healey, Robert Plant, Eric Clapton, Jimmy Page, Mick Jagger, Taj Mahal, Stephen Stills..* Un album care redescoperă melomanilor unele mari succese de blues şi le oferă posibilitatea de a asista la o lecţie de blues şi de măiestrie artistică predată de o echipă de profesori de excepţie! Ascultaţi albumul şi veţi avea ocazia de a vă întoarce la rădăcinile muzicii actuale, blues-ul fiind piatra de temelie în construcţia muzicii ultimelor şase decenii...

TOP albume

1) The Hush - Texas
2) Finally - Blackstreet
3) Americana - The Offspring
4) Alone - Modern Talking
5) 25 - Nicu Alifantis
6) Baby One More Time - Britney Spears
7) Tadpoles In A Jar - Jimmy Nail
8) Gold Abba
9) A Day In The Life - Eric Benet
10) Viva El Amor - The Pretenders

Propuneri: Patch Adams - Soundtrack, Blues - The Jimmy Rogers All-Stars

TOP singles estival

1) Mamma Mia - Abba Teens
2) Bailamos - Enrique Iglesisas
3) Simarik - Tarkan
4) La Bomba - Ricky Martin (foto)
5) Give A Little Love - Mr. President
6) Wild Wild West - Will Smith
7) Everything - Lauryn Hill
8) Sometimes - Britney Spears
9) Turn Around - Phats & Small
10) All Or Nothing

Propuneri: I Breathe Again - Adam Rickitt, Animal Song - Savage Garden

Vă spuneam, în urmă cu câteva săptămâni, atunci când vă prezentam noul album al lui *John Cale* (fost membru al legendarei trupe *Velvet Underground)* că, dacă spaţiul mi-o va permite, voi încerca să vă ofer un sumar profil al trupei cu care *Cale* a cunoscut gloria supremă. Iată că acum am această posibilitate: în 1964, la New York, *John Cale* (violonist şi pianist), fost elev la *Royal Academy Of London,* îl întâlnea pe *Lou Reed,* tânăr compozitor, proaspăt absolvent al *Syracuse University/* NewYork... Pe atunci *Cale* era membru în *Dream*

Tolba cu SCRISORI

Syndicate Of Monte Young (o grupare ce reunea „inteligenţia" metropolei), iar *Reed* era unul dintre compozitorii casei *Pickwick,* care scria un pop dulce pentru tot felul de trupe efemere... Împreună cu *Angus McLise* (percuţie) şi cu *Cale, Reed* fonda o primă trupă, *„The Primitives"* cu care înregistrau mai multe discuri de 45, dar fără succes. *Velvet Underground* apărea în 1965, când *Sterling Morrison* (chitarist de excepţie, unul din preferaţii lui *Chuck Berry)* şi *Maureen „Mo" Tucker* (tobe) se alăturau lui *Cale* şi *Reed.* Aventura putea să înceapă! (va continua...)

Denisa Corbu - Târgovişte: Completează la discografia *Suzanne Vega - „Suzanne Vega"* (1985), *„Solitude Standing"* (1987), *„99.9°F"* (1992) şi *„Nine Objects Of Desire"* (1997), albume scoase la *Polygram* şi *Polydor.*

George Marian - Focşani: Avem foarte mulţi corespondenţi pentru rubrica Rebus, dar, ştiţi ceva, le răspundem tuturor! Nu aveţi motive să vă simţiţi „discriminat" (v-am citat), deoarece, atenţie, nu puteam răspunde unor scrisori pe care nu le-am primit! Cea la care vă răspund acum, singura care a ajuns la redacţie, este datată 28 iunie. De celelalte trei nu am habar unde au nimerit...

Grupaj realizat de
MARIAN MINCULESCU

Săptămânalul „Magazin" este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.
magazin
Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACŢIA: Telefon: 222.83.21
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran, Marian Grigore; Dumitru Mateuţă, Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita; Maria Rădoi, Elena Ilie; Irina Stoica, Paul Ioan, Teodora Bujor-Panaitescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Marian Grigore
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36, Nicuşor Dincă (director), Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Nicoleta Cochinţu / Tel.: 222.83.21
Cont: 401001085000 (lei)
• 402001085030 ($) • 402001085031 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, PAUL IOAN, ION ŢUGUI

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: **INTACT S.A.**

Senzațional

Au fost descoperiți „bunicii" lui ADAM?

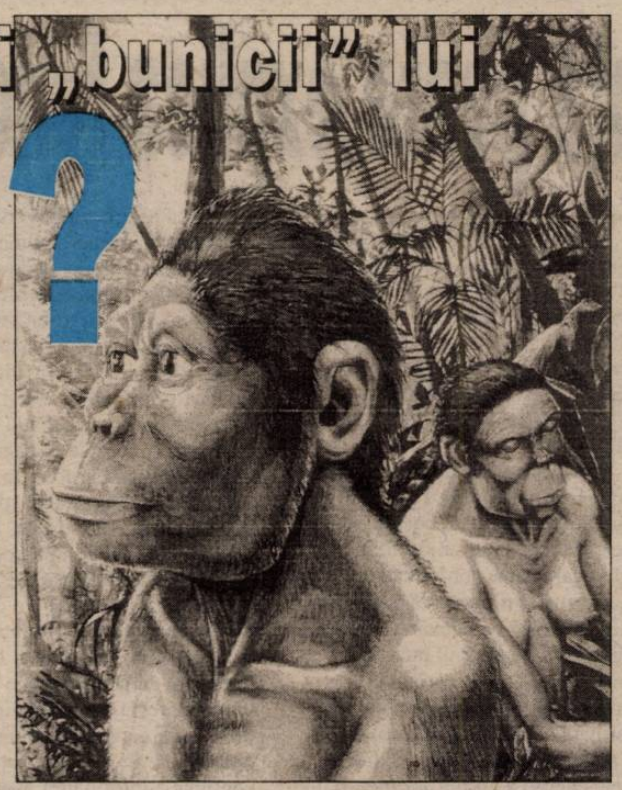

MIHAELA DOROBANȚU

După ce omenirea și-a revenit din șocul inițial al evoluționismului lui Charles Darwin, primul care a pretins, la mijlocul secolului trecut, că omul se trage din maimuță, principalul argument contra ipotezei cercetătorului britanic a fost celebra verigă lipsă. Adică, între linia primatelor și cea a ominidelor care au „urcat" până la oamenii care suntem și noi, a existat totdeauna un „gol" de aproximativ un milion de ani. Nimeni nu a putut să „indice" o ființă care să fi putut fi invocată ca făcând legătura efectivă între maimuțe și oameni. Până în prezent, cel mai vechi strămoș al omului a fost considerată a fi Lucy, un australopitec care a trăit acum 3,2 milioane de ani. Dar Lucy se află în capătul scării „umane" a evoluției. Nu este veriga lipsă...

Filmul unui accident

Iată imaginile a ceea ce astăzi ar fi considerat fără îndoială un banal accident de muncă petrecut la Sterkfontein, în Africa de Sud, chiar dacă a avut loc în epoca preistorică: un australopitec pornește în obișnuita cursă zilnică după hrană. Nu știe că acestea vor fi ultimele clipe ale vieții lui... și primele ale unei glorii eterne (care, totuși, mai are de așteptat încă peste trei milioane de ani până să se instaureze!) El - sau ea - urmează deocamdată cărările pe care știe că se deplasează vânatul. Intră în pădure, câțiva pași și apoi - dezastrul. Sub el/ea se deschide o groapă. Nu mai are cum să o evite. Pereții sunt prea netezi pentru a se prinde de ei, peștera în care s-a prăbușit este prea înaltă pentru a mai ieși din ea. Moare de foame și, poate, de aceea groaza care este tipică ființelor umane. După 3,5 milioane de ani, craniul său este descoperit. Purtând, imprimate în el, sedimentele care s-au tot depus pe fundul grotei subterane din Africa de Sud.

În adâncurile Africii

Prima fosilă de hominid african a fost descoperită în 1924 de către Raymond Dart, tot la Sterkfontein. A fost numită „craniul de la Taung". Lumea începea astfel să realizeze că subsolul african putea oferi nu doar prilejul unor descoperiri spectaculoase, ci chiar cheia înțelegerii unora dintre misterele fundamentale ale originii și evoluției speciei umane. Curând avea să fie însă impus boicotul economic și moral asupra Africii de Sud - cauza era apartheidul. Până într-acolo încât un celebru paleoatropolog sud-african (alb), Philipp Tobias, a fost primit în 1984 în SUA de o mulțime destul de numeroasă care protesta împotriva... „fosilelor apartheidului".

Lucrurile s-au schimbat din fericire și Continentul Negru, în general, inclusiv Africa de Sud, au fost recunoscute ca ceea ce erau în realitate: unul din leagănele absolute ale umanității. De altfel, ultimele două descoperiri dovedesc din plin acest lucru. Ele par să ne „pună la dispoziție", printre altele...

...Primul vânător

Cea de a doua descoperire senzațională a acestei prime jumătăți de an a fost făcută în deșertul Afar din Etiopia: câteva fragmente de craniu și de picioare ale unui ominid... de „numai" 2,5 milioane de ani, dar încă și mai important, după cât se pare, pentru înțelegerea evoluției care ne-a adus pe lume pe noi oamenii din strămoșii noștri maimuțe. El a primit numele de *Australopithecus ghari* (care în dialect afarez înseamnă „surpriză") și are caracteristici anatomice intermediare între australopitec și om. Fața lui este prognată („împinsă" înainte), dinții mari, dar picioarele mai curând lungi, la fel ca la *Homo Habilis*, primul - se părea până acum - care (cu 2,1 milioane de ani în urmă) cioplise piatra pentru a o transforma în armă de vânătoare. Dar iată că lângă resturile lui *Australopithecus ghari* au fost găsite oase de antilopă pe care se disting clar urmele unor „instrumente" de piatră. Nașterea vânătorii se vede dintr-o dată „mutată" cu 400000 de ani mai devreme! Într-o epocă în care se mai credea că strămoșii noștri ar fi fost cu precădere... vegetarieni!

Secretele craniului

„Bunicul" Ghari vine astfel să marcheze jumătatea „golului" de un milion de ani care îi despărțea pe *Australopithecus afarensis* (celebra Lucy, descoperită în 1974 tot în Etiopia), considerat ca un pre-ominid, de *Homo Habilis*, strămoșul nostru direct. Veriga de legătură atât de îndelung căutată până acum? Poate este prematur să ne pronunțăm, în măsura în care încă se mai așteaptă surprize și de la descoperirea făcută de paleontologul Ron Clarke în peștera Silderberg de la Sterkfontein, în Africa de Sud. Acesta/aceasta poate foarte bine să fie primul care să fi coborât din copaci! Chiar dacă deocamdată poartă doar un simplu număr de cod: StW573. Nici sexul nu este încă sigur, nici specia căreia îi aparține. Este cu siguranță vorba de un australopitec, dar ...care? Afarensis? Anamensis? O specie nouă? Momentul hotărâtor va sosi atunci când craniul, încă pe jumătate „înfipt" în stâncă, va fi complet degajat și curățat. Cu el, scheletul va fi practic complet!

Cadourile

Chiar că se poate vorbi de un cadou pe care ni-l face Terra! Pentru că printre resturile conservate integral sub un strat de stalagmite ale lui StW573, au fost deja identificate: umărul, femurul, oasele radiale, tibia, oasele picioarelor, mandibula, care însă rămâne încă „lipită" de craniu și lipsită de dinți. Va mai fi nevoie de încă un an pentru ca totul să fie curățat și de încă un altul pentru a se investiga cu atenție scheletul. Dar, spune Ron Clark însuși: pe baza a ceea ce am văzut deja se poate deduce că este vorba de un adult cu înălțimea de 1,2 metri, al cărui sex încă nu-l cunoaștem, dar despre care știm precis că este definitiv biped, deși încă foarte abil în a se cățăra în copaci. La fel de interesant, mai putem trage încă o concluzie: la vremea respectivă (reamintim, acum mai bine de 3,5, milioane de ani), Africa australă nu era un pământ arid și dezolant cum este astăzi, ci acoperit de o bogată vegetație. Motiv suficient pentru ca să se declanșeze coborârea din copaci, părăsirea poziției „pe patru picioare" a maimuțelor și pornirea pe două picioare la... luarea în stăpânire a savanei.

Detectivi ai trecutului

După ce a petrecut atâta vreme „spânzurat" cu capul în jos, strivit sub povara sedimentelor, pentru nefericitul nostru strămoș începe, în fine, epoca gloriei: ca adevărați detectivi ai trecutului, paleontologii pornesc la o îndrăzneață reconstituire de la care se așteaptă mult privind datele anatomice și aspectele evoluției strămoșilor noștri cei mai îndepărtați. Inclusiv „marea întrebare": atunci când ei au coborât din copaci, adoptaseră ***deja,*** sau nu, poziția exclusiv verticală? O poziție care, contrar unor păreri care încă mai persistă, pare din ce în ce mai mult să nu fi fost fructul întâmplării sau al norocului, ci rezultatul unui proces orientat (chiar dacă inconștient, am putea adăuga) spre un scop bine determinat.

Fereastra africană

În luna iulie 1997, căutând prin uriașele arhive de oseminte rezultate din săpături, Ron Clarke reușise să identifice fragmente de tibie pe care le-a considerat ca aparținând lui Little Foot, *hominidul pe care îl reconstituise încă din 1994. I-ar mai fi trebuit însă și cealaltă tibie. Și atunci îi încredințează asistentului său, Stephen Motsumi, mare specialist în săpături, fragmentul existent și îi cere să-i aducă perechea! Caută acul în carul cu fân! Doar că Motsumi reușește în doar trei zile să descopere, în peștera Silderberg, un fragment de os care se îmbina perfect cu cel existent. Atunci au început de fapt lucrările care în final aveau să ducă la descoperirea lui StW573, strămoșul nostru cel mai îndepărtat și, posibil, faimoasa verigă lipsă între maimuțe și oameni.*

Pași spre Cartea Electronică și spre computerul mileniului III

GEORGE CUȘNARENCU

Convorbire cu prof. CONSTANTIN VIRGIL NEGOIȚĂ, Universitatea orașului NewYork

- Va fi computerul ceva mai mult decât un creion pentru scriitori?

- Pentru scriitorul modern calculatorul a devenit un instrument obligatoriu. Există chiar încercarea de a oferi scriitorului programe care să-l ajute să-și scrie cărțile, adică există un schelet de roman sau de altceva pe care scriitorul face modificările lui pentru a-i da o personalitate. Dar există și detalii mult mai interesante pentru cei care se ocupă de construcția calculatorului, de viitorul lui, și eu fac parte dintre ei. Lucrez la o universitate mare, unde interesul este pentru viitorul calculatorului mai mult decât pentru calculatorul prezent. Ideea noastră este să construim o mașină care să semene cu creierul uman. Mașina actuală este primitivă, ea face ce-i spui. Am vrea să avem una care să lucreze ca noi. Ei bine, eu m-am ocupat de treburile astea și mi-am dat seama că trebuie să se facă o mutație de la prelucrarea numerelor, cum se întâmplă acum, la prelucrarea cuvintelor. Noi prelucrăm cuvinte acum, nu lucrăm cu numere. Cuvintele au o calitate nemaipomenită, sunt vagi.

- Va înțelege computerul viitorului limbajul nostru?

- Majoritatea conceptelor în limbajul nostru natural sunt vagi, acesta este un lucru teribil de bun pentru că un singur cuvânt poate acoperi milioane de exemplare. De exemplu, cuvântul *pisică* acoperă 15-16 milioane de obiecte cu totul diferite la un moment dat. Când am încercat să gândim o mașină care să prelucreze cuvintele, ne-am lovit de vag, de ambiguitate, de aceste proprietăți minunate ale limbajului natural. Eu mi-am pierdut 30 de ani încercând să găsesc o metodă de a interpreta înțelesul cuvintelor și am ajuns la niște concluzii la care probabil au ajuns și alții după aceea; acum suntem un grup mai mare care ne ocupăm de treburile acestea. Am scris câteva texte literare; ca să folosesc un calculator de tipul celui pe care îl construiesc și eu personal m-am îndrăgostit de manipularea cuvintelor, este fascinant, e o magie. În momentul în care noi vom înțelege ceva, un proces, inclusiv cel al scrisului, atunci îl vom putea descrie și introduce într-un calculator. Din nefericire sau fericire, nu știu cum e mai bine de spus, noi nu înțelegem tot ce facem, sistemele emoționale sunt complexe, chiar sistemele de manipulare ale înțelesului cuvintelor nu le-am pătruns complet.

- Credeți că această carte tipărită, de azi, va mai avea vreo șansă?

- Eu iubesc cartea așa cum este ea acum, tipărită, dar va fi o carte electronică, pentru că este mult mai eficientă; în același spațiu, în același volum vor fi 10000 de pagini în loc de 300. Cui nu-i convine așa ceva? Într-un carnet de mărimea unui pașaport să ai o bibliotecă.

- O variantă la suporturile magnetice de azi sunt CD-urile?

- Acestea presupun o tehnologie destul de complexă, sigur, eu nu pot să prevăd ce o se întâmple mâine, viitorul calculatorului poate fi unul optic, e mult mai interesant. Viitorul electric ... două fire nu se pot atinge, fac scurt circuit, în timp ce două raze de lumină se pot atinge și nu se întâmplă nimic. Probabil că în secolul următor vor apărea echipamente mult mai interesante, cine știe, poate lumea se va întoarce la avantajul pietrei sau a cărții. Și acolo sunt optimist.

- Domnule Constantin Virgil Negoiță, îmi spuneți, vă rog, câteva cuvinte despre ceea ce scrieți

- Am scris foarte multe lucruri, am scris câteva monografii despre logica de mai multe valori care se aplică acum în dispozitive de inteligență artificială, iar după asta, pentru că lucrările mele erau citite de un număr mic de cititori interesați în știința calculatoarelor, am vrut să-mi lărgesc cercul de cititori și atunci am făcut un salt și am scris istoria cercetărilor mele. Este o literatură narativă, este un mod de a comunica mult mai puternic, o operă de artă este mult mai comunicativă decât un raport tehnic.

- În final, spuneți-mi de câți ani sunteți în America?

- Sunt de 17 ani în America, am fost numit profesor de la început, pe bază cărților mele scrise în România în engleză, și am început să scriu literatură începând cu 1986, am scris patru volume cunoscute în toate bibliotecile lumii, încă nu am apucat să le traduc în românește, dar o voi face dacă este nevoie. Sunt profesor la Universitatea orașului New York, care este foarte mare, are 220000 de studenți, împărțită în 15 colegii, iar eu predau la Hunter College.

Avantaj BBC!

Cine nu s-a enervat măcar o dată - ca jucător sau ca simplu telespectator - când ploaia a impus întreruperea unei partide de tenis! Cu atât mai mult când acest lucru se întâmplă în acest adevărat templu al teni-

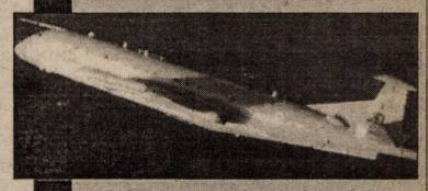

sului care este complexul de terenuri de la Wimbledon. Și iată că anul acesta operatorii radar de la o stație de predicție meteo rapidă, montată la bordul unui avion, și-au programat concediul în așa fel încât să poată ajuta pe organizatorii marelui turneu de la Wimbledon. De ce? Pentru a ajuta BBC să prevadă operativ dacă și când va începe ploaia. Sistemul radar al RaceNet folosește o antenă de 2,5 m montată pe platforma superioară a macaralei de 75 m folosită de BBC pentru a lua imaginile aeriene ale terenurilor de tenis de la Wimbledon. Semnalul radar cu o frecvență de 9 gigaherți trimis spre nori este reflectat și primit înapoi de instalație. Pe monitorul calculatorului norii apar ca niște aglomerări galbene care, atunci când se mișcă, lasă în urmă o coadă albastră, marcând direcția lor de deplasare. După o examinare de 6 minute a grămezii de nori și a cozilor lor albastre, echipa de 5 operatori calculează direcția și viteza de deplasare și, dacă Wimbledon este ținta, ei pot spune în cât timp va veni atacul...

Underground!

Nu, nu este vorba despre celebrul film al lui Emir Kusturica, deși știrea care urmează nu este cu nimic mai puțin spectaculoasă. Pentru că este vorba despre primul experiment în care un fascicul de particule subatomice a fost „lansat" nu într-un accelerator oarecare, ci... direct pe sub Pământ, fiind apoi „culeș" la o distanță de câteva sute de kilometri. Pentru a fi și mai precișii, neutrinii, produși de marele accelerator de particule de la Tsukuba, Japonia, au fost înregistrați de detectorul Super-Kamiokande la o distanță de 250 km. Particule extrem de dificil de detectat din cauza faptului că nu au nici sarcină electrică, nici masă, neutrinii mai prezintă și o altă particularitate interesantă. Există, de fapt, trei neutrini, „atașați" fiecare unei anumite particule fundamentale: electron, muon și tau. Întrebarea la care își propune să răspundă experimentul japonez este dacă pe parcursul călătoriei lor neutrinii... „se schimbă", adică își schimbă tipul de familie ale cărei caracteristici le poartă. Am putea ajunge astfel să aflăm mai multe despre procesele care au loc în strania lume subatomică și chiar despre primele stadii de formare a Universului nostru.

Focuri de... dioxină!

Ce zi națională care se respectă se termină altfel decât printr-un spectacol cât mai sofisticat de focuri de artificii! Pe primele locuri în acest domeniu se situează Statele Unite și Canada. Dar iată că anul acesta o echipă de cercetători de la Universitatea Tehnică din Braunschweig, Germania, a tras un serios semnal de alarmă. Aceștia au descoperit că în artificii se află cantități însemnate de substanțe chimice extrem de toxice. Mai ales artificiile albastre, care conțin dioxină! Cum? De vină este cuprul, cel care este folosit tocmai pentru a le da culoarea albastră și care, în timpul arderii artificiilor, catalizează formarea acestor substanțe otrăvitoare.

Timp şi profeţie

Ştiinţa poate explica fenomenul profeţiilor

ION ŢUGUI

Cum se produc profeţiile? O întrebare la care nu au căutat răspuns misticul sau teologul, ci omul de ştiinţă. Acesta a fost tulburat adeseori de situaţiile atestate, care făceau dovada corectitudinii unor profeţii, iar o explicaţie logică din punct de vedere fizic încă nu putuse fi formulată.

Ipoteza explicării profeţiilor din punct de vedere ştiinţific s-a născut în România, la Braşov, şi poartă numele Becker Lenke. Voi extrage câteva pasaje semnificative şi accesibile dintr-un text remarcabil ca intuiţie şi argumentare ştiinţifică privind relaţia dintre timp şi profeţie.

„Teoria privind dilatarea timpului cosmic şi vehicularea informaţiilor prin radiaţiile electromagnetice în mod instantaneu în unghiul de dilatare (a timpului) stă la originea profeţiilor. În cazul profeţiilor însă, cei care au asemenea capacităţi percep informaţiile cuprinse în unghiul de dilatare a unui moment cosmic, care provin de la o sursă atât de îndepărtată, încât cuprinde pe arcul său de dilatare nu zeci de ani tereştri, ci secole întregi."

La întrebarea cum este posibil ca informaţia să se transmită instantaneu pe o asemenea distanţă uriaşă siderală, răspunsul este următorul:

„Informaţia vehiculată de către radiaţia electromagnetică pe arcul de dilatare a unui moment cosmic nu poate avea loc simultan decât în cazul în care ea se confundă cu spaţiul însuşi. Prin această teorie am stabilit că există cu adevărat renegatul *eter,* cunoscut încă de vechii greci. Timpul reprezintă deformarea plastică a spaţiului. Deformarea spaţiului este provocată prin punerea în mişcare de către diverse energii a corpurilor materiale. În fine, orice mişcare naşte informaţii. Începând de la prima particulă materială la atom, de la planete la sisteme solare şi de la galaxii la originea Universului. Tot ce se mişcă în micro şi macro-cosmos naşte (generează) timp, timp care la rândul său deformează spaţiul din micro sau macro-univers, iar deformarea spaţiului naşte informaţii. În funcţie de mediul în care se produc, informaţiile vor fi nucleare, atomice, cosmice, până la cele cibernetice, acestea în cazul când se produc în mediul biologic. Se observă astfel că informaţiile au evoluat de la cele simple, fizice-chimice, la cele complexe, inteligente, cu autonomie decizională, prin consum de energie pe suport material. Evoluţia realităţii de la materia anorganică, la cea organică, de la organisme unicelulare, la fiinţa inteligentă – omul – nu a avut loc prin selecţie naturală, ci pe baza evoluţiei continue a informaţiei. Realitatea (aşa cum o percepem noi) nu are la bază materia, precum susţine filozofia materialistă, ci ea are o triplă natură: informaţie, energie, materie! În oricare punct din univers şi în oricare moment din istoria sa, realitatea conţine cele trei elemente aflate într-un anumit stadiu de evoluţie, rolul evolutiv al realităţii revenind aşadar informaţiei"!

Să recunoaştem că toate aceste ipoteze, care însumează o logică solidă şi tot atâtea argumente ce se pot susţine ştiinţific, constituie de acum înainte o bază excepţional de serioasă pentru înţelegerea nu doar a mecanismelor profeţiilor, ci şi a multor fenomene considerate de noi la ora actuală drept paranormale...

Astfel de studii, de argumente, trebuie să intre în fondul de cunoaştere al cercetătorului fenomenologiei paranormale. Ne putem astfel debarasa de multe mistere care nu sunt de fapt mistere, ci efecte ale unor realităţi informaţionale legate de timp şi de spaţiu, de faptul că, într-adevăr, la început a fost *Cuvântul* – adică *Informaţia,* după aceea *Energia* şi în cele din urmă *Materia!*

Amintiri din „cutia neagră"

Omul care nu putea uita

MIHAELA DOROBANŢU

I-ar putea veni ideea cuiva că un om care nu poate să uite este un om fericit. Nicidecum! Ca întotdeauna, medalia îşi are reversul său. În primul rând, pentru un asemenea individ este practic imposibil să „extragă" sensul textelor pe care le memorează. Alexandre Luria a făcut o experienţă simplă: alege o tiradă dintr-o piesă de teatru şi cere câtorva actori, plus Veniamin, să o memoreze într-un timp limitat. Rezultatul a fost cel aşteptat: dintre toţi, doar Veniamin, eroul nostru cunoscut din episodul trecut, a reţinut fără greşeală textul integral. Dar psihologul nu s-a oprit aici. A avut ideea de a le cere tuturor ceva în plus. În text era menţionată o boală. Despre ce boală este vorba? Actorii nu au nici o problemă şi răspund toţi în cor că boala menţionată este ciuma. Veniamin îl priveşte însă interzis. Nu a reţinut nimic. Face totuşi un efort şi reia, rar, întregul text. Îi trebuie ceva timp până când să regăsească cuvântul „ciumă" şi să dea astfel şi el răspunsul. Este vorba de fapt despre preţul plătit pentru capacitatea de a reţine perfect un rol dintr-o piesă de teatru, o complicată ecuaţie matematică sau un text aiurea, fără nici un sens. „Sensul" este elementul care, dimpotrivă, este primul sesizat de un om obişnuit. Semnificaţia cuvintelor este prima reţinută şi ea devine baza pe care noi toţi ne construim amintirile.

Şi acesta nu este singurul lucru „în favoarea" creierului nostru. Oameni ca Veniamin au enorme dificultăţi în recunoaşterea figurilor! De ce? Din nou, simplu: creierul dotat cu supermemorie nu poate distinge elementele care *nu se schimbă* într-o figură! Or, tocmai aceasta este una din preţioasele calităţi ale creierului *nostru* „obişnuit", o calitate de care nu suntem totdeauna conştienţi. Pentru noi, chiar în umbră, chiar într-o altă poziţie, cu o altă pieptănătură, o figură pe care o ştim bine, care ne este familiară, va putea fi recunoscută. Creierul nostru „procedează" la o analiză extrem de rapidă, eliminând rând pe rând toate elementele variabile şi reţinând ceea ce se păstrează – adică esenţialul. Creierul lui Veniamim nu poate face aşa ceva. Pentru el, diferitele „deghizări" ale unei aceleiaşi figuri sunt o defilare de figuri independente! Unice. Fără nici o legătură între ele. Pe care le înregistrează automat ca atare. Mult prea atentă la detaliu, supermemoria îl izolează pe posesorul său într-o lume nesigură, haotică, de neînţeles. Care îi aduce şi dificultatea cea mai importantă. Pentru că memoria sa ajunge să fie populată cu adevărate „cadavre" ale tuturor tablourilor, cifrelor, literelor, figurilor văzute măcar o dată în viaţă. Şi de care nu are cum să scape. Omul dotat cu supermemorie nu poate uita.

Şi totuşi *are nevoie* să uite! Dar cum? Lui Veniamin i-a venit de pildă ideea de a proceda ca şi ceilalţi, să-şi noteze pe o hârtie ceea ce... trebuie să uite, nu să-şi amintească. Nu a funcţionat. Şi într-o zi a găsit o soluţie. Şi-a impus pur şi simplu ca „fantoma" unui tablou care îi revenea mereu în faţa ochilor să nu mai apară! Şi nu a mai apărut. S-a şters? Nu tocmai, spun neurologii de la celebrul spital parizian Salpétrière: tot ce a reuşit Veniamin a fost să construiască un ecran, dincolo de care reuşeşte să „arunce" lucrurile pe care îşi doreşte să le uite.

Înconjuraţi de baze extraterestre...

Incursiune în faimoasa „ARIE 51"

DAN FARCAŞ

Aminteam, într-un episod precedent, despre un film de televiziune în care două persoane misterioase, cu nume de cod „Condor" şi „Falcon" făceau declaraţii senzaţionale privind relaţiile autorităţilor americane cu extratereştrii. „Falcon", a spus atunci că extratereştrii aveau controlul complet al unei baze din Nevada. „Condor" a completat: „Între guvernul Statelor Unite şi extratereştri s-a semnat un acord cu următorul conţinut: «noi nu vă divulgăm prezenţa, dacă nu vă amestecaţi în societatea noastră şi vă permitem să operaţi într-o unitate indicată din Statele Unite». Această unitate se află în statul Nevada, în regiunea numită *Aria 51* sau *Dreamland".*

Poligonul *Nellis* al *Air Force* din deşertul Nevada, suprapus în bună parte cu *Aria 51,* are o suprafaţă egală cu două sau trei judeţe din România. Pe patul lacului secat *Groom Lake,* din interiorul acestui poligon, au fost construite, începând din 1954, o pistă de 9 kilometri lungime, hangare şi alte facilităţi. Aici a fost realizat faimosul avion U2, supersonicul SR-7 „Blackbird", avioanele invizibile *Stealth* etc. Tot aici s-au realizat proiecte în cadrul Iniţiativei de Apărare Strategică „Războiul Stelelor". Zona fusese marcată pe o foarte veche hartă guvernamentală sub numele de „Aria 51", de unde i se trage porecla, folosită mai ales de pasionaţii de OZN-uri.

Aria 51 mai este numită şi *Dreamland* (aproximativ „pământ de vis") de către cei ce muncesc acolo. Jenny Randles spune că numele se justifică, întrucât ceea ce se poate vedea acolo este echivalentul paradisului pentru un expert în aviaţie. Există însă şi ufologi care încearcă să demonstreze că *Dreamland* este o altă instalaţie, în aceeaşi zonă, dar mult mai secretă.

Graţie, în bună măsură, declaraţiilor lui Bob Lazar, amintite în episodul trecut, *Aria 51* a obţinut o celebritate pe care puţini o mai pot ignora. Există şi alte mărturii care par să le susţină pe cele ale lui Lazar. Astfel, Marion Leo Williams, fost agent CIA, înainte de decesul său, în 1989, a mărturisit că din anii '70 lucrase la aprovizionarea cu aparatură a unei baze ultrasecrete din Nevada în care erau analizate OZN-uri avariate şi ocupanţii lor. Descrierile sale coincideau cu cele ale lui Lazar. Mai târziu, Sean David Morton, tatăl căruia a fost pilot pe mai multe tipuri de avioane spion în *Aria 51,* a profitat de informaţiile pe care le avea pentru a realiza câteva filme spectaculoase privind activităţile din zonă. Filmele, difuzate prin televiziune, au contribuit şi ele la popularizarea locului.

Fanii OZN au invadat zona în speranţa fotografierii unor OZN-uri, ceea ce a avut drept rezultat apariţia unor hanuri, a unor ghizi gata să vândă curioşilor cele mai năstruşnice istorii cu extratereştri, ca şi hărţi, pliante etc. Autorităţile locale chiar au rebotezat drumul care duce spre zona cu pricina „Extreterrestrial Highway".

În jurul zonei patrulează în permanenţă maşinile pazei militare, iar prin aer zboară elicoptere negre, fără însemne, urmărind orice mişcare. Pe dealurile înconjurătoare sunt plasate camere pentru depistarea intruşilor. Nu o dată cei care, ignorând aceste semne, continuau să ruleze pe şosea, s-au văzut reţinuţi şi trataţi ca nişte infractori.

Să fie cumva rumorile care circulă despre prezenţa extraterestră la *Aria 51* o metodă de discreditare şi ridiculizare a tuturor celor ce observă obiecte zburătoare care efectuează mişcări ciudate, pentru a bruia astfel observaţiile privind zborurile de încercare ale noilor tipuri de avioane? Sau este ceva adevărat în cele relatate de presupuşii martori, cărora li se adaugă şi alţii, care nu au mai fost citaţi aici? Oricum, curiozitatea crescândă şi popularitatea supărătoare pe care a câştigat-o această bază militară a determinat, se pare, în 1994, mutarea ei, cel puţin în cea mai mare parte, undeva în altă parte. Unii cred că mutarea s-a făcut la baza White Sands lângă Alamogordo (New Mexico). Alţii vorbesc de baza Dulce din acelaşi stat ori de alte baze militare.

(Va urma)

Aţi dori să ştiţi cum îşi pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriţi să ştiţi ce bucurii şi ce necazuri „sunt scrise" în existenţa voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂŢARA, vrăjitoarea şi clarvăzătoarea care nu a cunoscut eşecuri cu harul şi arta ei magică. Este preţuită chiar şi peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informaţiile dorite despre viaţa, destinul, greutăţile, necazurile, succesele şi insuccesele dumneavoastră, despre boli şi trecut, despre şanse şi viitor.

Testată de mii de ori, BRĂŢARA a uimit pe cei care au solicitat-o, prin precizie şi rezultate. Ea vă poate oferi şi dv. informaţiile solicitate. Pentru aceasta trimiteţi pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriţi de la BRĂŢARA, o fotografie şi talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume şi prenume, anul, luna, ziua naşterii şi localitatea.

Răspunsul îl veţi primi prin poştă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poştal.

Costul acestor servicii este de 75.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poştal pe numele IONESCU SIMION, Piaţa Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341. Pentru alte detalii puteţi telefona la 2243996 şi 2228336.

BRĂŢARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncţii sexuale. Cu puterile ei magice dăruite exclusiv magiei albe, şi-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor şi a clarvăzătorilor.

NUME _____ PRENUME _____

ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAŞTERII ___ şi LOCALITATEA _____

ADRESA: str. _____ nr. _____, bl. _____,

sc. ____, et. ____, ap. ____, sector ____, localitate _____,

cod _____, judeţul _____. M/32

La hotarele parapsihologiei

Şarlatani demascaţi în public

PAUL IOAN

La 11 decembrie 1998 apărea într-un ziar local din Baltimore (SUA) un articol referitor la faptul că un anume Gerald Ricks a „anunţat" într-un cerc de prieteni prăbuşirea unui avion în cartierul sudic al oraşului, în apropiere de aeroport. Faptul real, catastrofa aviatică, se petrecuse la 7 decembrie. În urma acestui articol, la redacţie s-au prezentat alte două persoane - Susan Federik şi James Scanberg -, care au declarat că şi ele au prevăzut acelaşi lucru, cu câteva zile înainte. În faţa acestei „avalanşe" de prevestitori, s-a organizat o emisiune televizată, la care fiecare din aceste persoane cu capacităţi oraculare a trebuit să-şi explice performanţa.

Interesant a fost faptul că - fără a se înţelege între ele - toate cele trei persoane visaseră aproximativ aceeaşi scenă: blocuri sfărâmate de aripile unor păsări gigantice, parcă făcute din metal! Şi ca un detaliu de localizare a accidentului, numele unei firme de maşini care se afla în zona sudică a oraşului Baltimore. Cele trei relatări ale viselor fuseseră în prealabil aşternute pe hârtie, deci nu existase nici un fel de truc. Cum a fost posibil aşa ceva? Era vorba de o coincidenţă uluitoare? Profesorul Reginald Donn, care a asistat la acea emisiune, s-a abţinut să facă vreo ipoteză sau să tragă vreo concluzie. El i-a luat prin surprindere pe cei trei, propunându-le o şedinţă de hipnoză publică, în spaţiul acelei emisiuni...

„Visătorii" - deveniţi celebri cu acel prilej - au acceptat. După ce au intrat în somnul hipnotic, ei au fost puşi de profesor să redea visele respective, pentru a verifica cele relatate până atunci. Culmea! Nici unul din cele trei personaje n-a fost în stare să spună cu exactitate ce a visat. Ba chiar scenariile descrise difereau cu mult de realitate, din ele neputându-se anticipa nici o catastrofă, nici un eveniment tragic. Când au ieşit din somnul hipnotic, cele trei persoane şi-au ascultat mărturiile imprimate pe bandă şi nu le-a venit să creadă că au căzut în capcană. Practic, era vorba de o discreditare a lor cu mijloace ştiinţifice.

Care era adevărul? Avusesem de-a face cu nişte impostori dornici de „glorie", cu nişte şarlatani ce doreau să evadeze din anonimat? Din păcate, parapsihologia nu are, deocamdată, posibilitatea de a verifica fenomene ieşite din normalitate. Concluziile pot fi pe cât de numeroase, pe atât de diverse şi contradictorii.

Tehno XXI

Zborurile spaţiale turistice

MARIAN GRIGORE

Ca în orice domeniu, ideea unei competiţii însoţită de recompensă constituie un stimulent pentru concentrarea şi concertarea eforturilor centrate, în mod dispersat, în jurul unuia şi aceluiaşi obiectiv. În cazul nostru, obiectivul îl reprezintă realizarea unor zboruri care să demonstreze capacitatea unor firme de a organiza, în siguranţă şi în mod regulat, zboruri spaţiale turistice. Exact în acest perimetru se înscrie obiectivul fundaţiei „X-Prize" (Premiul-X), animată de neobositul Arthur C. Clarke, cunoscutul autor de literatură SF şi prestigios comentator şi popularizator al unor celebre seriale de televiziune cu tematică ştiinţifică futuristă. Fundaţia, urmând exemplul altor premii care au recompensat progresele tehnologice ale aviaţiei în diferitele etape ale istoriei sale, oferă un premiu de 60 milioane Ffr (circa 10 milioane USD) primei întreprinderi private capabilă să transporte şi să readucă pe Terra un echipaj de trei persoane, după un zbor la o altitudine suborbitală de 100 kilometri. În plus, întreprinderea respectivă trebuie să fie capabilă să realizeze două zboruri consecutive, la un interval de maximum 15 zile, folosind, în realizarea proiectului, exclusiv fonduri private. Deja s-au înscris în această competiţie şase „echipe", respectiv trei americane, una japoneză, una britanică şi una germană. Dacă n-a făcut-o până acum, compania privată californiană „Rotary Rocket Company", fondată de doi „transfugi" din industria spaţială americană şi un vechi întreprinzător din Silicon Valey, are toate motivele şi argumentele pentru a se înscrie în această competiţie cu proiectul său „Roton".

Roton: un elicopter pentru întoarcerea din spaţiu

La decolare, Roton nu se deosebeşte, ca aspect exterior, de o rachetă clasică. Cel mult, aspectul său mai „bondoc" (fiind o rachetă monoetaj) ar constitui o notă caracteristică. Dar, pentru curiosul care ar arunca o privire în interior, motorul ar constitui cu siguranţă o surpriză: este un motor rotativ, care se roteşte ***în întregime*** în jurul axei longitudinale, asigurând, datorită forţei centrifuge create, pomparea carburantului (hidrogen lichid) şi comburantului (oxigen lichid) în camera de ardere. O idee hibridă, îmbinând principii preluate din aviaţia cu reacţie şi din tehnica rachetelor spaţiale, prezentând avantajul eliminării sensibilelor pompe de combustibil, complexe şi dificil de controlat, utilizate în mod tradiţional atât în cazul rachetelor, cât şi în cel al navetei spaţiale. Cu ajutorul acestui motor, care reuşeşte să compenseze în mod automat scăderea progresivă a presiunii atmosferice, o dată cu altitudinea, menţinând o forţă de împingere continuă şi constantă, va fi atinsă viteza necesară plasării pe o orbită circumterestră joasă.

Dar surprizele pe care le rezervă acest proiect insolit, ieşit parcă din „colivia cu idei" a unui inventator „aiurit", nu se opresc la nivelul motorului, noutatea absolută constituind-o mijloacele prevăzute pentru a asigura o reîntoarcere lină şi în siguranţă pe Terra. După o scurtă perioadă de frânare, realizată cu ajutorul motorului, vehiculul se înscrie pe traiectoria de coborâre, folosind frânarea aerodinamică în acelaşi mod în care o utilizează capsulele de coborâre ale cosmonauţilor ruşi. Nimic nou în această etapă, în care scuturile termice vor apăra echipajul de căldura intensă degajată de frecarea cu aerul rarefiat al păturilor superioare ale atmosferei. Numai că, în chiar această fază, Roton scoate la iveală, în partea sa superioară, trei pale de elicopter, pliate până atunci, întreg vârful transformându-i-se într-un veritabil rotor acţionat de... aer. Rotaţia sa regulată va asigura, în prima fază, stabilitatea vehiculului pe traiectorie, pentru ca, în faza a doua şi ultimă, să asigure frânarea şi o aterizare lină în orice loc ales. Ca şi în cazul navetei, revenirea pe pământ şi aterizarea se pot realiza chiar şi cu rezervoarele de combustibil complet goale, dar, spre deosebire de navetă, Roton poate ateriza oriunde, fără a necesita nici o instalaţie specială la sol sau o pistă de aeroport. Avantaj evident, ansamblul acestor tehnici folosite asigurând o reducere drastică a costurilor.

Hotelurile spaţiale ale viitorului

Ideea asigurării unor zboruri spaţiale în regim charter este strâns legată de ideea existenţei pe orbită a unor structuri de primire şi cazare permanente. Deci, a unor veritabile hoteluri orbitale. Din multitudinea de proiecte de acest gen, am ales proiectul la care lucrează societatea japoneză „Shimizu Corporation", o întreprindere de construcţii plasată pe locul IV în lume în rândul societăţilor de profil.

Hotelul pe care-l proiectează, „Space Hotel", îşi va deschide porţile, dacă totul va merge aşa cum este prevăzut, în jurul anilor 2020, la o altitudine de 450 km. Va fi un fel de gigantică roată, având pe circumferinţă modulele locuibile (circa 80, asemănătoare dinţilor unei roţi dinţate), care vor asigura (datorită forţei centrifuge generate de rotirea în jurul axei centrale a ansamblului, cu patru rotaţii pe minut) o gravitaţie artificială echivalentă cu 70% din aceea terestră. În schimb, în spaţiile centrale, plasate de-a lungul axului, turiştii vor gusta din plin microgravitaţia. Costul estimat al realizării acestui hotel spaţial este de circa 150 miliarde F.fr., cost enorm, dar imcomparabil mai mic decât cele 600 miliarde F.fr. necesitaţi de realizarea ISS (Staţia Spaţială Internaţională). Tehnic vorbind, un asemenea proiect este perfect realizabil şi în prezent.

Visul extrem al societăţii de consum

Dacă ne gândim la echivalentul în muncă (salarială) pe care sunt dispuşi un mare număr de oameni să-l investească şi să-l consume în scopul unei croaziere spaţiale, nu putem să nu ne gândim şi la câte alte lucruri, infinit mai necesare, s-ar putea realiza cu aceste resurse financiare irosite pentru un capriciu. Un capriciu care poate fi definit drept visul extrem (şi nebun) al societăţii de consum, în care principala destinaţie a produselor pare a fi nu utilitatea, ci consumul, devenit motorul oricărei dezvoltări. Numai că, între timp, resursele, din ce în ce mai limitate, ale Terrei, se consumă şi ele. Până când... (???).

Anatomia secundei

„Cercetătorul terestru de planete" sau reîntoarcerea la stele

ALEXANDRU MIRONOV

La trei decenii de la primul pas pe Lună, bătrânii astronauţi Armstrong, Aldrin şi Colins privesc, cred eu, cu oarece tulburare chipul Selenei: oare chiar am fost noi, cândva, acolo? Sau a fost doar un vis? Iar dacă n-am visat – şi cronicile scrise şi magnetice ale Istoriei spun că n-a fost vis – de ce nu ne mai ducem acolo?

... Din cauză că ne-am pierdut romantismul, idealurile şi visurile, se poate răspunde. Pentru că ne-am înrobit prea tare ideii de câştig obligatoriu, din orice acţiune pe care o întreprindem. Pentru că, cu posibilităţile uriaşe de „raţionare" ale computerelor, cu telecomunicaţii care „bat" la distanţe inimaginabile şi cu observaţii mijlocite de aparate ultraperformante... devenim comozi.

Proiectul despre care urmează să vă vorbesc a fost pus la cale de NASA, în numele noului principiu după care inginerii cosmici se călăuzesc: *mai repede, mai bine, mai ieftin!* El a fost impus şi de apariţia, în „ochiul" telescopului spaţial *Hubble*, a 20 de sisteme planetare – posibile patrii pentru urmaşii din adâncurile viitorului. Proiectul a fost intitulat TPF, acronim de la *Terrestrial Planet Fiinder*, adică „cercetător terestru de planete" TPF este un interferometru, are patru telescoape, purtate de patru astronave apropiate şi legate între ele, prin care sunt captate radiaţiile infraroşii ale stelelor, ceea ce înseamnă infima căldură emisă de corpurile cereşti prinse în vizor, şi o a cincea navă purtătoare a „minţii" sistemului, dotată şi cu un computer puternic. Culegând radiaţiile cu lungime de undă mare, mai uşor „descifrabile", cele patru telescoape aşezate într-o formaţie de „zbor" cu diagonala de circa 75 km se constituie într-un sistem de supraveghere cu o acuitate echivalentă cu aceea pe care ar avea-o un telescop cu o oglindă de 100 de metri în diametru şi care mai şi reuşeşte să-şi diferenţieze „ţinta" pe fondul stelar.

TPF, afirmă proiectanţii lui, nu numai că va descoperi planete – cam în jurul anilor 2010 – dar are şi posibilitatea să le studieze atmosfera, analizând undele ce corespund vaporilor de apă, dioxidului de carbon, metanului, ozonului şi celorlalte gaze din anvelopa planetei receptate. TPF ne va ajuta în primul rând să studiem, de la distanţă, atmosfera marţiană, pentru a ne lămuri ce-i lipseşte şi deci ce trebuie făcut pentru a o îmbogăţi şi a o face, peste câteva secole, respirabilă. Pentru om şi celelalte vieţuitoare ale Pământului, firească, adică pentru viitorii marţieni. Apoi: planetele Venus şi Titan, satelitul gigantei gazoase Saturn. TPF va mai cerceta asteroizi şi comete, planeta Mercur şi lunile lui Jupiter, spre care vor fi trimise apoi sonde robotizate.

După roiurile de nave-roboţi vor urma nu – cum credea Werner von Braun – misiuni extraterestre umane, ci alţi şi alţi roboţi, mereu alte instrumente superinteligente şi capabile să acţioneze, cu cheltuieli reduse, acolo unde viaţa omului este întreţinută cu riscuri şi costuri uriaşe.

Unde, totuşi, şi-ar putea găsi omul loc în spaţiul extraterestru? Păi, în primul rând, în ISS, Staţia Spaţială Internaţională, aflată deja în construcţie, spune Oliver Morton într-un articol din TIME. Apoi, probabil, în orăşelul – staţie cosmică în punctul *Soare-Pământ P.S.-P 1,2* fiind o „regiune" aflată cam la 1,5 milioane km de Terra, unde câmpurile gravitaţionale terestru şi solar interacţionează, menţinând în echilibru static, dar şi atrăgând – cumva, „la vale" – corpurile care se îndreaptă spre ea, deci şi astronavele care ar face, astfel, ieftin naveta între *P.S.-P 1,2* şi planeta mamă.

Ieftin, din păcate, acesta este cuvântul de ordine astăzi. Vremea când John Kennedy lansa cursa spre Lună a trecut, sunt de părere astrofizicienii. Politicienii mărunţi de acum nu înţeleg că trebuie să aducem înapoi vremurile marilor proiecte cosmice. Dar „saltul" în afara planetei se află în matricea noastră, nevoia de a irumpe spre alte lumi o avem în gene, de aceea, cred e... este absolut inevitabilă revenirea la marele mars spre stele

Un avion pentru învăţământul românesc

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

Convorbire cu ROMULUS LUNGU, Prodecan, Universitatea din Craiova

- Domnule prof. dr. ing. Romulus Lungu, facultatea unde sunteţi prodecan a apărut recent în paginile cotidienelor, pentru că a primit, pe calea aerului, un avion AN-24 operaţional! De ce vă sunt necesare asemenea aparate de zbor?

- Recent, din facultatea noastră a absolvit cea de a treia promoţie de ingineri cu specializarea „Echipamente şi instalaţii de bord"; în calitate de iniţiator, acum zece ani, al acestei noi specializări la Universitatea din Craiova – înfiinţată efectiv în 1992 – şi de profesor, trebuie să remarc eforturile depuse de cadrele didactice şi dè tehnicienii catedrei. Ne-a bucurat încrederea acordată de Ministerul Învăţământului, când a aprobat şi funcţionarea unui ciclu de studii aprofundate în specialitatea „Sisteme complexe de stabilizare, navigaţie şi dirijare aerospaţială"; anul acesta, un al doilea grup, format din zece absolvenţi, a obţinut „masterul" în specialitatea menţionată. În ceea ce priveşte pregătirea, totdeauna am considerat că un specialist în echipamente şi instalaţii de bord aeronave poate fi format doar dacă, la o solidă pregătire teoretică, se adaugă lucrul *efectiv* în laborator. Cu intenţia de a „acoperi" o plajă cât mai largă de echipamente pentru aeronave militare şi civile, am proiectat şi realizat, cu forţe proprii, standuri care reproduc funcţionarea unor echipamente şi instalaţii proprii avionului militar MIG-21 – avem unul din 1992, primit de la M.Ap.N. -, precum şi ale altor aparate, printre care şi avionul IAR-93 construit în ţara noastră. Acum, cu sprijinul domnului ministru Andrei Marga şi al domnului prefect Marian Jean Marinescu, care este inginer aeronautic, dispunem şi de un avion comercial operaţional AN-24...

- Prof. Lungu vorbeşte mai mult despre alţii decât despre aportul personal, atât în învăţământ, cât şi la această nouă... performanţă; de ce?

- Consider că aşa este normal; de exemplu, eu apreciez că, din punct de vedere didactic şi ştiinţific, mi-am adus contribuţia prin publicarea a şase tratate de specialitate (în unele sunt co-autor), precum şi prin cele peste 100 de comunicări ştiinţifice şi articole din reviste de prestigiu. Era normal să pornesc iniţiativa de a dispune şi de un avion comercial operaţional, dar nu aeronavigabil! Eforturile aparţin şi colegilor profesori, tehnicieni şi studenţi, care au muncit cu abnegaţie, dar totul ar fi fost în zadar fără competenţa şi sponsorizarea Întreprinderii de avioane ROMAERO din Bucureşti (a efectuat lucrări tehnice de peste 250 milioane de lei!), fără bunăvoinţa specialişilor din ROMAVIA şi a celor din Autoritatea Aeronautică Civilă din România; cu toţii au făcut adevărate „minuni" pentru ca AN-ul să ne parvină pe calea aerului...

- În ce priveşte... „parcul" de aeronave al facultăţii, vă opriţi aici?

- Nu, în nici un caz; ne-ar fi de foarte mare folos un elicopter, deoarece acesta posedă sisteme şi echipamente care nu se găsesc pe avioane...

E bine de ştiut

Aminoglicozidele

Nici un medicament nu trebuie luat la întâmplare. Lucrurile sunt cu atât mai serioase când este vorba despre antibiotice. Câteva argumente de specialitate vă sunt oferite în rândurile de mai jos.

Aminoglicozidele se clasifică după formula lor chimică în două grupe principale: streptomicina şi derivaţii săi, pe de-o parte, şi grupul dezoxistreptomicina pe de altă parte. Aminoglicozidele sunt antibiotice rapid bactericide, acţionând în special asupra bacililor Gram negativi aerobi, stafilococilor şi bacililor Gram pozitivi.

Caracteristicile farmacocinetice ale aminoglicozidelor sunt: nu se resorb digestiv, legarea de proteinele plasmatice este scăzută, difuziune tisulară medie, eliminare aproape exclusiv pe cale renală. Aminoglicozidele sunt produse nefro şi ototoxice, ceea ce impune reguli stricte de administrare în special în insuficienţa renală. Ele sunt contraindicate la femeia însărcinată. Indicaţiile terapeutice privesc în special infecţiile severe cu germeni Gram negativi aerobi şi stafilococi. În afară de prevenirea endocarditei infecţioase, aceste antibiotice au puţine indicaţii în antibioprofilaxie.

Dr. MARIA BARI
Medic primar, Spitalul Clinic Filantropia

Starul care rămâne cu picioarele pe pământ

Michelle Pfeiffer, în ciuda celor 42 de ani, deschide şi de această dată lista celor 50 de frumoase ale Planetei, publicată în fiecare an de revista americană „People". Parcă, cu trecerea anilor, este mai strălucitoare. De fapt, fericirea şi mulţumirea se citesc pe chipul ei ce poartă eticheta frumuseţii ideale.

În noul său film „Aussi profond que l'ocean", apărut recent, Michelle Pfeiffer joacă rolul unei mame într-o familie bulversată. Este de fapt „rolul" ei preferat şi în viaţă. Michelle s-a căsătorit cu regizorul David Kelley în 1993. Chiar şi atunci când lucrează pentru un film se ocupă de copii. Profită de orice moment liber pentru a se plimba cu fiica sa adoptivă Claudia Rose. Între două filme îşi petrece timpul cu familia, profitând din plin de gingăşia lui John Henry, băieţelul pe care „i l-a dăruit" David.

Michelle consideră că linia carierei sale a devenit ascendentă de când este mamă. „Am devenit mai puţin obsedată de lucruri triviale. Gloria mă interesează mai puţin. Sunt preocupată de lucruri mult mai importante". La rândul său, Michael Hoffman, regizor cu care a lucrat recent, a fost impresionat de inteligenţa şi de frumuseţea ei. „Are o frumuseţe aproape perfectă, care pare a veni dintr-o altă lume. Există un nivel arhitectural în fru-museţea sa, o precizie, o perfecţiune. Cu cât camera se apropie de figura ei, cu atât ea este mai frumoasă".

De la cronobiologie, la temperatura duşului

Este un lucru ştiut că un duş alternativ cald-rece, care activează circulaţia sangvină, vă poate aduce într-o formă maximă. În plus, un gel cu rosmarin sau mentă accentuează starea de prospeţime. Cronobiologii au descifrat recent şi alte virtuţi ale apei, în funcţie de ora duşului. Astfel, un duş cu apă rece făcut dimineaţa (între orele 5 şi 8) contribuie la întărirea sistemului imunitar. În schimb, după-amiaza, când corpul este supraîncălzit şi afară este, de asemenea, foarte cald, nu se recomandă duşuri reci, care v-ar putea crea probleme circulatorii grave, ci duşuri călduţe. (Pentru a face canicula ceva mai suportabilă, puteţi să ţineţi antebraţele sub jet de apă rece timp de 10 secunde. Senzaţia de răcorire apare instantaneu şi se menţine).

PORTOCALIUL, culoarea verii

Creatorii de modă iubesc căldura şi luminozitatea culorii portocaliu. Este o culoare penetrantă, potrivită femeilor ce au încredere deosebită în forţele proprii. Pentru că, se pare, între trăsăturile psiho-temperamentale şi preferinţa faţă de această culoare există corelaţii. Dacă vă place portocaliul, sunteţi o persoană sociabilă, ce se entuziasmează repede, este curajoasă şi are mare încredere în forţele proprii.

Portocaliul este o culoare puternică, are multă vitalitate, este o combinaţie unică de lumină şi căldură, stimulează spiritul şi sufletul, induce forţa. În plus, în această vară este o culoare extrem de modernă.

Gastronomice

6 reţete rapide...

...oferite de cititoarea noastră fidelă din Cluj-Napoca, doamna Matilda Tudoriu.

1. Dovlecei umpluţi cu brânză sau urdă la cuptor

4 dovlecei, 2-3 ouă, 150 g brânză, 50 g unt, piper, sare, pătrunjel verde, iaurt, mărar.

Dovleceii se rad sau se curăţă de coajă, se taie în lungime şi se scoate miezul. Se toacă miezul mărunt şi se adaugă brânza mărunţită, ouăle, piperul, sarea şi pătrunjelul tocat. Se aşază dovleceii într-o tavă unsă iar deasupra se toarnă puţină apă şi untul topit. Se dă la cuptor până se rumeneşte, apoi se serveşte cu iaurt sau sos de mărar cu smântână.

2. Păstrăvi prăjiţi, cu smântână

4 păstrăvi potriviţi, 250 g smântână, mărar, pătrunjel verde, sare, untdelemn pentru prăjit, pesmet.

Păstrăvii se curăţă şi se spală bine, iar capetele se taie. Se sărează şi se umplu cu verdeaţă tocată. Se dau prin pesmet sau făină şi se prăjesc pe ambele părţi în unt sau grăsime. Peştele se aşază în alt vas, se acoperă cu smântână şi se fierbe la foc mic 5-6 minute. Se serveşte cu cartofi fierţi.

3. Musaca grădinărească

2 cepe mari, 1 morcov, 1 ţelină potrivită, ¼ de varză, 1 dovlecel, 2-3 cartofi, ½ kg roşii, 100 g fasole verde, 2-3 ouă, 0,200 l lapte, 40 g făină, 0,100 l untdelemn, sare, pătrunjel verde, orez.

Legumele se curăţă se spală şi se taie fideluţă, apoi se călesc şi se înăbuşă cu puţină apă caldă. Orezul se fierbe şi se adaugă în legume. Într-o tavă unsă se întinde compoziţia, iar deasupra se toarnă un aluat subţire făcut din făină, ou şi lapte. Se introduce tava la cuptor timp de 30 minute până se rumeneşte deasupra. Musacaua se serveşte tăiată în pătrate.

4. Rasol de vacă cu caşcaval

800 g carne de vacă pentru rasol, 1-2 morcovi, 1 ceapă, 1 felie de ţelină, 2 rădăcini de pătrunjel, 1 foaie de dafin, 15 boabe de piper, 60 g făină, 2 ouă, ½ pahar iaurt, 50 g unt sau untdelemn, caşcaval.

La carnea fiartă pe jumătate se adaugă zarzavatul curăţat şi spălat, precum şi condimentele. Carnea fiartă şi tăiată în porţii se aşază într-un vas rezistent la foc. Făina se subţiază cu zeama de carne şi se fierbe 8-10 minute. Se drege cu ouăle bătute, cu iaurtul şi se toarnă peste carne. Se presară caşcaval ras şi se dă la cuptor circa 10 minute, la foc potrivit.

5. Prăjitură la minut

5 ouă, 100 g zahăr, 5 g făină, ½ l lapte, sirop de zmeură sau sos de ciocolată.

Ouăle se bat bine cu zahărul şi făina până încep să se facă băşicuţe. Se adaugă laptele şi se amestecă până se obţine o cremă. Se toarnă crema într-o tavă unsă cu unt şi se coace la cuptor 10-15 minute. Se serveşte cu sirop de zmeură sau sos de ciocolată.

6. Griş –halva

200 g zahăr, 0,500 l apă, 300 g griş, 125 g unt, nuci, scorţişoară.

Se prepară un sirop de zahăr şi apă. Grişul se prăjeşte în unt până are o culoare aurie. Se toarnă deasupra siropul, se amestecă şi se fierbe 1-2 minute. Se acoperă cu un şervet gros ca să nu iasă aburul. După 15-20 minute se amestecă uşor şi se acoperă din nou până se răceşte. Se serveşte presărată cu nuci mărunţite şi scorţişoară.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Pentru dumneavoastră, doamnă

Un caz pe săptămână

„Mă numesc M. B. şi am 27 de ani. În urmă cu aproximativ un an, în urma unor investigaţii mi s-au depistat mai mulţi polipi la nivelul intestinului gros, suferinţă ce s-a suprapus peste o colită spastică de care sufeream de aproximativ doi ani. Ambele maladii îmi dădeau dureri de stomac frecvente ce nu au cedat la tratamentele clasice. Am apelat la doamna Vasilica Ciupea, maestră cu capacităţi extrasenzoriale de categorie internaţională. După prima serie de zece şedinţe de bioenergie starea sănătăţii mele s-a ameliorat simţitor, durerile de stomac dispărând. Tratamentul bioenergetic mă ajută şi din acest motiv acum fac o nouă serie"...

*

Redacţia revistei noastre facilitează, cititorilor dornici să beneficieze de tratament bioenergetic, accesul la „Cabinetul Ciupea" pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 35000 lei.

10% REDUCERE adică 35000 lei

TALONUL NR. 32

Numele şi prenumele pacientului.....

.....

Adresa.....

Intervalul efectuării tratamentului.....

● Valabil pînă la 31 august 1999 ●

Programări la telefon: 6862046

O formulă uşor de reţinut:

CEA A HRANEI MULTICOLORE

De relativ puţin timp adepţii medicinii naturiste studiază valenţele vindecătoare ale hranei, respectiv ale substanţelor active din hrană. În fructe şi legume se află minerale, acizi graşi şi aminoacizi care determină producerea, de către propriul organism, a unor substanţe cu proprietăţi terapeutice. Se consideră astfel că un morcov consumat zilnic poate stabiliza colesterolul în limite normale, iar ceapa şi usturoiul, prin compuşii bogaţi în sulf pe care îi conţin, sunt ideale în tratamentul astmului. Şi chiar dacă nutriţioniştii au demonstrat de mult corelaţia dintre alimentaţie şi tonusul fizic şi intelectual al fiecăruia, mereu apar, în acest domeniu, ipoteze noi. Astfel, se consideră că, pentru a avea certitudinea unei alimentaţii sănătoase, ar trebui să respectaţi formula hranei multicolore. Astfel, pe parcursul unei zile, ideal este să se consume legume şi fructe de cel puţin 5 culori: galben (banane, pepene, ardei), roşu (roşii, căpşuni, zmeură), verde (salată, spanac), maro (nuci, alune, cartofi), portocaliu (morcovi, mere), Acestora li se adaugă acizi graşi nesaturaţi (prezenţi în peşte şi ulei vegetal) sau proteine de origine animală, sau carbohidraţi (Macaroanele conţin o mare cantitate de carbohidraţi, care, la rândul lor, determină în organism producerea serotoninei, ce are ca efect crearea unei stări de bună dispoziţie. Proprietăţi similare au cartofii, orezul, pâinea, fructele uscate. Dar, atenţie, nu trebuie să consumaţi simultan carbohidraţi şi proteine, deoarece acestea blochează producerea serotoninei.

Laborator de sănătate

MORCOVII

Puţine sunt mâncărurile care să nu conţină măcar câteva rondele portocalii de morcovi, care să-i adauge culoare şi gust. Cultivată încă de la începutul erei creştine, această legumă a făcut înconjurul lumii, adaptându-se la numeroase bucătării tradiţionale şi simţindu-se „ca acasă" în orice fel de mâncare, de la supa de morcovi până la prăjitura cu morcovi. Într-adevăr, morcovii şi-au găsit loc şi în deserturi, pentru că sunt dulci. În vechiul Afganistan, ai cărui locuitori venerau Soarele, morcovul a primit o semnificaţie sacră, dată fiind culoarea sa portocaliu-strălucitoare.

Bogaţi în beta-caroten, vitamina E şi seleniu, morcovii sunt deosebit de eficienţi în prevenirea cancerului gurii, gâtului, esofagului, stomacului şi intestinelor. De asemenea, diminuează riscul apariţiei cancerului pulmonar, întâlnit mai mult la fumători. Cu toate acestea, calităţile morcovilor (ca şi ale altor legume bogate în beta-caroten) nu fac faţă în cazul fumătorilor înrăiţi, pericolul contractării unui cancer de plămâni fiind mare indiferent de cantitatea de morcovi, roşii, verdeţuri etc. pe care aceştia le-ar mânca.

Cercetările medicale au mai evidenţiat faptul că persoanele în vârstă, cu niveluri ridicate de carotenoide în sânge, sunt mai puţin predispuse la cataractă decât cele cu niveluri scăzute.

Chiar şi o porţie modestă, de jumătate de cană de morcovi pe zi, poate fi suficientă ca provizie de beta-caroten în sânge. Desigur, există şi alte legume bogate în beta-caroten, aşa că variaţia, mai ales pe timpul verii, este posibilă. Morcovii reprezintă totuşi o excepţie, fiind o legumă „pentru toate anotimpurile", în sensul că se păstrează proaspeţi şi iarna, când roşiile, de exemplu, dispar.

Morcovii se pot păstra foarte bine 2-3 săptămâni, în pungi de plastic, depozitate în lada de la frigider.

Iarna în special, dar şi vara, puteţi să preparaţi o garnitură colorată din morcovi, plăcută la gust, pentru sandviciuri, folosind zeama de la murături. Curăţaţi morcovii şi tăiaţi-i pe lungime în beţişoare de 5 cm lungime, groase cam de 0,5 cm. Puneţi-i în borcanul de 800 ml, în zeama rămasă de la castraveciori muraţi sau de la alte sortimente de murături. Păstraţi borcanul la frigider.

Dr. AURELIA DĂSCĂLESCU

NU UITAŢI

TALASOTERAPIA

ARCADIE PERCEK

„Prin acest termen provenind de la cuvintele greceşti „thalassa", însemnând mare, şi „therapeia", însemnând tratament, înţelegem, aşadar, ameliorarea sau chiar vindecarea diverselor suferinţe şi boli, pe calea băilor de mare. Dar pentru că acest termen se poate preta la confuzii sau chiar la eronate interpretări, s-a simţit nevoia unei clarificări şi, implicit, a unei definiţii mai exacte. Iată în acest sens definiţia elaborată de Academia Naţională a Franţei şi care a fost acceptată şi însuşită de ştiinţele medicale.

În virtutea acestei definiţii, „talasoterapia reprezintă aplicarea, în scopuri terapeutice, a proprietăţilor apelor mării, a nămolului propriu mării, ca şi a algelor marine tămăduitoare, asociate climatului maritim". Or, după cum ştim, medicina a crezut, secole de-a rândul, că influenţele favorabile pe care le exercită apa de mare asupra organismului uman se datoresc, în exclusivitate, efectului răcoritor al acesteia, în momentul când, încălziţi de radiaţiile solare, intrăm în mare ca să ne îmbăiem, apoi masajului exercitat de izbirea ritmică a valurilor de corpul nostru şi, în sfârşit, activării circulaţiei pe calea înotului sau a contrastului dintre temperatura organismului şi aceea a apei mării.

Cum însă din definiţia dată talasoterapiei reiese faptul că acestei ramuri a terapeuticii naturiste îi revin mult mai multe virtuţi importante, ne rezervăm ca pe parcursul a încă unui articol, în afară de acesta de faţă, să ne ocupăm în exclusivitate de această problemă.

De fapt, virtuţile terapeutice ale talasoterapiei sunt cunoscute de multă vreme, de ele amintindu-ne şi Plinius cel Bătrân, un reputat om de litere roman din primul secol al primului mileniu, într-o scriere a sa. Merită a şti apoi că cel mai mare medic al antichităţii, Hipocrate, recomanda, cu convingere, bolnavilor, îmbăieri în apă caldă de mare, şi asta în multe suferinţe şi boli.

Talasoterapia avea să intre în penumbră, dacă nu chiar în umbră totală, în cursul evului mediu, pentru ca, totuşi, să apară la lumină mult mai târziu. Astfel, un reputat medic englez, şi anume Richard Russel, a elaborat încă din anul 1752 un tratat, care s-a bucurat de un răsunător succes în rândul slujitorilor lui Asklepios, intitulat „A Dissertation on the Use of Sea Water in the Diseases of the Glande, particulary on the Soury, Jaundice, King's Evil, Leprosy and Glandular Consumption", ceea ce tradus înseamnă „O disertaţie asupra folosirii apei de mare în bolile glandelor, în particular a scorbutului, icterului, bolii regelui (denumire dată inflamaţiei ganglionilor cervicali, despre care se credea că dispare o dată cu atingerea acestor ganglioni de către mâna regelui, şi în speţă aceea a regelui englez Carol al II-lea, care se pare că a iniţiat această practică) a leprei şi epuizării glandulare".

După cum vedeţi, din chiar titlul acestui tratat, aria de acţiune a talasoterapiei este mult mai extinsă decât aceea a talasoterapiei clasice, arhicunoscută de altfel. Interesant este că acelaşi Richard Russel mai specifică în tratatul său încă nouă boli susceptibile de a se ameliora sau chiar vindeca cu apă de mare şi în special cu un amestec format din respectiva apă şi cenuşa rezultată din arderea unor plante submarine, a coralilor, a pietrei ponce, a oaselor de sepie, ca şi a anumitor bureţi care cresc tot în mare. De altfel, autorul citat şi-a creat, la vremea sa, o adevărată vogă profesională cu acest gen de talasoterapie, vogă întru totul asemănătoare cu aceea a abatelui Kneipp, cu circa un secol mai târziu, şi care consta din mersul desculţ prin iarba umezită de roua dimineţii.

Este bine de a şti, că Russel condiţionează eficienţa talasoterapiei sale de o serie de constituenţi minerali ai apei de mare, ca şi de o serie de elemente „amare, azotate şi uleioase", pe care tot apa de mare le conţine. Aspectul uleios şi vâscos al anumitor mări, aspect benefic de altfel, se datorează, după Russel, prezenţei, în respectivele ape, a unor protozoare flagelate, a unor alge şi meduze, cu toate alcătuind ceea ce se cunoaşte cu denumirea generică de plancton, care, după cum vedeţi, joacă un rol important în talasoterapie.

Există boli care nu se pot vindeca?

Sexualitatea

Dr. IRINA DINCĂ („Tineri pentru tineri")

- Ştim cu toţii ce este herpesul - neplăcutele şi supărătoarele afecţiuni bucale pe care de obicei le atribuim unor probleme cu alimentele pe care le folosim. Există însă şi un herpes genital, despre care ştim mult mai puţin. Ce este el şi cum se poate trata? Sunt doar câteva din întrebările cititoarei noastre Ada, din Bacău.

- Atât herpesul genital, cât şi cel bucal sunt produse de acelaşi virus, dar de tulpini diferite ale sale. Este un virus care poate trăi în stare latentă fără să producă nici un fel de simptome. Cele două forme de herpes se pot transforma una în alta prin contactul între zona bucală şi cea genitală. În cazul herpesului genital, care se transmite prin contact sexual, semnele sunt băşici dureroase în zona genitală, mâncărimi şi usturime la urinare. Cum se poate trata? Ei bine, **nu există tratament care să vindece herpesul!** Tratamentul poate doar ameliora sau vindeca semnele, dar, o dată intrat în celulele organismului, virusul rămâne acolo toată viaţa. Iar boala reapare ori de câte ori rezistenţa organismului scade. Consecinţele? La femei de pildă, herpesul genital poate duce la pierderea sarcinii. De aceea, dacă o femeie se prezintă la medic cu simptome de herpes genital, trebuie neapărat să-i spună dacă este gravidă. În acelaşi timp, mai trebuie ştiut şi că herpesul genital poate fi cancerigen. Există însă o metodă, testul Papanicolau, care permite determinarea modificărilor secreţiei colului şi în felul acesta complicaţiile pot fi prevenite din timp.

- Dar negii genitali, care şi ei sunt asemănători celor care apar uneori pe restul corpului?

- Negii, după cum se ştie, sunt mici excrescenţe care apar pe piele. Ei sunt cauzaţi de un anumit tip de virus. Unele tipuri produc negi în orice regiune a corpului, alţii însă doar pe organele genitale şi, uneori, în jurul şi în interiorul anusului. Aceştia din urmă sunt negii genitali (sau condiloame, veruci, vegetaţii veneriene). Virusul se transmite prin contact direct cu negii. Printr-un contact sexual cu cineva care are negi genitali, virusul se poate lua şi atunci negii vor apărea în următoarele două săptămâni, sau chiar după un an. Există un tratament, dar după ce acesta a fost făcut, negii pot să reapară. Netrataţi, ei se pot extinde şi pot creşte foarte rapid. În plus, femeile care sunt purtătoarele acestui virus prezintă un risc sporit pentru cancerul de col uterin. Ca şi în cazul herpesului genital, se poate recurge la testul Papanicolau pentru a determina modificările de secreţie a colului şi astfel se pot preveni complicaţiile.

Rubrică realizată de
MIHAELA DOROBANŢU

GĂLBENELELE

Terapie naturală

(Calendula officinalis)

Cum le recunoaştem. Gălbenelele sau filimica este o specie anuală, mai rar bianuală, având o rădăcină fuziformă şi o tulpină dreaptă, înaltă până la 50 cm, acoperită cu peri fini. Frunzele sunt întregi, lanciolate şi dinţate pe margine. Florile cu culoare galben-aurie sau galben-roşiatică, sunt dispuse în capitule terminale. Fructul este o achenă prevăzută cu ţepi mici pe partea dorsală. Gălbenelele sunt originare din Europa Meridională şi cultivate la noi prin grădini în scopuri ornamentale.

Cum se recoltează. În scopuri terapeutice, se folosesc numai florile recoltate la începutul înfloririi. Se usucă la umbră, în straturi subţiri şi în locuri bine aerisite.

Compoziţie. În scopuri farmaceutice, se folosesc fie numai florile lingulate, fie întreg capitulul. Ele conţin un principiu amar, ulei eteric, substanţe de natură carotenoidică, o saponină de natură triterpenică, mucilagii, răşini, vitamina C, esterii colisterinici ai acizilor lauric, miristic şi palmitic.

Acţiune terapeutică. Datorită acestei compoziţii chimice, florile de gălbenele au proprietăţi sudorifice, coleretice şi emenagoge. De asemenea, o serie de cercetări au demonstrat că preparatele obţinute din florile de gălbenele stimulează procesele de vindecare a rănilor, fapt care explică folosirea lor cu succes în tratamentul ulcerelor, iar extern, ca cicatrizant pentru răni, degerături, arsuri, spălături vaginale etc.

Mod de întrebuinţare. Datorită proprietăţilor cicatrizante şi calmante, sunt indicate în tratamentul ulcerului duodenal. Se folosesc 2 linguriţe flori la o cană de apă. Se prepară infuzie şi se bea în timpul unei zile pe stomacul gol. Intră în compoziţia ceaiului gastric 1, gastric 2, a ceaiului gastric cicatrizant. Pentru tratamentul rănilor, arsurilor, degerăturilor etc. se folosesc băi locale şi comprese cu infuzie preparată din 2 linguri de flori la o cană de apă sau badijonări cu tinctură preparată din 20 g de flori macerate timp de 8 zile în 100 ml alcool de 70. De asemenea, sub formă de unguent preparat cu extract fluid de gălbenele 5 g la sută.

L. MOLDOVAN
Farmacist primar

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

Petrolul, medicament?

Domnul CAROL FODOR din Bistriţa ne întreabă dacă petrolul are virtuţi terapeutice. Dacă petrolul distilat poate fi folosit ca medicament, pentru ce boli şi în ce cantităţi, vă precizez din capul locului că nu cunosc bine acest aspect al terapeuticii tradiţionale Vă promit însă că am să mă documentez temeinic în această privinţă, în diversele publicaţii medicale, fie de la aceia (dacă cumva voi afla că există) care practică şi recomandă acest produs terapeutic.

Coxartroza

Un vechi cititor al revistei noastre în vârstă de 88 ani („Mulţi înainte!"), şi anume SĂLĂVĂSTRU MANOLACHE din Arad, ne pune mai multe întrebări în legătură cu coxartroza de care suferă de multă vreme (nu cumva de foarte multă vreme?). Scrisoarea, extrem de scurtă nu cuprinde toate datele necesare care să-mi permită a vă spune ce este de făcut de aici înainte. Cum am vaga senzaţie că boala dv. este foarte veche şi că nu aţi epuizat toată gama tratamentelor care se fac în acest domeniu, în special pe cele de ordin balneo-fizioterapic, iar durerile de care suferiţi au devenit greu de suportat, mi-e teamă că singura soluţie la care putem apela la ora actuală este intervenţia chirurgicală. Firească, acest pas nu îl vom face decât pe baza unei radiografii a şoldului în cauză şi a unui consult ortopedic de specialitate. Cele două simptome importante ale bolii sunt: durerea şi atitudinea vicioasă. Tratamentul chirurgical al bolii este de două feluri, şi constă fie din operaţii minore (cum sunt inervaţia, capsulectomia şi forajul), fie din operaţii majore, ca artroplastia sau artrodeza. Stabilirea genului de operaţie care trebuie făcută aparţine medicului ortoped şi reprezintă un act de mare responsabilitate profesională. Acest consult îl puteţi face la serviciul de ortopedie al spitalului dv. din Arad, unde în prealabil ar fi bine să vă internaţi câteva zile, spre a vi se face şi explorările şi analizele necesare.

Cea de-a doua întrebare pe care ne-o puneţi în legătură cu boala dv., anume dacă medicamentul german Ensovit vă poate vindeca şi deci scuti de intervenţia chirurgicală, este cât se poate de inoportună, asta pentru că, până la ora actuală, nu există vreun anume medicament care să vindece coxartroza.

Despre obezitate

COMAN ALEXANDRA, în vârstă de 24 ani şi care îşi concentrează adresa într-un singur cuvânt, „Prahova", ne relatează următoarea situaţie: „Problema mea e destul de jenantă, de aceea nu am consultat până acum nici un medic la un cabinet de specialitate. Sper că dv., îmi puteţi oferi soluţia. Am 24 de ani şi recent am dat jos câteva kilograme bune. Slăbirea forţată mi-a creat însă probleme cu elasticitatea pielii. Pe fese şi pe sâni mi-au apărut nişte dunguliţe, care seamănă cu nişte fulgere, iar pielea arată ca un măr deshidratat. Ce mă sfătuiţi să fac?"

Cum am mai primit numeroase scrisori de acest gen, am să vă dau un răspuns ceva mai amplu, care o să intereseze şi pe ceilalţi care mi-au scris, dar şi încă pe mulţi alţii afectaţi de obezitate. În primul rând, n-aţi făcut bine, că nu v-aţi prezentat la un medic, care să vă consulte în prealabil. Nu trebuie să vă fie ruşine că sunteţi mai grasă decât normal, din moment ce această „boală a civilizaţiei", cum este denumită obezitatea, este foarte răspândită. În enorma ei majoritate, obezitatea se datorează consumului alimentar excesiv şi sedentarismului şi numai într-un mic procent este datorată unor cauze endocrine sau nervoase. Omul poate deveni obez în două situaţii net diferenţiate: ori când mănâncă prea mult, ori când consumă prea puţin.

O altă greşeală, stimată cititoare din Prahova, este că aţi făcut eforturile de a slăbi cât mai spectaculos, ceea ce iarăşi nu e bine. De aici acele „fulgere" de pe fese şi de pe sâni, cum foarte plastic le denumiţi dv., şi care sunt tocmai consecinţa acestei spectaculoase dorinţe de a ieşi din impas. Nu este vorba deci de o boală dermatologică, ci de o stare fiziologică, consecinţă a precipitării dv. întru redobândirea mult doritei siluete.

Delfinul şi vaca au un strămoş comun!

Observând „jocul" geneticienilor dedicat stabilirii genealogiei mamiferelor, ai impresia că pentru aceşti specialişti rafinaţi ai rădăcinilor vieţii codul genetic - ADN-ul - este un cub cu mii de feţe colorate, a căror poziţie se poate modifica la infinit. În acest sens, iată una din întrebările-cheie la care au răspuns recent cercetătorii japonezi: cine, dintre cal sau delfin are un strămoş comun cu vaca? Cum altfel se putea rezolva dilema, decât analizând extrem de minuţios anumite secvenţe ale ADN-ului? Specialiştii niponi au descoperit o astfel de secvenţă genetică - numită retropozon -, având o proprietate bizară. Ea se deplasează imprevizibil de-a lungul genomului, putându-se repeta. Aceste „topăituri" sunt întâmplătoare şi extrem de rare, de aceea retropozonii sunt lesne de reperat. Pe baza acestor modificări, s-a stabilit că acum peste 50 de milioane de ani strămoşul comun al mamiferelor a suferit o metamorfoză a genomului celulelor sexuale. Astfel, concluzia analizelor diverselor mamifere a fost următoarea: cetaceele (balena şi delfinul) au un strămoş comun cu artiodactilele (rumegătoarele, hipopotamii, cămilele şi porcii). Din altă ramură fac parte perisodactilele (rinoceri, tapiri, cai).

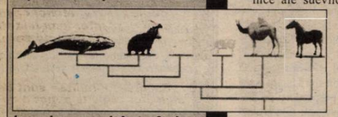

Ochii înţeleptului

Întrebarea pe care şi-au pus-o cercetătorii a fost dacă înţeleapta bufniţă - al cărei sisem de vedere a evoluat total independent de al nostru - „vede" totuşi ca şi noi, adică, în particular, dacă este supusă aceloraşi iluzii optice. Şi astfel Andreas Nieder şi Hermann Wagner, cercetători la Institutul de Biologie al Universităţii Tehnice din Aachen, Germania, au „antrenat" bufniţele să distingă între pătrate şi triunghiuri albe desenate pe un fond negru. După aceea, ei le-au „arătat" aceleaşi figuri geometrice, dar cu margini ...iluzorii, adică doar „sugerate" prin jocul montării unor fragmente de tapet de perete. Păsările au recunoscut însă fără greşeală cele două forme. Ceea ce l-a făcut pe cel doi cercetători să atribuie acestei capacităţi, asemănătoare cu a noastră, abilitatea bufniţelor de a-şi identifica prada în ciuda oricărui camuflaj la care aceasta poate recurge.

Spania maură

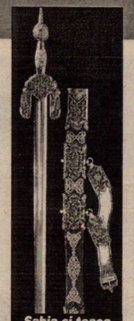

Sabia şi teaca aparţinând ultimului conducător maur Muhammad Abu-Abdullah

IRINA STOICA

Pământ de legendă, ţinut al coridelor, al dansului, al soarelui, dar, deopotrivă şi al întunecatei Inchiziţii, loc de unde Cristofor Columb a pornit să cucerească o nouă lume, Spania uimeşte prin acea culoare pe care o dau amestecul de culturi complet diferite.

În anul 711 (d.Ch.) Spania, fostă provincie romană, cucerită din secolul al V-lea de triburile germanice ale suevilor, apoi ale vizigoţilor, era condusă de regele vizigot Roderic. În primăvara acelui an, armatele musulmane arabe, conduse de Tariq ibn Ziyad, treceau strâmtoarea Gibraltar şi, după bătălia de la Rio Brabante, la sud de Cadiz, cucereau Spania.

Regele Roderic, ucis pe câmpul de bătălie, fără să i se mai găsească trupul, armata creştină fărâmiţată, totul a făcut loc unei dominări musulmane de 900 de ani. Cuceritorii erau numiţi mauri, probabil pentru că veniseră pe drumul Morocco, dar ei înşişi nu foloseau acest termen. Aceste pagini de istorie au schimbat sufletul Spaniei pentru totdeauna.

Pe coasta Gibraltarului s-au construit castele-fortăreţe, dar capitala musulmană a fost instalată la Toledo. Creştinii au încercat să-şi recucerească teritoriile. Carol cel Mare a fost lipsit de succes în acest sens, cu toate că fusese încoronat de Papa Leon al II-lea ca împărat al tuturor creştinilor. Se pun bazele unui emirat, devenit din 929 califat, cu capitala la Cordoba.

În 1085 Alfonso al VI-lea, rege de Castilia şi Leon, smulge Toledo din mâinile arabilor. Reconquista – războiul de eliberare, început în secolul al VIII-lea – prindea astfel contur. Au urmat anii de glorie ai cunoscutului erou El Cid Campeador, care a eliberat Valencia, recucerită, opt ani mai târziu, de mauri. Rând pe rând au fost ocupate şi eliberate Sevilla, Cordoba, Granada, până în 1469, când Spania devine un regat puternic prin căsătoria lui Ferdinand de Aragon cu Isabela de Castilia. În 1492 „Reconquista" ia sfârşit, cei doi intrând în triumf în palatul Alhambra din Granada. Au fost secole de luptă, dar şi de toleranţă. În secolul al X-lea patrona şcoala în care creştini, arabi şi evrei studiau opera lui Aristotel, matematicile şi medicina. Arta a cunoscut şi ea secole de înflorire. Capodoperă a arhitecturii maure, palatul Alhambra reflectă dragostea constructorilor pentru matematică şi simetrie. Filigranul, arabescul, curţile interioare au marcat pentru totdeauna construcţiile spaniole. Alături de moschei, unele transformate deja în catedrale, s-au înălţat alte biserici şi palate, literatura şi muzica şi-a glorificat eroii, Inchiziţia şi-a întins braţul necruţător, dar nimic nu poate şterge din memoria poporului o vreme în care arabi, vizigoţi, castilieni şi berberi au nuncit împreună pentru a scoate la lumină o civilizaţie strălucită, înflorind în una dintre cele mai întunecate epoci.

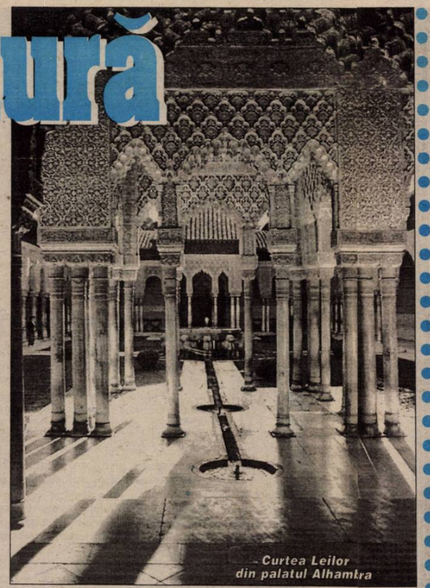

Curtea Leilor din palatul Alhamtra

Vas de bronz folosit pentru măsurat de grâne

Inscripţie din Escorial, Madrid

Vom vedea... MAMUŢI la grădina zoologică?!

PAUL IOAN

*Alături de dinozauri, mamuţii l-au fascinat întotdeauna pe om. Vechii greci i-au considerat animale mitice, deoarece acum trei mii de ani a fost descoperit (într-o cavernă din Sicilia) un craniu la care s-a observat o fosă nazală uriaşă; de aici şi vechea poreclă de Ciclopi. Deşi a dispărut acum aproape zece mii de ani, la ultima glaciaţiune, mamutul - **Mammuthus primigenius** - are şanse să revină la viaţă! Uluitoarea afirmaţie aparţine lui Kazufumi Goto, profesor japonez de psihologia animalelor. Cât de hazardată este iniţiativa lui, vom vedea în continuare.*

Mamut şi elefant, adică „mamufant"!

Unica problemă în aducerea pe lume a unui hibrid de mamut şi elefant este extrem de dificilă. Trebuie descoperită spermă fertilă la cadavrele congelate care există în cavernele siberiene, pentru a fertiliza un ovul de femelă-elefant. Şansa echipei profesorului Goto este destul de redusă. În prezent, lichidul seminal este conservat la temperatura azotului lichid, adică minus 180 de grade Celsius. Cu toate acestea, promotorii acestei experienţe ştiu că în interiorul permafrostului (un gen de piatră congelatoare specifică Siberiei) temperatura nu scade sub minus 5 grade.

Iniţiativa aceasta, care pare mai mult de domeniul literaturii ştiinţifico-fantastice, a fost încurajată de descoperirea unui pui de mamut într-o stare de conservare excepţională. În inima acestuia s-au găsit chiar şi câteva grame de sânge coagulat, dar din păcate nu avea lichid spermatic utilizabil. De asemenea, deşi este acceptată ideea că mamuţii au dispărut acum zece mii de ani, în zona insulei Wrangel din Oceanul Artic a fost găsit un mamut care a trăit acum patru mii de ani, deci mult mai târnăr decât se aşteptau paleontologii. Aceste premise au dat speranţe echipei japoneze, care-şi va anunţa cât de curând rezultatele.

Este omul de vină că au dispărut mamuţii?

O altă problemă a „mamutologilor" este aceea a dispariţiei acestei rude a elefantului. Există două ipoteze. Prima susţine că omul ar fi vinovat de extincţia lor, deoarece i-ar fi vânat fără milă. Chiar dacă mamutul avea o înălţime surprinsă între 2,8 şi 3,5 metri şi cântărea peste trei tone, omul a găsit mijlocul cel mai eficient pentru a-l face prizonier . Au fost descoperite numeroase schelete în foste zone mlăştinoase din diverse colţuri ale lumii. Vânătorii îi hăituiau spre acele locuri pentru a-i lipsi total de mobilitate, apoi îi ucideau cu lancea sau cu săgeţi otrăvite.

A doua ipoteză, mai plauzibilă decât prima, afirmă că schimbările climaterice au condus la o scădere a diversităţii vegetaţiei, deci la o monotonie în alimentarea mamuţilor. Astfel, această specie n-a rezistat erei post-glaciare, neputându-se adapta la noile condiţii.

Oricare ar fi adevărul, după „Jurassic Park", mamuţii vin din nou în atenţia publicului. Cine ştie, poate că mamufantul va prinde viaţă...

Păsări cu greutate variabilă

Atunci când zboară în grup, sturzii şi graurii câştigă în greutate. Aceasta este concluzia unui studiu al biologilor britanici, care au măsurat variaţiile ponderale ale păsărilor în diverse circumstanţe. Dacă femela este izolată de grup şi nu are o viaţă socială normală, greutatea ei rămâne constantă. Dacă se află în

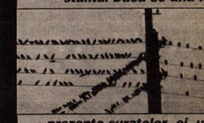

prezenţa suratelor ei, un anumit hormon regularizează creşterea ponderală. Pe de altă parte, atunci când sunt gestante, femelelor li se dezvoltă musculatura.

Arme care... nu ucid!

Specialiştii militari sunt pe cale de a pune la punct o nouă generaţie de arme: armele „bune" sau neletale. Ce sunt acestea? Pur şi simplu arme care „scot din luptă" orice persoană, fără a o ucide. Proiectul cel mai plauzibil de realizat este cel cu ultrasunete, adică sunetele de foarte înaltă frecvenţă (peste 20000 herzi), imperceptibile pentru urechea noastră, dar folosite de alte fiinţe vii, cum ar fi, de exemplu, iliecii, pentru orientare în întuneric. Dar, dacă nu ucid şi nici nu rănesc, cum pot fi eficiente asemenea arme? Simplu: ele provoacă celui „impuşcat" o greaţă puternică şi indigestie, făcându-l complet inofensiv. Cercetările în această direcţie încep deja să dea roade, aşa încât Compania „American Technology", din San Diego, a şi pus la punct prototipul unei arme, numite „Hyper Sponic Sound", care poate emite ultrasunete pe baza conversiei energiei electrice în unde sonore, folosind pentru aceasta cristale piezoelectrice. Dotate cu un sofisticat sistem de vizare care le conferă o precizie extraordinară, noile „arme" pot fi folosite atât împotriva unor indivizi, cât şi împotriva unor grupuri. Efectul este în ambele cazuri transformarea ţintei într-un... partener inofensiv. Testele pe subiecţi umani sunt preconizate pentru această toamnă. Aviz amatorilor!

Viitorul aparţine spaţiului

În Cosmos vor exista ROBOŢI INTELIGENŢI

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

Astronautica permite evidenţierea rolului roboţilor în cercetarea corpurilor cosmice, cunoaşterea propriei planete, construirea staţiilor spaţiale, dirijarea vehiculelor cosmice create de mâna omului, salvarea pe orbită, înregistrarea oricărui eveniment legat de pătrunderea omului în spaţiul extraatmosferic.

Roboţii creaţi pentru cerinţele astronauticii contemporane sunt dintre cei mai „inteligenţi": ei au coborât în infernul de pe Venus şi au transmis date fizice, informaţii şi chiar fotografii color (!); ei au aterizat lin pe planeta Marte şi au investigat dacă acolo există apă ori forme de viaţă; ei au fotografiat „de la faţa locului" fierbintele Mercur, uriaşul „sistem planetar", care este Jupiter şi numeroşii săi sateliţi, ori îngheţatele planete Saturn şi Uranus, ei au contribuit nemijlocit la repararea (sau aducerea pe Terra) a unor importanţi sateliţi artificiali ai Pământului...

S-ar părea că asemenea „automate inteligente" ar putea chiar înlocui omul din cabina vehiculelor spaţiale, mai ales pentru efectuarea construcţiilor orbitale; ca excepţie va rămâne, totuşi, domeniul inteligenţei, deoarece o maşină, oricât de inteligentă (de fapt perfecţionată...) ar fi ea, niciodată nu-şi poate depăşi constructorul... Explicaţia este relativ simplă: orice robot, oricât de complex, nu va putea reacţiona decât în limitele programelor care i-au fost implementate, respectiv al informaţiei pe care o posedă sau o primeşte. Covârşitorul rol al informaţiei şi „limitatele" puteri ale robotului pot fi exemplificate reamintindu-ne că, deşi au avut la dispoziţie un telemanevrator performant, condus din cabina navetei Endeavour, astronauţii au ieşit în decembrie 1998 în spaţiu pentru a cupla ei înşişi cele două prime module ale Staţiei ALPHA!

În sens cibernetic, robotul este un sistem capabil să efectueze activităţi cu un scop bine determinat şi, în general, prestabilit; astfel, robotul spaţial poate pătrunde şi lucra în Cosmos, fără a avea probleme cu vidul (dacă s-au luat măsuri tehnice de protecţie adecvate), cu emoţiile, cu oboseala, cu radiaţiile ionizante, cu imponderabilitatea îndelungată etc.

În astronautică, în afară de costurile cerute de sistemele de supravieţuire în cazul folosirii omului-montor sau pilot cosmic, roboţii spaţiali mai beneficiază şi de un „atu" special: în timp ce impulsurile nervoase din organismul uman „călătoresc" cu mai puţin de 100 m/s pentru a răspunde eficient la stimuli exteriori (astfel că omul poate acţiona doar după cel puţin 0,15 – 0,25 s!), maşina dispune de impulsuri electrice care, se ştie, „aleargă" cu 300000 km/s!

Acestea sunt doar câteva din raţiunile pentru care Staţia Spaţială ALPHA va fi dotată cu cel puţin trei telemanevratoare, roboţi spaţiali din generaţia a 2-a, conduşi de către un astronaut-montor spaţial direct din modulele presurizate cărora le sunt afectate; în plus, cu ocazia fiecărui zbor destinat aprovizionării sau aducerii de noi componente şi module, piloţii navetelor spaţiale – dintre care se recrutează astăzi primii montori-spaţiali – folosesc propriul lor telemanevrator canadian!

(Va urma)

Faţă a asamblării unui element de conexiune - adus cu o navetă spaţială - fiind folosit telemanevratorul comandat.

radio CONTACT

o 9 EXPRIMARE

ARAD	65,95 FM	CHIŞINĂU	100,9 FM
BUCUREŞTI	96,1 FM	CRAIOVA	71,12 FM
BUZĂU	69,8 FM	FOCŞANI	95,4 FM
BAIA MARE	88,5 FM	HUNEDOARA	92,1FM
BOTOŞANI	93,1 FM	IAŞI	91,9 FM
BRAŞOV	105,5 FM	PITEŞTI	90,7 FM
CÂMPULUNG		PLOIEŞTI	92,8 FM
MUSCEL	94,1 FM	RM. VÂLCEA	66,14 FM
CLUJ	89,8 FM	REŞIŢA	70,79 FM
CĂLĂRAŞI	101,8 FM	SIBIU	91,8 FM
CONSTANŢA	91,1 FM	TG. MUREŞ	90,2 FM

http://www.radiocontact.ro

Alexandru Comăneanu, „profetul din Prundu" spune:

Toamnă lungă, fără cutremure

- Toamna va fi lungă, uscată şi relativ caldă, fără multe precipitaţii, şi chiar la începutul lunii octombrie vom avea parte de un curent de aer cald, tropical, care va aduce temperaturi cu totul neobişnuite pentru această lună. Iarna lui 2000 va veni brusc, iar prima zăpadă va fi la sfârşitul celei de-a doua decade a lui octombrie, la doar câteva zile după valul acela de căldură pe care l-am pomenit. Vremea rece, cu geruri puternice, ploi şi ninsori abundente, va dura până la 21 decembrie. De Crăciun şi de Revelion vom avea o vreme frumoasă, fără precipitaţii şi cu temperaturi relativ ridicate, până la 10 grade Celsius. Prima lună a anului 2000 va fi extrem de călduroasă în toată emisfera nordică, şi se vor înregistra chiar şi temperaturi de +20 de grade!

- *Lumea spune că aţi fi prezis cutremurul din luna aprilie a acestui an. E adevărat?*

- Nu numai pe acesta l-am prezis, şi pe celelalte, din anii trecuţi. Dar n-am prezis data exactă, ci numai perioada de timp, am spus că va fi un cutremur în primăvara asta, am ştiut acest fapt tot datorită cunoaşterii semnelor naturii.

- *Are, să înţeleg, legătură clima cu mişcarile seismice?*

- Bineînţeles că are, şi încă una foarte strânsă. De exemplu, în unele regiuni se menţine o secetă prelungită, pământul devine pietros, iar apoi, din cauza dereglărilor climatice datorate în mare parte poluării, dă o ploaie ca la Potop. Ce se va întâmpla? Apa colectată nu va avea cum să se scurgă în pământul uscat în timp scurt şi va apăsa cu o greutate de mii şi milioane de tone asupra lui. Pe o zonă mică, nu se petrece nimic, dar când e vorba despre suprafeţe întinse de teren, se schimbă situaţia. Apa aceea acţionează cum ar acţiona un bolovan pus pe o bucată de carton: cartonul se va lăsa, sub greutate. Aşa se întâmplă, la scară uriaşe, desigur, şi cu plăcile tectonice, care, supuse unor presiuni enorme, se vor mişca frecându-se una de alta. De prevăzut un seism, ţinând seama de acesti factori, şi în plus şi de alţii, de comportamentul animalelor, de exemplu, nu ar fi aşadar prea greu.

- *Când va fi următorul seism major?*

- În nici un caz anul acesta şi nici anul viitor. Din observaţiile mele, vă pot spune că pe tot globul vor fi, în această perioadă, seisme destul de multe, dar de intensitate mică şi medie, fără daune deosebite sau fără pierderi de vieţi omeneşti... Ţara noastră nu va face excepţie de la acestea, să-i spunem, „regulă". Oamenii trebuie să stea, deci, liniştiţi şi să nu se mai teamă de grozăviile iscodite de unul sau de altul! *(Alexandru Gându)*

MUMIA mărturiseşte!

MIHAELA DOROBANTU

În anul 1906, un tânăr arheolog polonez, Tadeusz Smolenski, revenea în oraşul său, Cracovia, dintr-o expediţie arheologică egipteană, aducând un sarcofag ce adăpostea mumia unei preotese a zeiţei Isis. Nimeni însă nu a deschis sarcofagul, şi aceasta până de curând, când specialiştii Muzeului de Arheologie din străvechiul oraş polonez au hotărât să studieze preţioasa mumie. Care însă le rezerva o surpiză de proporţii: descoperirea unei crime de acum 2500 de ani! Arheologii au găsit într-adevăr nu doar o „simplă" mumie în sarcofag, datând din epoca ptolemeică, adică secolele IV - I î.e.n., ci şi o inscripţie care îi dezvaluia numele: Isis-iri-Hetes, adică „Isis cea care celebrează riturile". Acesta a fost punctul de pornire pentru reconstituirea identităţii preotesei. Nu doar că din relicvele găsite reieşea că fusese o femeie bogată, dar, surprinzător pentru epoca respectivă, purta... o perucă ce îi acoperea craniul perfect ras. Cu ajutorul tehnicii moderne, arheologii polonezi au reuşit să-i reconstituie şi figura, dar marea lor surpiză a fost scheletul mumiei. Căci picioarele acesteia fuseseră evident tăiate în zona genunchilor, îmbălsămate separat şi apoi relipite la corp. O fractură? Nu. Arheologii sunt convinşi că a fost vorba de o crimă, căci analiza detaliată a mumiei sugerează că picioarele au fost tăiate cu bună ştiinţă iar nefericita preoteasă a murit din cauza sângelui pe care l-a pierdut. *(M. D.)*

THALASSA II un „Sherlock Holmes" marin

DORIN MĂRAN

Resursele piscicole se epuizează an de an în mod alarmant. Pesimismul specialiştilor conţine însă şi o notă optimistă: în următorii 20 de ani, heringii sau macroulele nu vor dispărea cu totul din bucătăria noastră. Şi aceasta pentru că poluarea apelor, pescuitul abuziv, ignorarea perioadelor de prohibiţie, capturarea masivă a peştilor mici (doar 1 la sută din unele specii ajung la maturitate sexuală) nu-i lasă indiferenţi pe specialiştii şi pe autorităţile abilitate cu administrarea apelor de pescuit. Sunt impuse cu strictеţe măsuri privind cantitatea admisă a capturilor, mărimea lor, limitarea numărului de vase de pescuit, instituirea perioadelor de prohibiţie, închiderea unor zone piscicole etc. Pentru a se pescui eficient şi ecologic e nevoie de estimarea zonelor în care populaţiile de peşti sunt masive.

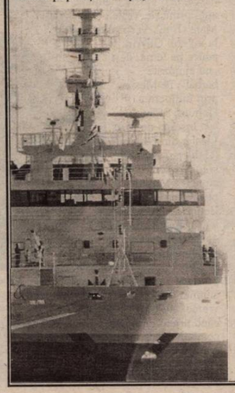

Evaluarea lor se face, printre altele, statistic, prin recensământul stocurilor şi al navelor de pescuit. O campanie mai sofisticată se realizează însă cu ajutorul unor nave ştiinţifice dotate cu sonare care depistează, la mari adâncimi, bancurile de peşti, dar eficacitatea lor este relativă, datorită zgomotului produs de motoare şi elice care îndepărtează unele specii de peşti.

Institutul francez de cercetare şi exploatare a mărilor şi oceanelor a iniţiat construirea unei nave silenţioase care să permită o mai bună evaluare a resurselor piscicole. Este vorba de traulerul *Thalassa II* (176 milioane de franci), de o sută de ori mai silenţios decât predecesorul său, Thalassa I, care, de câţiva ani, străbate în lung şi-n lat Atlanticul şi Mediterana pentru a depista locurile unde bancurile de peşti sunt mai dense şi mai numeroase şi pentru a face recensământul lor. Această navă a fost construită pe baza unor tehnologii ultramoderne, inspirate parţial din cele ale construcţiei submarinelor nucleare. Prevăzută cu o motorizare electrică, nava este dotată cu aparate de sondare cu antene, cu sonare care detectează bancurile de peşti şi transmit imagini pe ecranele computerelor putând, totodată, să diferenţieze speciile, cu sisteme electronice care împiedică ecranarea undelor etc. Elicea traulerului toarce ca un motan, iar în sala de maşini nu se aud decât ventilatoarele. Experimentele legate de impactul emisiilor sonore asupra peştilor sunt însă cât se poate de convingătoare. S-a constatat că, dintr-un lot de 62 de vase de pescuit, cele care produceau zgomote mai mari de 5 decibeli realizau capturi cu 30 la sută mai mici decât navele mai puţin zgomotoase. Detectarea zonelor cu populaţii importante de peşte şi estimările realizate de Thalassa II sunt cu totul remarcabile. Respectându-se legislaţiile în vigoare, acest vas ştiinţific a demonstrat că se poate pescui mai mult şi mai rentabil.

fotografii de la cititori

«Îmi vine bine rochia, nu?»

CRISTINA COCHINŢU (Bucureşti)